

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849) και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η νομοθεσία που αφορά στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχει αποτελέσει τα τελευταία χρόνια αντικείμενο αλληπάλληλων τροποποιήσεων και βελτιώσεων, με πιο σημαντικές εκείνες: α) του ν. 3691/2008 (Α' 166) με τον οποίο αντικαταστάθηκε ο προγενέστερος ν. 2331/1995 και ενσωματώθηκαν μεταξύ άλλων στη νομοθεσία μας οι Οδηγίες 2005/60/ΕΚ και 2006/70/ΕΚ και μια σειρά Συστάσεων της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF), β) της τροποποίησής του με το ν. 3875/2010 (Α' 158), με τον οποίο μεταξύ άλλων κυρώθηκε η Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος (Σύμβαση του Παλέρμω) και αντιμετωπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες του προηγούμενου νόμου, γ) του ν. 3932/2011 (Α' 49), με τον οποίο μεταξύ άλλων συνεστήθη η υφιστάμενη «Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης» ως Ανεξάρτητη Αρχή, αντί Επιτροπής, όπως προβλεπόταν στον νόμο του 2008 και δ) του ν. 4478/2017 (Α' 91), με τον οποίο μεταξύ άλλων κυρώθηκε η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης «για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας», που υπεγράφη στη Βαρσοβία στις 16 Μαΐου 2005. Μεσολάβησαν, επίσης, αρκετές, μικρότερης έκτασης τροποποιήσεις ή βελτιώσεις, όπως εκείνες του άρθρου 116 του ν. 4099/2012 (Α' 250) ή του άρθρου 68 του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και του άρθρου 182 του ν. 4389/2016 (Α' 9).

Με τον παρόντα νόμο ενσωματώνεται στη νομοθεσία μας η Οδηγία 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής». Η ως άνω Οδηγία περιλαμβάνει, εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις σε σύγκριση με την προηγούμενη (τρίτη) Οδηγία 2005/60/ΕΚ, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις αναθεωρημένες συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) και τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο άλλων διεθνών φορέων που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση των σχετικών συμπεριφορών (ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, Egmont Group κ.α.), σταθμίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη για δημιουργία ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος που θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αναπτύσ-

σουν τις δραστηριότητές τους χωρίς να υφίστανται δυσανάλογο κόστος συμμόρφωσης. Η Οδηγία 2015/849/ΕΕ εκδόθηκε ταυτόχρονα με τον Κανονισμό 2015/847/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1781/2006, αποτελώντας από κοινού ένα ενδυναμωμένο θεσμικό πλαίσιο για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο εν λόγω Κανονισμός, με ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 26η Ιουνίου 2017, επεκτείνει την παροχή πληροφόρησης στις μεταφορές χρηματικών ποσών και στον δικαιούχο (πέραν του πληρωτή) και επιβάλλει την υποχρέωση στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, καθώς και στον ενδιάμεσο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, να θεσπίζουν αποτελεσματικές, βάσει αξιολόγησης κινδύνου, διαδικασίες, για να προσδιορίζουν εάν πρέπει να διενεργούν, να απορρίπτουν ή να αναστέλλουν τη μεταφορά κεφαλαίων όταν λείπει η απαραίτητη πληροφόρηση για τον πληρωτή και τον δικαιούχο. Όπως προελέχθη, η εθνική νομοθεσία που αφορά στο Ξ.Τ. και την Χ.Τ. και ειδικότερα ο βασικός νόμος 3691/2008 έχει υποστεί ήδη αλληπάλληλες (μικρότερες ή μεγαλύτερες) παρεμβάσεις, με συνέπεια να έχει απολέσει σε κάποιο βαθμό τη συστηματική και ορολογική συνοχή του. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ απαιτεί σωρεία επιπλέον τροποποιήσεων, την αντικατάσταση εκτεταμένων χωρίων του υφιστάμενου νόμου αλλά και την αλλαγή παραδείγματος σε σχέση με τον τρόπο αντιμετώπισης ορισμένων ζητημάτων, με ορατό τον κίνδυνο δημιουργίας ενός δύσχειρου και δυσλειτουργικού κειμένου. Για τον λόγο αυτό επελέγη η λύση της αντικατάστασης ολόκληρων των σχετικών με το ΞΧ διατάξεων του ν. 3691/2008 με ένα νέο, συνεκτικό νομοθέτημα, το οποίο θα συνδυάζει τις υφιστάμενες διατάξεις με εκείνες της υπό ενσωμάτωσης Οδηγίας. Στο πλαίσιο αυτό διατηρούνται και αναβαθμίζονται μηχανισμοί που δεν προβλέπονται ρητά από την Οδηγία, αλλά εξυπηρετούν την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, όπως η Επιτροπή Στρατηγικής και ο Φορέας Διαβούλευσης Ιδιωτικού Τομέα, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την ενίσχυση της Αρχής, με την αντιμετώπιση θεσμικών και οργανωτικών ζητημάτων που αναδείχθηκαν κατά τα προηγούμενα χρόνια λειτουργίας της.

Ο παρών νόμος χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος (άρθρα 1-46) περιλαμβάνεται η ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (οι βασικοί ορισμοί που αφορούν στον σκοπό και το αντικείμενο του νόμου, τα βασικά αδικήματα, τα υπόχρεα πρόσωπα, τα θεσμικά ζητήματα που αφορούν στον προσδιορισμό, τον ρόλο και την λειτουργία των αρμόδιων για τα ζητήματα Ξ.Τ. και Χ.Τ. αρχών, εξειδικεύεται η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, οι πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο, οι υποχρεώσεις αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και η απαγόρευση γνωστοποίησής της, η συλλογή-φύλαξη και χορήγηση πληροφοριών, η προστασία προσωπικών δεδομένων και τα στατιστικά αρχεία, οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, καθώς και οι κατασχέσεις και η δήμευση περιουσιακών στοιχείων). Στο δεύτερο μέρος (άρθρα 47-55) περιλαμβάνονται οι οργανωτικές διατάξεις για την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, καθώς και οι μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις.

Ο νόμος περιλαμβάνει, επίσης, ως αναπόσπαστο μέρος του δύο Παραρτήματα με ενδεικτικούς καταλόγους των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου και υψηλότερου κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αντίστοιχα, ενσωματώνοντας τα Παραρτήματα II και III της Οδηγίας.

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 1

Το άρθρο αυτό ορίζει το σκοπό του νόμου.

Άρθρο 2

Με το άρθρο 2 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου και δίνονται οι ορισμοί των αδικημάτων του Ξ. Χ. και της Χ.Τ.. Η νέα διάταξη δεν προβαίνει παρά σε περιορισμένες λεκτικές βελτιώσεις σε σύγκριση με εκείνη του άρθρου 2 του ν. 3691/2008, ενόψει και της επικείμενης υιοθέτησης της πρότασης Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου, η οποία θα αποτελέσει ενδεχομένως την αφορμή για μια επανεξέταση του παρόντος νομοθετικού πλαισίου.

Ο ορισμός του αδικήματος του Ξ.Χ. περιλαμβάνει, όπως και στον ισχύοντα νόμο, πέντε ομάδες «συμπεριφορών» που εντάσσονται στην έννοια της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων και οι βασικές υποστάσεις της επιδίωξης, της συγκαλύψεως και της απομόνωσης, όπως αυτές έχουν επικρατήσει στα διεθνή συμβατικά κείμενα. Επαναλαμβάνεται επίσης, ότι το αδίκημα του Ξ.Χ. τελείται (και άρα εμπίπτει στη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων) και όταν οι εγκληματικές δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία, έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον όμως πληρούνται το κριτήριο του «διπλού αξιόποινου», δηλαδή οι δραστηριότητες αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν ελάμβαναν χώρα στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες (αν και όχι απαραίτητα βασικό αδίκημα για Ξ.Χ. ή Χ.Τ.), σύμφωνα με τη νομοθεσία του άλλου κράτους. Ως Χ.Τ. νοείται το αδίκημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 187Α ΠΚ, με το οποίο καλύπτεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση τόσο τρομοκρατικών οργανώσεων, όσο και μεμονωμένων τρομοκρατών ή επιμέρους τρομοκρατικών πράξεων.

Η παράγραφος 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας αναφορικά με τη γνώση, την πρόθεση ή τον σκοπό που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των αδικημάτων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου καλύπτεται ήδη πλήρως στο δίκαιό μας, ενόψει και της αρχής της ηθικής απόδειξης που κατοχυρώνεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 177 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και για το λόγο αυτόν δεν κρίνεται σκόπιμη πρόσθετη αναφορά στις παρούσες διατάξεις, όπως δεν είχε κριθεί σκόπιμο και στους νόμους 2331/1995 και 3424/2005 (βλ. σχετικά μόνο Τσιρίδη, ο νέος νόμος για το ξέπλυμα χρήματος, 2009, σελ. 101-103).

Άρθρο 3

Το άρθρο 3 περιέχει βασικούς ορισμούς εννοιών που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του νόμου, σε αντιστοιχία με τους συναφείς ορισμούς του άρθρου 3 στοιχεία 1-3, 6, 8-17 της Οδηγίας, αλλά με διαγραφή ορισμένων εννοιών που δεν χρησιμοποιούνται πλέον στον νόμο και με σημαντικές διορθώσεις και τροποποιήσεις σε σύγκριση με το άρθρο 4 του ν. 3691/2008.

Η έννοια της «περιουσίας» του στοιχείου 1 είναι σύμφωνη με εκείνη του στοιχείου 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας. Ο ορισμός δεν κάνει ειδική αναφορά στη συμπερίληψη των εσόδων στην έννοια της περιουσίας, αφού η σχέση των δύο εννοιών προκύπτει από την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του νόμου.

Στο στοιχείο 2 δίνεται ο ορισμός του «πιστωτικού ιδρύματος», σε ενσωμάτωση του στοιχείου 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας. Ο ορισμός του πιστωτικού ιδρύματος προβλέπεται στον Κανονισμό 575/2013 και αναφέρεται ήδη στο ν. 4261/2014.

Επισημαίνεται ότι τα γραφεία αντιπροσωπείας απαλείφονται από τον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων 211/1/5.12.2005, οι εργασίες τους είναι υποστηρικτικής και διαφημιστικής φύσεως, ενώ απαγορεύεται ρητά η ανάληψη συμβατικής δέσμευσης για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου πιστωτικού ιδρύματος ή η διενέργεια εισπράξεων-πληρωμών με πελάτες του αντιπροσωπευόμενου πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα, για τη διεκπεραίωση οποιασδήποτε από τις εργασίες που υπόκεινται σε καθεστώς εποπτείας. Υπό αυτή την έννοια δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής των διατάξεων πρόληψης του ξεπλύματος χρήματος, ενώ εάν ένα γραφείο αντιπροσωπείας διεξάγει παρανόμως εργασίες που δεν προβλέπονται, προβαίνει σε καταστρατήγηση διατάξεων προληπτικής εποπτείας και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ν. 4261/2014. Επιπρόσθετα, η υπό ενσωμάτωση Οδηγία 2015/849/ΕΕ δεν προβλέπει την υπαγωγή των γραφείων αντιπροσωπείας στα υπόχρεα πρόσωπα. Τέλος, στον εν λόγω ορισμό δεν εμπίπτει η Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς λόγω της φύσης των εργασιών της αντιμετωπίζει περιορισμένους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για τους οποίους λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα αποτροπής τους.

Με το στοιχείο 3 δίνεται ο ορισμός του «Χρηματοπιστωτικού Οργανισμού», ο οποίος επαναπροσδιορίζεται, ώστε να ανταποκρίνεται στις επελθούσες αλλαγές στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο αλλά και να καλύπτει νέα είδη χρηματοπιστωτικών οργανισμών, σύμφωνα και με το στοιχείο 2 του άρθρου 3 της Οδηγίας. Σε σύγκριση με την αντίστοιχη παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008 προστίθενται περαιτέρω οι περιπτώσεις ε', ζ', ιε' και ιζ', ενώ γίνεται και μια αναρίθμηση για σκοπούς συστηματικότερης ταξινόμησης.

Ειδικότερα, η περίπτωση α' αφορά πλέον στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής. Στην αντίστοιχη περίπτωση ιγ' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008, διευκρινιζόταν ότι υπάγονταν στις υποχρεώσεις του νόμου, όχι μόνο οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν ασφαλίσεις ζωής αλλά και άλλες ασφαλίσεις με επενδυτικό χαρακτήρα. Η ίδια ως άνω περίπτωση, όπως επαναδιατυπώνεται στην

περίπτωση α' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, αφορά στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 7 ή 10 και 11 σε συνδυασμό με το άρθρο 269 του ν. 4364/2016 (Α' 13) ή εφόσον πρόκειται για ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με το άρθρο 14 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ. Επισημαίνεται, ότι κάθε ασφάλιση που σχετίζεται με επενδύσεις είναι ασφάλιση ζωής κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 4364/2016, συνεπώς είναι περιττή η αναφορά σε παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με επενδύσεις.

Αναφορικά με την περίπτωση β' του στοιχείου 3 για τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές (πρώην περίπτωση ιδ' του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 3691/2008), σημειώνεται ότι ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στις διατάξεις του π.δ. 190/2006 (Α' 196). Επίσης, σε σχέση με την περίπτωση θ' (πρώην περίπτωση στ') για τις ταχυδρομικές εταιρείες επισημαίνεται, ότι αυτές περιλαμβάνονται στον ως άνω ορισμό στο μέτρο που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3862/2010 (Α' 113).

Με την περίπτωση ε' περιλαμβάνονται για πρώτη φορά στις διατάξεις του νόμου οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, οι οποίες έχουν λάβει άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει του ν. 4354/2015 (Α' 176), εφόσον εμπίπτουν στις προϋποθέσεις της παραγράφου 25 του άρθρου 1 του νόμου αυτού. Στις προϋποθέσεις αυτές εμπίπτουν οι εν λόγω εταιρείες εφόσον: α) χορηγούν νέα δάνεια ή/και πιστώσεις σε δανειολήπτες, των οποίων δάνεια ή πιστώσεις διαχειρίζονται, με αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση των δανείων τους ή την αναδιάρθρωση της δανειολήπτριας επιχείρησης δυνάμει ενός συγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης που συμφωνείται μεταξύ των μερών, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης συναίνεσης του δικαιούχου της απαίτησης ή β) εισπράττουν χρήματα δανειοληπτών για λογαριασμό των εντολών τους ή γ) διαχειρίζονται δάνεια για λογαριασμό μη εποπτευόμενου από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος που δεν υπόκειται πρωτογενώς στις σχετικές υποχρεώσεις.

Επίσης, στον ορισμό του χρηματοπιστωτικού οργανισμού προστίθενται με την περίπτωση ζ' τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218), τα οποία είχαν εκ παραδρομής παραλειφθεί στον προηγούμενο νόμο, παρότι αναφέρονταν στο άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 3691/2008 ως υπόχρεα πρόσωπα υποκείμενα στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος. Με την περίπτωση ιε' προστίθενται οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2367/1995 (Α' 261). Με την περίπτωση ιζ' προστίθενται, τέλος, οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, η έννοια των οποίων περιλαμβάνεται στις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 (Α' 253). Στην έννοια των διαχειριστών οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων περιλαμβάνονται και οι εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων.

Αναφορικά με την περίπτωση ιβ' του στοιχείου 3 επισημαίνεται, ότι περιλαμβάνει και τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία, καθώς και τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών. Καλύπτει επομένως

τις περιπτώσεις η', θ' και ι' του ν. 3691/2008. Για κάποιους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της παραγράφου 3 του νόμου επιλέχθηκε ο όρος «εταιρείες», ως ευρύτερος, αντί του όρου «ανώνυμες εταιρείες» του ν. 3691/2008, ώστε να περιλαμβάνονται όλα τα είδη των εταιρειών. Στην περίπτωση ιη' (πρώην ιε') έχουν διαγραφεί τα γραφεία αντιπροσωπείας κατ' αντιστοιχία με την διαγραφή τους από τον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος. Τέλος, στην περίπτωση ιθ' (πρώην ιστ') έχουν διαγραφεί οι εταιρείες συμμετοχών, οι οποίες δεν αναφέρονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/849. Οι εν λόγω εταιρείες δεν υπάρχει λόγος να αποτελούν οι ίδιες υπόχρεα πρόσωπα, δεδομένου ότι κατέχουν μετοχές άλλων εταιρειών, οι οποίες ούτως ή άλλως αποτελούν υπόχρεα πρόσωπα εφόσον ασκούν δραστηριότητες που τις εντάσσουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Ο ορισμός του Χρηματοπιστωτικού Ομίλου της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008 αντικαθίσταται με το ορισμό του «Ομίλου» του στοιχείου 4 του άρθρου 3 του νόμου, κατ' αντιστοιχία προς τον ορισμό του άρθρου 3 στοιχείο 15 της Οδηγίας, ενώ περιλαμβάνονται στην έννοια αυτή και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

Στο στοιχείο 5 διατηρείται ο ορισμός της «Αρχής», με αναφορά πλέον στην νέα ονομασία της, ενώ στο στοιχείο 6 διατηρείται για πρακτικούς λόγους και για την αποφυγή επαναλήψεων ο ορισμός του «προσώπου», στον οποίο περιλαμβάνονται εκτός από τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οι κάθε μορφής νομικές οντότητες. Οι έννοιες του «νομικού προσώπου» και της «νομικής οντότητας» τίθενται, όπως αυτές έχουν ήδη οριστεί στο άρθρο 2 περιπτώσεις γ' και δ' του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013). Στην πρώτη περιλαμβάνεται «κάθε επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα, ενώ στην δεύτερη «κάθε μόρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που δεν είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως ιδίως συνεταιρισμός, οργανισμός, υπεράκτια ή εξωχώρια εταιρεία, κάθε μορφής εταιρεία ιδιωτικών επενδύσεων, κάθε μορφής καταπίστευμα ή εμπίστευμα ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφής ίδρυμα ή σωματείο ή οποιοδήποτε μόρφωμα παρόμοιας φύσης, κάθε μορφή προσωπικής επιχείρησης ή οποιαδήποτε οντότητα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε μορφής κοινή επιχείρηση, κάθε μορφής εταιρείας διαχείρισης κεφαλαίου ή περιουσίας ή διαθήκης ή κληρονομιάς ή κληροδοσίας ή δωρεάς, κάθε φύσης κοινοπραξία, κάθε μορφής εταιρεία αστικού δικαίου, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, (και) κοινωνίες αστικού δικαίου».

Στο στοιχείο 7 μεταφέρεται (από την παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008) ο ορισμός του «χρηματοπιστωτικού τομέα» – από τον οποίο διαγράφεται η καταργηθείσα Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης – και στην παρ. 8 (από την παρ. 10 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008) ο ορισμός της «εικονικής τράπεζας», ο οποίος αντιστοιχεί στον ορισμό του άρθρου 3 στοιχείο 17 της Οδηγίας.

Με τα στοιχεία 9, 10 και 11 επαναδιατυπώνεται ο ορισμός των «πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων», των «μελών της οικογένειας» και των «στενών συνεργατών» τους με βάση το ενωσιακό δίκαιο (άρθρο 3 στοιχεία 9-11 της Οδηγίας) και τις αναθεωρημένες Συστάσεις της FATF, με την σύμπτυξη στο σημείο αυτό της παρ. 11 του

άρθρου 4 και του άρθρου 22 του ν. 3691/2008. Οι εν λόγω διατάξεις είναι προληπτικής φύσης και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι στιγματίζουν πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ως εμπλεκόμενα σε εγκληματικές δραστηριότητες. Η άρνηση επιχειρηματικής σχέσης με πρόσωπο απλώς λόγω του προσδιορισμού του ως πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου είναι αντίθετη με το πνεύμα και το γράμμα του παρόντος νόμου.

Στο στοιχείο 12 διατηρείται ο ορισμός του «λογαριασμού πλάγιας πρόσβασης (payable - through account)», ενώ με το νέο στοιχείο 13 ορίζεται η έννοια της «σχέσης ανταπόκρισης» σε αντιστοιχία προς τον ορισμό του άρθρου 3 στοιχείο 8 της Οδηγίας. Στα στοιχεία 14-15 μεταφέρονται οι ορισμοί της «ύποπτης» και της «ασυνήθους» συναλλαγής ή δραστηριότητας (από τις παραγράφους 13-14 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008), ενώ στο στοιχείο 16 επαναδιατυπώνεται ο ορισμός της «επιχειρηματικής σχέσης», κατ' αντιστοιχία με το στοιχείο 13 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Σημειώνεται ότι η έννοια της «επιχειρηματικής σχέσης», πρέπει να νοείται υπό ευρεία έννοια, ως περιλαμβάνουσα και τις επαγγελματικές δραστηριότητες των ιδίων των υπόχρεων προσώπων και όχι μόνο των πελατών τους (ιδίως πώληση περιουσιακών τους στοιχείων, όπως ακίνητα ή χαρτοφυλάκια δανείων), καθώς και συμβάσεις ή συμφωνίες για παροχή υπηρεσιών από ελεύθερους επαγγελματίες, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει πρόθεση διάρκειας αυτής της σύμβασης ή συμφωνίας.

Το στοιχείο 17 περιλαμβάνει επαναδιατυπωμένο τον ορισμό του πραγματικού δικαιούχου (που βρισκόταν στην παρ. 16 του άρθρου 4 του ν. 3691/2008), κατ' αντιστοιχία με το στοιχείο 6 του άρθρου 3 της Οδηγίας, με στόχο τον προσδιορισμό της ταυτότητας κάθε φυσικού προσώπου, το οποίο κατέχει νομική οντότητα ή ασκεί έλεγχο επ' αυτής. Προκειμένου να διασφαλισθεί ουσιαστική διαφάνεια, θα πρέπει να καλύπτεται το ευρύτερο δυνατό φάσμα νομικών οντοτήτων που έχουν συσταθεί ή δημιουργηθεί στην χώρα. Σημειώνεται ότι ως ιδιοκτησιακό δικαίωμα νοούνται και οι περιπτώσεις επικαρπίας, ενεχύρου, καθώς και τα μοντέρνα ιδιοκτησιακά καθεστώτα. Μολονότι ο εντοπισμός ενός συγκεκριμένου ποσοστού συμμετοχής στο κεφάλαιο ή κατοχής δικαιωμάτων ιδιοκτησίας δεν οδηγεί αυτομάτως στην εξεύρεση του πραγματικού δικαιούχου, θα πρέπει να αποτελεί ωστόσο έναν αποδεικτικό παράγοντα μεταξύ άλλων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Η εξακρίβωση και ο έλεγχος της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων θα πρέπει, κατά περίπτωση, να επεκτείνεται σε νομικές οντότητες που κατέχουν άλλες νομικές οντότητες και τα υπόχρεα πρόσωπα θα πρέπει να αναζητούν το ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά ασκούν έλεγχο μέσω ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα της νομικής οντότητας-πελάτη. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπως μέσω συμφωνίας μετόχων, της άσκησης δεσπόζουσας επιρροής ή της εξουσίας διορισμού ανωτέρων διοικητικών στελεχών. Ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα να μπορεί να εξακριβωθεί και το οποίο τελικά κατέχει ή ελέγχει μία νομική οντότητα. Σε τέτοιες

εξαιρετικές περιπτώσεις, τα υπόχρεα πρόσωπα, έχοντας εξαντλήσει όλα τα άλλα μέσα εξακρίβωσης, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες, μπορούν να θεωρήσουν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη ως τους πραγματικούς δικαιούχους.

Στο στοιχείο 18 προστίθεται ο ορισμός του «ανώτερου διοικητικού στελέχους», ως στέλεχος που γνωρίζει τον βαθμό έκθεσης σε κίνδυνο ξεπλύματος, με εμπειρία στη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση της οντότητας σε κίνδυνο ξεπλύματος, περιγράφοντας στελέχη με επαρκώς υψηλή ιεραρχική θέση, όπως αποδίδεται ο όρος «seniority» του στοιχείου 12 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ. Με τα στοιχεία 19 και 20 προστίθενται επίσης νέοι ορισμοί, των «υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών» και του «ηλεκτρονικού χρήματος», σε αντιστοιχία με το άρθρο 3 στοιχεία 14 και 16 της Οδηγίας. Ειδικά για τον ορισμό των υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών (στοιχείο 19), διευκρινίζεται ότι η διοργάνωση και η διεξαγωγή παιγνίου ορίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων ιη' και ιθ' του άρθρου 25 του ν. 4002/2011 (Α' 180) αντίστοιχα, οι οποίες προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 173 του ν. 4261/2014 (Α' 107). Ως προς τον ορισμό του ηλεκτρονικού χρήματος (στοιχείο 20), αυτός αναφέρεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218), σε πράξεις πληρωμών όπως ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3862/2010 (Α' 113). Στο στοιχείο 21 προσδιορίζονται οι «Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ)», στις οποίες γίνονται σποραδικά παραπομπές στο πλαίσιο του νομοσχεδίου.

Στο στοιχείο 22 ως «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ)» ορίζεται για την Ελλάδα η Αρχή Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και για τα άλλα κράτη μέλη, η αρμόδια Μονάδα για την πρόληψη, ανίχνευση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στο στοιχείο 23 η «εγκληματική δραστηριότητα» ορίζεται ως η διάπραξη των βασικών αδικημάτων του Ξ.Χ., τα οποία απαριθμούνται στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 4

Στο άρθρο αυτό, ορίζονται τα βασικά αδικήματα του Ξ.Χ., με τρόπο ώστε να καλύπτονται και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 4 της Οδηγίας εγκλήματα. Ο ορισμός μερικών εκ των βασικών αδικημάτων επαναδιατυπώθηκε με αναφορά στις ισχύουσες σήμερα διατάξεις. Ειδικότερα, αναπροσαρμόστηκαν το στοιχείο θ', ώστε η σχετική παραπομπή να αφορά στις διατάξεις του ν. 4139/2013 (Α' 74) που αντικατέστησε τον ν. 3459/2006, το στοιχείο ιγ', ώστε να αναφέρονται οι διατάξεις του ν. 4251/2014 (Α' 80) που αντικατέστησαν εκείνες του ν. 3386/2005, και το στοιχείο ιε' (πρώην ιζ'), ώστε η σχετική παραπομπή να γίνεται στα άρθρα 28 μέχρι 31 του ν. 4443/2016 (Α' 232) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2014/57/ΕΕ και την εκτελεστική Οδηγία 2015/2392 και αντικατέστησε τον ν. 3340/2005 (Α' 112). Παράλληλα, με την περίπτωση ιστ' (πρώην ιη') δίνονται οι νέοι ορισμοί των εγκλημάτων φοροδιαφυγής, όπως ισχύουν μετά την κατάργηση των άρθρων 17, 18 και 19

του ν. 2523/1997 και την αντικατάστασή τους με το άρθρο 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και του αδικήματος της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) με τις διατάξεις του άρθρου 71 του ν. 4174/2013.

Επιπλέον στο νέο στοιχείο δ' προστέθηκαν τα αδικήματα της εμπορίας επιρροής-μεσάζοντες και της δωροληψίας και δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (άρθρα 237Α και 237Β ΠΚ), ώστε αφενός να καλύπτεται πλήρως η μη ποινικά τυποποιημένη έννοια της διαφθοράς-«corruption» (όπως αναφέρεται στο αγγλικό και γαλλικό κείμενο της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και αφετέρου λόγω της προτροπής προς την Ελλάδα, στο πλαίσιο της έκθεσης αξιολόγησής της για την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (UNCAC), να ενταχθούν ρητώς στα βασικά αδικήματα για το Ξ.Χ. όλα τα αδικήματα της προαναφερόμενης Σύμβασης. Σημειώνεται, ότι στην ίδια έκθεση αξιολόγησης η ενσωμάτωση των εν λόγω αδικημάτων στο ελληνικό ΠΚ κρίθηκε ως επιτυχής πρακτική.

Το τελευταίο στοιχείο ιη' (πρώην κ') παραμένει ως «γενική ρήτρα», καθώς ορίζει ως βασικό αδίκημα κάθε άλλο αδίκημα, εκτός των προαναφερόμενων στα στοιχεία α' έως ιζ', για το οποίο η ελάχιστη προβλεπόμενη ποινή είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

Άρθρο 5

Στο άρθρο αυτό, όπως και στο άρθρο 5 του ν. 3691/2008, ορίζονται τα υπόχρεα πρόσωπα, δηλαδή τα πρόσωπα που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του νόμου, σε ενσωμάτωση του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Οι περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στο εν λόγω άρθρο ακολουθούν νέα αρίθμηση και έχουν προσαρμοσθεί στις επελθούσες εντωμεταξύ αλλαγές του συναφούς νομοθετικού πλαισίου.

Όπως ισχύει μέχρι σήμερα, παραμένουν ως υπόχρεα πρόσωπα τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Στα υπόχρεα πρόσωπα περιλαμβάνονται οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της ΕΛΤΕ, αλλά και οι ιδιώτες ελεγκτές, στους οποίους ανήκουν οι ελεγκτές που ασκούν διαχειριστικό, εσωτερικό ή οποιασδήποτε άλλης μορφής έλεγχο επί των οικονομικών αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης, χωρίς να έχουν ιδιότητα υπαλλήλου ή σχέση εξαρτημένης εργασίας. Διευκρινίζεται, ότι με τον όρο εξωτερικός λογιστής-φοροτεχνικός εννοείται ο μη συνδεδεμένος με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή άλλη παρόμοια μόνιμη σχέση λογιστής-φοροτεχνικός, του οποίου η επαγγελματική δραστηριότητα ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και του π.δ. 340/1998 (Α' 228).

Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 περιλαμβάνονται, ακολουθώντας τη διατύπωση και τους περιορισμούς της περίπτωσης ιγ' του άρθρου 5 του ν. 3691/2008 και της αιτιολογικής σκέψης 9 της Οδηγίας, οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι. Αναφορικά με τα υπόχρεα πρόσωπα της περίπτωσης ζ', διευκρινίζεται ότι είναι κυρίως νομικά πρόσωπα ή οντότητες (trust or company service providers) που παρέχουν ορισμένες υ-

πηρεσίες σε εταιρείες και καταπιστεύματα (trusts) και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά δικηγόροι, συμβολαιογράφοι ή λογιστές. Τα πρόσωπα αυτά λειτουργούν σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (και σε άλλες ανεπτυγμένες οικονομικά χώρες) και γι' αυτό περιλαμβάνονται στην σχετική περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της Οδηγίας.

Στις διατάξεις του νόμου εμπίπτουν οι μεσίτες ακινήτων του ν. 4093/2012 (Α' 222), οι μεσίτες πιστώσεων, καθώς και οι πιστωτικοί φορείς του ν.4438/2016 (Α' 220), που δεν περιλαμβάνονται ήδη στα υπόχρεα πρόσωπα βάσει ειδικότερης διάταξης του παρόντος νόμου. Επίσης, οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις που διοργανώνουν ή/και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που λειτουργούν ή εκμεταλλεύονται τις υποδομές και τους χώρους διεξαγωγής των παιγνίων.

Οι έμποροι και οι εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας αποτελούν, υπόχρεα πρόσωπα στο βαθμό που πραγματοποιούν συναλλαγές σε μετρητά ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και άνω (αντί του ισχύοντος ορίου των δέκα πέντε χιλιάδων (15.000 ευρώ και άνω), με στόχο να αυξηθεί η επαγρύπνηση και να μετριαστούν οι κίνδυνοι τους οποίους εγκυμονούν οι συναλλαγές σε μετρητά. Στα υπόχρεα πρόσωπα περιλαμβάνονται και οι εκπλειστηριαστές, οι οποίοι είναι οι εμπλεκόμενοι σε εμπορικές δικαιπραξίες του ιδιωτικού τομέα που αφορούν σε κινητά πράγματα, καθώς και οι οίκοι δημοπρασιών.

Αξιοποιείται η δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής σε επαγγελματικούς κλάδους/κατηγορίες επιχειρήσεων και προστίθενται ως υπόχρεα πρόσωπα αυτά που αναφέρονται στην Κ.Υ.Α. 1077797/20542/ΔΕ Ε/8.6.2010 «Ορισμός κριτηρίων προσδιορισμού των εμπορών αγαθών μεγάλης αξίας ως υπόχρεων προσώπων του ν. 3691/2008» και συγκεκριμένα :

α) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παραγώγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών.

β) Οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων.

γ) Οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερματίνων ειδών και ενδυμάτων γενικά, αξίας, ανά μονάδα είδους, μεγαλύτερης των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.

δ) Οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά.

Η περίπτωση ια' αναφέρεται στους ενεχυροδανειστές οι οποίοι, κατόπιν εκτίμησης του κινδύνου που ενέχει η δραστηριότητα που ασκούν, επελέγη να συνεχίσουν να αποτελούν υπόχρεα πρόσωπα και στους αργυραμοιβούς, αξιοποιώντας στο σημείο αυτό τη δυνατότητα που παρέχει η παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 για επέκταση του πεδίου εφαρμογής της και σε άλλους επαγγελματικούς κλάδους, πέραν αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 2 της εν λόγω Οδηγίας, σύμφω-

να με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της Οδηγίας θα πρέπει να ενημερωθεί σχετικά με την επέκταση αυτή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Διατηρείται, ωστόσο, η δυνατότητα έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα ορίζονται περαιτέρω κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων και εκπλειστηριαστών αγαθών μεγάλης αξίας. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η άμεση συμμόρφωση με τυχόν νέες συστάσεις της FAFT ή άλλες πράξεις που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση της προς ενσωμάτωση Οδηγίας.

Άρθρο 6

Ορίζονται οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, καθώς και τις κατηγορίες των υπόχρεων προσώπων που εποπτεύονται από κάθε αρχή. Με την περίπτωση γ' ορίζεται ως νέα αρμόδια αρχή για τους ενεχυροδανειστές το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας. Η μεταφορά της εποπτείας από την Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης της ΑΑΔΕ στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας κρίθηκε αναγκαία, καθώς οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας ορίζονται με την υπ' αριθ. 5/2011 Αστυνομική Διάταξη. Στην αρμοδιότητα των Αστυνομικών Αρχών ανήκει ο έλεγχος των ανωτέρω, η χορήγηση έγκρισης άσκησης της δραστηριότητας του ενεχυροδανειστή μέσω καταχώρησής του στην ηλεκτρονική βάση P.O.L και η έκδοση απόφασης απαγόρευσης άσκησης της εν λόγω δραστηριότητας, στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. Επίσης με την ως άνω Διάταξη προβλέπεται η υποχρέωση των ενεχυροδανειστών να καταχωρούν τα στοιχεία πελατών και συναλλαγών σε ειδικό βιβλίο που θεωρείται από την αρμόδια αστυνομική αρχή και να ενημερώνουν τις εν λόγω αρχές σε περίπτωση υπόνοιας για μη νόμιμη κατοχή των προσκομιζομένων σε αυτούς αντικειμένων ή μη νόμιμων αποδεικτικών ταυτότητας των πελατών τους. Οι υποχρεώσεις αυτές προσομοιάζουν με την υποχρέωση τήρησης μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και αποστολής αναφοράς ύποπτης συναλλαγής από τους ενεχυροδανειστές, που λειτουργούν έτσι ως υπόχρεα πρόσωπα του οικείου νόμου. Συνεπώς, οι αστυνομικές αρχές θεωρούνται καταλληλότερες ως προς τον έλεγχο συμμόρφωσης των ενεχυροδανειστών ως υπόχρεων προσώπων, λόγω της ιδιαιτερότητας των ανωτέρω επαγγελματιών και του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τους αργυραμοιβούς, καθώς οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας ορίζονται με την υπ' αριθ. 5/2011 Αστυνομική Διάταξη.

Με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ενσωματώνονται οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 48 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, οι οποίες αναφέρονται στη συχνότητα, την ένταση και την κατανομή των πόρων της εποπτείας που ασκούν οι αρμόδιες αρχές στα υπόχρεα πρόσωπα της αρμοδιότητάς τους, βάσει της κατανόησης των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας της χώρας και της αξιολόγησης του προφίλ κινδύνου των υπόχρεων προσώπων. Οι αρμόδιες αρχές υπο-

χρεούνται να εποπτεύουν την προσέγγιση βάσει κινδύνου των υπόχρεων προσώπων, αλλά και να εφαρμόζουν οι ίδιες προσέγγιση βάσει κινδύνου, σύμφωνα και με τη Σύσταση 26 της FATF και την παρ. 1 της σχετικής ερμηνευτικής της σημείωσης. Ειδικότερα, οι αρμόδιες αρχές προκειμένου να διαμορφώσουν το προφίλ κινδύνου των υπόχρεων προσώπων λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, το πλήθος των υπόχρεων προσώπων, τον βαθμό κινδύνου που συνδέεται με τη φύση και το μέγεθος των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων και κυρίως με τους πελάτες και τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχουν, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις δραστηριότητές τους, καθώς και την επάρκεια και εφαρμογή των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών που τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες και των μικρών υπόχρεων προσώπων, ώστε να διασφαλίζεται μεταχείριση προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες τους και στη φύση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.

Η παράγραφος 3 εξειδικεύει τις εποπτικές αρμοδιότητες των αρμόδιων αρχών, ώστε να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων με τις υποχρεώσεις που θέτει ο παρών νόμος, και εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιες αρχές να καθορίζουν με κανονιστικές αποφάσεις τους τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και να επιβάλλουν μειωμένες υποχρεώσεις (όπως προβλέπεται ήδη στο άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 3691/2008), λαμβάνοντας υπόψη τους αναφερόμενους στη διάταξη παράγοντες. Για παράδειγμα, οι ελεύθεροι επαγγελματίες (συμβολαιογράφοι, δικηγόροι, λογιστές, μεσίτες ακινήτων, έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας κτλ.) δεν μπορούν αντικειμενικά να εφαρμόζουν σε πλήρη έκταση τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, την τήρηση αρχείων ή τον εσωτερικό έλεγχο. Ομοίως, με αντίστοιχες κανονιστικές αποφάσεις δύνανται να καθορίζονται (ενόψει και του άρθρου 5 της Οδηγίας) πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις ή/και ποσοτικά όρια πέραν των προβλεπόμενων στον παρόντα νόμο, για ορισμένους τομείς (όπως ενδεικτικά ορισμένες εκ των υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών), που παρουσιάζουν αποδεδειγμένα αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι διατάξεις αυτές αρκούν για να καλύψουν την εξειδίκευση των μέτρων που αφορούν σε ειδικές κατηγορίες υπόχρεων προσώπων, όπως π.χ. των προβλεπόμενων μέχρι τώρα στο άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 3691/2008 αναφορικά με τις υποχρεώσεις των καζίνο.

Περαιτέρω ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία υπόχρεο πρόσωπο άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργεί εγκαταστάσεις στην Ελληνική Επικράτεια και ορίζεται η υποχρέωση των αρμόδιων αρχών να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εμποδίζουν πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για συναφή αδικήματα να κατέχουν διευθυντική θέση ή να είναι πραγματικοί δικαιούχοι υπόχρεου προσώπου. Τυχόν ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με ποινικές καταδικαστικές αποφάσεις, στο πλαίσιο αξιολόγησης της καταλληλότητας των προσώπων αυτών, θα πρέπει να διενεργούνται, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 4360/2016 που ενσωματώνει την απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Προβλέπεται ρητά η επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος των υπόχρεων προσώπων που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 46. Επίσης προβλέπει την υποχρέωση ενημέρωσης των ΕΕΑ σχετικά με τις κυρώσεις και τα μέτρα που έχουν επιβληθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 62 της Οδηγίας.

Με την παράγραφο 5 ασκείται η διακριτική ευχέρεια που επιτρέπει στο κάθε κράτος μέλος να εξαιρεί, μερικώς ή ολικώς, υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, πλην αυτών που παρέχονται από τις επιχειρήσεις καζίνο, από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτήν. Οι υπηρεσίες αυτές δύναται να εξαιρούνται κατόπιν κατάλληλης εκτίμησης κινδύνου στην οποία προβαίνει η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, η οποία στην αιτιολόγησή της περιλαμβάνει τον τρόπο με τον οποίο λήφθηκαν υπόψη τυχόν πορίσματα των εκθέσεων που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και το πόσο ευάλωτες είναι οι υπηρεσίες αυτές σε συναλλαγές εν όψει των χρησιμοποιούμενων μεθόδων πληρωμής. Τυχόν απόφαση εξαίρεσης κοινοποιείται υποχρεωτικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επισημαίνεται ότι η ΕΕΕΠ ασκεί την εποπτική της αρμοδιότητα.

Τέλος, προβλέπεται ότι οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται σε αυτήν πρέπει να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς και τεχνικούς πόρους για τον έλεγχο συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων. Επιλέον, εφόσον δεν διαθέτουν αντίστοιχες δομές, οφείλουν να συγκροτήσουν ειδικές υπηρεσιακές μονάδες, οι οποίες στελεχώνονται επαρκώς με εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα ασκεί τα σχετικά εποπτικά καθήκοντα.

Άρθρο 7

Στο άρθρο 7 αναφέρονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που λειτουργεί ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου κατ' εφαρμογή του άρθρων 7 και 49 της Οδηγίας. Η διάταξη δε διαφοροποιείται ιδιαίτερα από την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 8 του ν. 3691/2008, με εξαίρεση την διαγραφή ορισμένων αρμοδιοτήτων (περιπτώσεις α' και γ' της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου 8) που κρίθηκε ότι δεν προσιδιάζουν στον χαρακτήρα του φορέα ή ότι δεν υπάρχουν οι πρακτικές δυνατότητες για την άσκησή τους.

Άρθρο 8

Το άρθρο 8 αναφέρεται στην Επιτροπή Στρατηγικής, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 9 του ν. 3691/2008. Η βασική διαφοροποίηση σε σχέση με το ισχύον καθεστώς έγκειται στον τρόπο συγκρότησης της Επιτροπής, από κατόχους συγκεκριμένων θέσεων στους φορείς προέλευσης των μελών, προκειμένου να μην απαιτείται έκδοση υπουργικής απόφασης για το διορισμό τους. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η συμμετοχή υψηλόβαθμων στελεχών της δημόσιας διοίκησης, όπως αρμόζει στον χαρακτήρα και στα καθήκοντα της Επιτροπής, και αποφεύγεται η ανάγκη έκδοσης νέας υπουργικής απόφασης κάθε φορά που μετατίθεται ή αποχωρεί κάποιο μέλος, πράγμα που δημιουργούσε προσκόμματα στην τακτική σύγκληση και λειτουργία της Επιτροπής.

Αναφέρονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, έχοντας ως κεντρικό άξονα τον εντοπισμό, την ανάλυση, την εκτίμηση και την αντιμετώπιση των εκάστοτε υφιστάμενων κινδύνων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 της Οδηγίας, τη χάραξη στρατηγικής και γενικών πολιτικών που απαιτούν συντονισμένη δράση, καθώς και την ανάληψη χρήσιμων πρωτοβουλιών στο σχετικό πεδίο. Η Επιτροπή εξακολουθεί να έχει υποχρέωση υποβολής έκθεσης πεπραγμένων στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, ενώ επαναλαμβάνεται η πρόβλεψη της παραγράφου 9 του άρθρου 9 του ν. 3691/2008 περί του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής.

Άρθρο 9

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, οι οποίες επαναλαμβάνουν εν πολλοίς τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3691/2008, επιδιώκεται ο περιορισμός της τρωτότητας που χαρακτηρίζει ορισμένες εμπορικές, επιχειρηματικές ή μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες, οι οποίες θεωρούνται από την εθνική και διεθνή εμπειρία ως «ευάλωτες» αναφορικά με τον κίνδυνο χρησιμοποίησής τους με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ο βαθμός επικινδυνότητας κάθε κατηγορίας δραστηριότητας διαφέρει ως προς τα δύο είδη αδικημάτων.

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η λήψη των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω των αγοραπωλησιών ακινήτων. Παρόμοια μέτρα λαμβάνουν οι φορολογικές και τελωνειακές αρχές, καθώς το Σ.Δ.Ο.Ε. και η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος για την αντιμετώπιση των κινδύνων για Ξ.Χ. και Χ.Τ. μέσω του διασυνοριακού και εξωτερικού εμπορίου (παράγραφος 2).

Η παράγραφος 3 αναφέρεται στα μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες, η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, καθώς και το Σ.Δ.Ο.Ε., σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλων Υπουργείων ή δημόσιων φορέων που τηρούν μητρώα εταιρειών κάθε νομικής μορφής, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στη σύσταση ή αλλαγή καταστατικού ή εγκρίνουν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης αδικημάτων Ξ.Χ. και Χ.Τ..

Η παράγραφος 4 αναφέρεται στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στη χώρα, ενώ η παράγραφος 5 επικεντρώνεται σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από το Υπουργείο Εξωτερικών ή άλλα Υπουργεία, που είναι αρμόδια για την εποπτεία και επιχορήγησή τους και δραστηριοποιούνται κυρίως στο εξωτερικό. Ειδικά ως προς το Υπουργείο Εξωτερικών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4110/2013. Η λήψη σχετικών μέτρων κρίνεται επιβεβλημένη λόγω του κινδύνου χρησιμοποίησης των μη κερδοσκοπικών οργανισμών για τη διοχέτευση κεφαλαίων προς τρομοκρατικές

οργανώσεις, καθώς και λόγω πιθανής κατάχρησης των κεφαλαίων που διαχειρίζονται οι οργανισμοί αυτοί, δεδομένου ότι ορισμένες κατηγορίες αυτών λειτουργούν με χαμηλή εποπτεία και χωρίς την εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων που ισχύουν για άλλες νομικές οντότητες.

Τα Υπουργεία, οι αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στο παρόν άρθρο αναφέρουν στην Αρχή κάθε ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα που εντοπίζουν.

Άρθρο 10

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στο Φορέα διαβούλευσης του ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως συστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 3691/2008. Η διάταξη περιέχει ορισμένες βελτιώσεις, όπως τη δυνατότητα ορισμού μελών από κατηγορίες υπόχρεων προσώπων που δεν έχουν φορέα εκπροσώπησης (παράγραφος 1), τη δυνατότητα κλήσης σε έκτακτες συνεδριάσεις υπόχρεων προσώπων για τα οποία δεν υπάρχουν φορείς εκπροσώπησης ούτε έχει ορισθεί μέλος στον Φορέα (παράγραφος 4), τη λήψη σύμφωνης γνώμης των αρμόδιων αρχών πριν από την έκδοση διευκρινιστικών οδηγιών από τον Φορέα προς τα υπόχρεα πρόσωπα.

Άρθρο 11

Με το άρθρο αυτό, ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, σύμφωνα με την οποία τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί απαγορεύεται να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων. Αντίστοιχη διάταξη υπήρχε και στο άρθρο 15 του καταργούμενου ν. 3691/2008, ενώ και πριν από την θέση σε ισχύ του ν. 3691/2008 τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα δεν τηρούσαν κατά πάγια πρακτική ανώνυμους λογαριασμούς. Για την ταυτοποίηση αναγκαίο στοιχείο αποτελούν η ταυτότητα ή αντίστοιχο έγγραφο της χώρας προέλευσης, καθώς και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα ή στη χώρα φορολογικής κατοικίας με την οποία υφίσταται σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών. Στην περίπτωση που ο αιτών έχει τη φορολογική του κατοικία σε χώρα με την οποία δεν έχει συναφθεί σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών, τότε απαιτείται η απόκτηση αριθμού φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου ενσωματώνεται η παράγραφος 2 του άρθρου 10 της Οδηγίας, σχετικά με τη λήψη μέτρων από τα κράτη μέλη για την πρόληψη των κινδύνων κατάχρησης λόγω αδιαφάνειας από τη χρήση ανώνυμων μετοχών, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, η οποία έχει ως βάση γνωστή διάταξη στο δίκαιό μας, ήτοι εκείνη της παρ. 2 του άρθρου 79 του ν. 2238/1994, οι κομιστές ανώνυμων μετοχών εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο έχουν υποχρέωση, κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων, να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι είναι κύριοι ή επικαρπωτές των μετοχών ή πληρεξούσιοι αυτών, δηλώνοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία των κυρίων ή επικαρπωτών και να προσκομίζουν και κάθε σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο. Εφόσον δεν προσκομίστούν τα αναγκαία έγγραφα (δηλαδή η υπεύθυνη δήλωση και το πληρεξού-

σιο ή το έγγραφο που αποδεικνύει το σχετικό δικαίωμα κυριότητας ή επικαρπίας) όποιος ενεργεί την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων έχει υποχρέωση να αρνηθεί την πληρωμή.

Άρθρο 12

Το άρθρο αυτό ενσωματώνει τα άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου έχει επεκταθεί σε σύγκριση με την ρύθμιση του άρθρου 12 του ν. 3691/2008, καθώς στις περιπτώσεις που προβλέπονταν στον τελευταίο, έχουν προστεθεί:

1) η μεταφορά χρηματικών ποσών άνω των χιλίων (1.000) ευρώ, όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο σημείο 9 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (η περίπτωση αυτή προβλεπόταν κατ' ουσία ήδη βάσει των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1781/2006 ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/847, ωστόσο πλέον προβλέπεται ρητά), σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, ως «μεταφορά χρηματικών ποσών» νοείται οποιαδήποτε συναλλαγή εκτελείται τουλάχιστον εν μέρει ηλεκτρονικά για λογαριασμό ενός πληρωτή μέσω ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, ασχέτως εάν πληρωτής και δικαιούχος είναι ένα και το αυτό πρόσωπο και ασχέτως εάν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και αυτός του δικαιούχου είναι ο ίδιος, συμπεριλαμβανομένων: α) της μεταφοράς πιστώσεων κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, β) της άμεσης χρέωσης κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012, γ) των εμβασμάτων κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 13 της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ, εθνικών ή διασυνοριακών, δ) της μεταφοράς που πραγματοποιείται μέσω κάρτας πληρωμής, εργαλείου ηλεκτρονικού χρήματος, κινητού τηλεφώνου ή κάθε άλλης ψηφιακής ή πληροφορικής τεχνολογίας συσκευής εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων πληρωμής με παρόμοια χαρακτηριστικά.

2) οι συναλλαγές των εμπορών αγαθών που υπερβαίνουν τα δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ σε μετρητά, και

3) οι συναλλαγές των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που υπερβαίνουν τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ και διενεργούνται είτε κατά την κατάθεση του στοιχήματος είτε κατά την είσπραξη των κερδών.

4) οι συναλλαγές με ηλεκτρονικό χρήμα ή ειδικά πληρωμένα μέσα που διαθέτουν δυνατότητα επαναφορτίσης με μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής άνω των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, σε αμφότερες περιπτώσεις.

Στις παραγράφους 2 και 3 ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 ορίζοντας τις περιπτώσεις παρέκκλισης στην εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό χρήμα, αν πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις ελαχιστοποίησης του κινδύνου:

Στην παράγραφο 4 ενσωματώνεται η διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 30 της Οδηγίας, σύμφωνα με την οποία τα υπόχρεα πρόσωπα δεν θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που θα πρέπει να λάβουν αλλά προσεγγίζουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της εκτίμησης κινδύνου.

Άρθρο 13

Με το άρθρο 13 καθορίζονται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Προβλέπεται η υποχρέωση πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του προσώπου που έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό του πελάτη, καθώς και των στοιχείων νομιμοποίησής του, ήτοι του πληρεξουσίου εγγράφου. Οι αρμόδιες αρχές ορίζουν λεπτομερώς με αποφάσεις τους τα επιμέρους στοιχεία που ζητούν τα υπόχρεα πρόσωπα από τους πελάτες τους, τα έγγραφα που είναι αποδεκτά για την επαλήθευση των εν λόγω στοιχείων και άλλες τεχνικές λεπτομέρειες ως προς την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' οφείλει να αρνηθεί να εκτελέσει συναλλαγές του, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Αρχή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, σύμφωνα με την ρητή εξαίρεση του άρθρου 14 παράγραφος 4 εδάφιο β' της Οδηγίας, ως προς τους συμβολαιογράφους, δικηγόρους, ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και λογιστές-φοροτεχνικούς συμβούλους, όταν ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή ως εκπρόσωποι των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή την αποφυγή της.

Η παράγραφος 3 ορίζει την επιπρόσθετη υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών να λαμβάνουν γνώση στοιχείων και πληροφοριών σχετιζόμενων με τους εξεταζόμενους πελάτες και από άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκουν. Με τον τρόπο αυτόν θα έχουν πιο σφαιρική γνώση της εικόνας του πελάτη. Επιπρόσθετα, ορίζεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών να επαληθεύουν τα ετήσια εισοδήματα του πελάτη βάσει πρόσφατης πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικού σημειώματος). Η εν λόγω υποχρέωση που δεν προκύπτει από την Οδηγία, υιοθετήθηκε εκ των υστέρων στο νόμο 3691/2008 – με το άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α' 40), το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 68 παρ. 7 του ν. 4174/2013 (Α' 170) – στο πλαίσιο του μέτρου επιμέλειας της συλλογής πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη. Η υποχρέωση αυτή ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, αφού έμοιαζε να αφορά εξ ορισμού και σε μετέπειτα συναλλαγές του πελάτη, παρότι το εκκαθαριστικό είχε ήδη ληφθεί υπόψη για την αρχική διαμόρφωση του οικονομικού του προφίλ. Πλέον η προσκόμιση πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος απαιτείται μόνο κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης (όπως το άνοιγμα λογαριασμού), αλλά μπορεί να ζητείται εκ νέου και στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των στοιχείων του οικονομικού προφίλ του πελάτη, την κατάλληλη χρονική στιγμή και αναλόγως του βαθμού κινδύνου, βάσει της παραγράφου 7.

Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας πρέπει να λαμβάνονται από τα υπόχρεα πρόσωπα και για τους υπάρχοντες πε-

λάτες, αλλά, σύμφωνα με την προσέγγιση αξιολόγησης κινδύνου. Αυτό σημαίνει ότι τα υπόχρεα πρόσωπα προβαίνουν σε επικαιροποίηση των στοιχείων και πληροφοριών του πελάτη, εφόσον τα στοιχεία που έχουν ήδη στη διάθεσή τους δεν επαρκούν για να προβούν στην εξέταση της συμβατότητας των συναλλαγών του με το διαμορφωμένο οικονομικό του προφίλ, λαμβανομένου υπόψη του βαθμού κινδύνου του.

Ειδικά για την περίπτωση ασφαλίσεων ζωής, ορίζονται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που οφείλουν να λαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ως προς τον δικαιούχο ενός ασφαλισματος. Υπό αυτή την έννοια, μια ασφαλιστική εταιρεία, επιπρόσθετα των μέτρων δέουσας επιμέλειας που οφείλει να λαμβάνει ως προς τον πελάτη της (αυτόν δηλαδή που συνάπτει την ασφάλεια), οφείλει να λαμβάνει το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου του ασφαλισματος, εφόσον αυτός έχει κατονομαστεί εξ αρχής, ή να λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες, ώστε να είναι σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητα του δικαιούχου του ασφαλισματος όταν θα επέλθει ο χρόνος της πληρωμής του.

Η παράγραφος 6 ορίζει ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια ρυθμιστική και εποπτική αρχή των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, δύναται να εξειδικεύει τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2015/847 (ΕΕ L 141/5.6.2015), όσον αφορά στα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ΕΕΑ).

Η παράγραφος 8 ενσωματώνει την παρ. 6 του άρθρου 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας αντίστοιχες υποχρεώσεις με αυτές της παραγράφου 9 για τους δικαιούχους καταπιστευμάτων ή παρεμφερών νομικών μορφωμάτων.

Τα υπόχρεα πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν την έκταση των μέτρων δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν ως προς τους πελάτες τους ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου των τελευταίων. Για την εκτίμηση του κινδύνου εκάστου πελάτη τους, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τις μεταβλητές που αναφέρονται στην παράγραφο 9, σε αντιστοιχία με το Παράρτημα Ι της Οδηγίας, οι οποίες αφορούν στην επαγγελματική δραστηριότητα και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης, τον τύπο, τη συχνότητα και την αξία των διενεργούμενων συναλλαγών του πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής κατάθεσης του πελάτη κατά το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, καθώς και την αναμενόμενη προέλευση και τον προορισμό των κεφαλαίων του πελάτη. Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του νόμου και να είναι σε θέση να αποδείξουν σε αυτήν ότι τα μέτρα δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν ως προς τους πελάτες τους είναι ανάλογα με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που ενέχουν οι δραστηριότητές τους, καθώς και ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Άρθρο 14

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 14, που αντιστοιχεί στο άρθρο 14 παρ. 1 της Οδηγίας, διατυπώνεται η γενική αρ-

χή ότι η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια συναλλαγών.

Στις παραγράφους 2 και 3 ορίζονται συγκεκριμένες παρεκκλίσεις από την ως άνω γενική αρχή, υπό αυστηρές προϋποθέσεις και κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 14 παράγραφοι 2-3 της Οδηγίας. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 2, επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη διάρκεια της σύναψης επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή. Τα υπόχρεα πρόσωπα δεν πρέπει να κάνουν κατάχρηση της εν λόγω παρέκκλισης αποδεχόμενα αιτιάσεις του πελάτη περί δυσκολίας προσκόμισης εγγράφων επαλήθευσης ταυτότητας ή νομιμοποιητικών εγγράφων νομικού προσώπου πριν από την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης και περί του επείγοντος διενέργειας συναλλαγών που είναι συνήθεις, αλλά αντιθέτως πρέπει να επιτρέπουν την εν λόγω παρέκκλιση μόνο υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις της εν λόγω παραγράφου, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να επιτρέπουν το άνοιγμα λογαριασμού σε πελάτη, εφόσον έχουν εξασφαλίσει ότι δεν θα πραγματοποιηθεί καμία συναλλαγή δική του ή για λογαριασμό του, προτού ολοκληρωθεί η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας αυτού και του πραγματικού δικαιούχου.

Η παράγραφος 4 ενσωματώνει το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 13 της Οδηγίας, αναφορικά με τους δικαιούχους ασφαλισματος που ταυτοποιούνται ή προσδιορίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 13, και των οποίων η επαλήθευση της ταυτότητας πρέπει να μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά το χρόνο πληρωμής και επιπρόσθετα, σε περίπτωση εκχώρησης, κατά το χρόνο αυτής.

Η παράγραφος 5 ορίζει την υποχρέωση των επίγειων καζίνο ή καζίνο πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις τους, όπως προβλεπόταν ήδη στην παράγραφο 1 του άρθρου 16 του καταργούμενου ν. 3691/2008.

Άρθρο 15

Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου ενσωματώνει το άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, παρέχοντας τη διακριτική ευχέρεια στα υπόχρεα πρόσωπα να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αφού προηγουμένως συγκεντρώσουν επαρκείς πληροφορίες και βεβαιωθούν ότι μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 13, προσαρμόζοντας κατάλληλα το ποσοτικό ό-

ριο, το χρόνο ή τον τρόπο εφαρμογής τους. Σημειώνεται ότι τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας αφορούν σε χαλάρωση συγκεκριμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας, λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων και της φύσης του χαμηλότερου κινδύνου, αλλά όχι στην πλήρη απαλοιφή κάποιου εξ αυτών. Παραδείγματα εφαρμογής απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας λόγω χαμηλότερου κινδύνου είναι: η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και αφού οι συναλλαγές του πελάτη υπερβούν κάποιο εύλογο ποσοτικό όριο ή μείωση της συχνότητας της επικαιροποίησης στοιχείων του οικονομικού προφίλ του πελάτη ή μείωση του βαθμού παρακολούθησης της συναλλακτικής δραστηριότητας του πελάτη βάσει εύλογου ποσοτικού ορίου και η μη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων για τον σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης, όταν αυτή τεκμαίρεται από τον τύπο των διεξαγόμενων συναλλαγών. Σημειώνεται ότι καταργείται η εξ' ορισμού εφαρμογή μέτρων απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας στις περιπτώσεις που προβλέπονταν στο άρθρο 17 του ν. 3691/2008 και ότι οι εν λόγω περιπτώσεις αποτελούν πλέον παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου που εμπεριέχονται στο Παράρτημα ΙΙ του νόμου και τους οποίους οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα υπόχρεα πρόσωπα κατά την εκτίμηση του κινδύνου που διενεργούν.

Η παράγραφος 2 ενσωματώνει το άρθρο 16 της Οδηγίας, παραπέμποντας στο Παράρτημα Ι του νόμου, το οποίο αντιστοιχεί στο Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας και στο οποίο παρατίθενται οι παράγοντες και οι τύποι αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατ' ελάχιστον τα υπόχρεα πρόσωπα και οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

Η παράγραφος 3 εξουσιοδοτεί τις αρμόδιες αρχές του χρηματοπιστωτικού τομέα να εκδώσουν αποφάσεις στις οποίες θα πρέπει να εξειδικεύσουν τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου και τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χαμηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των ΕΕΑ, ενώ παρέχεται η δυνατότητα στις λοιπές αρμόδιες αρχές να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις.

Άρθρο 16

Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 ενσωματώνει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας την υποχρεωτική λήψη μέτρων αυξημένης δέουσας επιμέλειας:

α) κατά τη σύναψη διασυννοριακών σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης (άρθρο 17),

β) στις συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικούς εκτεθειμένα πρόσωπα (άρθρο 18),

γ) στις συναλλαγές με πρόσωπα με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες, που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Πρόκειται για τις χώρες για τις οποίες η Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' άρθρο 9 παράγραφος 2 της Οδηγίας. Με τη διάταξη αυτή ενσωματώνεται κατ'

ουσία και το άρθρο 18 του προηγούμενου ν. 3691/2008, σύμφωνα με το οποίο απαγορευόταν η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια για νομικά πρόσωπα από τέτοιες χώρες. Επιπρόσθετα, επιβάλλεται η υποχρέωση εφαρμογής μέτρων αυξημένης δέουσας επιμέλειας στις περιπτώσεις επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών που παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4. Σημειώνεται ότι καταργείται η υποχρεωτική εφαρμογή μέτρων αυξημένης δέουσας επιμέλειας στις συναλλαγές που διενεργούνται χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη οι οποίες προβλέπονταν στο άρθρο 20 του καταργούμενου ν. 3691/2008 και ότι οι επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές εξ αποστάσεως (χωρίς φυσική παρουσία των μερών), χωρίς διασφαλίσεις, όπως ηλεκτρονικές υπογραφές και τα προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία, αποτελούν πλέον παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου που εμπεριέχονται στο Παράρτημα II του νόμου και τους οποίους οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα υπόχρεα πρόσωπα κατά την εκτίμηση του κινδύνου που διενεργούν.

Η παράγραφος 2 ενσωματώνει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 18 της Οδηγίας, ορίζοντας ότι τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υποχρεούνται εξ ορισμού να εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας, όταν ο ευρισκόμενος σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου πελάτης τους είναι υποκατάστημα ή θυγατρική κατά πλειοψηφική συμμετοχή υπόχρεης οντότητας εγκατεστημένης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον συμμορφώνεται πλήρως με τις πολιτικές και διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με το άρθρο 36, αλλά ότι προσεγγίζουν τις περιπτώσεις αυτές με βάση τον εκτιμώμενο κίνδυνο.

Η παράγραφος 3 ενσωματώνει την παρ. 2 του άρθρου 18 της Οδηγίας, ορίζοντας την εξέταση με ιδιαίτερη προσοχή και την επίδειξη αυξημένης δέουσας επιμέλειας στις περιπτώσεις των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, καθώς και των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών, που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό σκοπό ή νόμιμη αιτία. Σημειώνεται ότι αντίστοιχη πρόβλεψη υπήρχε στο στοιχείο δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3691/2008 ως μέτρο συνήθους δέουσας επιμέλειας.

Η παράγραφος 4 ενσωματώνει την παρ. 3 του άρθρου 18 της Οδηγίας, παραπέμποντας στο Παράρτημα II του νόμου, το οποίο αντιστοιχεί στο Παράρτημα III της Οδηγίας και στο οποίο παρατίθενται οι παράγοντες και οι τύποι αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατ' ελάχιστον τα υπόχρεα πρόσωπα και οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

Η παράγραφος 5 εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή κεφαλαιαγοράς να μπορούν να εξειδικεύσουν, με αποφάσεις τους, τους παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου και τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των ΕΕΑ, ενώ παρέχεται η δυνατότητα στις λοιπές αρμόδιες αρχές να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις.

Άρθρο 17

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνονται τα άρθρα 19 και 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και θεσπίζονται επιπλέον υποχρεώσεις στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, πέραν των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, όταν υφίστανται διασυννοριακές σχέσεις ανταπόκρισης με ίδρυμα πελάτη από τρίτη χώρα. Αντίστοιχη διάταξη είναι εκείνη του άρθρου 21 του ν. 3691/2008.

Άρθρο 18

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνονται τα άρθρα 20 έως και 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές θεσπίζονται μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας για τα υπόχρεα πρόσωπα, όταν διενεργούν συναλλαγές ή συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, μέλη της οικογένειάς τους και στενούς συνεργάτες τους.

Η αυξημένη δέουσα επιμέλεια για τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα θεσπίστηκε με την τρίτη Ενωσιακή Οδηγία και αντίστοιχη διάταξη υπήρχε στο ν. 3691/2008 (άρθρο 22). Όπως όμως τονίζεται στην σκέψη 33 της αιτιολογικής έκθεσης της Οδηγίας, οι διατάξεις σχετικά με τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα είναι προληπτικής και όχι ποινικής/κυρωτικής φύσης και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι στιγματίζουν πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ως εμπλεκόμενα σε εγκληματική δραστηριότητα. Η άρνηση σύναψης μιας επιχειρηματικής σχέσης απλώς και μόνο λόγω του προσδιορισμού ενός προσώπου ως «πολιτικώς εκτεθειμένου» δε συνάδει με το γράμμα και το πνεύμα του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Η παράγραφος 1 του άρθρου 19 ενσωματώνει το άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τα οποία τα υπόχρεα πρόσωπα μπορούν να στηρίζονται σε τρίτα μέρη. Σημειώνεται ότι αναδιατυπώνεται με ορθότερο τρόπο το αντίστοιχο άρθρο 23 της παρ. 1 του καταργούμενου ν. 3691/2008, το οποίο δε συμπεριελάμβανε στα εν λόγω μέτρα δέουσας επιμέλειας και τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης, καθιστώντας τη στήριξη σε τρίτα μέρη αλυσιτελή. Επίσης τα τρίτα μέρη μπορούν να συλλέξουν και τα φορολογικά έγγραφα των πελατών που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου (υποχρέωση που δεν υπάρχει στην Οδηγία).

Η παράγραφος 2 ορίζει τα τρίτα μέρη, ακολουθώντας πιο συντηρητική προσέγγιση από αυτή της παρ. 1 του άρθρου 26 της Οδηγίας, καθώς περιορίζει τις κατηγορίες υπόχρεων προσώπων που συνιστούν τρίτα μέρη και τις τρίτες χώρες προέλευσής τους (μόνο χώρες - μέλη της FATF). Ωστόσο, τα τρίτα μέρη είναι περισσότερα από αυτά που προβλέπονταν στην παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 3691/2008, καθώς προστίθενται οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.

Οι παράγραφοι 3-5 ενσωματώνουν τα άρθρα 27-29 της

Οδηγίας. Ειδικά η παράγραφος 5 αντιστοιχεί στο άρθρο 25 της παρ. 1 του ν. 3691/2008, ενώ διατηρείται και η δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα θα μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Με το άρθρο αυτό ενσωματώνεται το άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Η ανάγκη για ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον εντοπισμό των εγκληματιών, οι οποίοι αλλιώς θα μπορούσαν να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους πίσω από μια εταιρική δομή. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 επιβάλλεται καταρχάς στα νομικά πρόσωπα και άλλες νομικές οντότητες που έχουν καταστατική έδρα στην Ελλάδα, να συλλέγουν και να φυλάσσουν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο τους και να χορηγούν τις πληροφορίες αυτές στα υπόχρεα πρόσωπα, όταν αυτά λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, καθώς επίσης στην Αρχή, τις αρμόδιες αρχές, και τις εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στο τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατόπιν αιτήματός τους. Η τήρηση του ειδικού μητρώου γίνεται με επιμέλεια του υπεύθυνου εταιρικής συμμόρφωσης προκειμένου για εισηγμένες εταιρείες σε οργανωμένη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης ή του αρμόδιου ανώτατου στελέχους διοίκησης ανάλογου τμήματος σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, εφαρμοζομένων των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50) για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Στις παραγράφους 4 έως 12 θεσμοθετείται Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, σύμφωνα με τις επιταγές της Οδηγίας. Ορίζεται το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων ως ηλεκτρονικά συνδεδεμένο σύστημα με το ΑΦΜ κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας υπό την ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, μέσω της οποίας γίνεται η πρόσβαση, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Γ.Γ.Π.Σ. του Υπουργείου Οικονομικών έχει ενσωματώσει έναν τεράστιο όγκο επικαιροποιημένων οικονομικών στοιχείων ως προς τους πραγματικούς δικαιούχους, το στοιχείο της διαλειτουργικότητας και της προσβασιμότητας, την άμεση επίπτωση των διοικητικών κυρώσεων, γεγονός το οποίο μπορεί να λειτουργήσει προληπτικά και να εξασφαλίσει την τήρηση της υποχρέωσης των υπόχρεων οντοτήτων για παροχή επικαιροποιημένων στοιχείων.

Το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων δύναται να συνδέεται με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο οποίο είναι καταχωρισμένο το νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για τη σύνδεση του Μητρώου με τα στοιχεία του ΓΕΜΗ. Επίσης, μπορεί να συνδέεται με τα Αποθετήρια Τίτλων.

Στις παραγράφους 6 και 7 ορίζονται οι αρχές και τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, καθώς και η δυνατότητα περιορισμού

της πρόσβασης και των παρεχόμενων πληροφοριών με έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της Αρχής.

Στις παραγράφους 8 και 9 ορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις στην περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων και παράβασης της υποχρέωσης της παραγράφου 1.

Στην παράγραφο 10, προβλέπεται η δυνατότητα τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να συστήνουν κοινά πληροφοριακά συστήματα, τα οποία επιτρέπουν την καταχώριση πληροφοριών για τους νόμιμους και τους πραγματικούς δικαιούχους των νομικών προσώπων που είναι πελάτες τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εδρεύουν στην αλλοδαπή. Για το σκοπό αυτόν, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δύναται να ιδρύουν ειδικά νομικά πρόσωπα ή να αξιοποιούν υπάρχοντα νομικά πρόσωπα εξειδικευμένα στη συγκέντρωση, επεξεργασία και διάθεση εμπορικών και διατραπεζικών πληροφοριών, όπως π.χ. η εταιρεία Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών-Τειρεσίας. Με τα κοινά αυτά πληροφοριακά συστήματα τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις του νόμου. Επιπροσθέτως, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θωρακίζονται περαιτέρω με αυτά τα συστήματα έναντι της κακόβουλης χρήσης νομικών προσώπων για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς καταχωρούν τις ως άνω πληροφορίες και για νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στην αλλοδαπή, συμπεριλαμβανομένων εξωχώριων εταιρειών και εταιρειών ειδικού σκοπού που αποτελούν πηγή υψηλότερου κινδύνου.

Άρθρο 21

Ορίζεται το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Καταπιστευμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα των διατάξεων του άρθρου 31 της οδηγίας.

Άρθρο 22

Στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζονται, σύμφωνα με την διευρυμένη διατύπωση του άρθρου 33 παρ. 1 της Οδηγίας, οι υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, να υποβάλλουν άμεσα αναφορές ύποπτων συναλλαγών στην Αρχή, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες, ότι κεφάλαια, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (στ. α') και να παρέχουν στις Μονάδες της Αρχής, στην αρμόδια αρχή και σε άλλες δημόσιες αρχές κάθε απαιτούμενη πληροφορία (στ. β').

Στην παράγραφο 2 ορίζεται, σύμφωνα με ρητή εξαίρεση που θέτει η Οδηγία (άρθρο 34 παρ. 2 και αιτιολογική σκέψη 10) και περιελάμβανε και το άρθρο 26 παρ. 2 του ν. 3691/2008, ότι από την υποχρέωση αναφοράς εξαιρούνται οι συμβολαιογράφοι, οι δικηγόροι, οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και λογιστές-φοροτεχνικοί σύμβουλοι, στις περιπτώσεις μόνο που τα εν λόγω πρόσωπα εξακριβώνουν τη νομική θέση των πελατών τους ή εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης ή

εκπροσώπησής τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών αναφορικά με την κίνηση ή αποφυγή τέτοιων διαδικασιών. Όσον αφορά στους δικηγόρους, οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών υποβάλλονται στην Αρχή μέσω της ειδικής επιτροπής του άρθρου 29.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι, σε περίπτωση που το υπόχρεο πρόσωπο έχει διορίσει υπεύθυνο για τον έλεγχο συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης, η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή υποβάλλεται από αυτόν (άρθρο 33 παρ. 2 της Οδηγίας), ενώ στην παράγραφο 4 διευκρινίζεται ότι η αναφορά ύποπτων συναλλαγών από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 38.

Άρθρο 23

Με το άρθρο αυτό, με το οποίο ενσωματώνεται το άρθρο 35 της Οδηγίας, τα υπόχρεα πρόσωπα καλούνται να μην διενεργήσουν συναλλαγές εάν γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι τα κεφάλαια συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Στη περίπτωση αυτή, οφείλουν να ενημερώσουν άμεσα την Αρχή και εφόσον, αυτή στείλει οδηγίες να συμμορφωθούν, πριν εκτελέσουν οποιαδήποτε συναλλαγή.

Ωστόσο, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να συνυπολογίσουν τον κίνδυνο ο πελάτης να υποψιασθεί κάτι από τη μη διενέργεια της συναλλαγής και να προσπαθήσει να αποκρύψει τα περιουσιακά του στοιχεία. Στη περίπτωση αυτή η συναλλαγή εκτελείται κανονικά και τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνουν την Αρχή αμέσως μετά.

Άρθρο 24

Στο άρθρο αυτό, που ενσωματώνει το άρθρο 36 της Οδηγίας και αντιστοιχεί στο άρθρο 28 του ν. 3691/2008, εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις αναφοράς προς την Αρχή ύποπτων συναλλαγών ή γεγονότων από τις αρμόδιες αρχές (παρ. 1), καθώς και από τους διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος (παρ. 2). Στις αγορές αυτές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων του ν. 4514/2018 και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Στην παράγραφο 3 προστέθηκε η υποχρέωση αναφοράς προς την Αρχή των στερούμενων ιδίας νομικής προσωπικότητας γραφείων αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, καθώς και των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015. Οι ως άνω εταιρείες δεν αποτελούν υπόχρεα πρόσωπα, καθώς τα μεν γραφεία αντιπροσωπείας δε διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, οι δε εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, διαχειρίζονται κατ' ουσία χαρτοφυλάκιο

δανείων εποπτευόμενου από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο αποτελεί υπόχρεο πρόσωπο. Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να επιβληθεί η υποχρέωση αναφοράς ως δικλείδα ασφαλείας για παν ενδεχόμενο, συμπεριλαμβανομένης της απόπειρας διενέργειας ύποπτης συναλλαγής.

Οι αρμόδιες αρχές των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 αγορών και των αναφερόμενων στην παράγραφο 3 γραφείων, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσής τους προς την υποχρέωση του παρόντος άρθρου (παρ. 4).

Άρθρο 25

Το άρθρο αυτό θέτει, κατ' αντιστοιχία προς τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του ν. 3691/2008, ειδική διαδικασία για την αναφορά ύποπτων γεγονότων που σχετίζονται με φορολογικές ή τελωνειακές υποθέσεις. Οι διατάξεις του άρθρου προσαρμόζονται στα αναθεωρημένα όρια των βασικών αδικημάτων της φοροδιαφυγής και της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση ιστ' του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, καθώς και στη μεταβολή των αρμοδιοτήτων του Σ.Δ.Ο.Ε., που επήλθε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Παράλληλα επανακαθορίζονται τα κριτήρια αποστολής των σχετικών αναφορών.

Άρθρο 26

Στο άρθρο αυτό εισάγεται κατ' απαίτηση της Οδηγίας (άρθρο 37) προστατευτική διάταξη (που υφίσταται ήδη στο άρθρο 32 της παρ. 1 του ν. 3691/2008), όσον αφορά στην καλή τη πίστει γνωστοποίηση πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 25 από το υπόχρεο πρόσωπο και τους υπαλλήλους του, ακόμη και εάν αποδειχθεί ότι δεν υπήρξε παράνομη δραστηριότητα (παρ. 1). Το ζήτημα αυτό είναι καίριο για την αποτελεσματικότητα του συστήματος της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς, σύμφωνα και με την αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας, υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι που ανέφεραν τις υποψίες τους απειλήθηκαν ή εκτέθηκαν σε εχθρικές ενέργειες. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 2928/2001 (Α' 141) για την προστασία των φυσικών προσώπων, που αναφέρουν τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 27

Το άρθρο αυτό αφορά ομοίως σε ένα σημαντικό θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που είναι η απαγόρευση της γνωστοποίησης πληροφοριών σχετικών με αναφορές ύποπτων συναλλαγών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 της Οδηγίας. Η απαγόρευση, η οποία αποτυπώνεται ήδη στο άρθρο 31 του ν. 3691/2008, αφορά στα υπόχρεα πρόσωπα, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους τους, καθώς επίσης και τα μέλη της διοίκησης, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών και άλλους δη-

μόσιους υπαλλήλους, που τελούν σε γνώση τέτοιων πληροφοριών (παρ. 1). Ο λόγος αυτής της απαγόρευσης πηγάζει από το γεγονός ότι, τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο, σημαντικό μέλημα είναι η εδραίωση της εμπιστοσύνης των εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα και των άλλων υπόχρεων φυσικών και νομικών προσώπων ότι, οι πληροφορίες που διαβιβάζουν θα παραμείνουν κατά κανόνα απόρρητες, δεδομένου ότι ένα μικρό μόνο ποσοστό των αναφορών οδηγεί σε ποινική δίωξη. Εξίσου σημαντική είναι και η εμπιστοσύνη των πελατών προς τις τράπεζες και τα άλλα υπόχρεα πρόσωπα. Δεν υπάρχει συνεπώς κανένας λόγος να πληροφορηθεί ο πελάτης, είτε από τον αναφέροντα είτε από μέλος ή υπάλληλο της Αρχής ότι διαβιβάστηκε αναφορά ύποπτης συναλλαγής στο πρόσωπό του. Στην περίπτωση δε που η αναφορά ύποπτης συναλλαγής οδηγήσει σε περαιτέρω έρευνες της Αρχής και της δικαιοσύνης, η γνωστοποίηση αυτής ενδέχεται να οδηγήσει σε απόσυρση ή απόκρυψη κεφαλαίων από το ερευνώμενο πρόσωπο και περαιτέρω στην εξαφάνιση αποδείξεων, γεγονός που θα δυσχεράνει το ανακριτικό έργο. Από την άλλη πλευρά είναι αυτονόητο ότι, όπως επισημαίνεται και στην παρ. 2 του άρθρου 39 της Οδηγίας, η απαγόρευση δεν αφορά στις γνωστοποιήσεις που γίνονται προς τις αρμόδιες για την εφαρμογή του νόμου αρχές ή σε εκτέλεση άλλων υποχρεώσεων του παρόντος νόμου.

Στην παράγραφο 2 διευκρινίζεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 παρ. 6 της Οδηγίας, ότι η απόπειρα των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα δε συνιστά γνωστοποίηση υπό την έννοια του παρόντος άρθρου. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με την ορθή άσκηση των συγκεκριμένων επαγγελματιών.

Άρθρο 28

Στο άρθρο αυτό εισάγονται ορισμένες εξαιρέσεις από την απαγόρευση γνωστοποίησης του προηγούμενου άρθρου, αντίστοιχες προς εκείνες των παραγράφων 3-5 του άρθρου 39 της Οδηγίας και κατά παρόμοιο τρόπο με τα προβλεπόμενα στις παρ. 2-4 του άρθρου 32 του ν. 3691/2008. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 διευκρινίζεται ότι δεν εμποδίζεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο, καθώς και μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και υποκαταστημάτων ή θυγατρικών τους που εδρεύουν σε τρίτη χώρα, εφόσον αυτά συμμορφώνονται πλήρως προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων στο άρθρο 36 διαδικασιών.

Το ίδιο ισχύει και για τους υπόχρεους προσώπων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής στην οποία υπάγεται το νομικό πρόσωπο, καθώς και για τα ως άνω πρόσωπα με αντίστοιχα πρόσωπα

τρίτων χωρών, εφόσον οι χώρες αυτές επιβάλλουν υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος νόμου (παρ. 2).

Στην παράγραφο 3 διατηρείται η δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των οριζόμενων νομικών ή φυσικών προσώπων που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα με υπόχρεα πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά, ως επίσης και με υπόχρεα πρόσωπα που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος νόμου, καθώς και υποχρεώσεις σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον οι πληροφορίες αφορούν στον ίδιο πελάτη και σε συναλλαγή ή δραστηριότητα στην οποία συμμετέχουν από κοινού.

Επειδή η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι πιθανόν να δημιουργήσει προβλήματα (πιθανή σύγκρουση με κώδικες δεοντολογίας ορισμένων κατηγοριών προσώπων, όπως π.χ. δικηγόρων, συμβολαιογράφων, λογιστών κ.λπ.) η παράγραφος 4 παρέχει ειδική εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδος και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να εξειδικεύουν τις σχετικές υποχρεώσεις των εν λόγω υπόχρεων προσώπων.

Άρθρο 29

Στο άρθρο 29 επαναλαμβάνεται η πρόβλεψη του άρθρου 34 του ν. 3691/2008 περί σύστασης και λειτουργίας της Επιτροπής Δικηγόρων που είναι αρμόδια για την παραλαβή, τον έλεγχο και τη διαβίβαση των αναφορών υπόπτων συναλλαγών των δικηγόρων (σχετική η ΥΑ 67473/23-30.4.2009, Β' 807).

Άρθρο 30

Το άρθρο 30 αντιστοιχεί στο άρθρο 35 του ν. 3691/2008 και τίθεται με σημαντικές τροποποιήσεις κατ' εφαρμογή και των άρθρων 40 και 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Το άρθρο 36 του ν. 3691/2008 δεν διατηρείται στον παρόντα νόμο, αφού στην ισχύουσα Οδηγία δεν υπάρχει πια διάταξη αντίστοιχη του άρθρου 31 της 3ης Οδηγίας, ενώ το περιεχόμενό του καλύπτεται από τις διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου του άρθρου 36.

Στην παράγραφο 1 αναφέρονται τα έγγραφα και οι πληροφορίες που οφείλουν να φυλάσσουν τα υπόχρεα πρόσωπα για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης από την Αρχή, τις αρμόδιες αρχές ή κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή, ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ειδικότερα, τα έγγραφα και τα στοιχεία που περιγράφονται στις περιπτώσεις γ' και δ' είναι, σύμφωνα με τη Σύσταση 11 της FATF.

Η παράγραφος 2 αφορά σε ειδικές, πρόσθετες υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών, ενώ η παράγραφος 3 αναφέρεται με σαφήνεια στον ανώτατο χρόνο διατήρησης των εγγράφων ή πληροφοριών. Υπάρχει δυνατότητα η εθνική νομοθεσία να προβλέψει ενδεχομένως μεγαλύτερο διάστημα διατήρησης αφού «θα προσδιορίσει» τις περιστάσεις υπό τις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα θα δύνανται ή θα οφείλουν να διατηρούν περαιτέρω τα δεδομένα. Το διάστημα διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρα-

κτῆρα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά τα δέκα (10) έτη. Η αιτιολόγηση της δυνατότητας διατήρησης στο νόμο ή τη κανονιστική απόφαση για πέντε (5) επιπλέον έτη θα πρέπει να στηρίζεται σε διεξοδική αξιολόγηση του αναγκαίου και αναλογικού χαρακτήρα της περαιτέρω αυτής διατήρησης και αφού κριθεί αναγκαία για την πρόληψη, τον εντοπισμό ή τη διερεύνηση των σχετικών αδικημάτων (άρθρο 40 παρ. 1 στο τέλος Οδηγίας).

Με την παράγραφο 4, η οποία υπερκαλύπτει τη συναφή διάταξη του άρθρου 37 παρ. 1 του ν. 3691/2008, ενσωματώνεται το άρθρο 42 της Οδηγίας που αναφέρεται στη δυνατότητα των υπόχρεων προσώπων να ανταποκρίνονται σε αιτήματα της Αρχής, της αρμόδιας αρχής ή άλλης δημόσιας αρχής ως προς το αν διατηρούν ή είχαν συνάψει κατά την διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα, καθώς και ως προς το είδος της επιχειρηματικής σχέσης και κάθε σχετική συναλλαγή.

Άρθρο 31

Με το άρθρο 31 ενσωματώνονται τα άρθρα 41 και 43 της Οδηγίας αναφορικά με τα ζητήματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην παράγραφο 1 διευκρινίζεται ότι η επεξεργασία από τα υπόχρεα πρόσωπα επιτρέπεται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Απαγορεύεται έτσι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους, λ.χ. εμπορικούς σκοπούς. Η παράγραφος 2 αφορά στην ενημέρωση που παρέχεται προς τους νέους πελάτες, κατ' εφαρμογή του άρθρου 41 παρ. 3 της Οδηγίας, ενώ η παράγραφος 3 διευκρινίζει ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του παρόντος νόμου θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τον ν. 2472/1997, κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43 της Οδηγίας. Με την παράγραφο 4 γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας που παρέχει στα κράτη μέλη το άρθρο 41 παράγραφος 4 της Οδηγίας για τον έλεγχο, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμό του δικαιώματος του πρόσβασης του υποκειμένου στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Ορίζεται, έτσι, ότι κατ' εφαρμογή της απαγόρευσης γνωστοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27, ο περιορισμός εν όλω ή εν μέρει, του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου τα υπόχρεα πρόσωπα, οι αρμόδιες αρχές, η Αρχή και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των αρχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 20 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους για τους σκοπούς του παρόντος κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην παρεμποδίζεται η διενέργεια επίσημων ή νομικών ερευνών, αναλύσεων ή διαδικασιών και για να εξασφαλιστεί ότι δεν διακυβεύονται η πρόληψη, η διερεύνηση και ο εντοπισμός της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 32

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 44 της Οδηγίας, η διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας ολοκληρωμένων στατιστικών στοιχείων από δη-

μόσιους φορείς, η οποία αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την προετοιμασία των εκτιμήσεων κινδύνων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των αρμοδίων αρχών, καθώς και των δικαστικών, εισαγγελικών, φορολογικών, αστυνομικών αρχών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς τους και τα διαβιβάζουν σε ετήσια βάση στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα. Ο τελευταίος παραμένει επιφορτισμένος με τη συγκέντρωσή τους και τη διαβίβασή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οφείλει δε να αναβαθμισθεί και να στελεχωθεί κατάλληλα, ώστε να είναι σε θέση να συγκεντρώνει και να καθιστά διαθέσιμα τα προβλεπόμενα στοιχεία στις ομάδες που προετοιμάζουν την Έκθεση Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου ή συμπληρώνουν ερωτηματολόγια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Egmont Group ή οπουδήποτε αλλού απαιτούνται, ιδιαίτερα ενόψει της αξιολόγησης της χώρας από την FATF – κάτι που δεν έχει καταστεί εφικτό την τελευταία εξαετία. Η ανάγκη αναβάθμισης αυτής της λειτουργίας του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα ισχύει πολύ περισσότερο ενόψει του πληρέστερου και απαιτητικότερου καταλόγου στατιστικών στοιχείων των οποίων επιβάλλεται κατ' ελάχιστον η συγκέντρωση, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, σε σύγκριση με το αντίστοιχο άρθρο 38 του ν. 3691/2008.

Άρθρο 33

Με το άρθρο 33 επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 39 της παρ. 1 του ν. 3691/2008 αναφορικά με την έκδοση απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη συλλογή ειδικά δικαστικών δεδομένων και στοιχείων (σχετική η υ.α. 49937, Β' 1198/9.6.2011).

Άρθρο 34

Στο άρθρο 34, ορίζονται τα σχετικά με τη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Αρχής και άλλων αρμοδίων αρχών, καθώς και των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής ένωσης.

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης, αλλά και η διαβίβαση των αποτελεσμάτων των αναλύσεων της Αρχής στις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 32 της Οδηγίας. Η Αρχή μπορεί να ζητεί ενημέρωση για τη χρήση των πληροφοριών που διαβίβασε, καθώς και των αποτελεσμάτων των ερευνών που διενεργήθηκαν με βάση τις εν λόγω πληροφορίες, όπως επιβάλλεται και από την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου της Οδηγίας. Προστίθεται, όμως, και δυνατότητα της Αρχής να μην ανταποκριθεί σε αίτημα για παροχή πληροφοριών στην περίπτωση που η γνωστοποίηση των πληροφοριών θα μπορούσε να έχει αρνητική επίπτωση σε διεξαγόμενες έρευνες ή αναλύσεις, καθώς και σε εξαιρετικές περιστάσεις που η γνωστοποίηση των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή άσχετη με τους σκοπούς για τους οποίους ζητήθηκε. Σε περιπτώσεις δέσμευσης περιουσια-

κών στοιχείων, η Αρχή ενημερώνει τις φορολογικές αρχές (ΑΑΔΕ), καθώς και την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. στην οποία λειτουργεί το γραφείο ανάκτησης κεφαλαίων και περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005. Επιπρόσθετα η Αρχή ενημερώνει την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. για περιπτώσεις αποκάλυψης εστίων οικονομικού εγκλήματος, απάτης, διαφθοράς και ύποπτης κίνησης κεφαλαίων που έχουν περιέλθει σε γνώση της κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22 και 24.

Στην παράγραφο 2, λαμβάνοντας υπόψη τον διακρατικό χαρακτήρα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 53 της Οδηγίας, προβλέπεται ότι η Αρχή ανταλλάσσει αυθόρμητα ή κατόπιν αιτήματος ΜΧΠ κράτους μέλους της Ε.Ε. εμπιστευτικές πληροφορίες. Εισάγεται πλέον για πρώτη φορά η υποχρέωση διαβίβασης των αναφορών ύποπτων συναλλαγών που λαμβάνει η Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 25 του νόμου στην ΜΠΧ κράτους μέλους της Ε.Ε, το οποίο αφορά. Για την απόκριση σε αίτημα παροχής πληροφοριών από αλλοδαπή ΜΠΧ, η Αρχή ενεργεί το συντομότερο δυνατό και χρησιμοποιεί κάθε διαθέσιμη εξουσία που έχει στη διάθεσή της, σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου, όπως επιβάλλει και το άρθρο 53 παράγραφος 2 της Οδηγίας.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται το πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και οι εξαιρετικές περιπτώσεις άρνησης παροχής πληροφοριών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 53 της Οδηγίας, ενώ στην παράγραφο 4 ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί ως προς τη χρήση των ανταλλασσόμενων πληροφοριών, σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55 της Οδηγίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 αντίστοιχη ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να γίνεται και μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Στην παράγραφο 6 δίνεται η δυνατότητα διεξαγωγής κοινών ελέγχων της Αρχής με τις αρμόδιες αρχές και στην παράγραφο 7 δίνεται ο ορισμός των πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης. Οι διατάξεις αυτές αντιστοιχούν εν πολλοίς σε εκείνες των παραγράφων 2-4 του άρθρου 40 του ν. 3691/2008.

Άρθρο 35

Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου ενσωματώνει την παρ. 1 του άρθρου 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας την υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων να λαμβάνουν μέτρα προκειμένου να εντοπίζουν και να εκτιμούν τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας λαμβάνοντας υπόψη τους μνημονευόμενους στη διάταξη παράγοντες κινδύνου. Στην παράγραφο 2 ορίζεται, κατ' αντιστοιχία προς την παράγραφο 2 εδάφιο α' του άρθρου 8 της Οδηγίας, ότι τα υπόχρεα πρόσωπα τεκμηριώνουν, επικαιροποιούν και θέτουν υπόψη της αρμόδιας αρχής τους, την εν λόγω εκτίμηση κινδύνων.

Η παράγραφος 3 ενσωματώνει τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 8 της Οδηγίας, ορίζοντας την εφαρμογή από τα υπόχρεα πρόσωπα εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών ανάλογων προς τον χαρακτήρα και το μέγεθός τους, ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι ως άνω κίνδυνοι σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με

τις υποχρεώσεις του νόμου. Επιπρόσθετα στην παράγραφο 3 ενσωματώνεται η παράγραφος 3 του άρθρου 61 της Οδηγίας, που προβλέπει τη θέσπιση εσωτερικής διαδικασίας για τις καταγγελίες από τους εργαζόμενους των παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος νόμου από τα υπόχρεα πρόσωπα, μέσω ανώνυμου και ανεξάρτητου διαύλου, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του καταγγέλλοντος.

Η παράγραφος 4 ενσωματώνει την παράγραφο 5 του άρθρου 8 της Οδηγίας, ενώ η παράγραφος 5 παρέχει στις αρμόδιες αρχές:

α) την εξουσιοδότηση να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου, ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων προσώπων,

β) την ευχέρεια, κατ' αντιστοιχία προς το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 της Οδηγίας, να απαλλάσσουν από την υποχρέωση εκτιμήσεων κινδύνων, τις κατηγορίες υπόχρεων προσώπων των οποίων οι εγγενείς κίνδυνοι είναι σαφείς και κατανοητοί.

Άρθρο 36

Η παράγραφος 1 ενσωματώνει την παράγραφο 1 του άρθρου 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, ορίζοντας την υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων να εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για τους σκοπούς του παρόντος νόμου σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και των υποκαταστημάτων τους σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες.

Η παράγραφος 2 ενσωματώνει την παράγραφο 2 του άρθρου 45 της Οδηγίας, προβλέποντας ότι τα υπόχρεα πρόσωπα εξασφαλίζουν ότι οι θυγατρικές τους, τα υποκαταστήματά τους ή οι εγκαταστάσεις τους (αντιπρόσωποι) σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης τηρούν τις εθνικές διατάξεις του τελευταίου (αρχή της εδαφικότητας).

Στην παράγραφο 3, που ενσωματώνει τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 45 της Οδηγίας, προβλέπεται ως ασφαλιστική δικλείδα ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές εταιρείες των υπόχρεων προσώπων σε τρίτες χώρες όπου οι ελάχιστες απαιτήσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι λιγότερο αυστηρές από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζουν τις τελευταίες, στον βαθμό που το επιτρέπει η νομοθεσία της τρίτης χώρας, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, προβλέπεται για τα υπόχρεα πρόσωπα η υποχρέωση λήψης πρόσθετων μέτρων και η ενημέρωση της αρμόδιας αρχής τους. Επιπρόσθετα, προβλέπονται συγκεκριμένες εποπτικές δράσεις της αρμόδιας αρχής σε περίπτωση που τα επιπρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, οι οποίες κλιμακώνονται και φτάνουν μέχρι και την απαίτηση παύσης των δραστηριοτήτων στην τρίτη χώρα.

Στην παράγραφο 4, που ενσωματώνει την παράγραφο 4 του άρθρου 45 της Οδηγίας, προβλέπεται η υποχρέωση του υπόχρεου προσώπου να ενημερώνει την Αρχή, την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή του και τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, καθώς και η υποχρέωση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να ενημερώνουν ακολούθως τις αντίστοιχες ΕΕΑ, για τις περιπτώσεις όπου η νομοθεσία μιας τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των πολιτικών και των διαδικασιών

που έχει θεσπίσει το υπόχρεο πρόσωπο για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου σε επίπεδο ομίλου.

Η παράγραφος 5 ενσωματώνει την παράγραφο 8 του άρθρου 45 της Οδηγίας, ορίζοντας ότι επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε αναφορές ασύνηθων ή ύποπτων συναλλαγών των υπόχρεων προσώπων, εντός του ομίλου, εκτός αν δοθούν διαφορετικές οδηγίες από την Αρχή.

Τέλος, στην παράγραφο 6 που ενσωματώνει την παράγραφο 9 του άρθρου 45 της Οδηγίας προβλέπεται ο ορισμός ενός κεντρικού σημείου επαφής στην Ελλάδα των αντιπροσώπων των εκδοτών ηλεκτρονικού χρήματος και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που εδρεύουν σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα εξασφαλίζει για λογαριασμό τους τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και θα διευκολύνει την εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εγγράφων και πληροφοριών σε αυτήν κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Άρθρο 37

Το άρθρο αυτό (που αντιστοιχεί στο άρθρο 42 του ν. 3691/2008) αναφέρεται στην κατάρτιση και εκπαίδευση των υπαλλήλων των υπόχρεων προσώπων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 46 παράγραφος 1 εδάφια α' και β' της Οδηγίας, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διάταξη, τα υπόχρεα πρόσωπα έχουν υποχρέωση να αναλάβουν την κατάρτιση και την εκπαίδευση των υπαλλήλων τους όσον αφορά στις διατάξεις της συναφούς νομοθεσίας, αλλά και ως προς τον τρόπο εντοπισμού ύποπτων δραστηριοτήτων και ορθής αντίδρασης σε τέτοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 38

Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, το οποίο υπήρχε και στον καταργούμενο νόμο 3691/2008 (άρθρο 44) και με το οποίο ενσωματώνεται επαρκώς και το άρθρο 46 παράγραφος 4 της Οδηγίας, προβλέπεται ο ορισμός ενός διευθυντικού στελέχους στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, στο οποίο οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε ύποπτη συναλλαγή και ορίζονται οι εσωτερικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη υποβολή αναφοράς ύποπτης συναλλαγής εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις υποβολής της. Επιπρόσθετα ορίζεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις μπορεί να εφαρμοσθούν και σε άλλα υπόχρεα πρόσωπα με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών τους.

Η παράγραφος 2 προβλέπει τον ορισμό από κάθε όμιλο ενός διευθυντικού στελέχους από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου, και η παράγραφος 3 προβλέπει τον καθορισμό των διαδικασιών και υποχρεώσεων των ομίλων και των επί μέρους εταιρειών τους με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 39

Το άρθρο 39 αποτελεί μεταφορά στον παρόντα νόμο του άρθρου 45 του ν. 3691/2008. Δεν περιέχει ουσιαστικές αλλαγές, παρά μόνο ελάχιστες προσαρμογές προς

την αλλαγή αρίθμησης των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4. Μια ενδεχόμενη πρωτοβουλία βελτίωσης του υφιστάμενου ποινικού νομοθετικού πλαισίου θα μπορούσε να αναληφθεί μετά την οριστικοποίηση του περιεχομένου και την υιοθέτηση της (ευρισκόμενης ακόμα υπό διαβούλευση) πρότασης Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου.

Άρθρο 40

Το άρθρο 40 αποτελεί ομοίως μεταφορά στον παρόντα νόμο του άρθρου 46 του ν. 3691/2008, όπως αυτό τροποποιήθηκε πρόσφατα με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 4478/2017 (που κύρωσε την Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ενσωμάτωσε μεταξύ άλλων την Οδηγία 2014/42/ΕΕ σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση). Προστίθεται μόνο εδάφιο γ' στην παράγραφο 2 για την προστασία του καλόπιστου τρίτου, ως αναγκαία ενσωμάτωση του άρθρου 8 παράγραφοι 1 και 9 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ και της υπ' αριθ. 33 αιτιολογικής σκέψης, σύμφωνα με την οποία είναι αναγκαίο να προβλέπονται ειδικές διασφαλίσεις και ένδικα μέσα που να εγγυώνται τη διατήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θιγόμενων τρίτων, περιλαμβανομένων εκείνων που έχουν άλλα περιουσιακά δικαιώματα («εμπράγματα δικαιώματα», «ius in rem»), όπως το δικαίωμα επικαρπίας. Όπως ορίζεται στο άρθρο 3 περίπτωση γ' της εν λόγω Οδηγίας, το πεδίο εφαρμογής της εκτείνεται ρητά και στα αδικήματα που καλύπτονται από την Απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2001 για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος. Αντίστοιχη διάταξη έθεσε ήδη ο νομοθέτης με το άρθρο 7 παρ. 4 του ν. 4478/2017 σχετικά με την δέσμευση στο άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 2691/2008.

Άρθρο 41

Το άρθρο 41 επαναλαμβάνει το περιεχόμενο του άρθρου 47 του ν. 3691/2008, όπως αυτό αντικαταστάθηκε πρόσφατα με το άρθρο 7 παρ. 3 του ν. 4478/2017.

Άρθρο 42

Το άρθρο 42 περί δέσμευσης και απαγόρευσης εκποίησης περιουσιακών στοιχείων αποτελεί μεταφορά, με ορισμένες βελτιώσεις, των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 3691/2008, όπως αυτές τροποποιήθηκαν πρόσφατα με το άρθρο 7 παράγραφοι 4-5 του ν. 4478/2017. Οι βελτιώσεις αφορούν:

α) Στην πρόβλεψη (στις παραγράφους 1 και 3) όχι πλέον επίδοσης της περί δέσμευσης διάταξης του ανακριτή ή του σχετικού βουλεύματος του συμβουλίου στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, αλλά γνωστοποίησής τους «με κάθε μέσο, υπό προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη δια-

πίστωση της γνησιότητάς του». Ακολουθείται έτσι η διατύπωση που επελέγη και στο ν. 4478/2017 για τη διαβίβαση αποφάσεων δέσμευσης (βλ. π.χ. άρθρα 13 παρ. 1 και 21 παρ. 1), ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία ταχύτητα στην γνωστοποίηση της σχετικής απόφασης χωρίς να απόλλεται η ελάχιστη προϋπόθεση της δυνατότητας έγγραφης απόδειξης και διαπίστωσης της γνησιότητας. Ενόψει της πρόβλεψης αυτής ορίζεται πλέον ότι η απαγόρευση εκποίησης του περιουσιακού στοιχείου ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης του ανακριτή ή του βουλευτή.

β) Στη διαγραφή της αναφοράς σε κοινές θυρίδες (οι οποίες δεν υπάρχουν στην πράξη) και στην αντικατάστασή της από την υποχρέωση επίδοσης της πράξης δέσμευσης και στον τυχόν πληρεξούσιο του μισθωτή.

γ) Στην προσθήκη (στην παράγραφο 3) της δυνατότητας του ανακριτή ή του δικαστικού συμβουλίου να διατάσσουν την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου και άλλων περιουσιακών στοιχείων του κατηγορουμένου, κατ'αντιστοιχία προς ό,τι ισχύει ήδη στην παράγραφο 5 για τον Πρόεδρο της Αρχής.

δ) Στη συνακόλουθη προσθήκη (ομοίως στην παράγραφο 3) πρόβλεψης για γνωστοποίηση της διάταξης ή του βουλεύματος στον προϊστάμενο νηολογίου ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας προς καταχώριση της σχετικής εγγραφής, για την κάλυψη των περιπτώσεων που οι πράξεις αυτές δεν αφορούν σε ακίνητα.

Άρθρο 43

Το παρόν άρθρο επαναλαμβάνει, με ορισμένες επουσιώδεις λεκτικές βελτιώσεις, τις προβλέψεις του άρθρου 49 του ν. 3691/2008 αναφορικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται από Διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 44

Με το άρθρο 44 μεταφέρεται στον νέο νόμο η διάταξη του άρθρου 50 του ν. 3691/2008 περί πρόσβασης των δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία.

Άρθρο 45

Στο άρθρο 45 μεταφέρεται η διάταξη του άρθρου 51 του ν. 3691/2008, όπως αυτό αντικαταστάθηκε πρόσφατα, αναφορικά με την ευθύνη νομικών προσώπων για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες που τελούνται προς όφελος νομικών προσώπων. Για λόγους ευχερέστερης εποπτείας των λόγων που οδήγησαν στην αντικατάσταση της προηγούμενης ρύθμισης του άρθρου 51, επαναλαμβάνονται εδώ οι βασικές σκέψεις της συναφούς αιτιολογικής έκθεσης:

Με τη θέση σε ισχύ της υποπαραγράφου ΙΕ.17 του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) τροποποιήθηκε το άρθρο 51 του ν. 3691/2008, με βασική αλλαγή την προσθήκη των αδικημάτων δωροδοκίας και δωροληψίας που προβλέπονται στα άρθρα 159, 159Α, 235, 236 και 237 ΠΚ στην κυρωτική εμβέλεια της διάταξης. Οι τροποποιήσεις αυτές έρχονταν επαναξιολόγησης, εν όψει και του ότι η εφαρμογή της διάταξης δεν έχει αποδειχθεί αποτελεσματική στην πράξη. Περαιτέρω, υπήρχε ανάγκη προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στα διεθνή πρότυπα, όπως αυτά οριοθετούνται από τα διεθνή συμβατικά κείμενα, αλλά και από τη συνεχώς εξελισσόμενη πρακτι-

κή των διεθνών μηχανισμών αξιολόγησης της εφαρμογής τους, όπως είναι η GRECO, ο Μηχανισμός παρακολούθησης εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς και η Ομάδα Εργασίας του ΟΟΣΑ επί της δωροδοκίας στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές. Για τους λόγους αυτούς με το νέο άρθρο επήλθαν οι εξής μεταβολές:

1. Ως προς το πεδίο εφαρμογής των 2 πρώτων παραγράφων

Οι περισσότερες αλλαγές αφορούν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης σε σύγκριση με το άρθρο 51 του ν. 3691/2008, τόσο από αντικειμενικής, όσο και από υποκειμενικής άποψης:

α) Προκειμένου να καλυφθεί το κενό της μη επιβολής κυρώσεων σε νομικά μορφώματα τα οποία δεν έχουν (ή δεν έχουν αποκτήσει) νομική προσωπικότητα, με τις νέες διατάξεις προβλέφθηκε η επιβολή κυρώσεων και σε νομικές οντότητες, πέραν των νομικών προσώπων.

β) Η σημαντικότερη, ίσως, μεταβολή έγκειται στην επέκταση των αδικημάτων για τα οποία μπορεί να γεννηθεί ευθύνη νομικών προσώπων. Ακολουθώντας την αρχική διατύπωση του άρθρου 51 του ν. 3691/2008, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο ένατο του ν. 3875/2010 (Α' 158), προβλέφθηκε η δυνατότητας εφαρμογής του και σε όλες τις περιπτώσεις τέλεσης βασικών αδικημάτων. Με αυτήν την μεταβολή ικανοποιήθηκε η σύσταση που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 128 της Έκθεσης Επισκόπησης της εφαρμογής από την Ελλάδα των Κεφαλαίων ΙΙΙ και ΙV της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (σελ. 56), σύμφωνα με την οποία η χώρα μας πρέπει να εισαγάγει διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων για όλα τα αδικήματα που προβλέπονται στην Σύμβαση. Καλύφθηκε επίσης και η υποχρέωση καθιέρωσης ευθύνης νομικών προσώπων σε περιπτώσεις τέλεσης απάτης εις βάρος των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του δεύτερου πρωτόκολλου της Σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο έχει κυρωθεί με το ν. 2803/2000 (Α' 48). Προς εφαρμογή της διεθνούς υποχρέωσης της χώρας που πηγάζει από τις παραπάνω διατάξεις είχε θεσπισθεί το άρθρο όγδοο του ν. 2803/2000, το οποίο, όμως, καταργήθηκε δυνάμει της υποπαραγράφου ΙΕ.20 του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (βλ. τη σχετική επισήμανση εις: Καϊάφα-Γκμπάντι [Επιμ.], Οικονομικό έγκλημα και διαφθορά στο δημόσιο τομέα, τ. 3, 2015, σελ. 90). Η συγκεκριμένη υποχρέωση θα εξακολουθήσει να υπάρχει και μετά τη θέση σε ισχύ της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (βλ. σχετικά Καϊάφα-Γκμπάντι, ΠοινΧρ ΞΖ', 561 επ.).

Στην παράγραφο 8 του άρθρου προσετέθη εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο ειδικές διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για άλλα βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ. Τέτοιες διατάξεις είναι, πέραν του αναφερόμενου ρητά άρθρου 41 του ν. 3251/2004, αυτές των άρθρων 26 του ν. 4139/2013 (Α' 74), 3 του ν. 4198/2013 (Α' 215), 4 του ν. 927/1979, όπως ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4285/2014 (Α' 191 - ως προς τις επιβαρυντικές περιστάσεις του νόμου) και τετάρτου του ν. 4411/2016 (Α' 142).

γ) Μία επιπλέον μεταβολή αφορά στον τρόπο σύνδε-

σης των πράξεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 με το νομικό πρόσωπο προκειμένου για την κατάφαση ευθύνης σε αυτό. Με την προηγούμενη διάταξη, απαιτείτο η πράξη να έχει τελεσθεί προς τον σκοπό επίτευξης οφέλους του νομικού προσώπου. Με την νέα διατύπωση μπορεί να καταφαιθεί ευθύνη νομικού προσώπου και σε περιπτώσεις όπου η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα τελέσθηκε για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της οντότητας. Καλύφθηκαν έτσι περιπτώσεις εμμέσου οφέλους ή περιπτώσεις όπου ο δράστης αποσκοπεί στο δικό του όφελος και επέρχεται παρεμπιπτόντως όφελος στο νομικό πρόσωπο, όπως απαιτείτο στην έκθεση 3bis της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ κατά της δωροδοκίας (2015), αρ. περ. 52 (σελ. 19, και 34 στο κείμενο της ελληνικής μετάφρασης). Σημειώνεται ότι η προσθήκη αυτή είναι συμβατή με την πρόσφατη διάταξη του άρθρου τετάρτου του ν. 4411/2016 σχετικά με την ευθύνη νομικών προσώπων για την τέλεση εγκλημάτων που προβλέπονται στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο, αλλά και στην Οδηγία 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών.

δ) Σε περιπτώσεις όπου ο δράστης του θεμελιωτικού της ευθύνης του νομικού προσώπου αδικήματος δεν ενεργεί ατομικά, αλλά ως μέλος νομικού προσώπου, δεν απαιτείται πλέον συμπλεκτικά η κατοχή διευθυντικής θέσης εντός των νομικών προσώπων ή των νομικών οντοτήτων με βάση εξουσία εκπροσώπησης τους, αλλά διαζευκτικά ο δράστης του αδικήματος είτε να κατέχει διευθυντική θέση στο νομικό πρόσωπο, είτε να έχει εξουσία εκπροσώπησης σε αυτό. Για την τροποποίηση αυτή ελήφθησαν υπόψη το άρθρο 18 της Σύμβασης ποινικού δικαίου για τη διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, το άρθρο 10 της Σύμβασης της Βαρσοβίας του 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και η διατύπωση, αναφορικά με την ευθύνη νομικών προσώπων, του Παραρτήματος Ι της Σύστασης της ομάδας εργασίας του ΟΟΣΑ για τη δωροδοκία στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.

ε) Μια ακόμη προσθήκη που έγινε στην παράγραφο 1, προς άρση τυχόν παρερμηνειών, είναι ότι κατά το τελευταίο εδάφιο της διάταξης οι κυρώσεις μπορούν να επιβληθούν και όταν φυσικό πρόσωπο, που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ιδιότητες, είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις.

στ) Ως προς την παράγραφο 2, η βασική διαφοροποίηση έγκειται στην προσθήκη περαιτέρω κατηγοριών αυτουργών του θεμελιωτικού για την ευθύνη του νομικού προσώπου αδικήματος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σύγχρονες μορφές επιχειρηματικής δράσης δεν περιορίζονται μόνο σε εταιρικούς τύπους που έχουν σαφείς ιεραρχικές δομές, κρίθηκε σκόπιμη η επέκταση της πιθανής ευθύνης του νομικού προσώπου όχι μόνον όταν από έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστη δυνατή η τέλεση αδικήματος που αναφέρεται στην ίδια παράγραφο από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος, αλλά και όταν η ίδια πράξη τελείται από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας. Με τη νεότερη διατύπωση καταλαμβάνε-

ται κάθε περίπτωση όπου το βασικό αδίκημα τελείται από ενδιάμεσο πρόσωπο, προς το οποίο είχε δοθεί εντολή προς χειρισμό υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της οντότητας και το πρόσωπο αυτό μπόρεσε να τελέσει το αδίκημα για όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου, χάρη στην έλλειψη εποπτείας και ελέγχου. Εάν, βέβαια, το ενδιάμεσο (φυσικό ή νομικό) πρόσωπο τέλεσε το θεμελιωτικό της ευθύνης αδίκημα κατ' εντολή προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τότε εφαρμόζεται η τελευταία.

Η διάταξη αυτή ακολουθεί την Σύσταση C του Παραρτήματος Ι της Σύστασης της ομάδας εργασίας του ΟΟΣΑ για τη δωροδοκία στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές. Η προηγούμενη διατύπωση της παραγράφου 2 ήταν επαρκής αναφορικά με την Σύσταση Β του ίδιου παραρτήματος, αλλά δεν κάλυπτε τη σύσταση C, σύμφωνα με την οποία ένα νομικό πρόσωπο που τελεί το αδίκημα διεθνούς δωροδοκίας δεν επιτρέπεται να αποφεύγει την ευθύνη με την επίκληση της δράσης ενδιάμεσων προσώπων.

2. Ως προς τις προβλεπόμενες κυρώσεις

α) Σημαντικές είναι οι μεταβολές που επήλθαν ως προς τις προβλεπόμενες κυρώσεις. Κατ' ουσίαν πρόκειται για διπλασιασμό των επαπειλούμενων προστίμων προκειμένου να ενισχυθεί ο αποτρεπτικός τους χαρακτήρας, πράγμα που αποτελούσε ζητούμενο, σύμφωνα και με σύσταση που περιλαμβάνεται στην έκθεση 3bis της ομάδας εργασίας του ΟΟΣΑ κατά της δωροδοκίας (2015), σελ. 23 (43 στο κείμενο της ελληνικής μετάφρασης).

β) Εξίσου σημαντική τομή επήλθε με την κατάργηση του διαχωρισμού ως προς την αυστηρότητα των επαπειλούμενων κυρώσεων κατά των νομικών προσώπων ανάλογα με το αν τα νομικά πρόσωπα περιλαμβάνονται στα υπόχρεα ή στα μη υπόχρεα πρόσωπα. Ο διαχωρισμός αυτός δεν είχε δικαιολογητική βάση και είχε οδηγήσει σε σχετική σύσταση προς τη χώρα μας από την ως άνω ομάδα εργασίας του ΟΟΣΑ (σελ. 23 της σχετικής έκθεσης, 43 στο κείμενο της ελληνικής μετάφρασης).

γ) Παρά τη μείωση της σημασίας διάκρισης μεταξύ υπόχρεων και μη υπόχρεων προσώπων που αναφέρθηκε αμέσως παραπάνω, η διάκριση αυτή δεν χάνει εντελώς την πρακτική της σημασία. Έτσι, οι αρμόδιες αρχές παραμένουν αρμόδιες για την επιβολή κυρώσεων σε βάρος των υπόχρεων νομικών προσώπων. Αντίθετα, ακολουθώντας στο σημείο αυτό σχετική σύσταση που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 127 της Έκθεσης Επισκόπησης της Εφαρμογής από την Ελλάδα των κεφαλαίων ΙΙΙ και ΙV της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (σελ. 55), με τη νέα παράγραφο 3 καταργήθηκε η αρμοδιότητα του Υπουργού Δικαιοσύνης και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού. Η αλλαγή αυτή έγινε για να μην υπάρχουν υπόνοιες πολιτικών παρεμβάσεων στην επιβολή κυρώσεων, αλλά και λόγω των δυσχερειών που προκαλούσε ο καθορισμός του συναρμόδιου Υπουργού, η μάλιστα με ιδιαιτέρως περίπλοκα κριτήρια. Η αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων για τα μη υπόχρεα πρόσωπα ανήκει πλέον στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, που είχε και παλαιότερα σχετική αρμοδιότητα (ως προς αδικήματα δωροδοκίας που τελούνταν προς όφελος νομικών προσώπων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν. 3560/2007, βλ. και την σχετική υ.α. 1130/2730, Β' 1818/19.11.2010).

δ) Με την παράγραφο 4 μεταβλήθηκαν οι προβλέψεις

αναφορικά με τα κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις αρχές επιβολής του νόμου για την αιτιολογημένη επιβολή των κυρώσεων.

3. Ως προς τη ρύθμιση διαδικαστικών ζητημάτων εφαρμογής του νόμου

α) Ρητά ορίσθηκε ότι η επιβολή των κυρώσεων θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

β) Προβλέφθηκε επίσης ρητά, ότι για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους (παράγραφος 5 περίπτωση γ').

γ) Καθιερώθηκε υποχρέωση των αρμόδιων αρχών, όταν επιβάλλουν κυρώσεις, να ενημερώνουν το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, κοινοποιώντας τη σχετική απόφαση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου (παρ. 5, περιπτ. δ'). Η πρόβλεψη αυτή έγινε προκειμένου για την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις.

δ) Η σημαντικότερη αλλαγή ως προς τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων αφορά στην απαλοιφή της υποχρέωσης έκδοσης κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την εξειδίκευση της εφαρμογής του άρθρου. Η εξειδίκευση θεμάτων στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι απαραίτητη, διότι η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, όπως και τα λοιπά σχετικά θέματα, εξειδικεύονται αρκούτως στον νόμο, ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης καθορίζονται στο άρθρο 50. Άλλωστε, και οι υπόλοιπες διατάξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω και καθιερώνουν την ευθύνη νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνουν εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση συναφών υπουργικών αποφάσεων.

ε) Τέλος, στην παράγραφο 7 αναφέρεται ότι πλην της ενημέρωσης για την ποινική δίωξη οι εισαγγελικές αρχές αποστέλλουν και αντίγραφο της σχετικής διογραφίας στις αρμόδιες για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων αρχές, ενώ προβλέπεται και διαδικασία αποστολής αντιγράφου των σχετικών καταδικαστικών αποφάσεων. Επισημαίνεται, προς αποφυγή παρερμηνειών, ότι η ποινική διαδικασία κατά εμπλεκόμενου φυσικού προσώπου δεν αποτελεί διαδικαστική προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης περί επιβολής κυρώσεων σε νομικά πρόσωπα. Η σχετική διαδικασία μπορεί να εκκινήσει και με πρωτοβουλία των αρμόδιων για την επιβολή των αντίστοιχων κυρώσεων αρχών.

Άρθρο 46

Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται, κατ' εφαρμογή και των άρθρων 58 έως 60 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ, ένα σύνολο διοικητικών μέτρων και κυρώσεων που οι αρμόδιες αρχές μπορεί να επιβάλλουν στα υπόχρεα πρόσωπα και στα μέλη διοικητικού συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη και υπαλλήλους των υπόχρεων νομικών προσώπων για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τον Κανονισμό (ΕΕ) 847/2015, και τις σχετικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησής τους, που αφορούν στην πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο προσδιορισμός των διοικητικών μέτρων και κυρώσεων έγινε με βάση τα κριτήρια της αποτελε-

σματικότητας, της αναλογικότητας και της αποτρεπτικότητας, όπως επιτάσσει το άρθρο 58 παράγραφος 1 και το προοίμιο της Οδηγίας (αιτιολογική σκέψη 59) και λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 59 της Οδηγίας. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις επιβάλλονται ανεξάρτητα από εκείνες του άρθρου 50 του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη της πρόβλεψης βαρύτερων κυρώσεων από άλλες διατάξεις (παρ. 6). Ρητά ορίζεται ότι η λήψη διορθωτικών μέτρων και οι διοικητικές κυρώσεις μπορεί να επιβληθούν είτε διαζευκτικά είτε σωρευτικά, ενώ μπορεί να επιβληθούν περισσότερες της μίας κυρώσεις.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν κατά υπόχρεων νομικών προσώπων ή οντοτήτων, καθώς και (ενόψει της παραγράφου 3 του άρθρου 58 της Οδηγίας) κατά των μελών ΔΣ, του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων αυτών, εφόσον τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα είναι υπεύθυνα για την παράβαση ή ασκούν ανεπαρκή έλεγχο ή εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, λαμβανομένης υπόψη της θέσης ευθύνης και των εν γένει καθηκόντων τους. Προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής προστίμου, χωρίς να ορίζεται πλέον ελάχιστο ποσό αυτού, ενώ το ανώτατο όριο του προστίμου εμφανίζεται αυξημένο σε σχέση με τις προβλέψεις του ν. 3691/2008, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της κύρωσης. Ειδικά για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς προβλέπεται υψηλότερο όριο προστίμου σε σχέση με τα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης σημασίας τους και του όγκου των συναλλαγών που διενεργούν. Περαιτέρω, εις βάρος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή οντότητας δύνανται να επιβληθεί η κύρωση της απαγόρευσης της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία, της οριστικής ή προσωρινής ανάκλησης ή αναστολής για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας ή της απαγόρευσης της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε περίπτωση σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων ενώ προβλέπεται, κατά το πρώτον στον παρόντα νόμο, και η δυνατότητα έκδοσης δημόσιας ανακοίνωσης που αναφέρει το νομικό πρόσωπο ή την οντότητα και τη φύση της παράβασης, με σκοπό να ενισχυθεί έτι περαιτέρω το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της κύρωσης. Όσον αφορά στα φυσικά πρόσωπα, διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους του υπόχρεου νομικού προσώπου, πέραν του προστίμου προβλέπεται ότι μπορεί να επιβληθεί, σωρευτικά ή διαζευκτικά προς αυτό, απομάκρυνσή τους από τη θέση τους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, και απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης. Για τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα καθορίζονται ως πιθανές κυρώσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά, η επιβολή προστίμου, η οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας και η έκδοση δημόσιας ανακοίνωσης ενώ ειδική μνεία γίνεται και στην ακολουθητέα διαδικασία σε περίπτωση που το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο υπόκειται και σε πειθαρχικό έλεγχο από αρμόδιο πειθαρχικό όργανο (παράγραφος 5). Τέλος, σύμφωνα με τις αρχές της δίκαιης δίκης, επιβάλλεται ρητά η τήρηση του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόα-

σης των νομίμων εκπροσώπων των νομικών προσώπων ή οντοτήτων ή των υπαίτιων φυσικών προσώπων πριν από την επιβολή διοικητικής κύρωσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 παράγραφο 4 του νόμου.

Στην παράγραφο 2 εισάγεται ρητώς, κατ' εφαρμογή του άρθρου 60 παρ. 5 της Οδηγίας, ειδικός λόγος ευθύνης των υπόχρεων νομικών προσώπων ή οντοτήτων για παραβάσεις που τελούνται προς όφελός τους από φυσικά πρόσωπα, διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους αυτών, ή λόγω έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου των ανωτέρω φυσικών προσώπων.

Με την παράγραφο 3 καθιερώνεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 60 παράγραφοι 1-3 της Οδηγίας, υποχρέωση δημοσιοποίησης από τις αρμόδιες αρχές των κυρώσεων που επιβάλλουν δυνάμει του παρόντος άρθρου με ανάρτηση στον επίσημο διαδικτυακό τους τόπο, όταν οι σχετικές αποφάσεις καταστούν αμετάκλητες και για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών. Η δημοσιοποίηση των αποφάσεων αναμένεται να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και αποτρεπτικότητα της κύρωσης. Ωστόσο, στο πλαίσιο τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, προβλέπεται ότι εξαιρούνται οι περιπτώσεις στις οποίες η δημοσίευση είναι πιθανό να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή να θέσει σε κίνδυνο την έκβαση διεξαγόμενης έρευνας ή τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, οπότε και μπορεί να γίνει μόνο μετά την έκλειψη των σχετικών λόγων ή ενδεχομένως χωρίς αναφορά της ταυτότητας των υπαίτιων προσώπων.

Προς το σκοπό ενίσχυσης της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης, με την παράγραφο 4 εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιες αρχές για την υιοθέτηση αποφάσεων με τις οποίες ταξινομούνται οι επιμέρους υποχρεώσεις των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων, καθώς και των στελεχών και υπαλλήλων τους, ορίζεται ο βαθμός σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων, καθώς και γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού και επιμέτρησης των κυρώσεων, ενώ ορίζονται και τα ελάχιστα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τις αρμόδιες αρχές κατά την έκδοση των σχετικών κανονιστικών πράξεων, με αναφορά στα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 60 παράγραφο 4 της Οδηγίας.

Τέλος, προβλέπεται ότι τα επιβαλλόμενα κατά το παρόν άρθρο πρόστιμα αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (παρ. 7).

Άρθρο 47

Στην παράγραφο 1 ορίζεται ο σκοπός της Αρχής, η οποία μετονομάζεται σε «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες». Η μετονομασία κρίθηκε αναγκαία, διότι ο προγενέστερος τίτλος ήταν μακροσκελής και δύσχρηστος, ενώ ο νέος είναι βραχύτερος και συγχρόνως περιγράφει επαρκώς την βασική αρμοδιότητα της Αρχής που συνδέεται με την αντιμετώπιση της βαριάς εγκληματικότητας μέσω της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από τις περιοριστικά στον νόμο οριζόμενες αξιόποινες πράξεις. Ο νέος τίτλος καλύπτει εν πολλοίς τις αρμοδιότητες και των τριών μονάδων, ενώ ειδικά ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις του στοιχείου

α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003, αποτελεί χρήσιμη προεργασία για τον εντοπισμό περιουσίας που αποκτήθηκε από τα υπόχρεα σε δήλωση πρόσωπα με αξιόποινες πράξεις. Εξάλλου ο νέος τίτλος δίνει την δυνατότητα στο νομοθέτη να διευρύνει, εάν το επιθυμεί, τις αρμοδιότητες της Αρχής χωρίς να απαιτείται κάθε φορά και νέα αλλαγή του τίτλου της. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, στον σκοπό της Αρχής, προστίθεται ο «εντοπισμός» της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατ' αντιστοιχία με το άρθρο 32 παρ. 1 της Οδηγίας (όπου ο σχετικός όρος αποδίδεται ως «ανίχνευση»). Η νέα ονομασία και η διεύθυνση της Αρχής θα πρέπει να κοινοποιηθούν εγγράφως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 32 παράγραφο 2 της Οδηγίας.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται, όπως και στην αντίστοιχη διάταξη του ν. 3691/2008, η διοικητική και λειτουργική ανεξαρτησία της Αρχής (σύμφωνα και με το άρθρο 32 παράγραφο 3 εδάφιο α' της Οδηγίας), η έδρα της και ο προϋπολογισμός της, ενώ προστίθεται δυνατότητα αυτόνομης συμμετοχής της Αρχής σε συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνείς οργανισμούς, διότι έτσι της δίνονται μεγαλύτερες δυνατότητες χρηματοδότησης.

Στην παράγραφο 3 ρυθμίζονται τα θέματα εγκατάστασης γραφείων σε άλλες πόλεις και αρμοδιότητας για τις διαφορές που ανακύπτουν από την λειτουργία της Αρχής, ενώ προβλέπεται για πρώτη φορά ότι η δικαστική εκπροσώπηση και η καθοδήγηση δια γνωμοδοτήσεων της Αρχής διεξάγονται από το γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Οικονομικών. Με την προσθήκη καλύπτεται κενό του νόμου που αφορούσε στην εκπροσώπηση της Αρχής σε δικαστήρια και την κάλυψη σε γνωμοδοτικά και ερμηνευτικά θέματα, βάσει του άρθρου 6 παρ. 2 περίπτωση γ' του ν. 3086/2002. Εξάλλου, σε συνέπεια με το π.δ. 142/2017 (οργανόγραμμα του Υπουργείου Οικονομικών), νομική υποστήριξη στην Αρχή μπορεί να παρέχει και το αρμόδιο γραφείο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Η παράγραφο 4 προβλέπει τη συγκρότηση της Αρχής από τον Πρόεδρο και 17 μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους, των οποίων η θητεία είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τα έξι (6) έτη. Η αύξηση των μελών της Αρχής από 14 σε 17 κατέστη αναγκαία λόγω της ανάγκης εκπροσώπησης αρμοδίων φορέων που υποβοηθούν το έργο της. Στην παράγραφο 5 προβλέπεται, όπως και στην ισχύουσα διάταξη του ν. 3691/2008, ότι ως Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός, ο οποίος είναι πλήρους απασχόλησης και επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Στην παράγραφο 6 ορίζεται ο τρόπος διορισμού των μελών της Αρχής και διατυπώνεται η απαίτηση τα Μέλη να διαθέτουν υψηλό επίπεδο επαγγελματικών προσόντων.

Άρθρο 48

Στο άρθρο 48 προβλέπεται, όπως ισχύει και υπό το παρόν νομοθετικό πλαίσιο, ότι η Αρχή απαρτίζεται από

τρεις αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, υπό κοινό Πρόεδρο, και ρυθμίζεται η απαραίτητη απαρτία και η διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι η Α΄ Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών συγκροτείται από τον Πρόεδρο και 11 μέλη (αντί 8 που ήταν προηγουμένως), προερχόμενα από διάφορους φορείς, με κριτήριο τη συνδρομή που μπορούν να παράσχουν στο έργο της. Πλαισιώνεται και υποστηρίζεται από συνολικά πενήντα (50) υπαλλήλους, οι οποίοι αποσπώνται από τις υπηρεσίες των υπουργείων και τους φορείς απ' όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας. Επίσης καθορίζονται οι αρμοδιότητες της τελευταίας, καθώς και η υποχρέωση σύνταξης και υποβολής έκθεσης πεπραγμένων.

Καθόσον αφορά στα ζητήματα όπου υπάρχουν αλλαγές σε σύγκριση με τον ν. 3691/2008, στο στοιχείο η΄ της περίπτωσης α΄ προσετέθη το μέλος από την Ε.Ε.Ε.Π, το οποίο, όπως προελέχθη, με βάση την πρακτική εμπειρία από την λειτουργία της Αρχής αναμένεται να βοηθήσει σημαντικά στο έργο της. Η αφαίρεση της αναφοράς σε «επιστημονικό» προσωπικό από τη διατύπωση της περίπτωσης β΄ κρίθηκε απαραίτητη, διότι η φράση «με ειδικές γνώσεις» είναι επαρκής και καλύπτει τον αφαιρούμενο όρο, ενώ παράλληλα επιτρέπει την απόσπαση στην Αρχή έμπειρων και ικανών υπαλλήλων, οι οποίοι δεν διαθέτουν πανεπιστημιακή παιδεία. Στην περίπτωση β΄ διατηρήθηκε, εξάλλου, η δυνατότητα κάλυψης δύο θέσεων επιστημονικού προσωπικού με πρόσωπα εκτός του Δημοσίου τομέα, με την διαφορά ότι πλέον δίνεται η δυνατότητα στο Πρόεδρο της Αρχής να επιλέγει επιστημονικούς συνεργάτες της επιλογής του, η σύμβαση των οποίων λύεται αυτοδικαίως με την αποχώρησή του. Οι προσλήψεις αυτές εξαιρούνται των κοινών διατάξεων του νόμου και υλοποιούνται με μόνη την απόφαση του Προέδρου, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερη και αμεσότερη εξυπηρέτηση των έκτακτων αναγκών επιστημονικής υποστήριξης της Αρχής, σε περιπτώσεις ιδιαίτερα πολύπλοκων τεχνικών ζητημάτων. Οι προσλήψεις αυτές μπορούν να υλοποιούνται και για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Στο στοιχείο αα΄ της περίπτωσης γ΄ προστίθεται η αρμοδιότητα της «ανάλυσης», κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στα εδάφια α΄ και β΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 32 της Οδηγίας. Το στοιχείο ββ΄ καλύπτει και το άρθρο 52 της Οδηγίας. Στο τέλος του στοιχείου γγ΄ της περίπτωσης γ΄, προστίθεται η αρμοδιότητα για την ενημέρωση των υπόχρεων προσώπων σχετικά με την εξέλιξη των αναφορών τους, όπου αυτό είναι εφικτό, όπως επιβάλλεται από το άρθρο 46 παρ. 3 της Οδηγίας. Με το στοιχείο δδ΄ της περίπτωσης γ΄ προστίθεται η αρμοδιότητα διενέργειας επιχειρησιακών αναλύσεων, κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 32 παράγραφος 8 περίπτωση α΄ της Οδηγίας. Ομοίως, με το στοιχείο εε΄ της περίπτωσης γ΄ προστίθεται η αρμοδιότητα εκπόνησης στρατηγικών αναλύσεων αναφορικά με τις τάσεις και τις συνήθειες πρακτικές της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατ' αντιστοιχία προς το άρθρο 32 παρ. 8 της περίπτωσης β΄ της Οδηγίας.

Στην περίπτωση δ΄ προστίθεται, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 32 της Οδηγίας, η δυνατότητα, σε επείγουσες περιπτώσεις και όταν υπάρχει υπόνοια ότι περιουσία ή συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων

από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ο Πρόεδρος να διατάσσει την προσωρινή δέσμευση της περιουσίας ή την αναστολή εκτέλεσης της συγκεκριμένης συναλλαγής, προκειμένου να διερευνηθεί η βασιμότητα της υπόνοιας. Με την προσθήκη αυτή επιτυγχάνεται ταχύτητα και ευελιξία όχι μόνο στην έκδοση αλλά και στην ανάκληση της διάταξης, οσάκις εκλείπει η υπόνοια.

Η τροποποίηση της περίπτωσης στ΄, σχετικά με την υποχρέωση σύνταξης στο τέλος κάθε έτους και υποβολής της έκθεσης πεπραγμένων της Αρχής μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επομένου έτους, κατέστη αναγκαία προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθότητα και πληρότητα των εκθέσεων, οι οποίες πρέπει να ολοκληρώνονται και υποβάλλονται μετά την λήξη του έτους στο οποίο αναφέρονται.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται, όπως και στην ισχύουσα διάταξη του ν. 3691/2008, ότι η Β΄ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Κυρώσεων συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο μέλη, προερχόμενα από την Ελληνική Αστυνομία και το Υπουργείο Εξωτερικών. Πλαισιώνεται και υποστηρίζεται από συνολικά πέντε (5) υπαλλήλους, οι οποίοι αποσπώνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των υπουργείων απ' όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας. Όπως και στον ισχύοντα νόμο, καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Β΄ Μονάδας, καθώς και η υποχρέωση σύνταξης και υποβολής έκθεσης πεπραγμένων. Η αφαίρεση της αναφοράς σε «επιστημονικό» προσωπικό από τη διατύπωση της περίπτωσης β΄ επελέγη για τους ίδιους λόγους όπως και για την Α΄ Μονάδα. Το ίδιο ισχύει και καθόσον αφορά στην τροποποίηση της περίπτωσης ε΄ σχετικά με την σύνταξη και υποβολή της έκθεσης πεπραγμένων.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι η Γ΄ Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, προερχόμενα από διάφορους φορείς με κριτήριο τη συνδρομή που μπορούν να παράσχουν στο έργο της. Πλαισιώνεται και υποστηρίζεται από συνολικά τριάντα (30) υπαλλήλους, οι οποίοι αποσπώνται από τις υπηρεσίες των υπουργείων και τους φορείς απ' όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας. Όπως και στον ν. 3691/2008, στον υπό συζήτηση τίτλο καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Γ΄ Μονάδας, καθώς και η υποχρέωση σύνταξης και υποβολής έκθεσης πεπραγμένων.

Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β΄ προστίθεται η δυνατότητα της Γ΄ Μονάδας, να αντλεί προσωπικό και από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε), διότι μετά την έναρξη εφαρμογής του ν. 4389/2016 το προσωπικό που περιγράφεται στην εν λόγω διάταξη και χαρακτηρίζεται από «ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών» δεν δύναται να αντλείται πλέον από το Υπουργείο Οικονομικών.

Η διαγραφή της φράσης «πλην εκείνων του άρθρου 14 του ίδιου νόμου» στο α΄ εδάφιο της περίπτωσης γ΄, γίνεται διότι περιπεύει από νομοτεχνική άποψη, εφόσον καλύπτεται από το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 3 παρ. 1 περίπτωση αα΄ του ν. 3213/2003. Κατά τα λοιπά, το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου της περίπτωσης γ΄ τροποποιείται, διότι δεδομένων των υφιστάμενων πόρων και της ανάγκης για ουσιαστικό, ολοκληρωμένο και σε βάθος έλεγχο, κρίνεται απαραίτητη η κατά προτεραιότητα εξέταση των υποχρεωτικά ελεγχόμενων από τη Γ΄ Μονάδα δηλώσεων. Με βάση τις εκτιμήσεις κινδύνου,

τίθενται σε προτεραιότητα οι κατηγορίες που περιγράφονται στις υποπεριπτώσεις από αα' έως ζζ'. Η Γ' Μονάδα αποφασίζει για την διαδικασία και την έκταση του ελέγχου των υπόχρεων προσώπων της αρμοδιότητάς της, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές ανάλυσης επικινδυνότητας και τις βασικές αρχές ελέγχου, όπως αυτές προβλέπονται στην διεθνή πρακτική, με τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων για την εξαγωγή κατάλληλου αντιπροσωπευτικού δείγματος. Με τις ανωτέρω προσθήκες, δίδεται η δυνατότητα στη Γ' Μονάδα να προχωρά σε δειγματοληπτικό έλεγχο εκείνων των υπόχρεων προσώπων που παρουσιάζουν αυξημένη επικινδυνότητα διαφθοράς.

Με την προσθήκη της τρίτης παραγράφου στην περίπτωση γ' υιοθετείται η πρόβλεψη της παραγράφου 3 του άρθρου 3B του ν. 3213/2003, όπως ισχύει για την επιτροπή της Βουλής, και παρέχεται στην Αρχή η δυνατότητα να χρησιμοποιεί ως συμβούλους εξειδικευμένους επιστήμονες σε εξαιρετικές περιπτώσεις ελέγχων. Η ανάθεση του έργου αυτού πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης προκειμένου να εξυπηρετηθεί η ανάγκη ταχείας εξειδικευμένης και αποτελεσματικής έρευνας. Εξάλλου, με την παράγραφο 4 ανατίθεται στην Γ' Μονάδα το καθήκον να δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα εμπλεκόμενα πρόσωπα και στους αρμόδιους φορείς, με στόχο την βελτίωση του έργου της, ενώ προβλέπεται επίσης και η δυνατότητα να καλεί τους ελεγχόμενους να βελτιώσουν την ποιότητα των δηλώσεών τους.

Τέλος, με την προσθήκη της περίπτωση ε' δίνεται η δυνατότητα στην Γ' Μονάδα να συμμετέχει και εκπροσωπεί την Αρχή στους διεθνείς οργανισμούς για θέματα αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 49

Ορίζονται οι εξουσίες των Μονάδων της Αρχής και η δυνατότητα πρόσβασης σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού και επαναλαμβάνεται χωρίς ουσιαστικές διαφοροποιήσεις η αρμοδιότητα των Μονάδων της Αρχής να ζητούν τη συνεργασία και παροχή στοιχείων κάθε είδους, από φυσικά πρόσωπα, δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου και οργανισμούς ή οντότητες οποιασδήποτε μορφής. Επαναλαμβάνεται, επίσης, ρητά ότι κατά τη διάρκεια των ελέγχων και ερευνών των Μονάδων της Αρχής δεν ισχύει οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο, με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 ΚΠΔ, και διατηρούνται οι προβλέψεις σχετικά με την υποχρέωση των μελών και των υπαλλήλων της Αρχής, να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας της αμεροληψίας και της εχεμύθειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η προσθήκη του εδαφίου β' στην παράγραφο 1 ήταν απαραίτητη, προκειμένου η Αρχή να αποκτήσει αυτοδύναμη πρόσβαση στα ηλεκτρονικά συστήματα όλων των δημοσίων και ιδιωτικών οντοτήτων και φορέων και να βελτιωθεί η ταχύτητα των ερευνών της. Η παράγραφο 6, αναφορικά με τους διαύλους επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλους φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, προστίθεται σε συμμόρφωση προς το άρθρο 56 της Οδηγίας.

Άρθρο 50

Ορίζονται οι αρμοδιότητες της Αρχής ως προς την επιβολή κυρώσεων κατά υπόπτων για τρομοκρατικές πράξεις μέσω της αρμόδιας Μονάδας της παραγράφου 3 του άρθρου 48.

Άρθρο 51

Στις παράγραφο 1 και 2 καθορίζεται η διαδικασία απόσπασης των υπαλλήλων στην Αρχή. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται, κατόπιν πρότασης του Προέδρου της Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η λήξη της απόσπασης δύναται να παραταθεί, αιτιολογημένα, για άλλους εξι (6) μήνες για λόγους που ανάγονται στην εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, επιτρέποντας ιδίως με τον τρόπο αυτό την επιτυχή ολοκλήρωση εκκρεμών υποθέσεων. Η διαδικασία στελέχωσης προσωπικού με αποσπασμένο προσωπικό, είναι συνεπής στο πνεύμα του νομοθέτη να στελεχώσει την Αρχή με προσωπικό που έχει πραγματική επαγγελματική εμπειρία στους τομείς αρμοδιότητάς του, κρίνοντας ότι με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η συνεχής εξειδίκευση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού το οποίο απασχολείται με την καταπολέμηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ξέπλυμα) όχι μόνο σε επίπεδο Αρχής αλλά και σε επίπεδο φορέων προέλευσης, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζονται τα σχετικά καθήκοντα ως υψηλού κινδύνου. Με το ίδιο πνεύμα, επιβάλλεται η υψηλή εξειδίκευση και η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού, καθώς και η δυνατότητα του Προέδρου της Αρχής για την παύση της απόσπασης μετά από πρότασή του, για λόγους αποκλειστικά αναγόμενους στην άσκηση των καθηκόντων του προσωπικού με τρόπο που επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής. Οι προτάσεις του Προέδρου για τη στελέχωση της Αρχής λαμβάνουν υπόψη τόσο τις τεχνικές δεξιότητες, όσο και τα ηθικά προσόντα των υπαλλήλων, με στόχο την διασφάλιση των αρχών της εχεμύθειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, ικανοποιούνται δε άμεσα.

Στην παράγραφο 3 ορίζεται, όπως και στο ν. 3691/2008, ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των Μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν με απόσπαση. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 προστίθεται βάσει του άρθρου 54 του ν. 4407/2016.

Στις παραγράφους 4 και 5 επαναλαμβάνεται ότι ο Πρόεδρος της Αρχής αποφασίζει για την κατανομή των υποθέσεων, καθώς και σε ποιες περιπτώσεις είναι αναγκαία η εμπλοκή δύο ή και όλων των Μονάδων στην έρευνα της ίδιας υπόθεσης. Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Αρχής, συνιστάται αυτοτελές γραφείο διοικητικής υποστήριξης έως δέκα (10) θέσεων που υπάγεται στον Πρόεδρο και στελεχώνεται, σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως και 3. Επιπρόσθετα, προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος και τα Μέλη της κάθε Μονάδας μεριμνούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού της, καθώς και ότι στο τέλος κάθε έτους ο Πρόεδρος συντάσσει έκθεση αναφορικά με την απόδοση και τη συμπεριφορά

κάθε αποσπασμένου υπαλλήλου της Αρχής, την οποία αποστέλλει στον φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος.

Η παράγραφος 6 ορίζει τα της πειθαρχικής ευθύνης του Προέδρου, των μελών και των υπαλλήλων της Αρχής. Η προσθήκη των λέξεων «βαρειάς αμέλειας» στο εδ. α' κρίθηκε αναγκαία για την ευθυγράμμιση της πειθαρχικής ευθύνης των υπαλλήλων της Αρχής με εκείνη που προβλέπεται στον κώδικα περί δημοσίων υπαλλήλων της Αρχής να υπέχουν μειωμένη πειθαρχική ευθύνη κατά το χρόνο υπηρεσίας τους, παρότι οι απαιτήσεις ασφαλείας των δεδομένων, εχεμύθειας και επιμέλειας των υπαλλήλων της Αρχής είναι ιδιαίτερα αυξημένες.

Στην παράγραφο 7 προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων που αφορούν στη λειτουργία της Αρχής και των επί μέρους Μονάδων της, το οργανόγραμμά της, τον κανονισμό λειτουργίας, κ.ο.κ.

Άρθρο 52

Το παρόν άρθρο αναφέρεται στην άσκηση από τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε των αρμοδιοτήτων που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων αρμοδιότητάς της, την επιβολή κυρώσεων, τη βεβαίωση των σχετικών προστίμων, καθώς και τις λοιπές ενέργειες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 53

Το άρθρο 53 περιλαμβάνει τις μεταβατικές διατάξεις που αφορούν στη διατήρηση σε ισχύ των κανονιστικών πράξεων που αφορούν στην εφαρμογή των ν. 2331/1995 και 3691/2008 και στην εξασφάλιση της συνέχειας της Αρχής του άρθρου 48 του παρόντος νόμου. Δίνεται δε διάστημα δυο (2) μηνών προκειμένου να διοριστούν τα επιπλέον μέλη στη Μονάδα Α' της Αρχής στις νέες θέσεις που συστάθηκαν με το παρόντα νόμο.

Άρθρο 54

Στην παράγραφο 1 ορίζονται οι τροποποιούμενες διατάξεις. Για την πληρέστερη ενσωμάτωση της Οδηγίας, κρίνεται αναγκαία η αντικατάσταση της παραγράφου 5 του άρθρου 8β' του κ.ν. 2190/1920, ώστε η μεταβίβαση ανωνύμων μετοχών εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης να γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή έγγραφο βεβαίας χρονολογίας. Το έγγραφο αυτό πρέπει να διαβιβάζεται στην εταιρεία και να διατηρείται στο αρχείο της για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από τη μεταβίβαση των μετοχών.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 3691/2008, οι διατάξεις του άρθρου 62Α του ν. 4170/2013, με το οποίο είχε γίνει μερική ενσωμάτωση του άρθρου 15 της Οδηγίας, η 1077797/20542/ΔΕ-Ε/8.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 918), καθώς και κάθε άλλη διάταξη νόμου, διατάγμα-

τος ή κανονιστικής απόφασης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Τέλος, ως αναπόσπαστο μέρος του νόμου είναι το Παράρτημα Ι, με το οποίο ενσωματώνεται το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας, και το Παράρτημα ΙΙ, με το οποίο ενσωματώνεται το Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας.

Άρθρο 55

Το ακροτελεύτιο άρθρο 55 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 21 Ιουνίου 2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. Σκουρλέτης

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Ν. Παππάς

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Στ. Κοντονής

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δ. Βίτσας

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Τόσκας

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ι. Δραγασάκης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ν. Κοτζιάς

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Π. Κουρουμπλής

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιαράκης

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αικ. Παπανάτσιου

Άρθρα Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	Άρθρα νομοσχεδίου
-	Άρθρο 1 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 1	Άρθρο 2
Παράγραφοι 1-5	Παράγραφοι 1-4
Παράγραφος 6	Δεν ενσωματώθηκε - καλύπτεται από το άρθρο 177 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας
Άρθρο 2	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 5 Παράγραφος 1
Παράγραφος 2	Άρθρο 6 Παράγραφος 5
Παράγραφοι 3-8	Διακριτική ευχέρεια - δεν έγινε χρήση
Παράγραφος 9	Δεν ενσωματώθηκε
-	Άρθρο 5 Παράγραφος 3 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Στοιχείο 1	Στοιχείο 2
Στοιχείο 2	Στοιχείο 3
Στοιχείο 3	Στοιχείο 1
Στοιχείο 4	Άρθρο 3 Στοιχείο 23, Άρθρο 4
Στοιχείο 5	Δεν ενσωματώθηκε
Στοιχείο 6	Άρθρο 3 Στοιχείο 17
Στοιχείο 7	Δεν ενσωματώθηκε
Στοιχείο 8	Άρθρο 3 Στοιχείο 13
Στοιχείο 9	Άρθρο 3 Στοιχείο 9
Στοιχείο 10	Άρθρο 3 Στοιχείο 10
Στοιχείο 11	Άρθρο 3 Στοιχείο 11
Στοιχείο 12	Άρθρο 3 Στοιχείο 18
Στοιχείο 13	Άρθρο 3 Στοιχείο 16
Στοιχείο 14	Άρθρο 3 Στοιχείο 19
Στοιχείο 15	Άρθρο 3 Στοιχείο 4
Στοιχείο 16	Άρθρο 3 Στοιχείο 20
Στοιχείο 17	Άρθρο 3 Στοιχείο 8
-	Άρθρο 3 Στοιχεία 5,6,7,12,14,15,21, 22 (εθνικές διατάξεις)
Άρθρο 4	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 5 Παράγραφος 1 στοιχείο ια'
Παράγραφος 2	Δε χρήζει ενσωμάτωσης
-	Άρθρο 6
-	Παράγραφοι 1, 4, 7 (εθνικές διατάξεις)
Άρθρο 5	Παράγραφος 3 στοιχείο α'
Άρθρο 6	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία της Επιτροπής
Άρθρο 7	Άρθρα 7 και 8
-	Άρθρο 9 (εθνική διάταξη)
-	Άρθρο 10 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 8	Άρθρο 35
Άρθρο 9	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασίες της Επιτροπής
Άρθρο 10	Άρθρο 11
Άρθρα 11 και 12	Άρθρο 12
Άρθρο 13	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 13 Παράγραφος 1
Παράγραφος 2-4	Άρθρο 13 Παράγραφος 9
Παράγραφος 5	Άρθρο 13 Παράγραφος 4, Άρθρο 14 Παράγραφος 4
Παράγραφος 6	Άρθρο 13 Παράγραφος 8

Άρθρα Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	Άρθρα νομοσχεδίου
-	Άρθρο 13 Παράγραφοι 3,5,6 (εθνικές διατάξεις)
Άρθρο 14	-
Παράγραφοι 1 - 3	Άρθρο 14 Παράγραφοι 1 -3
Παράγραφος 4	Άρθρο 13 Παράγραφος 2
Παράγραφος 5	Άρθρο 13 Παράγραφος 7
-	Άρθρο 14 Παράγραφος 5 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 15	Άρθρο 15
Παράγραφος 1 - 3	Παράγραφος 1
Άρθρο 16	Παράγραφος 2
-	Παράγραφος 3 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 17	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία των ΕΕΑ
Άρθρο 18	Άρθρο 16
Παράγραφος 1	Παράγραφοι 1-2
Παράγραφος 2	Παράγραφος 3
Παράγραφος 3	Παράγραφος 4
Παράγραφος 4	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία των ΕΕΑ
-	Παράγραφος 5 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 19	Άρθρο 17
μία παράγραφος	Παράγραφος 1
Άρθρο 24	Παράγραφος 2
Άρθρα 20-23	Άρθρο 18
Άρθρο 25	Άρθρο 19
μία παράγραφος	Παράγραφος 1
Άρθρο 26	Παράγραφος 2
Άρθρα 27	Παράγραφος 3
Άρθρο 28	Παράγραφος 4
Άρθρο 29	Παράγραφος 5
-	Παράγραφος 6 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 30	Άρθρο 20
Παράγραφοι 1-9	Παράγραφοι 1-4, 6-10, 12
Παράγραφος 10	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία της Επιτροπής
	Παράγραφοι 5, 11(εθνική διάταξη)
Άρθρο 31	Άρθρο 21
Άρθρο 32	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 47 Παράγραφος 1
Παράγραφος 2	Δε χρήζει ενσωμάτωσης
Παράγραφος 3	Άρθρο 47 Παράγραφος 2
Παράγραφοι 4 -6	Άρθρο 34 Παράγραφος 1
Παράγραφος 7	Άρθρο 48 Παράγραφος 2 στοιχείο δ'
Παράγραφος 8	Άρθρο 48 Παράγραφος 2 στοιχείο γ' υποστοιχεία δδ' και εε'
Άρθρο 33	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 22 Παράγραφος 1
Παράγραφος 2	Άρθρο 22 Παράγραφος 3
Άρθρο 34	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 29
Παράγραφος 2	Άρθρο 22 Παράγραφος 2
-	Άρθρο 22 Παράγραφος 4 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 35	Άρθρο 23

Άρθρα Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	Άρθρα νομοσχεδίου
Άρθρο 36	Άρθρο 24
-	Άρθρο 25 (εθνική διάταξη)
Άρθρα 37-38	Άρθρο 26
Άρθρο 39	Άρθρα 27 και 28
Παράγραφος 1	Άρθρο 27 Παράγραφος 1
Παράγραφος 2	Δεν ενσωματώθηκε
Παράγραφος 3	Άρθρο 28 Παράγραφος 1
Παράγραφος 4	Άρθρο 28 Παράγραφος 2
Παράγραφος 5	Άρθρο 28 Παράγραφος 3
Παράγραφος 6	Άρθρο 27 Παράγραφος 2
-	Άρθρο 28 Παράγραφος 4 (εθνική διάταξη)
Άρθρα 40 και 42	Άρθρο 30
Άρθρα 41 και 43	Άρθρο 31
Άρθρο 44	Άρθρο 32
-	Άρθρο 33 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 45	Άρθρο 36
Παράγραφοι 1-5, 8,9	Παράγραφοι 1- 6
Παράγραφοι 6,7,10,11	Δεν ενσωματώθηκαν - αφορούν διαδικασίες των ΕΕΑ και της Επιτροπής
Άρθρο 46	-
Παράγραφος 1 εδάφια α' και β'	Άρθρο 37 μία παράγραφος
Παράγραφος 1 εδάφιο γ'	Άρθρο 5 Παράγραφος 2
Παράγραφος 2	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο γ'
Παράγραφος 3	Άρθρο 48 Παράγραφος 2 στοιχείο γ' υποστοιχείο γγ'
Παράγραφος 4	Άρθρο 38 Παράγραφοι 1-2
-	Άρθρο 38 Παράγραφος 3 (εθνική διάταξη)
Άρθρο 47	-
Παράγραφοι 1-2	Δε χρήζουν ενσωμάτωσης
Παράγραφος 3	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο η'
Άρθρο 48	-
Παράγραφοι 4 και 5	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο στ'
Παράγραφοι 6 και 7	Άρθρο 6 Παράγραφος 2
Παράγραφος 8	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο α'
Παράγραφος 9	Διακριτική ευχέρεια - δεν έγινε χρήση
Παράγραφος 10	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία των ΕΕΑ
Άρθρο 49	Άρθρα 7 και 8
Άρθρο 50	Άρθρο 6 Παράγραφος 8
Άρθρο 51	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία της Επιτροπής
Άρθρο 52	Άρθρο 48 Παράγραφος 2 στοιχείο γ' υποστοιχείο ββ'
Άρθρο 53	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 34 Παράγραφοι 2 και 3
Παράγραφος 2	Άρθρο 34 Παράγραφος 2
Παράγραφος 3	Άρθρο 34 Παράγραφος 3
Άρθρα 54-55	Άρθρο 34 Παράγραφος 4
-	Άρθρο 34 Παράγραφοι 5-7 (εθνικές διατάξεις)
Άρθρο 56	Άρθρο 49
Άρθρο 57	Άρθρο 34 Παράγραφος 7 εδάφιο β'
Άρθρα 58-59	Άρθρα 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46
	Άρθρο 44 (εθνική διάταξη)

Άρθρα Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849	Άρθρα νομοσχεδίου
Άρθρο 60	Άρθρο 46
-	Άρθρο 47
-	Παράγραφοι 3-6 (εθνικές διατάξεις)
-	Άρθρο 48
-	Παράγραφοι 1 και 2 στοιχεία α', β', ε' και στ' (εθνικές διατάξεις)
-	Παράγραφοι 3 και 4 (εθνικές διατάξεις)
	Άρθρα 50 έως 53 (εθνικές διατάξεις)
Άρθρο 59 Παράγραφος 4	Διακριτική ευχέρεια - δεν έγινε χρήση
Άρθρο 61	-
Παράγραφοι 1-2	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο θ'
Παράγραφος 3	Άρθρο 35
Άρθρο 62	-
Παράγραφος 1	Άρθρο 6 Παράγραφος 3 στοιχείο ι'
Παράγραφος 2	Δεν ενσωματώθηκε
Παράγραφος 3	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά διαδικασία των ΕΕΑ
Άρθρο 63	Δεν ενσωματώθηκε - αφορά τροποποίηση Κανονισμού
Άρθρα 64-65	Δεν ενσωματώθηκαν - αφορούν διαδικασίες της Επιτροπής
Άρθρο 66	Άρθρο 54
	Άρθρο 55 (εθνική διάταξη)
Άρθρα 67 έως 69	Δε χρήζουν ενσωμάτωσης
Παράρτημα Ι	Άρθρο 13 Παράγραφος 9
Παράρτημα ΙΙ	Παράρτημα Ι
Παράρτημα ΙΙΙ	Παράρτημα ΙΙ
Παράρτημα ΙV	Δε χρήζει ενσωμάτωσης

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

Σημ: Με πλάγια έντονα γράμματα αντιγράφεται η διάταξη από τη ΝΟΜΟΤΕΛΕΙΑ.

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου **αντικαθίσταται** η παράγραφος 5 του άρθρου 8β' του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37), που έχει ως εξής:

«5. Οι ανώνυμες μετοχές μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταβίβαση κινητών πραγμάτων.»

2. Με την παράγραφο 2 περ. α) του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου **καταργούνται** τα άρθρα 1 έως 54 του ν. 3691/2008 (Α' 166), που έχουν ως εξής:

«ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3691 ΦΕΚ Α 166/5.8.2008

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και Άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`

ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, Ορισμοί, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 1 Σκοπός

Με τον παρόντα νόμο σκοπείται η ενίσχυση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Προς τούτο ενσωματώνονται στη νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας" (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 309/15/25.11.2005), διατάξεις της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214/29/4.8.2006) και αντικαθίστανται οι σχετικές διατάξεις του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α`), όπως ισχύουν.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

1. **Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω,**

καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), που προβλέπονται στο άρθρο 3, αποτελούν οι ακόλουθες πράξεις:

α) Η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με Σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε εμπλέκεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεων του.

β) Η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, όσον αφορά στη φύση, προέλευση, διάθεση, διακίνηση ή χρήση περιουσίας ή στον τόπο όπου αυτή αποκτήθηκε ή ευρίσκεται ή την κυριότητα επί περιουσίας ή σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

γ) Η απόκτηση, κατοχή, διαχείριση ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

δ) Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με Σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

ε) Η σύσταση οργάνωσης ή ομάδας δύο τουλάχιστον ατόμων για τη διάπραξη μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α` έως δ` και η συμμετοχή σε τέτοια οργάνωση ή ομάδα.

3. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

4. Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελείτο αδίκημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα (,όπως αυτή αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 53 του παρόντος νόμου).

***** Η φράση «, όπως αυτή αντικαθίσταται με την παρ.1 του άρθρου 53 του παρόντος νόμου» της παρ.4 διαγράφηκε με το άρθρο ένατο παρ.1 Ν.3875/2010,ΦΕΚ Α 158/20.9.2010.**

5. Η γνώση, η πρόθεση ή ο Σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των αδικημάτων των παραγράφων 2 και 3 μπορούν να συνάγονται και από τις συντρέχουσες πραγματικές περιστάσεις.

Άρθρο 3 Εγκληματικές δραστηριότητες - βασικά αδικήματα

Ως εγκληματικές δραστηριότητες νοούνται η διάπραξη ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα αδικήματα που καλούνται εφεξής "βασικά αδικήματα":

- α) εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)),
 - β) τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 187Α ΠΚ)
 - γ) παθητική δωροδοκία (άρθρο 235 ΠΚ),
 - δ) ενεργητική δωροδοκία (236 ΠΚ),
 - «ε) δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών (άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ),».
- *** Το στοιχείο ε` αντικαταστάθηκε ως άνω με την υποπαράγραφο ΙΕ.17. περ.3 άρθρου πρώτου Ν.4254/2014,ΦΕΚ Α 85/7.4.2014.
- στ) εμπορία ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ),
 - ζ) απάτη με υπολογιστή (άρθρο 386Α Π Κ),
 - η) σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ),
 - θ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 20, 21, 22 και 23 του ν. 3459/2006 "Κώδικας Νόμου για τα Ναρκωτικά"(ΦΕΚ 103 Α`),
 - ι) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15 και 17 του ν. 2168/1993 "Όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες κ.λπ." (ΦΕΚ 147 Α`),
 - ια) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 "Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς" (ΦΕΚ 153 Α`),
 - ιβ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 3 του ν.δ. 181/1974 "Περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών" (ΦΕΚ 347 Α`),
 - ιγ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 87 παράγραφοι 5, 6, 7 και 8 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005 "Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια" (ΦΕΚ 212 Α`),
 - ιδ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα [τρίτο,] τέταρτο και έκτο του ν. 2803/2000 "Προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων" (ΦΕΚ 48 Α`),

*** Η λέξη «τρίτο,» του στοιχείου ιδ΄ διαγράφηκε με το άρθρο πρώτο υποπαρ.ΙΕ.20 περ.12 Ν.4254/2014,ΦΕΚ Α 85/7.4.2014.

[ιε) δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού, όπως προβλέπεται στο άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998 "για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές" (ΦΕΚ 265 Α'),]

[ιστ) δωροδοκία υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται: α) στα άρθρα 2, 3 και 4 της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2802/2000 (ΦΕΚ 47 Α') και β) στα άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν. 2802/2000],

*** Τα στοιχεία ιε` και ιστ` ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ με το άρθρο πρώτο υποπαρ.ΙΕ.20 περ.13

N.4254/2014,ΦΕΚ Α 85/7.4.2014.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. παρ.1 άρθρου 4 Ν.2225/1994,όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 Ν.4267/2014,ΦΕΚ Α 137/12.6.2014,σχετικά με επιτρεπτό άρσης απορρήτου

για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ιζ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 29 και 30 του ν. 3340/2005 "Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης αγοράς" (ΦΕΚ 112 Α'),

«ιη) Τα αδικήματα: α) της φοροδιαφυγής, που προβλέπονται στο άρθρο 17, στο άρθρο 18 με την εξαίρεση της περίπτωσης α της παραγράφου 1 και του άρθρου 19 με την εξαίρεση της περίπτωσης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του ν. 2523/1997 (Α 179), όπως ισχύουν, β) της λαθρεμπορίας, που προβλέπονται στα άρθρα 155,156 και 157 του ν. 2960/2001 (Α 265), όπως ισχύουν, και γ) της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α 43), όπως ισχύει, με την εξαίρεση της περίπτωσης α της παραγράφου 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια ή από διοικητικές ή άλλες αρχές.»

*** Η περίπτωση ιη, η οποία είχε προστεθεί με την παρ.1 άρθρου 77 Ν.3842/2010,

ΦΕΚ Α 58,αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.1 Ν.4174/2013,

ΦΕΚ Α 170/26.7.2013 (το οποίο αναριθμήθηκε σε άρθρο 74 δυνάμει του άρθρου 8 Ν.4337/2015,ΦΕΚ Α 129) .

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 71 Ν.4174/2013,το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 8

Ν.4337/2015,ΦΕΚ Α 129/17.10.2015:

" Τα άρθρα 17, 18, 19, 20 και 21 του ν. 2523/1997, όπως ισχύουν, καταργούνται. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στις ρυθμίσεις του ν. 2523/1997 (άρθρα 17 έως 21), εννοούνται στο εξής οι αντίστοιχες ρυθμίσεις των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου (άρθρα 66-70)".

«ιθ) τα προβλεπόμενα και τιμωρούμενα από τις διατάξεις του άρθρου 28 παράγραφος 3 εδάφιο α` του ν. 1650/1986».

*** Η πιο πάνω νέα περίπτωση ιθ` προστέθηκε και η περίπτωση ιθ` αναριθμήθηκε σε περίπτωση κ' με την παράγραφο 2 άρθρου 8 Ν.4042/2012,ΦΕΚ Α 24/13.2.2012.

"κ') κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

*** Η αρχική περίπτωση ιη` αναριθμήθηκε σε ιθ` με την παρ.1 άρθρου 77 Ν.3842/2010, ΦΕΚ Α 58, και στη συνέχεια σε κ' με την παρ.2 άρθρου 8 Ν.4042/2012,ΦΕΚ Α 24.

Άρθρο 4 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. "Περιουσία": Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου τα έσοδα περιλαμβάνονται στην έννοια της περιουσίας.

2. "Πιστωτικό Ίδρυμα":

α) Επιχείρηση, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων για λογαριασμό της.

[β)Ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, κατά την έννοια της παρ. 19 του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α`)].

*** Η περίπτωση β`ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παράγραφο 1α' άρθρου 29 Ν.4021/2011, ΦΕΚ Α 218/3.10.2011.

γ) Το στερούμενο ιδίας νομικής προσωπικότητας υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος που έχει την έδρα του στην αλλοδαπή. Περισσότερα υποκαταστήματα στην ημεδαπή του ιδίου αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος θεωρούνται ως ενιαίο πιστωτικό ίδρυμα.

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου στην έννοια του πιστωτικού ιδρύματος περιλαμβάνονται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η Τράπεζα της Ελλάδος.

3."Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός":

α) Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων.

γ) Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

δ) Τα ιδρύματα πληρωμών

*** Η περ.δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 83 παρ.2 Ν.3862/2010,ΦΕΚ Α 113/13.7.2010.

ε) Οι εταιρείες παροχής πιστώσεων. στ) Οι ταχυδρομικές εταιρείες στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

ζ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

η) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.

θ) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία.

ι) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών.

ια) Οι ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

ιβ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

ιγ) Οι ασφαλιστικές εταιρίες που ασκούν ασφαλίσεις ζωής ή/και παρέχουν υπηρεσίες σχετιζόμενες με επενδύσεις.

ιδ) Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του π.δ. 190/2006 (ΦΕΚ 196 Α'), όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας ζωής ή και της παροχής υπηρεσιών σχετιζόμενων με επενδύσεις. Εξαιρούνται οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όπως ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 2 του ως άνω προεδρικού διατάγματος.

ιε) Τα στερούμενα ιδίας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα ή γραφεία αντιπροσωπείας στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή.

«ιστ) Άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα στοιχεία β` έως ιβ` και ιε` της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3601/2007. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να ορίζονται και άλλες δραστηριότητες των επιχειρήσεων της κατηγορίας αυτής.»

*** Η περίπτωση ιστ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 16' άρθρου 29 Ν.4021/2011, ΦΕΚ Α 218/3.10.2011.

4. "Χρηματοπιστωτικός Όμιλος": Σύνολο επιχειρήσεων από αυτές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου που αποτελούνται από τη μητρική επιχείρηση με έδρα στην Ελλάδα, τις θυγατρικές της και τις επιχειρήσεις στις οποίες η μητρική ή οι θυγατρικές της κατέχουν ειδική συμμετοχή (εταιρείες συμμετοχής), από επιχειρήσεις συνδεδεμένες με τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής, κατά την έννοια των περιπτώσεων β', γ', ή δ' του εδαφίου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α') ή επί των οποίων ασκείται από τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής σημαντική επιρροή, χωρίς να υφίσταται συμμετοχή ή με τις οποίες συνδέονται με άλλο στενό δεσμό ή ευρίσκονται υπό ενιαία διοίκηση, χωρίς να απαιτείται σχετική σύμβαση ή ρήτρα του καταστατικού. Για την έννοια των όρων "μητρική - θυγατρική", "ειδική συμμετοχή" και "στενός δεσμός" εφαρμόζονται οι Ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α').

Ως μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου θεωρείται αυτή που εμφανίζει το υψηλότερο μέγεθος ισολογισμού κατά την προηγούμενη χρήση.

"5. "Αρχή": Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, που αναφέρεται στο άρθρο 7."

*** Η παρ.5 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

6. "Πρόσωπο": Φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

7. "Ηλεκτρονική Μεταφορά Κεφαλαίων": Η μεταφορά κεφαλαίων, κατά την οποία η συναλλαγή πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του εντολέα, μέσω πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, με σκοπό να τεθεί στη διάθεση του δικαιούχου χρηματικό ποσό σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Ο εντολέας και ο δικαιούχος μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.

8. "Διασυννοριακή Μεταφορά Κεφαλαίων": Η μεταφορά κεφαλαίων κατά την οποία το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που λαμβάνει την εντολή μεταφοράς κεφαλαίων υπόκειται σε διαφορετική έννομη τάξη από εκείνη στην οποία υπόκειται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που θέτει τα μεταφερόμενα κεφάλαια στη διάθεση του δικαιούχου.

9. "Χρηματοπιστωτικός τομέας": Ο τομέας της οικονομίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

10. "Εικονική τράπεζα": Το πιστωτικό ίδρυμα ή άλλου είδους ίδρυμα ή εταιρεία ασχολούμενη με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, υπό την έννοια της άσκησης από εκεί της πραγματικής διοίκησης και διεύθυνσης και δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτών ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

11. "Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα": Τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 22.

12. "Λογαριασμός πλάγιας πρόσβασης"(P3v8θ1θ through account): Τραπεζικός λογαριασμός που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα (ανταποκριτής) και ανοίγεται στο πλαίσιο διασυννοριακής σχέσης τραπεζικής ανταπόκρισης (correspondent banking) με Σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στην αλλοδαπή (ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης) για την εκ μέρους τους διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στην Ελλάδα.

13. "Υποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα": Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες από τις οποίες εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 του παρόντος νόμου ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου - πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

14. "Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα": Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες που δεν συνάδουν με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχουν προφανή Σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

15. "Επιχειρηματική σχέση": Η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση που συνδέει τον πελάτη με τα Υπόχρεα πρόσωπα, εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων των τελευταίων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο έναρξης της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

16. "Πραγματικός δικαιούχος": Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει το νομικό πρόσωπο - πελάτης ή το νομικό σχήμα ή το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως "πραγματικός δικαιούχος" νοείται ιδίως:

α) Όσον αφορά τις εταιρείες:

i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή ελέγχεται από αυτά δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως επαρκούς ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κομιστή, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και η οποία υπόκειται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα¹ ποσοστό μετοχών ύψους 25% τουλάχιστον θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλον τρόπο έλεγχο στη διαχείριση της εταιρείας.

β) Όσον αφορά τα λοιπά νομικά πρόσωπα, τις νομικές οντότητες ή άλλα νομικά σχήματα, όπως τα ιδρύματα και οι εταιρείες εμπιστευματικής διαχείρισης ή τα εμπιστεύματα (trusts), που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δι-καιούνται ποσοστό 25% τουλάχιστον των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος, εφόσον οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν ήδη προσδιορισθεί,

ii) η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό σχήμα, εφόσον οι δικαιούχοι του νομικού προσώπου ή του νομικού σχήματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη,

iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε ποσοστό 25 % τουλάχιστον επί των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος.

Άρθρο 5 Υπόχρεα πρόσωπα

1. Ως Υπόχρεα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου νοούνται τα εξής φυσικά και νομικά πρόσωπα:

α) Τα πιστωτικά ιδρύματα.

β) Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

γ) Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.

[δ) Οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου].

*** Η περίπτωση δ'ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 68 παρ.2 Ν.4174/2013,ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

ε) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρημένης εργασίας και οι ιδιώτες ελεγκτές.

στ) Οι φορολογικοί ή φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών.

ζ) Οι κτηματομεσίτες και οι κτηματομεσιτικές εταιρείες.

η) Οι επιχειρήσεις Καζίνο και τα Καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.

θ) Οι οίκοι δημοπρασίας.

ι) Οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα αν αυτή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας που υπάγονται στην κατηγορία αυτή.

ια) Οι εκπλειστηριαστές.

ιβ) Οι ενεχυροδανειστές.

ιγ) Οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

i) Την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,

ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,

iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων,

iv) την οργάνωση των αναγκαίων εισφορών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,

v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπι-στευμάτων (trusts) ή ανάλογων νομικών σχημάτων.

Η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο δικηγόρος ή ο συμβολαιογράφος συμμετέχει σε δραστηριότητες νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή εάν οι νομικές συμβουλές του παρέχονται με Σκοπό τη διάπραξη αυτών των αδικημάτων ή εν γνώσει του γεγονότος ότι ο πελάτης του ζητεί νομικές συμβουλές προκειμένου να διαπράξει τα ως άνω αδικήματα.

ιδ) Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες και εμπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στα

στοιχεία στ' και ιγ' του άρθρου αυτού, τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

- συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,
- ασκούν ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή ή διαχειριστή εταιρείας ή εταίρου εταιρείας ή παρόμοιας θέσης, σε άλλα νομικά πρόσωπα ή σχήματα,
- παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή σχήμα,
- ενεργούν ή μεριμνούν ώστε να λειτουργούν άλλα πρόσωπα ως εμπιστευματοδόχοι ρητού εμπιστεύματος (express trust) ή ανάλογου νομικού σχήματος,
- ενεργούν ως πληρεξούσιοι μετόχων εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη υπό την έννοια του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου και δεν υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης και πληροφόρησης κατά την κοινοτική νομοθεσία ή σύμφωνα με ανάλογα διεθνή πρότυπα ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργεί με ίδιο τρόπο. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις σύστασης, χορήγησης άδειας λειτουργίας, εγγραφής σε ειδικό μητρώο και άσκησης των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν στοιχείο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ορίζονται και άλλες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων και οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές με την έννοια του άρθρου 6 του παρόντος.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παράγραφο 7 άρθρου 3 και την παρ.5 άρθρου 6 Ν.3213/2003 «Δήλωση και έλεγχος περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημοσίων λειτουργών, ιδιοκτητών ΜΜΕ και άλλων κατηγοριών προσώπων», οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 6 και 7 αντίστοιχα Ν.4065/2012, ΦΕΚ Α 77/9.4.2012, ορίζεται ότι:

«7. Τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 του ν. 3691/2008 πρόσωπα έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες επιτροπές του παρόντος άρθρου όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί οποιαδήποτε παράβαση των υποχρεώσεων των ελεγχόμενων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο ή τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού υπουργικές αποφάσεις.»

"5. Τα φυσικά πρόσωπα και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων του άρθρου 5 του ν. 3691/2008 που παραβιάζουν την υποχρέωση γνωστοποίησης της παρ. 7 του άρθρου 3 του παρόντος τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.»

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.9 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011:

"9. Οι κανονιστικές αποφάσεις και άλλες διοικητικές πράξεις Υπουργών ή αρμόδιων αρχών του άρθρου 6 του ν. 3691/2008 που αφορούν στην εφαρμογή

του συγκεκριμένου νόμου ή του ν. 3213/2003 παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργηση τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β` ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 6 Αρμόδιες αρχές

1. Ως Αρμόδιες αρχές νοούνται οι δημόσιες αρχές οι οποίες εποπτεύουν, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα Υπόχρεα πρόσωπα.

2. Αρμόδιες αρχές είναι:

α) Η Τράπεζα της Ελλάδος για:

- τα πιστωτικά ιδρύματα,
- τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,
- τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,
- τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,
- «- τα ιδρύματα πληρωμών»

*** Η φράση «- τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων»

του στοιχείου α' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 166 παρ.4 Ν.4261/2014,
ΦΕΚ Α 107/5.5.2014.

- τις εταιρείες παροχής πιστώσεων,
- τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιστ' της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου,
- τις ταχυδρομικές εταιρείες, στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων. Η Τράπεζα της Ελλάδος, στα πλαίσια της εποπτείας της επί των εταιρειών αυτών, συνεργάζεται με το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και με την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

«- τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.».

*** Οι λέξεις «- τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.» προστέθηκαν στο τέλος του εδαφίου α' με την παράγραφο 2 άρθρου 29 Ν.4021/2011, ΦΕΚ Α 218/3.10.2011.

«β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:

- τις ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία,
- τις ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
- τις ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών και τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, από τη στιγμή που θα γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η αδειοδότησή τους από τον αρμόδιο φορέα.»

***** Η περίπτωση β' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.3 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.**

γ) Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές εταιρείες και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.

***** ΠΡΟΣΟΧΗ: Βλ ΚΑΙ άρθρο 1 Ν.3867/2010, ΦΕΚ Α 128/03.08.2010, με την παρ.1 του οποίου ορίζεται ότι:**

"Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης» (ΕΠ.Ε.Ι.Α.), που συνεστήθη με τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α) καταργείται από την πρώτη ημέρα του τέταρτου μήνα μετά τη δημοσίευση αυτού του νόμου και ο Σκοπός αυτού, όπως καθορίζεται στο άρθρο 2 του παραπάνω νόμου, ανατίθεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, στην οποία μεταφέρονται από την ίδια η μερομηνία όλες οι αρμοδιότητες της ΕΠ.Ε.Ι.Α., όπως αυτές ενδεικτικά απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, πλην της υπό στοιχείο ι', η οποία καταργείται. Η Τράπεζα της Ελλάδος υποβάλλει στη Βουλή σχετική ετήσια έκθεση".

δ) Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών.

«ε) Το Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων) για:

- τους φορολογικούς ή φοροτεχνικούς συμβούλους και τις εταιρείες παροχής φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών,
- τους λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρ-τημένης εργασίας και τους ιδιώτες ελεγκτές,
- τους κτηματομεσίτες και τις κτηματομεσιτικές εταιρείες,
- τους οίκους δημοπρασίας,
- τους εμπόρους αγαθών μεγάλης αξίας,

- τους εκπλειστηριαστές,
- τους ενεχυροδανειστές.»

*** Η περίπτωση ε' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.4 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

στ) Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α') για:

- τις επιχειρήσεις Καζίνο,
- τα Καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία,
- τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια,
- τα πρακτορεία.

ζ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.

η) Το Υπουργείο Ανάπτυξης για τα πρόσωπα της περίπτωσης ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 5.

θ) Για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους αλλοδαπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που εγκαθιστούν υποκαταστήματα στην Ελλάδα.

3. Οι αρχές της παραγράφου 2 έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εποπτεύουν τα Υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδιες ως προς τη συμμόρφωση τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος και εκδίδουν τις σχετικές ατομικές και κανονιστικές διοικητικές πράξεις.

β) Καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων των εποπτευόμενων προσώπων σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου. γ) Καθοδηγούν με κατάλληλες οδηγίες και εγκυκλίους τα Υπόχρεα πρόσωπα, συλλογικά ή ατομικά, ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, τον καθορισμό πρακτικών συμπεριφοράς έναντι των πελατών, την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και την υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να σχετίζονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

δ) Καθορίζουν με κανονιστικές αποφάσεις τους τα έγγραφα και τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διενέργεια από τα Υπόχρεα πρόσωπα της πιστοποίησης και

επαλήθευσης κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατά την εφαρμογή ανάλογων μέτρων στις περιπτώσεις που τα πρόσωπα αυτά βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος.

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:**Βλέπε σχετική ΥΑ 1051027/20340/ΔΕ-Ε/22.4.2010 (ΦΕΚ Β'605/7.5.2010) "Ορισμός εγγράφων και στοιχείων για την πιστοποίηση και επαλήθευση από τα Υπόχρεα πρόσωπα της ταυτότητας των πελατών κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας του ν. 3691/2008."

ε) Ενημερώνουν τα Υπόχρεα πρόσωπα για πληροφορίες και καταστάσεις που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την κοινοτική νομοθεσία και τις Συστάσεις της FATF Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force FATF).

στ) Καταρτίζουν και διανέμουν στα Υπόχρεα πρόσωπα καταστάσεις και πληροφορίες για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές, που εντοπίζονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, για τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 (τυπολογία). Προς το Σκοπό αυτόν συνεργάζονται με άλλες αρμόδιες αρχές, με την Κεντρική Συντονιστική Αρχή, με την Επιτροπή του άρθρου 7 και ενδεχομένως με αλλοδαπές αντίστοιχες αρχές, παρακολουθούν τις εργασίες διεθνών φορέων για την τυπολογία και επικαιροποιούν τις προαναφερθείσες καταστάσεις τυπολογίας.

ζ) Λαμβάνουν μέτρα για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των υπαλλήλων τους, ιδιαίτερα των ελεγκτών, καθώς και των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων αυτών με εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, συναντήσεις και με άλλους τρόπους.

η) Διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιτοπίων, στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, αλλά και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό για τον έλεγχο της επάρκειας των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα Υπόχρεα πρόσωπα εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής.

θ) Απαιτούν από τα Υπόχρεα πρόσωπα κάθε στοιχείο ή δεδομένο οποιασδήποτε φύσης ή μορφής που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των εποπτικών και ελεγκτικών τους καθηκόντων.

ι) Λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση από τα Υπόχρεα πρόσωπα της ορθής διαχείρισης και τήρησης των στοιχείων και πληροφοριών που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με συναλλαγές ή με δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3, καθώς και για την τήρηση της εμπιστευτικότητας.

ια) Επιβάλλουν πειθαρχικές και Διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τα άρθρα 51

και 52 και κατά τις διακρίσεις αυτών, κατά των υπόχρεων νομικών ή φυσικών προσώπων και των υπαλλήλων τους.

ιβ) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να διαφοροποιούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο για τα Υπόχρεα πρόσωπα, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η οικονομική επιφάνεια αυτών, η φύση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και συναλλαγές ως προς την απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις επαγγελματικές δραστηριότητες τους και η τυχόν αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων. Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμώντας τους κινδύνους που προέρχονται από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που δύναται να ενέχουν ορισμένες εργασίες της καθορίζει με ειδική απόφαση της κατάλληλα μέτρα.

5. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις πέραν των προβλεπομένων στον παρόντα νόμο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται κίνδυνοι απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, συγκροτούν αντίστοιχες ειδικές υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες στελεχώνονται επαρκώς με τουλάχιστον τρία πρόσωπα πλήρους απασχόλησης, με Σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. Οι ειδικές υπηρεσιακές μονάδες συνεπικουρούνται από τους υπαλλήλους των ανωτέρω αρμόδιων αρχών και ιδίως από τους υπαλλήλους που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα εποπτευόμενα από αυτές Υπόχρεα πρόσωπα.

7. Οι Αρμόδιες αρχές της παραγράφου 2 υποβάλλουν κάθε ημερολογιακό εξάμηνο αναλυτική έκθεση στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή σχετικά με τις δραστηριότητες τους, τις κανονιστικές αποφάσεις και εγκυκλίους τους, τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων ελέγχων και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων και τα τυχόν επιβληθέντα από αυτές μέτρα ή κυρώσεις. Οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πολυπληθείς κατηγορίες υπόχρεων προσώπων, ιδίως φυσικών, διενεργούν ελέγχους με βάση την αρχή της εκτίμησης του βαθμού κινδύνου. Η υποβολή των ανωτέρω εκθέσεων των αρμοδίων αρχών στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης περί τραπεζικού, χρηματιστηριακού, φορολογικού ή επαγγελματικού απορρήτου.

8. Οι Αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 40, υπογράφουν διμερή ή πολυμερή μνημόνια για ανταλλαγή εμπιστευτικών και

μη πληροφοριών, διευκόλυνση και διενέργεια κοινών ελέγχων και μελέτη τρόπων και μεθόδων για σύγκλιση εποπτικών πρακτικών.

«9. Οι Αρμόδιες Αρχές συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών) (εφεξής ΕΑΤ), που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων) (εφεξής «ΕΑΑΕΣ»), που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) (εφεξής «ΕΑΚΑΑ»), που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (συλλογικώς: Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές «ΕΕΑ»).

Οι Αρμόδιες Αρχές παρέχουν χωρίς καθυστέρηση στις ΕΕΑ όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προς διευκόλυνση του εποπτικού τους έργου».

*** Η παρ.9 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

"Άρθρο 7

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

1. Συνιστάται "Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης" (εφεξής "Αρχή"). Σκοπός της Αρχής είναι η λήψη και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' έως και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (ΦΕΚ 309 Α').

2. Η Αρχή απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η έδρα της είναι στο Νομό Αττικής, σε τόπο που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Ο προϋπολογισμός της Αρχής αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών. Η ίδια η Αρχή μπορεί με απόφαση της να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφεία της και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.6 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "6. Μέχρι την εγκατάσταση και λειτουργία γραφείων της Αρχής σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 3691/2008, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου, επιτρέπεται η μετακίνηση υπαλλήλων της Αρχής εκτός έδρας για την εκτέλεση ειδικών αποστολών. Το Αντικείμενο της εκάστοτε αποστολής καθορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το χρονικό διάστημα της εκτός έδρας μετακίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α')".

3. Για οποιαδήποτε διαφορά διοικητικής ή αστικής φύσης ανακύπτει από τη λειτουργία της Αρχής αποκλειστικά αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Αθήνας.

4. Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και « δεκατέσσερα (14) Μέλη», καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα με αυτούς. Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Αρχής απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδηση τους. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται για μια ακόμα φορά.

*** Η φράση «έντεκα (11) Μέλη» στο πρώτο εδάφιο της παρ.4, η οποία είχε αντικατασταθεί από τη φράση «δώδεκα (12) Μέλη» με το άρθρο 68 παρ.5 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013, αντικαταστάθηκε από τη φράση «δεκατέσσερα (14) Μέλη», ως άνω, με τη παρ.1 άρθρου 182 Ν.4389/2016, ΦΕΚ Α 94/27.5.2016.

5. Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, ο οποίος επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους απασχόλησης. Ο διορισμός του γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

6. Τα Μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους διορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση κατά λόγο αρμοδιότητας των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι οποίοι προτείνουν πρόσωπα που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό, νομικό ή επιχειρησιακό τομέα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των επί μέρους Μονάδων της Αρχής. Ο διορισμός των τακτικών Μελών γίνεται αφού προηγηθεί γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για την καταλληλότητα των προτεινόμενων προσώπων. Για το σκοπό αυτόν εφαρμόζεται κατ' αναλογία η διαδικασία των παραγράφων 3 έως 5 του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής, η οποία κινείται με πρωτοβουλία του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων."

*** Το άρθρο 7 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 2 παρ.1 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.7 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "7. Τα αρχεία της πενταμελούς Επιτροπής του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3213/2003, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 9 του παρόντος νόμου, αποτελούν αρχεία της Γ' Μονάδας της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.4 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "4. Όπου σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη αναφέρεται η "Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008" ή η "Επιτροπή καταπολέμησης εσόδων από εγκληματικές

δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας", νοείται η Α` Μονάδα της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008".

"Άρθρο 7^Α Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής

Η Αρχή απαρτίζεται από τρεις αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, υπό κοινό Πρόεδρο. Οι Μονάδες συνεδριάζουν νόμιμα, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη τους ή τους αναπληρωτές τους, και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι Μονάδες και οι αρμοδιότητες τους έχουν ως εξής:

«1. Α Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

α) Η Α Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και οκτώ (8) Μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, με γνώση της αγγλικής γλώσσας και ειδικότερα: αα) ένα στέλεχος από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και ένα από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνονται από τον αρμόδιο Υπουργό, ββ) ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων που προτείνεται από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, γγ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό, δδ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της, εε) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, στστ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ζζ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που προτείνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου.».

*** Η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.6 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

β) Η Α` Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αντίστοιχης σοβαρής οικονομικής εγκληματικότητας, κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή πενήντα (50) θέσεις, από τις οποίες οι είκοσι πέντε (25) είναι θέσεις επιστημονικού προσωπικού. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τους φορείς από όπου προέρχονται τα Μέλη της Μονάδας, καθώς και από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

Οι αποσπάσεις είναι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης. Δύο (2) κατ' ανώτατο όριο θέσεις επιστημονικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με πρόσωπα εκτός του δημοσίου τομέα, με εξαιρετικά επιστημονικά ή επαγγελματικά προσόντα και τουλάχιστον πενταετή εμπειρία στο αντικείμενο της Μονάδας. Το εν λόγω προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου τριετούς διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για μια ακόμα φορά.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας συγκεντρώνει, διερευνά και αξιολογεί τις αναφορές υπόπτων ή ασυνηθών συναλλαγών που υποβάλλουν στην Αρχή τα υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ή περιέρχονται σε αυτήν από τα μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και αφορούν επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές δραστηριότητες που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής. Η Μονάδα δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα Υπόχρεα πρόσωπα και τους ανωτέρω φορείς αναφορικά με τη διαχείριση μιας υπόθεσης που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της.

δ) Σε επείγουσες περιπτώσεις ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 παράγραφος 5. Μετά το πέρας μιας έρευνας η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμα της στον αρμόδιο Εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για μια τέτοια παραπομπή. Υπόθεση που αρχειοθετήθηκε μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχισθεί η έρευνα ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε διεθνείς φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, ιδίως στο Δίκτυο των Μονάδων Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU-Net) και στη διεθνή Ομάδα Έγκμοντ (Egmont Group), παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων.

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη.

2. Β` Μονάδα Οικονομικών Κυρώσεων κατά Υπόπτων Τρομοκρατίας

α) Η Β` Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Μέλη της Αρχής με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα: αα) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, και ββ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Εξωτερικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Β` Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων τρομοκρατίας, κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή πέντε (5) θέσεις, από τις οποίες οι δύο (2) είναι θέσεις επιστημονικού προσωπικού. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τους

φορείς από όπου προέρχονται τα Μέλη της Μονάδας. Οι αποσπάσεις είναι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές ή περιέρχονται σε αυτήν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και αφορούν στην τέλεση πράξης από αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 187Α του Ποινικού Κώδικα. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.

δ) Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Μονάδας είναι αρμόδιοι για τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 49 σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των οργάνων του και με κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Μονάδα είναι επίσης αρμόδια για τον προσδιορισμό των φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 49Α.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στους Υπουργούς Εξωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη.

3. Γ Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

«α) Η Γ` Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) Μέλη της Αρχής και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

ββ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος, που προτείνεται από τον Διοικητή της,

γγ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο και

δδ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με πτυχίο νομικής σχολής, που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.»

«β) Η Γ` Μονάδα πλασιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από επιστημονικό προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή τριάντα (30) θέσεις, από τις οποίες οι δέκα (10) είναι θέσεις επιστημονικού προσωπικού. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τους φορείς από

όπου προέρχονται τα Μέλη της Μονάδας. Οι αποσπάσεις είναι τριετούς διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης.»

«γ) Η Μονάδα δέχεται τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στο στοιχείο αα` της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003, πλην εκείνων του άρθρου 14 του ίδιου νόμου. Διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται ή περιέρχονται στην Αρχή σχετικά με τη μη υποβολή ή με ανακρίβειες των δηλώσεων αυτών. Προβαίνει σε έλεγχο όλων των δηλώσεων: αα) των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, ββ) των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, όταν αυτοί διοριστούν (άρθρο 28 του ν. 4325/2015), γγ) των Προέδρων, των Αντιπροέδρων, των Διοικητών και των διευθυνόντων συμβούλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών, δδ) των Δικαστικών και Εισαγγελικών λειτουργιών των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας, εε) του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στστ) των ιδιοκτητών, των βασικών μετόχων, των προέδρων, των διευθυνόντων συμβούλων, των διαχειριστών, καθώς και των γενικών διευθυντών και των διευθυντών ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιρειών, που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευση: i) τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, και ii) επιχειρήσεων ή εταιρειών που εκμεταλλεύονται ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελλήνιας κυκλοφορίας, όπως και των βασικών μετόχων αυτών, ζζ) των Αρχηγών και των Υπαρχηγών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Ως προς τα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα, η Μονάδα προβαίνει σε δειγματοληπτικό, κατά την κρίση της, ή στοχευμένο έλεγχο της περιουσιακής τους κατάστασης. Ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης της υποβολής και του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη διακρίβωση, κατά πόσον η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσης τους. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 όπως ισχύει, εφαρμόζεται αναλόγως.

Η Μονάδα μπορεί να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 3213/2003.»

*** Οι περιπτώσεις α'β'και γ'της παρ.3 αντικαταστάθηκαν ως άνω, με τις παραγράφους 2,3 και 4 αντίστοιχα άρθρου 182 Ν.4389/2016, ΦΕΚ Α 94/27.5.2016.

δ) Μετά το πέρας ενός ελέγχου, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμα της στον αρμόδιο, κατά την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3213/2003, Εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για μια τέτοια παραπομπή. Αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού κατά το άρθρο 12 του ν. 3213/2003, το πόρισμα αποστέλλεται και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην

αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, το πόρισμα αποστέλλεται και στην αρχή αυτή. Υπόθεση που αρχειοθετήθηκε μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχισθεί ο έλεγχος ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα υποβάλλει έκθεση των πεπραγμένων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και στους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

*** Το άρθρο 7Α προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ.2 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

Άρθρο 7Β Εξουσίες των Μονάδων της Αρχής

1. Οι Μονάδες της Αρχής έχουν πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, καθώς και στο σύστημα "Τειρεσίας".

2. Οι Μονάδες μπορούν να ζητούν στο πλαίσιο των ελέγχων και των ερευνών τους τη συνεργασία και την παροχή στοιχείων κάθε είδους από φυσικά πρόσωπα, δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου και οργανισμούς οποιασδήποτε μορφής. Ενημερώνουν εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τους διαβιβάζοντας τις πληροφορίες ότι τις έλαβαν και τους παρέχουν άλλα σχετικά στοιχεία, στο μέτρο που δεν παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών τους και δεν δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Οι Μονάδες μπορούν, επιπλέον, σε σοβαρές κατά την κρίση τους υποθέσεις, να διενεργούν ειδικούς επιτόπιους ελέγχους σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα, συνεργαζόμενες, αν κριθεί αναγκαίο, με τις εκάστοτε Αρμόδιες αρχές.

3. Οι Μονάδες ζητούν από τα Υπόχρεα πρόσωπα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, στις οποίες περιλαμβάνονται και ομαδοποιημένες πληροφορίες που αφορούν ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών ή δραστηριοτήτων φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Επιπλέον, μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και στις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, υπό την προϋπόθεση τήρησης - εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση - των άρθρων 9 παράγραφος 1, 9Α και 19 παράγραφος 1 του Συντάγματος, και ενημερώνουν τις Αρμόδιες αρχές για περιπτώσεις ελλιπούς συνεργασίας ή μη συμμόρφωσης των εν λόγω προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

4. Έναντι των Μονάδων δεν ισχύει, κατά τη διάρκεια των ελέγχων και ερευνών τους, οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο, με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Οι Μονάδες δύνανται να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τους αναφερόμενους στο άρθρο 40 φορείς και τηρούν στατιστικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 38.

6. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα Μέλη και το προσωπικό της Αρχής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία. Επίσης, έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά από την εκούσια ή ακούσια αποχώρηση τους από την Αρχή. Οι παραβαίνοντες το ανωτέρω καθήκον εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

*** Το άρθρο 7B προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ.2 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

Άρθρο 7Γ Προσωπικό και λειτουργία των Μονάδων της Αρχής

1. Οι αποσπάσεις του προσωπικού των Μονάδων της Αρχής, όπως και οι ανανεώσεις της θητείας του, γίνονται μετά από πρόταση του Προέδρου της Αρχής, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από Υπουργείο ή από τις Γραμματείες των Δικαστηρίων και των Εισαγγελιών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή του Προέδρου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από τους φορείς αυτούς.

«Η διαδικασία της απόσπασης ολοκληρώνεται υποχρεωτικά εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την πρόταση του Προέδρου της Αρχής.»

*** Το τελευταίο εδάφιο της παρ.1 προστέθηκε με τη παρ.5 άρθρου 182 Ν.4389/2016, ΦΕΚ Α 94/27.5.2016.

2. Τα ανωτέρω Υπουργεία και φορείς μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Αρχής και εξασφαλίζουν ότι οι υπάλληλοί τους που αποσπώνται σε αυτή ως προσωπικό έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, γλωσσική επάρκεια, υπηρεσιακή εμπειρία και ικανότητα για την ανάληψη συγκεκριμένων θέσεων στις επί μέρους Μονάδες, καθώς και άριστο υπηρεσιακό Μητρώο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των Μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν με απόσπαση. Οι υπηρετούντες με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης που δεν συνδέονται άμεσα με την ενεργό

άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι πρόσθετες αμοιβές δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων.

«Οι αποδοχές του προσωπικού που έχει αποσπαστεί ή μετακινηθεί στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν. 4354/2015. Η διάταξη εφαρμόζεται και για το προσωπικό που αποσπάται ή μετακινείται μετά τη δημοσίευση του παρόντος.»

*** Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ.3 προστέθηκαν με το άρθρο 54 Ν.4407/2016, ΦΕΚ Α 134/27.6.2016.

4. Η πρόσληψη προσωπικού εκτός του δημόσιου τομέα στην Α` Μονάδα γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 2190/1994 (ΦΕΚ 28Α`) και 3812/2009 (ΦΕΚ 234Α`), όπως ισχύουν. Οι προσλαμβανόμενοι αποχωρούν αυτοδικαίως μετά τη λήξη της σύμβασης τους, η δε παροχή υπηρεσίας στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τα θέματα που αφορούν στις αποδοχές και τη λύση της σύμβασης του εν λόγω προσωπικού.

5. Ο Πρόεδρος της Αρχής αποφασίζει για την κατανομή των υποθέσεων, καθώς και σε ποιες περιπτώσεις είναι αναγκαία η εμπλοκή δύο ή και όλων των Μονάδων στην έρευνα της ίδιας υπόθεσης. Στο τέλος κάθε έτους συντάσσει έκθεση αναφορικά με την απόδοση και τη συμπεριφορά κάθε αποσπασμένου υπαλλήλου της Αρχής, την οποία αποστέλλει στον φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος. Δύναται ακόμη να ζητεί την αντικατάσταση υπαλλήλου, εφόσον κρίνει την απόδοση ή τη συμπεριφορά του μη ικανοποιητική. Στην περίπτωση αυτή διακόπτεται η απόσπαση του υπαλλήλου και ο φορέας από τον οποίο προέρχεται προβαίνει υποχρεωτικά σε αντικατάσταση του με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

6. Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της κάθε Μονάδας μεριμνούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού της, συντονίζουν, εποπτεύουν και αξιολογούν το έργο του και λαμβάνουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Μονάδας.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Προέδρου και των Μελών της Αρχής, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία των επί μέρους Μονάδων της Αρχής, το οργανόγραμμά τους, ο κανονισμός λειτουργίας τους, οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των Μελών και του προσωπικού τους, ο τρόπος διαχείρισης των υποθέσεων και η συνεργασία τους με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές.

8. Ο Πρόεδρος, τα Μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής που παραβαίνουν εκ δόλου τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου υπέχουν, ανεξάρτητα από

την ποινική, και πειθαρχική ευθύνη. Η πειθαρχική δίωξη κατά του Προέδρου ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύνταγμα και τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών. Η πειθαρχική δίωξη κατά των Μελών ασκείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 18 παρ. 3 του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50Α'). Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα αποφασίζουν σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, μετά από σχετική αναφορά του Προέδρου της Αρχής.

[9. Ο Πρόεδρος, τα Μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής υποβάλλουν κατ' έτος στην Επιτροπή του άρθρου 21 του ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146Α') την προβλεπόμενη από το ν. 3213/2003 δήλωση περιουσιακής κατάστασης."]

*** Η παρ.9 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με τη παρ.6 άρθρου 182 Ν.4389/2016, ΦΕΚ Α 94/27.5.2016.

*** Το άρθρο 7Γ προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ.2 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

"Άρθρο 8 Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας

1. Το Υπουργείο Οικονομικών λειτουργεί ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου που αφορούν στην αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για την αξιολόγηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των σχετικών μηχανισμών και για το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών. Στο πλαίσιο αυτό έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εκτιμά και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόζονται ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων και το βαθμό συμμόρφωσης αυτών προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

β) Εξετάζει, αναλύει και συγκρίνει τις εξαμηνιαίες εκθέσεις που του υποβάλλουν οι Αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6 και προτείνει τη λήψη των κατάλληλων μέτρων προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας.

γ) Αναλύει, ειδικότερα, τον αριθμό, την ποιότητα και τις τάσεις των αναφορών υπόπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων προς την Αρχή, ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων.

δ) Επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των αρμόδιων αρχών μεταξύ τους και με την Αρχή, ιδιαίτερα όσον αφορά στην ανταλλαγή πληροφοριών, τη διενέργεια κοινών ελέγχων, την υιοθέτηση κοινών εποπτικών πρακτικών και την παροχή εναρμονισμένων οδηγιών προς τα Υπόχρεα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στη συγκρότηση, το οικονομικό μέγεθος, τις λειτουργικές δυνατότητες και τις επιχειρηματικές, συναλλακτικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων.

ε) Διοργανώνει συναντήσεις, συσκέψεις και σεμινάρια με εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, της Αρχής και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

στ) Συντονίζει τη σύνταξη μελετών, τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση επί μέρους θεμάτων και την υποβολή προτάσεων για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 9, την Αρχή και τις Αρμόδιες αρχές.

ζ) Έχει την κεντρική ευθύνη για τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας στα θέματα της αρμοδιότητας του. Ειδικότερα, είναι αρμόδιο για την προετοιμασία και το συντονισμό - ο οποίος, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, περιλαμβάνει και την πρόσκληση εμπειρογνομόνων ή εξειδικευμένου προσωπικού από άλλες υπηρεσίες και φορείς - της συμμετοχής στις διασκέψεις, συνόδους και ομάδες εργασίας των διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της ευρώπης και της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force - FATF). Μεριμνά ακόμα για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που οι οργανισμοί αυτοί αποστέλλουν, για την υποβολή σχολίων ή προτάσεων προς αυτούς, για τη σύνταξη και υποβολή Σχεδίων Δράσης και για το συντονισμό των απαντήσεων στις διενεργούμενες από αυτούς αξιολογήσεις της χώρας, συνεργαζόμενο με την Αρχή, τις Αρμόδιες αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων. Ενημερώνεται, τέλος, για τις εξελίξεις σε άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς, στους οποίους συμμετέχουν οι Αρμόδιες αρχές, η Αρχή ή φορείς εκπροσώπησης ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων, και φροντίζει για τη διάχυση σε όλους τους ενδιαφερόμενους των σχετικών πληροφοριών.

η) Παρέχει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 9 πλήρη ενημέρωση για την αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής αυτής.

θ) Επικοινωνεί με το φορέα του άρθρου 11, του παρέχει κάθε δυνατή ενημέρωση και υποστήριξη και αξιολογεί τις προτάσεις και εισηγήσεις του.

2. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής που συνεργάζεται, όταν απαιτείται, με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών."

*** Το άρθρο 8 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 3 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

«Άρθρο 9 Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, (εφεξής: Επιτροπή Στρατηγικής).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συγκροτείται η Επιτροπή Στρατηγικής με Πρόεδρο τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και μέλη υψηλόβαθμα στελέχη που προτείνονται από τους παρακάτω φορείς:

«α) Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής και Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος).».

*** Η περ. α' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 17 Ν.4484/2017, ΦΕΚ Α 110/1.8.2017.

β) Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας),

γ) Υπουργείο Εξωτερικών,

δ) Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς),

ε) Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού,

στ) Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος),

ζ) Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης,

η) Τράπεζα της Ελλάδος,

θ) Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ι) Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και

ια) Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

3. Οι φορείς μαζί με τα μέλη ορίζουν και τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Η Επιτροπή Στρατηγικής μπορεί να καλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων με σκοπό την εξέταση ορισμένων θεμάτων.

5. Γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Στρατηγικής παρέχει η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Το έργο της Επιτροπής Στρατηγικής συνίσταται:

α) Στην προετοιμασία και σχεδιασμό συγκεκριμένων πολιτικών για την αντιμετώπιση εντοπισμένων αδυναμιών στο γενικό μηχανισμό της χώρας με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

β) Στη μελέτη και σχεδιασμό των απαραίτητων μέτρων νομοθετικής, κανονιστικής και οργανωτικής φύσης για τη βελτίωση του εποπτικού πλαισίου και τη συμμόρφωση της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα και απαιτήσεις.

γ) Στην ενημέρωσή της για το μελετητικό έργο του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα, του Τμήματος Μελετών και Διεθνών Σχέσεων της Αρχής, των αρμόδιων αρχών και άλλων φορέων και στην αξιολόγηση και αξιοποίηση αυτών των μελετών.

δ) Στην εξέταση τρόπων ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Αρχής όσον αφορά στη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, την αναβάθμιση της συνεργασίας της με τις αρμόδιες αρχές, την αύξηση των αναφορών ύποπτων και ασύνηθων συναλλαγών και βελτίωση της ποιότητάς τους, μέσω της αποτελεσματικότερης εποπτείας των αρμόδιων αρχών και μέσω της ενεργοποίησης και οργάνωσης άλλων δημόσιων φορέων για την υποβολή αναφορών ή διαβίβαση πληροφοριών από αυτούς προς την Αρχή.

ε) Στην παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force F.A.T.F.). Προς τούτο ενημερώνεται σχετικά από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, που έχει την αρμοδιότητα εκπροσώπησης της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, από την Αρχή, από άλλες αρμόδιες αρχές και από τον Φορέα Διαβούλευσης του άρθρου 11.

στ) Στην παρακολούθηση του βαθμού συμμόρφωσης της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων, σχετικά με την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διασποράς όπλων μαζικής καταστροφής.

ζ) Στη διαρκή ανάπτυξη της συνεργασίας των Υπουργείων και φορέων της παραγράφου 2 και στην προώθηση διμερών ή πολυμερών μνημονίων συνεργασίας.

η) Στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη μελέτη των αναγκών προσαρμογών που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνεισφοράς των προσώπων του ιδιωτικού τομέα, για την αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2.

«ιβ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).».

***** Η περ. ιβ' προστέθηκε με το άρθρο 17 Ν.4484/2017, ΦΕΚ Α 110/1.8.2017.**

7. Η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τουλάχιστον μία φορά το δίμηνο και εκτάκτως, με πρωτοβουλία του ιδίου. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο ή/και να αναθέτει σε υποεπιτροπές την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Η Επιτροπή Στρατηγικής συντάσσει Κανονισμό Λειτουργίας που εγκρίνει ο Υπουργός Οικονομικών. Με τον Κανονισμό ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, λήψης αποφάσεων, οργάνωσης της γραμματειακής και επιστημονικής υποστήριξης και άλλα σχετικά θέματα.

8. Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία περιγράφονται οι ενέργειες και δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για τη συνεχή αναβάθμιση του μηχανισμού της χώρας μας, με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων του άρθρου 2. Η έκθεση υποβάλλεται εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους.

9. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Στρατηγικής θεωρούνται εμπιστευτικές.»

***** Το άρθρο 9 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 57 Ν.4370/2016, ΦΕΚ Α 37/7.3.2016.**

Άρθρο 10 Άλλες δημόσιες αρχές

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρούν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη, λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου μέσω αυτών των συναλλαγών. Τα μέτρα αυτά είναι συμπληρωματικά με αυτά που ελέγχουν το πόθεν έσχες των αγοραστών ακινήτων και προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου με κατηγοριοποίηση των συναλλαγών και των συναλλασσομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο και απαιτούν αυξημένο έλεγχο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές υπηρεσίες ή φορείς, καθώς και οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

2. Οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου με Σκοπό τη διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου αναλόγως του είδους και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και αγαθών, τη

χώρα προέλευσης ή προΟρισμού, τη συμβατότητα των ανωτέρω στοιχείων με την οικονομική επιφάνεια και τις επιχειρηματικές, εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των συναλλασσομένων, την αξιοπιστία των μεταφορικών εταιρειών και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο. Οι ανωτέρω αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεδεμένες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσομένους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλων Υπουργείων ή δημόσιων φορέων που τηρούν μητρώα εταιρειών κάθε νομικής μορφής τα οποία αφορούν τη σύσταση, λειτουργία, αλλαγές του καταστατικού ή των εγγράφων σύστασης, τους ιδρυτές, εταίρους ή μετόχους ή εγκρίνουν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή έχουν άλλες σχετικές αρμοδιότητες, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως:

α) ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της φερεγγυότητας των εταίρων και μετόχων, μελών διοικητικών συμβουλίων ή διευθυντικών στελεχών,

β) ο καθορισμός διαδικασιών πιστοποίησης της νόμιμης προέλευσης των αρχικών και νέων κεφαλαίων, ιδίως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρειών, εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή μη,

γ) η αυξημένη εποπτεία για την ορθή και νόμιμη χρήση των εθνικών και κοινοτικών επιδοτήσεων, χορηγήσεων και άλλων ενισχύσεων προς εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ή των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών και με αποφάσεις των αρμόδιων εποπτικών δημόσιων αρχών και φορέων ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι επί μέρους αρμοδιότητες τους, οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και τη σχέση κόστους-οφέλους ως προς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων των εταιρειών ή πρόσθετων ελέγχων των αρχών και υπηρεσιών, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών για την αδειοδότηση, καταχώρηση, επιχορήγηση ή έλεγχο των εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων και άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται τρόποι, μέτρα και διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω για σκοπούς διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως η τήρηση μητρώου των ανωτέρω από

αρμόδια αρχή, ανά κατηγορία, η υποχρεωτική διεκπεραίωση των κυριότερων συναλλαγών τους μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων επί αυτών από αρμόδιες δημόσιες αρχές, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως και ιδίως όταν τα κεφάλαια αυτά διατίθενται για προγράμματα κάθε είδους σε χώρες με υψηλό δείκτη διαφθοράς ή εγκληματικότητας ή ευάλωτες στην τρομοκρατία.

6. Τα Υπουργεία, οι Αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 του παρόντος άρθρου αναφέρουν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

Άρθρο 11 Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συγκροτείται ειδικός Φορέας από φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων, με την επωνυμία "Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας" (εφεξής: Φορέας).

2. Ως Πρόεδρος του Φορέα ορίζεται ο γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Τα μέλη προτείνονται από τους επί μέρους φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων. Η θητεία των ανωτέρω είναι τριετής και δύναται να ανανεώνεται.

3. Έδρα του Φορέα ορίζονται τα γραφεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Ο Φορέας συνεδριάζει τακτικώς τουλάχιστον τρεις φορές το έτος, εκτάκτως δε με πρωτοβουλία του Προέδρου. Στην πρώτη συνεδρίαση ο Πρόεδρος και τα μέλη γνωστοποιούν τους αναπληρωτές που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ορισμένα μόνο μέλη σε έκτακτη συνεδρίαση, για εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν αυτά τα μέλη.

5. Η Ολομέλεια του Φορέα καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Σε αυτόν προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και άλλα τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες.

6. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα οι οποίες ενδεικτικά είναι:

α) η συνεργασία και διαβούλευση των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο,

β) η ανταλλαγή της εμπειρίας και γνώσης τους επί των διεθνών εξελίξεων, η μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων και ο εντοπισμός ευάλωτων τομέων ή κλάδων ή καταστάσεων ως προς τους κινδύνους της απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2,

γ) η παροχή διευκρινιστικών οδηγιών προς τα Υπόχρεα πρόσωπα, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, για την αντιμετώπιση ορισμένων τεχνικών θεμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών αποφάσεων των αρμόδιων αρχών,

δ) η διάχυση των πληροφοριών που περιέχονται σε εκθέσεις τυπολογίας ελληνικών φορέων και διεθνών οργανισμών, η μελέτη και η ανάλυση αυτών και η υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν,

ε) η συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών, με Σκοπό την πληρέστερη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,

στ) η διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με Σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων στους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα του άρθρου 2 για την κοινωνία, την αξιοπιστία και φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για την ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους από τη μη τήρηση των υποχρεώσεων τους.

7. Σε εξετάσεις της χώρας μας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών προτύπων όσον αφορά στην αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2, ο Φορέας και οι φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων συνεργάζονται με τις Αρμόδιες αρχές και ενημερώνουν εγκαίρως την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου".

8. Ο Φορέας καταρτίζει εντός των δύο πρώτων μηνών κάθε έτους, ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητες του κατά το προηγούμενο έτος την οποία υποβάλλει στις Αρμόδιες αρχές, στην Επιτροπή, στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή και στην Επιτροπή Στρατηγικής. Η έκθεση πρέπει να είναι διαθέσιμη στην

ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το έτος 2009.

9. Οι πληροφορίες που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται. Ο Πρόεδρος μπορεί να εισηγηθεί στην Ολομέλεια τα κριτήρια και τις κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 12 Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

Τα Υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις,
- β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση,
- γ) όταν υπάρχει υπόνοια για απόπειρα ή διάπραξη αδικημάτων του άρθρου 2, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή όριο ποσού που προβλέπονται στις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 13, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14 και των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 17,
- δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων του πελάτη.

Άρθρο 13 Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας

1. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

- α) Την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές.
- β) Την πιστοποίηση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας -πελάτη, τη συνεχή επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας τους ώστε να διασφαλίζεται ότι το υπόχρεο πρόσωπο γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο ή τους πραγματικούς δικαιούχους. Τα ανωτέρω ισχύουν και για άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για

λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης. Όσον αφορά άλλα νομικά πρόσωπα, εμπιστεύματα (trusts) και ανάλογα νομικά σχήματα, τα Υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη. Ως κίνδυνος νοείται η σοβαρή πιθανότητα εμπλοκής του πελάτη σε διάπραξη ή απόπειρα διαπράξεως αδικήματος των άρθρων 2 και 3.

«γ) Τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και την επαλήθευση των εισοδημάτων των ανωτέρω από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς με βάση προσκομιζόμενο πρόσφατο εκκαθαριστικό σημείωμα φορολογίας εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων που ο πελάτης δεν υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος.»

*** Το στοιχείο γ', όπως είχε αντικατασταθεί με την παρ.1 άρθρ.13 Ν.4051/2012,ΦΕΚ Α 40,αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.7 Ν.4174/2013,ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

δ) Την εξέταση με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγής ή δραστηριότητας, η οποία από τη φύση της ή από τα στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσόμενου μπορεί να συνδεθεί με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Στις συναλλαγές αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

ε) Τη λήψη κάθε άλλου πρόσφορου μέτρου συμπεριλαμβανομένης της μη κατάρτισης της συναλλαγής και της άρνησης παροχής υπηρεσιών ή άσκησης δραστηριοτήτων, εφόσον δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη.

στ) Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των ως άνω προσώπων καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, προκειμένου τα Υπόχρεα πρόσωπα να διαπιστώνουν ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τις επαγγελματικές δραστηριότητες τους και τα χαρακτηριστικά του εκτιμώμενου κινδύνου και εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων, σύμφωνα με κριτήρια που δύνανται να ορίζουν οι Αρμόδιες αρχές. Τα Υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

2. Ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνεκτιμούν και το συνολικό χαρτοφυλάκιο το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά.

3. Όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος ενεργεί για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη της δικής του ταυτότητας κατά την παράγραφο 1 οφείλει να προβαίνει σε σχετική δήλωση και να αποδεικνύει τα στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργεί. Τα υπόχρεα πρόσωπα σε κάθε περίπτωση οφείλουν να εξακριβώσουν την αλήθεια και των στοιχείων αυτών και όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος δεν προβεί στην ως άνω δήλωση, αλλά υπάρχει βάσιμη αμφιβολία για το αν ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή υπάρχει βεβαιότητα ότι ενεργεί για λογαριασμό άλλου.

4. Αν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης δημιουργηθούν αμφιβολίες στο υπόχρεο πρόσωπο για το αν οι συμβαλλόμενοι ή συναλλασσόμενοι ενεργούν για ίδιο λογαριασμό ή σε περίπτωση βεβαιότητας για το ότι δεν ενεργούν για ίδιο λογαριασμό, τα Υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες για την πραγματική ταυτότητα των προσώπων για λογαριασμό των οποίων αυτοί ενεργούν.

5. Τα Υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, την κατάλληλη χρονική στιγμή και ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας όχι μόνο στους νέους αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να καθορίζονται τα κριτήρια και ο τρόπος εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας στους υπάρχοντες πελάτες.

6. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

7. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να εξειδικεύονται διατάξεις του Κανονισμού ΕΚ 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 345/8.12.2006), όσον αφορά τα στοιχεία του πληρωτή στην ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων.

8. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

9. Αν σε μία συναλλαγή ή σε σειρά συνδεδεμένων συναλλαγών συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ή άλλα Υπόχρεα πρόσωπα, καθένας από αυτούς οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ'. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπωλησίες μετοχών, συμβολαίων παραγώγων, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.

10. Τα Υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ο οποίος εξαρτάται από το είδος και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής, συμμορφούμενα με τις σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6. Τα Υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις Αρμόδιες αρχές ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους των αδικημάτων του άρθρου 2, ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα και ότι συμμορφώνονται με τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:**Βλέπε σχετική ΥΑ 1051027/20340/ΔΕ-Ε/22.4.2010 (ΦΕΚ Β'605/7.5.2010) "Ορισμός εγγράφων και στοιχείων για την πιστοποίηση και επαλήθευση από τα Υπόχρεα πρόσωπα της ταυτότητας των πελατών κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας του ν. 3691/2008."

Άρθρο 14 Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

1. Η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 προσώπων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μην διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, όσον αφορά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στις ασφάλειες ζωής, επιτρέπεται η επαλήθευση της ταυτότητας του ασφαλισμένου ή/ και του δικαιούχου του ασφαλί-σματος και του πραγματικού δικαιούχου να πραγματοποιείται μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή, η επαλήθευση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν ο δικαιούχος ή ο ασφαλισμένος προβεί σε συναλλαγή, ιδίως πριν ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επαλήθευση επίσης πραγματοποιείται στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου α` της παραγράφου 5 του άρθρου 17.

4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή των περιπτώσεων α` έως γ` και στ` της παρ. 1 του άρθρου 13, δεν εκτελεί τη συναλλαγή, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Επιτροπή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους δικηγόρους όταν ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή ως εκπρόσωποι των πελατών τους σε

δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή την αποφυγή της.

Άρθρο 15 Ανώνυμοι λογαριασμοί

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας.

Άρθρο 16 Καζίνο

1. Τα Καζίνο που λειτουργούν στην Ελλάδα οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδο τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων που είναι πιθανό να συνδέονται με παράνομα έσοδα ή με απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2. Ιδίως πρέπει να εξετάζουν:

α) πελάτες που διαθέτουν σημαντικά ποσά σε παίγνια κάθε είδους, όταν από τα στοιχεία που διαθέτει το Καζίνο ο πελάτης δεν έχει ή δεν φαίνεται να έχει την ανάλογη οικονομική επιφάνεια και

β) περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης κερδίζει σημαντικά ποσά σε παίγνια του Καζίνο και υπάρχουν ενδείξεις διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2.

2. Εφόσον τα Καζίνο τηρούν μητρώο για τις πληρωμές κερδών και για την εξόφληση των μαρκών επ' ονόματι πελατών, αυτά διατηρούνται τουλάχιστον επί μία πενταετία σύμφωνα με διαδικασίες οριζόμενες στις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου αποφάσεις της αρμόδιας αρχής των Καζίνο. Τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα σε ελέγχους της αρμόδιας αρχής και της Επιτροπής.

3. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και στα Καζίνο που λειτουργούν σε πλοία με ελληνική σημαία.

4. Με αποφάσεις της αρμόδιας αρχής εξειδικεύονται τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους μέτρα και οι λοιπές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων Καζίνο που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 17 Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

1. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παραγράφου 1 του άρθρου 13 και της παραγράφου 1 του άρθρου 14, τα Υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει

στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και το ίδρυμα ή ο οργανισμός που εδρεύει στην τρίτη χώρα τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση του προς τις υποχρεώσεις αυτές.

2. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α`, β` και δ` του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα Υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όταν οι πελάτες είναι:

α) Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε μία ή περισσότερες οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 43 του ν. 3606/2007 (ΦΕΚ195 Α`), ή της νομοθεσίας άλλου κράτους - μέλους, συμβατής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ (L145/30.4.2004),

β) εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α`) και εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διέπονται από διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους της έδρας τους που είναι συμβατές με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ (L 375/ 31.12.1985), όπως ισχύει,

γ) ελληνική δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση ή οργανισμός που ανήκει κατά 51% τουλάχιστον στο Δημόσιο,

δ) δημόσιες αρχές ή δημόσιοι οργανισμοί οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

i) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτούργημα σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο,

ii) η ταυτότητα τους είναι δημοσίως γνωστή, διαφανής και καθορισμένη,

iii) οι δραστηριότητες και οι λογιστικές τους πρακτικές είναι διαφανείς,

iv) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή σε αρχές κράτους - μέλους είτε εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητας τους.

3. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, τα Υπόχρεα πρόσωπα φροντίζουν να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων και αποφασίζουν βάσει των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι επαρκείς πληροφορίες που θα πρέπει να συγκεντρώνονται.

«4. Το Υπουργείο Οικονομικών, ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις ΕΕΑ και τα αντίστοιχα Υπουργεία των άλλων κρατών - μελών, τόσο για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 ή 2 του παρόντος άρθρου, όσο και όταν εκτιμά

ότι πληρούνται τα τεχνικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται στο στοιχείο β` της παραγράφου 1 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ.»

***** Η παρ.4 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.**

***** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου".

5. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α`, β` και δ` του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα Υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όσον αφορά:

α) τις ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής που συνάπτονται από ασφαλιστικές εταιρείες, αν το ποσό του ασφαλιστρού ή των περιοδικών ασφαλίσεων, που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους, δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ευρώ ή στην περίπτωση εφάπαξ καταβολής, τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Αν το ασφάλιστρο ή τα περιοδικά ασφάλιστρα που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους αυξηθούν έτσι ώστε να υπερβούν το όριο των χιλίων (1.000) ευρώ, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του ασφαλισμένου,

β) τα προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, για τις οποίες οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τις αποδοχές και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών,

γ) τις συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης που συνάπτονται βάσει συμβάσεων εργασίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου, υπό τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς ούτε μπορεί να χρησιμεύσουν ως εγγύηση δανείου,

«δ) το ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2009/110/ΕΚ, εφόσον η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί, δεν υπερβαίνει τα 250 ευρώ, ή εφόσον, αν το ηλεκτρονικό υπόθεμα μπορεί να επαναφορτιστεί, το συνολικό ποσό συναλλαγής για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 2.500 ευρώ, εκτός εάν ο κάτοχος ηλεκτρονικού χρήματος εξαργυρώσει ποσό 1.000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 11 της ως ανωτέρω Οδηγίας.»

***** Η περίπτωση δ΄ της παρ.5 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παράγραφο 3 άρθρου 29 Ν.4021/2011, ΦΕΚ Α 218/3.10.2011.**

6. Οι Αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να καθορίζουν τις λεπτομέρειες και τα κριτήρια προσδιορισμού των αλλοδαπών

χρηματοπιστωτικών οργανισμών της παραγράφου 1 και των δημόσιων αρχών του στοιχείου δ` της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 18 Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα Υπόχρεα πρόσωπα απαγορεύεται να εφαρμόζουν την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 και του στοιχείου α` της παρ. 2 του άρθρου 17, τα οποία εδρεύουν στην τρίτη χώρα που αναφέρεται στην ως άνω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 19 Μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη

Τα Υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 13 και στην παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 14, τα Υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν στις περιπτώσεις που εκτιμούν ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος:

α) να εφαρμόζουν με συνέπεια και αποτελεσματικότητα τα μέτρα που ορίζονται στα άρθρα 20, 21 και 22, στις αναφερόμενες στα άρθρα αυτά περιπτώσεις,

β) να λαμβάνουν κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που αποφασίζει η αρμόδια αρχή τους για την αποτροπή των αδικημάτων του άρθρου 2, συμπεριλαμβανομένης της επιμελούς εξέτασης του συνολικού χαρτοφυλακίου του πελάτη, του πραγματικού δικαιούχου, του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης, των συγγενών, συζύγων, συντρόφων και στενών συνεργατών των ανωτέρω τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία έτη.

Άρθρο 20 Συναλλαγές χωρίς τη φυσική παρουσία του πελάτη

Κίνδυνοι από νέα προϊόντα και τεχνολογίες

1. Τα Υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν ειδικά και κατάλληλα μέτρα προς αντιστάθμιση του υψηλότερου κινδύνου που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του, ιδίως εφαρμόζοντας ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του πελάτη επαληθεύεται με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες,

β) λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαιτούν επιβεβαιωτική πιστοποίηση από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

γ) διασφαλίζουν ότι η πρώτη πληρωμή στο πλαίσιο των συναλλαγών πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών εξειδικεύονται τα μέτρα της παρούσας παραγράφου και καθορίζονται διαδικασίες για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

2. Τα Υπόχρεα πρόσωπα εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε προϊόν ή συναλλαγή που ενδέχεται να ευνοήσει την ανωνυμία και η οποία από τη φύση της ή από στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με σχέδια διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή αυτού του κινδύνου.

3. Οι Αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα Υπόχρεα πρόσωπα να εφαρμόζουν οργανωτικές, λειτουργικές και τεχνολογικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τις τεχνολογικές εξελίξεις ή από νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα.

Άρθρο 21 Διασυννοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης

1. Στις Διασυννοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από τρίτες χώρες, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν:

α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης για να κατανοήσουν πλήρως το είδος και τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επ' αυτού,

β) να αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) να εξασφαλίζουν την έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης,

δ) να διευκρινίζουν με σαφή τρόπο τις δικές τους αρμοδιότητες και αυτές του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης, στα πλαίσια της σύμβασης τραπεζικής ανταπόκρισης,

ε) στους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης, να διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και εφαρμόζει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν πρόσβαση στους λογαριασμούς του πιστωτικού ιδρύματος και ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης μπορεί να παράσχει χωρίς καθυστέρηση στοιχεία και δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, κατόπιν αιτήματος του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους και δύναται να ορίζει ποιες από τις υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται και για τις σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 22 Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, στα Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα περιλαμβάνονται:

α) Οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί,

β) τα μέλη κοινοβουλίων,

γ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,

δ) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,

ε) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

στ) οι πρεσβευτές και οι επιτετραμμένοι διπλωμάτες,

ζ) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,

η) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία γ` έως η` δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας. 2. Οι κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία β` έως ζ της παραγράφου 1, περιλαμβάνουν και τα λειτουργήματα που ασκούνται σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στους "άμεσους στενούς συγγενείς" περιλαμβάνονται:

α) ο (η) σύζυγος,

β) κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο,

γ) τα φυσικά ή θετά παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους,

δ) οι γονείς.

4. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στα "πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες" περιλαμβάνονται:

α) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο 1, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση,

β) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, το πρόσωπο που παύει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια της παραγράφου 1 για περίοδο ενός έτους δεν θεωρείται υποχρεωτικά από τα Υπόχρεα πρόσωπα ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο.

6. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τα Υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν:

α) να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν εάν ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,

β) να εξασφαλίζουν την έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,

γ) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων στα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή,

δ) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

7. Οι Αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τον τρόπο εφαρμογής των ανωτέρω υποχρεώσεων.

[8. Στα Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα δεν περιλαμβάνονται τα πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα. Στα πρόσωπα αυτά εφαρμόζονται μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας.]

*****Η παρ.8 καταργήθηκε με τη παρ.5 του άρθρου 74 του Ν. 4170/2013 (ΦΕΚ Α 163 12.7.2013)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ` ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 23 Επιλέξιμα τρίτα μέρη και υποχρεώσεις τους

1. Τα Υπόχρεα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου μπορούν να βασίζονται σε τρίτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα εδάφια α` και β` της παρ. 1 του άρθρου 13. Τα τρίτα μέρη πρέπει να έχουν ως πελάτη αυτόν που συστήνουν ή εισάγουν στο υπόχρεο πρόσωπο και να ασκούν διαρκώς τη δέουσα επιμέλεια που προβλέπει ο παρών νόμος. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων του υπόχρεου προσώπου εξακολουθεί να βαρύνει το πρόσωπο το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως τρίτα μέρη θεωρούνται:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα, β) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, γ) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, δ) οι ασφαλιστικές εταιρείες του στοιχείου ιγ` της παρ. 3 του άρθρου 4, μόνο ως προς τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές του στοιχείου ιδ` της παρ. 3 του άρθρου 4, που εδρεύουν σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.). Σε κάθε περίπτωση το πρόσωπο που βασίζεται σε τρίτο μέρος οφείλει να πιστοποιήσει την ταυτότητα του πελάτη, τυχόν τρίτου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου.

3. Τα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος, εάν του ζητηθεί:

α) έχει άμεσα διαθέσιμη κάθε πληροφορία που αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τον πελάτη, τυχόν τρίτο για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και τον πραγματικό δικαιούχο,

β) παρέχει άμεσα, κατόπιν αίτησης, κάθε αντίγραφο της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των ανωτέρω προσώπων, που έχει αποκτήσει κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας.

4. Εάν διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο η επιχειρηματική σχέση του τρίτου μέρους με τον πελάτη, το υπόχρεο πρόσωπο προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη και εφαρμόζει όλα τα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

5. Τα Υπόχρεα πρόσωπα που μπορούν να βασίζονται σε τρίτο μέρος είναι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Οι Αρμόδιες αρχές των άλλων υπόχρεων φυσικών ή νομικών προσώπων δύνανται με αποφάσεις τους να ορίζουν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εποπτευόμενα από αυτές πρόσωπα θα δύνανται να βασίζονται σε τρίτο μέρος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 24 Καθεστώς τρίτων χωρών

«1. Το Υπουργείο Οικονομικών ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας ενημερώνει τα άλλα κράτη -

μέλη, τις ΕΕΑ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του στοιχείου β` της παραγράφου 1 του άρθρου 16 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ. Όταν το Υπουργείο Οικονομικών ενημερώνεται από τα άλλα κράτη-μέλη, τις ΕΕΑ για εκτιμήσεις τους ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του ανωτέρω άρθρου της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ ενημερώνει σχετικώς τις Αρμόδιες Αρχές, οι οποίες διαβιβάζουν τις ανωτέρω πληροφορίες στα υπόχρεα πρόσωπα, με οδηγίες για τον τρόπο διαχείρισης αυτών των πληροφοριών. Οι ως άνω εκτιμήσεις των άλλων κρατών-μελών δεν είναι δεσμευτικές.»

*** Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.3 άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: "3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου".

2. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, απαγορεύεται στα Υπόχρεα πρόσωπα να βασίζονται σε τρίτα μέρη από την εμπλεκόμενη Τρίτη χώρα για την εκτέλεση των απαιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 23. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ενημερώνει τις Αρμόδιες αρχές για την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων.

Άρθρο 25 Εξαιρέσεις και αποφάσεις αρμόδιων αρχών

1. Το άρθρο 23 δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να θεωρείται τμήμα του υπόχρεου προσώπου.

2. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε` ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 26 Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή

1. Τα Υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν:

α) να ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή, με δική τους πρωτοβουλία, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να

διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

β) να παρέχουν αμελλητί στην Επιτροπή, στην αρμόδια αρχή τους και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατόπιν αιτήματος αυτών, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία ε', στ' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου όσον αφορά στις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

3. Τα υποκαταστήματα και γραφεία αντιπροσωπείας ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λειτουργούν σε άλλη χώρα, διαβιβάζουν τις πληροφορίες της παραγράφου 1 στην αντίστοιχη με την Επιτροπή αλλοδαπή υπηρεσία ή μονάδα ή αρχή και στη μητρική τους εταιρεία, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 32.

4. Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27 Συναλλαγές υψηλού κινδύνου - Αποφυγή συναλλαγών

1. Στις συναλλαγές υψηλού κινδύνου της περιπτώσεως δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 εφόσον έχει ορισθεί διευθυντικό στέλεχος κατά την παρ. 1 του άρθρου 44 ενημερώνεται άμεσα το στέλεχος αυτό, συντάσσεται πάντοτε ειδική έκθεση και εξετάζεται η αναγκαιότητα υποβολής αναφοράς στην Επιτροπή.

2. Τα Υπόχρεα πρόσωπα αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, την άσκηση δραστηριοτήτων ή την παροχή υπηρεσιών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2. Αν όμως η αποφυγή της διενέργειας, της άσκησης ή της παροχής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των πελατών, των πραγματικών δικαιούχων ή των προσώπων για λογαριασμό των οποίων ενεργούν οι πελάτες, τα ως άνω Υπόχρεα πρόσωπα εκτελούν τις συναλλαγές, ασκούν τις δραστηριότητες ή παρέχουν τις υπηρεσίες, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την Επιτροπή.

Άρθρο 28 Υποχρέωση αναφοράς των αρμόδιων αρχών και διαχειριστών αγορών

1. Οι Αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε Υπόχρεα πρόσωπα πληροφορηθούν ή διαπιστώσουν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο γεγονότα που μπορεί να συνδέονται με αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

2. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς και διαδικασίες για τον άμεσο εντοπισμό και αποτροπή πιθανών περιπτώσεων απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και να αναφέρουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν αποχρώσεις ενδείξεις για απόπειρα ή διάπραξη των ανωτέρω αδικημάτων, γνωστοποιώντας όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία και παρέχοντας κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων. Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα σύμφωνα με τον ν. 3606/2007 (ΦΕΚ 195 Α΄) Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

3. Οι Αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τις αγορές της παραγράφου 2 λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των διαχειριστών αγορών προς τις υποχρεώσεις τους, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων τους και της επαρκούς κατάρτισης των υπαλλήλων τους.

«Άρθρο 29

Υποβολή αναφορών για φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα

1. Ειδικά για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, ορίζεται η εξής διαδικασία:

α. Το Σ.Δ.Ο.Ε. είναι αρμόδιο για την παραπομπή στη δικαιοσύνη υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή και για υποθέσεις που υπάγονται στις λοιπές αρμοδιότητές του, εφόσον έχει συντάξει σχετική έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά. Η σχετική αναφορά υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με άμεση ενημέρωση της Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.Δ.Ο.Ε. και της Αρχής. Επιπροσθέτως, το Σ.Δ.Ο.Ε. δύναται να αναφέρει στην Αρχή υποθέσεις για τις οποίες έχει συντάξει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά μόνο για το βασικό αδίκημα και να συνεργασθεί με αυτή, ακόμη και με κοινές έρευνες σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας.

β. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα ελεγκτικά κέντρα, όταν διαπιστώνουν περιπτώσεις παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας, καθώς και των λοιπών αδικημάτων αρμοδιότητας τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως και τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

γ. Οι Τελωνειακές και Ελεγκτικές Υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν περιπτώσεις παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και των λοιπών αδικημάτων

αρμοδιότητας τους, που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και ΕΦΚ.

δ. Οι αναφορές που προβλέπονται στις ανωτέρω περιπτώσεις β και γ θα υποβάλλονται στην Αρχή εφόσον το ποσό των παραβάσεων υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Για τον προσδιορισμό του ποσού αυτού λαμβάνονται υπόψη, αθροιστικώς, τα επιμέρους ποσά που προκύπτουν από μερικότερες πράξεις του ίδιου αδικήματος ή και από διαφορετικά αδικήματα φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίας ή μη καταβολής χρεών που διαπιστώνονται κατά τον εκάστοτε έλεγχο και διαπράχθηκαν από την 5η Αυγούστου 2008, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του ν. 3691/2008 και εντεύθεν.

ε. Τα υπόχρεα πρόσωπα υποβάλλουν στην Αρχή αναφορές ύποπτων συναλλαγών που ενδέχεται να σχετίζονται με τα ανωτέρω αδικήματα, πλην των δικηγόρων που δύνανται να υποβάλλουν αναφορές στην ειδική επιτροπή του άρθρου 34.»

*** Το άρθρο 29 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 68 παρ.8 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

Άρθρο 30 Μέτρα προστασίας των αναφερόντων

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης ή με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να ορίζονται μέτρα για την προστασία των υπαλλήλων των υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπόχρεων φυσικών προσώπων, οι οποίοι αναφέρουν τις υπόνοιες τους για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2, είτε εσωτερικά είτε στην Επιτροπή είτε στον εισαγγελέα, από την έκθεση τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

Άρθρο 31 Απαγόρευση γνωστοποίησης

Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη τους και τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν αρμοδίως ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται ή πρόκειται να διεξαχθεί έρευνα για αδικήματα του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους υπαλλήλους της Επιτροπής, για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών και για άλλους δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Τα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν από πρόθεση το καθήκον εχεμύθειας, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 32 Εξαιρέσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης

1. Η γνωστοποίηση αρμοδίως πληροφοριών αναφερόμενων στα άρθρα 26 έως 29 εντός του νομικού προσώπου ή προς την Επιτροπή ή προς τον εισαγγελέα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 31 πρόσωπα δεν αποτελεί παράβαση του εν λόγω άρθρου ή άλλης τυχόν νομοθετικής, κανονιστικής, διοικητικής ή συμβατικής απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ή για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εκτός αν αυτά ενήργησαν κακόβουλα.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο, όπως ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και αντίστοιχων ιδρυμάτων και οργανισμών που εδρεύουν σε τρίτη χώρα και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο με τα ελληνικά ιδρύματα ή οργανισμούς, εφόσον η τρίτη χώρα επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου και τα ανωτέρω ιδρύματα ή οργανισμοί που εδρεύουν σε αυτήν τελούν υπό εποπτεία για τη συμμόρφωση τους με τις υποχρεώσεις αυτές.

3. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων των στοιχείων ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα και των αντίστοιχων προσώπων που είναι υπήκοοι κράτους -μέλους ή τρίτου κράτους που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που θεσπίζει ο παρών νόμος, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητες τους, είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου, χρηματοπιστωτικού ομίλου ή δικτύου.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως "δίκτυο" νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγονται τα νομικά πρόσωπα και η οποία έχει κοινή κυριότητα ή διαχείριση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των νομικών προσώπων.

4. Τα Υπόχρεα πρόσωπα των στοιχείων α', β', ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5 που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητες τους στην Ελλάδα δύνανται να ανταλλάσσουν, με πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά, πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και τις ίδιες συναλλαγές ή δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δύο ή περισσότερα από τα ανωτέρω πρόσωπα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των προαναφερθέντων ημεδαπών υπόχρεων προσώπων με ίδιας κατηγορίας ή επαγγελματικού κλάδου νομικά ή φυσικά πρόσωπα που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητες τους αντίστοιχα σε άλλο κράτος - μέλος ή σε τρίτη χώρα επιβάλλουσα υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου, εφόσον τα ανωτέρω αλλοδαπά πρόσωπα ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με τα αντίστοιχα ημεδαπά Υπόχρεα πρόσωπα και υπόκεινται σε τουλάχιστον ισοδύναμες υποχρεώσεις σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τις υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται τα ημεδαπά πρόσωπα. Οι ανταλλασσόμενες

πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

5. Δικηγόροι ή συμβολαιογράφοι που επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα δεν παραβαίνουν τη διάταξη του άρθρου 31.

«6. Τα κράτη-μέλη ενημερώνουν το ένα το άλλο, τις ΕΕΑ στον βαθμό που απαιτείται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010, καθώς και την Επιτροπή, για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρούν ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 ή 4.»

*** Η παρ.6 προστέθηκε και η αρχική παρ.6 αναριθμήθηκε σε παρ.7 με την παρ.4 άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

7(6). Με απόφαση των αρμόδιων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και οι προϋποθέσεις ανταλλαγής πληροφοριών.

Άρθρο 33 Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες

Εάν εκδοθεί απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, απαγορεύεται η διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ των αναφερόμενων στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου υπόχρεων νομικών και φυσικών προσώπων και των αντίστοιχων νομικών ή φυσικών προσώπων που εδρεύουν, λειτουργούν ή ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα στην αναφερόμενη στην απόφαση τρίτη χώρα.

Άρθρο 34 Επιτροπή δικηγόρων

Συνιστάται Επιτροπή δικηγόρων, η οποία απαρτίζεται από πέντε μέλη, οριζόμενα με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της ανωτέρω Ολομέλειας, ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της Επικράτειας στην Επιτροπή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Επιτροπή.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Βλέπε και ΥΑ 67473/23-30.4.2009 (ΦΕΚ Β΄ 807/30.4.2009)

"Καθορισμός του τρόπου λειτουργίας της Επιτροπής Δικηγόρων που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 3691/2008 (ΦΕΚ Α΄ 166), του τρόπου διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της Επικράτειας στην Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από

εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και της διαδικασίας συνεργασίας και επικοινωνίας της με την ανωτέρω Επιτροπή."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 35 Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από Υπόχρεα πρόσωπα

1. Τα Υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν σε κάθε έρευνα ή διερεύνηση ενδεχόμενης απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 από την Επιτροπή, από την αρμόδια αρχή τους ή κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών:

α) τα στοιχεία πιστοποίησης της ταυτότητας του πελάτη και επαλήθευσης τους, κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη,

β) τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα φωτοαντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Επιτροπή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης του πελάτη που σχετίζεται με τις ως άνω υποθέσεις,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά δύναται να προσδιορίζονται από τις Αρμόδιες αρχές.

2. Όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στα εδάφια α`, β`, γ` και δ` της παρ. 1 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για το αναφερόμενο στα εδάφια αυτά χρονικό διάστημα, εκτός αν επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξη τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα.

3. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής για την αναδρομική απεικόνιση της σειράς συναλλαγών.

Άρθρο 36 Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από θυγατρικές και υποκαταστήματα σε άλλες χώρες

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν στις θυγατρικές τους εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 και στα υποκαταστήματα τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 όσον αφορά στη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, τα ανωτέρω πρόσωπα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, τις Αρμόδιες αρχές και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

«2. Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις ΕΕΑ σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010 για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1 και μπορεί να ληφθεί συντονισμένη δράση για την επίτευξη λύσης».

*** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.5 α` άρθρου 116 Ν.4099/2012, ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011,ΦΕΚ Α 49/10.3.2011: 3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το άρθρο 35, να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2. Οι σχετικές Αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τα πρόσθετα αυτά μέτρα.

«4. Με βάση τα εκτελεστικά μέτρα της παραγράφου 4 του άρθρου 31 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 (46) της Οδηγίας 2010/78/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, οι Αρμόδιες Αρχές με αποφάσεις τους εξειδικεύουν και καθορίζουν κάθε λεπτομέρεια και τεχνικό θέμα.»

*** Η παρ.4 προστέθηκε με την παρ.5 β` άρθρου 116 Ν.4099/2012,ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

Άρθρο 37 Εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν διαδικασίες και συστήματα ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται πλήρως και ταχέως σε αίτημα ή ερώτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής τους ή άλλων αρμοδίων δημόσιων αρχών, ως προς το εάν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης και για κάθε σχετική συναλλαγή.

2. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών υπόχρεων προσώπων, άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύναται να εξειδικεύονται κατά περίπτωση υποχρεώσεις αυτών των υπόχρεων προσώπων αντίστοιχες με εκείνες της παραγράφου 1.

Άρθρο 38 Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές

1. Όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών και φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνει η Κεντρική Συντονιστική Αρχή ανά ημερολογιακό εξάμηνο.

***** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011,ΦΕΚ Α 49/10.3.2011:

"3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου".

2.Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον:

α) τον αριθμό των αναφορών ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, την κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες, τον αριθμό των πορισμάτων που υποβλήθηκαν στον Εισαγγελέα και των υποθέσεων που τέθηκαν στο αρχείο, καθώς και στοιχεία από τη διεθνή συνεργασία της Επιτροπής με αλλοδαπές αντίστοιχες αρχές,

β) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 39,

γ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εξαμηνιαίες εκθέσεις των αρμόδιων αρχών,

δ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στις κανονιστικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η Επιτροπή και οι Αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για την επαρκή ενημέρωση του κοινού.

Άρθρο 39 Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

1.Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις για αδικήματα του άρθρου 2,

οποιοδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν δημευθέντα ή κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται επίσης η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Επιτροπή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

2. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης μεριμνούν επίσης για τη συλλογή, καταχώρηση και επεξεργασία ανάλογων με τα ως άνω στοιχείων για τις σημαντικότερες κατηγορίες των βασικών αδικημάτων, ζητώντας πληροφορίες από γραμματείες Εισαγγελιών και Δικαστηρίων και από αστυνομικές υπηρεσίες.

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Βλέπε και σχετική ΥΑ 80507/14.5-1.6.2009 (ΦΕΚ Β' 1033/1.6.09), "Διαδικασία και τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3691/2008 (ΦΕΚ Α' 166) οποιοδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, για τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, για τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν δημευθέντα ή κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Τ **ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

"Άρθρο 40 Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης

1. Η Αρχή δύναται να διαβιβάζει και να ανταλλάσσει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης με τις αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες, καθώς και με τις Αρμόδιες αρχές του άρθρου 6, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται χρήσιμες για το έργο τους και για την εκπλήρωση των νόμιμων καθηκόντων τους. Επίσης, δύναται να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν από τις εν λόγω αρχές, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 7B.

"Ειδικά στις περιπτώσεις διενέργειας φορολογικών ή τελωνειακών ελέγχων και κατά τη διαδικασία είσπραξης χρεών, η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών δύναται να ζητήσει και να λάβει από την Αρχή κάθε διαθέσιμη σε αυτήν πληροφορία που είναι πιθανό να σχετίζεται με το διενεργούμενο έλεγχο ή με την επιδιωκόμενη είσπραξη χρέους του υπόχρεου. Η Αρχή δύναται να αποφασίσει να μην παράσχει τις πληροφορίες, εάν η παροχή των πληροφοριών θα έθετε σε κίνδυνο μια συνεχιζόμενη έρευνα της Αρχής. Αυτή η άρνηση δεν μπορεί να υπερβεί χρονικά τους έξι (6) μήνες.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για το Σ.Δ.Ο.Ε., για τις περιπτώσεις διενέργειας ελέγχων αρμοδιότητας του.

Επιπλέον, η Αρχή ενημερώνει μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τις περιπτώσεις δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από φορολογικά αδικήματα, τελωνειακά αδικήματα ή αδικήματα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, καθώς και το Σ.Δ.Ο.Ε. για τις δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων που αφορούν εν γένει αδικήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του".

*** Τα πιο πάνω μέσα σε " " εδάφια της παρ.1 προστέθηκαν με το άρθρο 68 παρ.9 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

2. Οι Αρμόδιες αρχές δύνανται ομοίως να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσης πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και να αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεργασίας δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ως άνω ανταλλαγής πληροφοριών.

3. Οι ανωτέρω αρχές δύνανται να διενεργούν κοινούς ελέγχους σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

4. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, ως πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης, νοούνται εκείνες που αφορούν στην επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική συμπεριφορά νομικών ή φυσικών προσώπων ή οντοτήτων, τα στοιχεία των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους, τα φορολογικά στοιχεία τους και πληροφορίες σχετιζόμενες με ποινικά αδικήματα και φορολογικές, τελωνειακές ή άλλες διοικητικές παραβάσεις. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνονται και εκείνες που αποκτώνται από τους διαβιβάζοντες ή ανταλλάσσοντες αυτές φορείς μέσω της διεθνούς συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές αρχές ή φορείς, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής της συνεργασίας."

*** Το άρθρο 40 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 4 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

Άρθρο 41 Εσωτερικές διαδικασίες

1. Τα Υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τη φύλαξη αρχείων, τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση κινδύνου, την συνεχή εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης και την εσωτερική επικοινωνία, ώστε να προλαμβάνουν και να εμποδίζουν συναλλαγές και δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μεριμνούν ώστε οι διατάξεις του παρόντος νόμου να εφαρμόζονται και στις θυγατρικές εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4, εφόσον αυτές είναι Υπόχρεα πρόσωπα,

καθώς και στα υποκαταστήματα και στα γραφεία αντιπροσωπείας τους στο εξωτερικό, εκτός αν αυτό απαγορεύεται, πλήρως ή μερικώς, από τη σχετική αλλοδαπή νομοθεσία, οπότε ενημερώνουν την Επιτροπή, την αρμόδια αρχή τους και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζουν το αυστηρότερο δίκαιο μεταξύ του ελληνικού και αυτού της χώρας υποδοχής, στην έκταση που αυτό επιτρέπεται από το δίκαιο της χώρας υποδοχής.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά το άρθρο 13 παρ.3 Ν.3932/2011,ΦΕΚ Α 49/10.3.2011:

3. Όπου στο ν. 3691/2008 γίνεται αναφορά στην "Κεντρική Συντονιστική Αρχή", νοείται ο "Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας" του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

3. Οι Αρμόδιες αρχές υπόχρεων προσώπων, άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύνανται να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 6 και ιδίως τη διάκριση μεταξύ υπόχρεων νομικών προσώπων και υπόχρεων φυσικών προσώπων.

«5. Με βάση τα εκτελεστικά μέτρα της παραγράφου 3 του άρθρου 34 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 (5) της Οδηγίας 2010/78/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, οι Αρμόδιες Αρχές με αποφάσεις τους εξειδικεύουν και καθορίζουν κάθε λεπτομέρεια και τεχνικό θέμα.»

*** Η πιο πάνω παράγραφος (4 και όχι 5 όπως εκ παραδρομής προφανώς αριθμήθηκε) προστέθηκε με την παρ.6 άρθρου 116 Ν.4099/2012,ΦΕΚ Α 250/20.12.2012.

Άρθρο 42 Κατάρτιση και εκπαίδευση

Τα Υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των αρμόδιων υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους βοηθούν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2 και τους εκπαιδεύουν να ενεργούν σωστά σε τέτοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 43 Προϋποθέσεις σύστασης, λειτουργίας και εγγραφής σε μητρώο

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που διέπουν τα της χορήγησης άδειας σύστασης, λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώα, οι Αρμόδιες αρχές αρνούνται τη χορήγηση αδειών σύστασης ή λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώο στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εάν δεν έχουν πειστεί ότι τα πρόσωπα που κατέχουν σημαντικό ποσοστό του κεφαλαίου ή ελέγχουν ή πράγματι διευθύνουν ή θα διευθύνουν τις επιχειρήσεις των προσώπων αυτών ή οι πραγματικοί δικαιούχοι τους είναι κατάλληλα και έντιμα πρόσωπα.

(2. Τα γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων που προβλέπονται στην Οδηγία 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά πρέπει να λαμβάνουν άδεια λειτουργίας, να εγγράφονται σε μητρώο και να εποπτεύονται από αρμόδια αρχή για να μπορούν να διενεργούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους).

*** Η παρ.2 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 82 περ.δ` Ν.3862/2010,ΦΕΚ Α 113/13.7.2010.

Άρθρο 44 Αρμόδια στελέχηΥποχρεώσεις χρηματοπιστωτικών ομίλων

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να ορίσει ένα διευθυντικό στέλεχος, στο οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 και κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στο διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφερόντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος. Ο τελευταίος ενημερώνει σχετικά, τηλεφωνικώς ή με εμπιστευτικό έγγραφο ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο, την Επιτροπή παρέχοντας της συγχρόνως κάθε χρήσιμη πληροφορία ή στοιχείο, αν μετά από την εξέταση που πραγματοποιεί κρίνει ότι οι πληροφορίες και τα υπάρχοντα στοιχεία δικαιολογούν την αναφορά. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτουν οι σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

2. Κάθε χρηματοπιστωτικός όμιλος ορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος, από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου, ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο το στέλεχος αυτό συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα διευθυντικά στελέχη των επί μέρους εταιρειών του ομίλου, που ορίζονται στην παράγραφο 1, λαμβάνει γνώση των τυχόν αναφορών τους προς την Επιτροπή και δύναται να υποβάλει αναφορές σε αυτήν και ο ίδιος, παρέχοντας στοιχεία από όλες τις εταιρείες του ομίλου.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τη μεγαλύτερη εταιρεία κάθε ομίλου δύναται να προσδιορίζονται διαδικασίες και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι όμιλοι και οι εταιρείες κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η`

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο 45 Ποινικές κυρώσεις

1.α. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β. Ο υπαίτιος των πράξεων του προηγούμενου στοιχείου α` τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται στα αδικήματα των στοιχείων γ`, δ` και ε` του άρθρου 3 του παρόντος, ακόμη και αν για αυτά προβλέπεται ποινή φυλάκισης.

γ. Ο υπαίτιος των πράξεων του στοιχείου α` τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

δ. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από Άλλες διατάξεις.

ε. Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων (αυτουργού και συμμετόχων) για τις πράξεις των στοιχείων α`, β` και γ` της παραγράφου αυτής, εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος.

στ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση, ο υπαίτιος αυτού τιμωρείται για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων, που δεν είναι συμμετοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και του β` βαθμού ή σύζυγος, θετός γονέας ή θετό τέκνο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος.

ζ. Αν εχώρησε καταδίκη του υπαιτίου για βασικό αδίκημα, η τυχόν ποινή κατ' αυτού ή τρίτου από τους αναφερόμενους στο δεύτερο εδάφιο του στοιχείου στ` για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που προέκυψαν από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.

η. Οι διατάξεις των στοιχείων στ` και ζ` δεν ισχύουν στις περιστάσεις του στοιχείου γ` και στα βασικά αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β` του παρόντος άρθρου.

θ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση και τα προκύψαντα έσοδα δεν υπερβαίνουν το ποσόν των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως δύο ετών. Αν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαιτίου του βασικού αδικήματος ή τρίτου οι περιστάσεις του στοιχείου γ`, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων είναι φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

«ι) Στα εγκλήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του Ποινικού Κώδικα, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών - μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του έτους 2005 για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.».

*** Η περίπτωση ι' προστέθηκε με το άρθρο 7 Ν.4478/2017,
ΦΕΚ Α 91/23.6.2017.

2. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτει ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.

3. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, αίρεται το αξιόποινο ή κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποινο εξαλείφθηκε λόγω παραγραφής.

4. Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου προβλέπεται αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και χρηματική ποινή, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 περίπτωση ε` του Ποινικού Κώδικα.

5. Τα κακούργηματα που προβλέπονται στο άρθρο 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουρημάτων.

Άρθρο 46 Δήμευση περιουσιακών στοιχείων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από προϊόν

τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεως τους στον ιδιοκτήτη κατά την παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ., δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση.

«Σε περίπτωση ανάμειξης του προϊόντος του αδικήματος με περιουσία που προέρχεται από νόμιμες πηγές, η κατάσχεση και η δήμευση επιβάλλονται μέχρι του ποσού της αξίας του προϊόντος αυτού.».

Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσεως αυτών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων.

*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 προστέθηκε με το άρθρο 7 παρ.2 Ν.4478/2017, ΦΕΚ Α 91/23.6.2017.

2. Σε περίπτωση που η περιουσία ή το προϊόν κατά την παράγραφο 1 δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους της παραγράφου 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος.

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν ασκήθηκε δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικώς ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και αν δεν ασκήθηκε δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Οι διατάξεις του άρθρου 492 και της παρ. 3 του άρθρου 504 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που διατάχθηκε δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετέσχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σε αυτήν.

«Άρθρο 47 Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών ετών για ποινικό αδίκημα της παραγράφου 2, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα της παραγράφου 2 έστω και αν δεν

ασκήθηκε για το αδίκημα αυτό δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στα παρακάτω ποινικά αδικήματα, εφόσον αυτά αμέσως ή εμμέσως μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος:

α) σε εκείνα των στοιχείων α` έως και θ` του άρθρου 3,

β) σε εκείνα των άρθρων 207 έως 208Α του Ποινικού Κώδικα,

γ) σε εκείνα των άρθρων 216, 372, 374 έως 375 και 394 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αφορούν σε μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

δ) σε εκείνα των άρθρων 348Α έως 348Γ, 349 παράγραφοι 1-2 του Ποινικού Κώδικα και

ε) σε εκείνα των άρθρων 292Β παράγραφοι 2-3 και 381Α παρ. 2-3 του Ποινικού Κώδικα.

3. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μεταβιβάσθηκε σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ' ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή υιό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε την περιουσία μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα, αν κατά το χρόνο που απέκτησε, γνώριζε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.».

*** Το άρθρο 47 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 7 παρ.3 Ν.4478/2017, ΦΕΚ Α 91/23.6.2017.

Άρθρο 48 Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων

1/Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή

προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 44 ή στον διευθυντή του υποκαταστήματος του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας επιδίδεται και στον τρίτο.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

«Η απαγόρευση δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί του λογαριασμού των τίτλων ή των χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

*** Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ.2 προστέθηκαν με το άρθρο 7 παρ.4 Ν.4478/2017, ΦΕΚ Α 91/23.6.2017.

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορεί ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση έκθεσης κατασχεσεως, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου αυτής. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στο βιβλίο του υποθηκοφυλακείου μετά την εγγραφή της πιο πάνω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου.

"4. Ο κατηγορούμενος, ο ύποπτος τέλεσης αξιόποινης πράξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή ή την ανάκληση του βουλεύματος, με αίτηση που απευθύνεται προς το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι μέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης ή του βουλεύματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της αίτησης και η προθεσμία προς τούτο δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλεύματος. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.

5. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Α` Μονάδα της Αρχής, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, του ανοίγματος θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3. Τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία, μαζί με αντίγραφο του φακέλου της υπόθεσης, διαβιβάζονται στον αρμόδιο Εισαγγελέα, χωρίς αυτό να παρακωλύει τη συνέχιση της έρευνας από την Αρχή. Τα πρόσωπα που βλάπτονται από την παραπάνω δέσμευση έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παράγραφο 4."

*** Οι παρ.4 και 5 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 5 παρ.1 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

(6. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης).

*** Η παρ.6 διαγράφηκε και η παράγραφος 7 αναριθμήθηκε σε 6 με το άρθρο 5 παρ.2 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

«6. Τα ενδιαφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρχή που αποφάσισε τη δέσμευση ή με την προβλεπόμενη στις παραγράφους 4 και 5 προσφυγή, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων.».

7 (6) (7). Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

*** Η πιο πάνω νέα παράγραφος 6 προστέθηκε και η αρχική παράγραφος 6 αναριθμήθηκε σε παρ.7 με το άρθρο 7 παρ.5 Ν.4478/2017, ΦΕΚ Α 91/23.6.2017.

"Άρθρο 49 Εφαρμογή κυρώσεων επιβαλλόμενων από διεθνείς οργανισμούς

1. Όταν για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επιβάλλεται, με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή με κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ή οντοτήτων και η απαγόρευση της παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε αυτά, ακολουθείται η εξής διαδικασία, μετά από την ένταξη των εν λόγω αποφάσεων ή κανονισμών στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και όπου αυτή απαιτείται:

α) Οι ανωτέρω αποφάσεις και κανονισμοί, καθώς και οι τροποποιητικές ή αναθεωρητικές αυτών αποφάσεις, διαβιβάζονται άμεσα μετά την έκδοση τους, από το Υπουργείο Εξωτερικών, στη Β` Μονάδα της Αρχής, η οποία τηρεί αναλυτικούς καταλόγους των κατονομαζόμενων προσώπων και οντοτήτων.

β) Η Μονάδα ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα Υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 για τις ανωτέρω αποφάσεις και κανονισμούς και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των κατονομαζόμενων προσώπων ή οντοτήτων. Στα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται και αυτά που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν ή ελέγχονται από τα ως άνω φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οντότητες. Η Μονάδα ζητεί, επίσης, αναλυτικά στοιχεία για τις κάθε είδους συναλλαγές ή δραστηριότητες των ανωτέρω προσώπων ή οντοτήτων κατά την τελευταία πενταετία, για το αν αυτά είχαν ή έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση με το αναφερόν υπόχρεο πρόσωπο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο ή πληροφορία. Επίσης, παρέχει οδηγίες για τη διαδικασία εντοπισμού και διαχωρισμού των προς δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, για τη διαδικασία αποδέσμευσης μέρους ή του συνόλου αυτών, σύμφωνα με την περίπτωση στ` και για τον τρόπο άρσης των μέτρων δέσμευσης κατά διαγραφέντων από τους καταλόγους φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων, σύμφωνα με την περίπτωση ζ.

γ) Η Μονάδα δύναται να διαβιβάσει τους σχετικούς καταλόγους και σε δημόσιες αρχές που τηρούν αρχεία και διαθέτουν ενδεχομένως πληροφορίες για τον εντοπισμό των ανωτέρω προσώπων ή περιουσιακών τους στοιχείων.

δ) Η Μονάδα εκτελεί άμεσα τα μέτρα που προβλέπονται στις αποφάσεις και στους κανονισμούς σχετικά με τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατονομαζόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και του ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων από μέρους τους, την απαγόρευση παροχής χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών υπηρεσιών σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο προβλεπόμενο μέτρο. Η εκτελεστική διάταξη της Μονάδας επιδίδεται στα παραπάνω πρόσωπα και οντότητες.

ε) Το πρόσωπο ή η οντότητα του οποίου δεσμεύθηκαν περιουσιακά στοιχεία, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος έχει έννομο συμφέρον, δικαιούνται να προσβάλουν την ανωτέρω διάταξη ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την επίδοση της. Οι προσφεύγοντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης.

στ) Η Μονάδα μπορεί να χορηγήσει, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων προσώπων ή οντοτήτων, ειδική άδεια για την επαύξηση, αποδέσμευση ή χρησιμοποίηση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, για τους λόγους και με τη διαδικασία που αναφέρονται στις σχετικές αποφάσεις και κανονισμούς του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ζ) Σε περίπτωση διαγραφής φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας από τους σχετικούς καταλόγους, ύστερα από απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναθεωρεί ή

τροποποιεί προηγούμενη απόφαση ή κανονισμό, η Μονάδα διατάσσει άμεσα την άρση της δέσμευσης και κάθε άλλου ληφθέντος μέτρου, ενημερώνοντας σχετικά τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα ονόματα των φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων που διαγράφηκαν από τον κατάλογο και των οποίων τα οικονομικά στοιχεία αποδεσμεύθηκαν μπορεί να αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής, με τη συναίνεση των προσώπων αυτών.

η) Όποιο υπόχρεο φυσικό πρόσωπο ή στέλεχος ή υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου αποκρύπτει την ταυτότητα ή τα στοιχεία ταυτότητας ή την ύπαρξη επιχειρηματικής σχέσης ή όλα ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων ή οντοτήτων, τα οποία ταυτίζονται με πρόσωπα ή οντότητες από αυτά που διαλαμβάνονται στις παραπάνω αποφάσεις και κανονισμούς ή αρνείται να προβεί στη δέσμευση περιουσιακών τους στοιχείων τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν από αμέλεια δεν εντοπίσει περιουσιακά τους στοιχεία ή δεν διαπιστώσει επιχειρηματική σχέση με αυτά τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

θ) Σε βάρος των υπόχρεων νομικών προσώπων που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο, επιβάλλονται από την εκάστοτε αρμόδια κατά το άρθρο 6 αρχή οι Διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 52 παράγραφος 1 περιπτώσεις α', δ' και ε', εφαρμοζομένων αντιστοίχως των όρων, προϋποθέσεων και διακρίσεων αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων που επιβάλλεται από αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ή αποφάσεις και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για άλλους - πλην της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - λόγους, όπως εκάστοτε καθορίζονται στις ανωτέρω αποφάσεις ή/και κανονισμούς."

*** Το άρθρο 49 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 6 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

"Άρθρο 49Α Αρμοδιότητες της Β` Μονάδας της Αρχής για την επιβολή κυρώσεων κατά υπόπτων τρομοκρατίας

1. Η Β` Μονάδα της Αρχής προσδιορίζει τα σχετιζόμενα με την τρομοκρατία φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οντότητες, βασιζόμενη σε ακριβείς πληροφορίες ή στοιχεία που υποβάλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη ή τις εισαγγελικές, δικαστικές ή άλλες διωκτικές αρχές. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά αφορούν συγκεκριμένα πρόσωπα ή οντότητες που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 187Α Π.Κ., στην ημεδαπή και τα οποία διέπραξαν ή διαπράττουν ή αποπειρώνται να διαπράξουν ή συμμετέχουν ή με οποιονδήποτε τρόπο διευκολύνουν την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, όπως αυτές ορίζονται

στο άρθρο 187Α Π.Κ., όπως ισχύει. Ειδικότερα, στη Μονάδα υποβάλλονται τα εξής:

α) τα αποδεικτικά στοιχεία ή οι πληροφορίες οποιουδήποτε είδους που προέκυψαν από τη διενέργεια ελέγχων σε βάρος νομικών προσώπων ή οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται από τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις ή σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων που είτε βοηθούν ή παρέχουν οικονομική, υλική, τεχνολογική ή οποιαδήποτε άλλη υποστήριξη με σκοπό την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών, είτε συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις,

β) οι ασκηθείσες ποινικές διώξεις για τρομοκρατικές πράξεις ή χρηματοδότηση τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων,

γ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων και

δ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για τη χρηματοδότηση μεμονωμένων τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων.

Η Μονάδα συντάσσει και τηρεί κατάλογο που περιλαμβάνει τα ονόματα των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων, καταχωρίζοντας σε αυτόν επαρκή συμπληρωματικά στοιχεία που επιτρέπουν την αποτελεσματική διαπίστωση της ταυτότητας τους, διευκολύνοντας έτσι την αποφυγή λήψης μέτρων κατά εκείνων που φέρουν το αυτό ή παρόμοιο όνομα, επωνυμία ή διακριτικό τίτλο.

2. Η Μονάδα ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα Υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των αναφερόμενων φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να παράσχουν αμελλητί τα αιτούμενα στοιχεία. Σε διαφορετική περίπτωση, υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 52.

3. Με την επιφύλαξη τυχόν ενεργειών των αρμόδιων εισαγγελικών αρχών, η Μονάδα με απόφαση της διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, καθώς και των περιουσιακών στοιχείων που ελέγχουν μέσω παρένθετων προσώπων ή κατέχουν μαζί με άλλους, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων, την απαγόρευση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στα ανωτέρω πρόσωπα, υπό την έννοια του στοιχείου 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 του Συμβουλίου, όπως ισχύει, καθώς και τη λήψη κάθε άλλου αναγκαίου μέτρου αν συντρέχουν προς τούτο σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι. Η δέσμευση εκτείνεται και στις προσόδους των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Ως δέσμευση, υπό την έννοια του παρόντος, νοείται η απαγόρευση οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης ή διαπραγμάτευσης περιουσιακών στοιχείων, η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίησή τους, περιλαμβανομένης και της διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

4. Η Μονάδα διαβιβάζει σε αρμόδιες αλλοδαπές αρχές πληροφορίες και στοιχεία, κατά την έννοια της παραγράφου 1, σε βάρος των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων, που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 187Α Π.Κ., στην εδαφική τους επικράτεια και υποβάλλει αιτήματα, προκειμένου να περιληφθούν τα ονόματα αυτών των προσώπων και οντοτήτων στους αντίστοιχους καταλόγους που τηρούνται στις χώρες αυτές και να δεσμευθούν τα υπάρχοντα περιουσιακά τους στοιχεία. Ομοίως, η Μονάδα εξετάζει αιτήματα που υποβάλλονται από αρμόδιες αλλοδαπές αρχές, ελέγχοντας αν συντρέχουν σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι για να διατάξει με απόφαση της τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων και οντοτήτων που αναφέρονται σε αυτά. Στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο μπορούν να ζητηθούν από τις αρμόδιες αλλοδαπές αρχές επιπρόσθετα στοιχεία.

5. Οι πληροφορίες που παρέχονται στη Μονάδα ή ανταλλάσσονται με αυτήν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς επιβολής των οικονομικών κυρώσεων. Η Μονάδα εκδίδει οδηγίες για τον εντοπισμό και τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των φυσικών και νομικών προσώπων ή οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

6. Η Μονάδα προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων και πληροφοριών που της υποβάλλονται κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 ή των αιτημάτων της παραγράφου 4 και αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση για την ένταξη στον κατάλογο ή τη δέσμευση περιουσίας.

7. Η επίδοση της απόφασης της Μονάδας στα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οντότητες γίνεται κατά το άρθρο 155 παρ. 1 εδάφιο α' Κ.Π.Δ., αμέσως μετά την ένταξη των ονομάτων τους στον κατάλογο ή τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων.

8. Η Μονάδα μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση της για την ένταξη του ονόματος στο σχετικό κατάλογο ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ή οντότητας, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από σχετική αίτηση του προσδιοριζόμενου στην απόφαση πραγματικού δικαιούχου ή οποιουδήποτε τρίτου έχει έννομο συμφέρον, επί της οποίας αποφαινεται εντός δέκα ημερών, αν πεισθεί ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που επέβαλαν τη λήψη της σχετικής απόφασης.

9. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οντότητες, των οποίων η ανωτέρω αίτηση δεν έγινε δεκτή, μπορούν μέσα σε διάστημα τριάντα ημερών από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης της Μονάδας, να προσφύγουν ενώπιον του ποινικού τμήματος του Αρείου Πάγου, που συνεδριάζει με τριμελή σύνθεση ως συμβούλιο.

10. Το συμβούλιο του Αρείου Πάγου αποφαινεται για την προσφυγή που ασκείται κατά την προηγούμενη παράγραφο εντός τριάντα ημερών από την κατάθεση της, ύστερα από έγγραφη πρόταση του οικείου εισαγγελέα, που υποβάλλεται στο συμβούλιο εντός δέκα ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Ο αιτών έχει δικαίωμα αυτοπρόσωπης εμφάνισης ενώπιον του συμβουλίου μαζί με τους συνηγόρους του για να ακουσθεί και να δώσει κάθε

διευκρίνιση, καλείται δε για το Σκοπό αυτόν πριν από είκοσι τέσσερις τουλάχιστον ώρες.

11. Η Μονάδα μπορεί μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου προσώπου ή οντότητας, να αποφασίσει εντός δέκα ημερών την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας του, των εξόδων για τη νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών του στοιχείων. Κατά της απορριπτικής απόφασης επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Η προσφυγή εκδικάζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα, εντός τριάντα ημερών από την κατάθεση της. Η εκδιδόμενη επί της προσφυγής απόφαση υπόκειται στα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ένδικα μέσα, η εκδίκαση των οποίων προσδιορίζεται επίσης κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

12. Τα ονόματα των φυσικών ή νομικών προσώπων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο είναι δυνατόν να επανεξετάζονται και αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρηση τους στον κατάλογο είναι δικαιολογημένη.

13. Η Μονάδα ενημερώνει τις αρμόδιες Επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεργάζεται, υπό τον όρο της τήρησης της αρχής της αμοιβαιότητας, με τις αλλοδαπές αρχές που αιτούνται τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων φυσικών ή νομικών προσώπων ή οντοτήτων, για τις έρευνες και διαδικασίες, τις οποίες διεξάγουν.

14. Οι συνεδριάσεις της Μονάδας είναι μυστικές και πραγματοποιούνται σε ειδικό χώρο ασφαλείας.

15. Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, οι δικαστικές αρχές συνεργάζονται στενά με τη Μονάδα για να διασφαλισθεί η προστασία του διαβαθμισμένου υλικού.

16. Σε περίπτωση παραβίασεως του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται αντίστοιχα οι κυρώσεις του άρθρου 49."

*** Το άρθρο 49Α προστέθηκε με το άρθρο 7 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011.

Άρθρο 50 Πρόσβαση δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία

Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ανάκρισης ή δίκης για αδικήματα των άρθρων 2 και 3 επιτρέπεται στον εισαγγελέα, τον ανακριτή και το δικαστήριο να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων, τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις τηρούν τα Υπόχρεα πρόσωπα και να επισυνάπτουν στη δικογραφία μόνο απόσπασμα των βιβλίων ή των στοιχείων με τις σχετικές εγγραφές που αφορούν το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα. Την ακρίβεια του αποσπάσματος βεβαιώνει ο εκπρόσωπος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Ο εισαγγελέας, ο ανακριτής

και το δικαστήριο δικαιούνται να ελέγξουν τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά για να διαπιστώσουν την ακρίβεια των περιεχομένων στο απόσπασμα εγγραφών ή την ύπαρξη άλλων εγγραφών που αφορούν το ως άνω πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να ελέγξει μόνο την ύπαρξη των εγγραφών που ισχυρίζεται ότι το αφορούν.

«Άρθρο 51 Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων

1. Αν αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα τελείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησής τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, β) οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα έως δύο (2) έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, γ) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο της περίπτωσης α` επιβάλλεται πάντοτε, ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας, της πράξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή του βασικού αδικήματος προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

β) οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις β`, γ` και δ` της παραγράφου 2 κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, οι ως άνω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας επιχειρησιακής διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε.

4. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης·

β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της οντότητας·

γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της οντότητας·

δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του τυχόν προκύψαντος οφέλους·

ε) οι ζημιές τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα·

στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης·

ζ) η τυχόν υποτροπή του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α` 45). Για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους. Σε περίπτωση επιβολής κύρωσης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή κοινοποιεί τη σχετική απόφαση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως, κατά περίπτωση, την αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων, στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, υπό την έννοια των παραγράφων 1 και 2, και τους αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Αν φυσικό πρόσωπο καταδικαστεί για τις αναφερόμενες στις παραγράφους 1 και 2 αξιόποινες πράξεις, το δικαστήριο διατάσσει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στην αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή.

8. Ειδικές διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ.».

*** Το άρθρο 51, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο ένατο Ν.3875/2010, ΦΕΚ Α 158, με το άρθρο 68 παρ.10 Ν.4174/2013, ΦΕΚ Α 170 και με την υποπαρ. ΙΕ.17 άρθρου πρώτου Ν.4254/2014, ΦΕΚ Α 85, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο Ν.4506/2017, ΦΕΚ Α 191/12.12.2017.

Άρθρο 52

Διοικητικές κυρώσεις

«1. Στα Υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των σχετικών κανονισμών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των υπουργικών αποφάσεων και των αποφάσεων της Αρχής του άρθρου 7 ή των αρμόδιων αρχών, επιβάλλονται με αποφάσεις των τελευταίων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος, είτε μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω κυρώσεις:

α) Στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα:

i) πρόστιμο σε βάρος του νομικού προσώπου από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ,

ii) πρόστιμο σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου, υπεύθυνων για την τέλεση των παραβάσεων ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο ή εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου, λαμβανομένης υπόψη της θέσης ευθύνης και των εν γένει καθηκόντων τους, από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ,

iii) απομάκρυνση των ανωτέρω προσώπων από τη θέση τους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, και απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης,

iv) απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία,

v) σε περίπτωση σοβαρών ή / και επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

β) Στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα:

i) τα πρόστιμα της περίπτωσης α` στοιχείο ii,

ii) οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

Καμία κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση προς παροχή εξηγήσεων των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή των υπεύθυνων για την τέλεση της παράβασης φυσικών προσώπων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 51 παράγραφος 3.»

***** Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 76 παράγραφος 1 Ν.3994/2011,ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.**

«2. Οι κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου είναι ανεξάρτητες από εκείνες του άρθρου 51 του παρόντος νόμου και του άρθρου 41 του ν. 3251/2004. Οι κυρώσεις αυτές αιτιολογούνται και δημοσιοποιούνται εφόσον η δημοσιοποίηση τους δεν είναι πιθανό να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στο νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση.».

***** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο ένατο παρ.3 Ν.3875/2010,ΦΕΚ Α 158/20.9.2010.**

3. Κάθε αρμόδια αρχή [που εποπτεύει εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα], ορίζει με αποφάσεις της που δημοσιοποιούνται: α) τις επί μέρους υποχρεώσεις των εταιρειών, στελεχών και υπαλλήλων τους, είτε ξεχωριστά είτε ανά κατηγορίες, β) το βαθμό σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές, γ) άλλα γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού των κυρώσεων και επιμέτρησης της έκτασης τους, τα οποία λαμβάνει υπόψη της η αρμόδια αρχή.

***** Οι λέξεις «που εποπτεύει εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα» της παρ.3 ΔΙΑΓΡΑΦΗΚΑΝ με το άρθρο 68 παρ.11 Ν.4174/2013,ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.**

4. Σε περίπτωση που υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων, εφόσον ο πειθαρχικός έλεγχος αυτού ασκείται κατά τις κείμενες διατάξεις από ειδικό πειθαρχικό όργανο, η αρμόδια αρχή παραπέμπει το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο στο παραπάνω όργανο, στο οποίο διαβιβάζει και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

5. Οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται,εκτός αν με Άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά των αναφερόμενων υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπαλλήλων τους και των υπόχρεων φυσικών προσώπων.

6. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο προηγούμενο άρθρο και επιβάλλονται από τα αναφερόμενα σε αυτά δημόσια όργανα βεβαιώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ` ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 53

Άλλες διατάξεις

1. Η παρ. 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Όποιος παρέχει πληροφορίες ή υλικά μέσα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισπράττει, συλλέγει, διαθέτει ή διαχειρίζεται κεφάλαια υπό την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3034/2002 (ΦΕΚ 168 Α') με σκοπό να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων κατά τις παραγράφους 1, 3 και 4 είτε από εγκληματική οργάνωση είτε από μεμονωμένο τρομοκράτη τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών."

(2. Στη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Τμήμα Ε` με τίτλο "Τμήμα Εποπτείας και Ελέγχου για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας", το οποίο έχει την ευθύνη για την υποστήριξη και συντονισμό των ενεργειών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως αρμόδιας αρχής για την εποπτεία των υπόχρεων προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου. Οι αρμοδιότητες της παραπάνω αρμόδιας αρχής, που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και στην επιβολή των σχετικών κυρώσεων κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις η', θ' και ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 ασκούνται παράλληλα με το Τμήμα Ε`, εφαρμοζομένων αναλόγως όσων κατά περίπτωση ορίζονται στον παρόντα νόμο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών και τα συναφή γενικώς θέματα, και από τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΠΕΚ), τα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΔΕΚ) και τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ), που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης ια' της παρ.3 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, πλην της επιβολής προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων.

Του Τμήματος αυτού προϋσταται υπάλληλος του κλάδου Εφοριακών κατηγορίας ΠΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΤΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΔΕ).

***** ΠΡΟΣΟΧΗ:** Κατά το άρθρο 55 παρ.4 Ν.4002/2011,ΦΕΚ Α 180/22.8.2011:

"Η Διεύθυνση Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (άρθρου 18 του π.δ. 284/1988), η Διεύθυνση Μητρώου (άρθρο 1 παρ.1 περίπτωση γ` του π.δ. 167/1996 -Α'28) και η Διεύθυνση Ελέγχου (άρθρο 1 παράγραφοι 1 περίπτωση β` και 3 του π.δ. 167/1996, όπως ισχύει με την παρ. 8 του άρθρου 7 του π.δ. 249/1998 , το άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 3016 /2002, Α` 110 και το άρθρο 53 παρ. 2 του ν. 3691/2008, (Α` 166) καταργούνται και παύουν να λειτουργούν από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων αυτής".

"3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του π.δ. 16/1989 "Κανονισμός λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και των Τοπικών Γραφείων και καθήκοντα υπαλλήλων αυτών" (ΦΕΚ 6 Α`), όπως αυτές ισχύουν, που αφορούν τα Τμήματα ή Γραφεία Ελέγχου και τις διαδικασίες και τα θέματα του φορολογικού ελέγχου γενικά. Τα πιο πάνω Τμήματα ή Γραφεία έχουν και την αρμοδιότητα επιμέλειας έκδοσης των κατά περίπτωση διοικητικών πράξεων επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων και περαιτέρω βεβαίωσης ειδικά των προστίμων, καθώς και τήρησης στατιστικών στοιχείων και λοιπών πληροφοριών σε σχέση με τους διενεργούμενους ελέγχους και τα αποτελέσματα τους.

4. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 28 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ 110 Α`) προστίθεται νέα περίπτωση στ` που έχει ως εξής:

"στ) Την υποστήριξη γενικώς, μέσω της δημιουργίας βάσεων δεδομένων και πληροφοριών και της επεξεργασίας αυτών, των υπόλοιπων Τμημάτων της Διεύθυνσης. Ισχύουσες διατάξεις που αφορούν το Τμήμα Ε` της Διεύθυνσης και σχετίζονται με θέματα πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως ισχύουν ανάλογα και για το Τμήμα Δ`".

***** Οι παρ.3 και 4 προστέθηκαν με το άρθρο 11 Ν.3763/2009,ΦΕΚ Α 80/27.5.2009.**

Άρθρο 54 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονιστικές αποφάσεις και οι άλλες διοικητικές πράξεις υπουργών ή αρμόδιων αρχών του άρθρου 6 παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Όπου σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη αναφέρεται η Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α΄) ή η Εθνική Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 3424/2005 (ΦΕΚ 305 Α΄), νοείται η Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

***** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Κατά το το άρθρο 13 παρ.4 Ν.3932/2011, ΦΕΚ Α 49/10.3.2011:

"Όπου σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη αναφέρεται η "Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 3691/2008" ή η "Επιτροπή καταπολέμησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας", νοείται η Α΄ Μονάδα της Αρχής του άρθρου 7 του ν. 3691/2008".

3. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργείται η Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 7 του ν. 2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3424/2005.»

3. Με την παράγραφο 2 περ. β) του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου καταργείται το άρθρο 62^α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), που έχει ως εξής:

«Άρθρο 62Α

Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

1. Στις περιπτώσεις συναλλαγών με χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, όπως ενδεικτικά μέσω μεταφοράς από λογαριασμό ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking), μέσω χρήσης κάρτας πληρωμής καθώς και μέσω οποιουδήποτε άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμών, όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, ηλεκτρονικό πορτοφόλι, ηλεκτρονικό χρήμα, κουπόνι, voucher, καθίσταται υποχρεωτική η ονομαστικοποίηση του ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, με ταυτοποίηση του κατόχου του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3691/2008 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» όπως ισχύει, και της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η χρήση μη-ονομαστικοποιημένων, μη-ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται, λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 2 του παρόντος.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται στο σύνολο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4261/2014 (Α107), τα ιδρύματα πληρωμών του ν. 3862/2010 (Α΄ 113), και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α΄ 218) που είτε έχουν αδειοδοτηθεί και εδρεύουν στην Ελλάδα είτε

αποτελούν αλλοδαπά Ιδρύματα κράτους μέλους του ΕΟΧ και παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα.

2. Με απόφασή του, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εξαιρεί από την απαγόρευση χρήσης μη- ταυτοποιημένων και μη-ονομαστικοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών, δραστηριότητες δικαιούχων που κατηγοριοποιούνται σε συγκεκριμένους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας, και οι οποίες δεν παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως οι παράγοντες κινδύνου αυτοί ορίζονται στο Κεφάλαιο II, Άρθρο 16, παράγραφος 3, Παραρτήματος III της «ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015.

3. Απαγορεύεται ρητά η διανομή και η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και η είσπραξη έναντι τρίτου εν γένει, με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και μετρητά, από παντός είδους οντότητες του ν. 4308/2014, που δεν αποτελούν νομίμως αδειοδοτημένους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών ή Αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα αυτών, βάσει των οριζόμενων στο ν. 3862/2010 και το ν. 4021/2011. Η Αντιπροσώπευση Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών αφορά μόνο στα Ιδρύματα Πληρωμών και στα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος, εξαιρουμένων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όπως προβλέπεται στον ν. 3862/2010 και ν. 4021/2011.

4. Στην περίπτωση ακύρωσης, επιστροφής, αποζημίωσης ή απόδοσης κέρδους που προκύπτει ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής με ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής, η πίστωση του πληρωτή διενεργείται από την οντότητα του ν. 4308/2014 υποχρεωτικά στο ίδιο ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής και δια μέσου του ιδίου Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών, από το οποίο πραγματοποιήθηκε η αρχική συναλλαγή.

5. Οντότητες του ν. 4308/2014 με υποχρεώσεις αυξημένης δέουσας επιμέλειας των πελατών τους, σύμφωνα με τους ν. 3691/2008 και ν. 3932/2011, κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, συλλέγουν τα στοιχεία ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας των πληρωτών ανά συναλλαγή, υποχρεωτικώς δια μέσου των συνεργαζόμενων Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010».

4. Με την παράγραφο 2 περ. γ) του άρθρου 54 του σχεδίου νόμου **καταργείται** η αρ. 1077797/20542/ΔΕ-Ε/8.6.2010 κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Ορισμός κριτηρίων προσδιορισμού των εμπορών αγαθών μεγάλης αξίας ως υπόχρεων προσώπων του ν. 3691/2008» (Β' 918), που έχει ως εξής:

«Αριθμ. 1077797/20542/ΔΕ-Ε(ΦΕΚ Β' 918/24.06.2010)

Ορισμός κριτηρίων προσδιορισμού των εμπορών αγαθών μεγάλης αξίας, ως υπόχρεων προσώπων του ν. 3691/2008.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ -
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της περίπτωσης ι της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν.3691/2008 (ΦΕΚ Α' 166).
2. Το Π.Δ. 185/2009 (ΦΕΚ Α' 213) "Ανασύσταση του Υπουργείου Οικονομικών, συγχώνευση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας κλπ."
3. Το Π.Δ. 187/2009 (ΦΕΚ Α' 214) "Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών".
4. το Π.Δ. 189/2009 (ΦΕΚ Α' 221) "Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων".
5. Τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 6809/ΔΙΟΕ 232/9.2.2010 (ΦΕΚ Β' 141) κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας "Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Σταύρου Αρναουτάκη".
6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο ΜΟΝΟ

1. Καθορίζουμε τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας που καθίστανται υπόχρεα πρόσωπα και υπόκεινται στις υποχρεώσεις του ν. 3691/2008.
2. Ως κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας κατά την προηγούμενη παράγραφο ορίζονται το είδος του αγαθού και η αξία του αγαθού ανά μονάδα είδους, ανάλογα με την περίπτωση.
3. Με βάση τα παραπάνω κριτήρια ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του ν. 3691/2008 θεωρούνται:
 - α) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παραγώγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών.
 - β) Οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών

ειδών αξίας, οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων.

γ) Οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά, αξίας, ανά μονάδα είδους, μεγαλύτερης των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.

δ) Οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά.

4. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου υπόκεινται στις υποχρεώσεις του ν. 3691/2008, εφόσον η σχετική κάθε φορά συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα αν αυτή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ως αξία συναλλαγής ή μονάδας είδους, κατά περίπτωση, νοείται η τελική αξία, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε τυχόν επιβαρύνσεων που βαρύνουν τον πελάτη.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΛΟΥΚΙΑ - ΤΑΡΣΙΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849) και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

**ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ,
ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ**

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής» (ΕΕ L 141/5.6.2015) και η κωδικοποίηση των σχετικών διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 2
Αντικείμενο
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2015/849)

1. Αντικείμενο του παρόντος είναι η πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) συνιστούν οι εξής πράξεις:

α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της ή την παροχή συνδρομής σε οποιοδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή για να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του,

β) η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας, όσον αφορά τη φύση, την προέλευση, τη διάθεση, τη διακίνηση ή τη χρήση περιουσίας ή τον τόπο όπου αυτή αποκτήθηκε ή βρίσκεται ή την κυριότητα επί περιουσίας ή σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,

γ) η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισής της, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,

δ) η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με

την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα,

ε) η σύσταση οργάνωσης ή ομάδας δύο τουλάχιστον ατόμων για τη διάπραξη μίας ή περισσοτέρων από τις πράξεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ έως και δ΄ και η συμμετοχή σε τέτοια οργάνωση ή ομάδα,

στ) η απόπειρα διάπραξης, η υποβοήθηση, η υποκίνηση, η διευκόλυνση ή η παροχή συμβουλών σε τρίτο για τη διάπραξη μίας ή περισσοτέρων από τις πράξεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ έως και δ΄.

3. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έχουν λάβει χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

Άρθρο 3
Ορισμοί
(άρθρο 3 της Οδηγίας 2015/849)

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Περιουσία»: περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

2. «Πιστωτικό Ίδρυμα»:

α) το πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο σημείο 1) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, το οποίο λειτουργεί στην Ελλάδα, καθώς και τα υποκαταστήματα, σύμφωνα με την έννοια του σημείου 17 της ίδιας παραγράφου και άρθρου του ανωτέρω Κανονισμού, πιστωτικών ιδρυμάτων, η έδρα των οποίων βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα,

β) το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3. «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός»:

α) οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής,

β) οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλισης ζωής ή της παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις, με την εξαίρεση των συνδεδεμένων ασφαλιστικών διαμεσολαβητών,

γ) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,

δ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

ε) οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις με τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176),

στ) οι εταιρείες παροχής πιστώσεων,

ζ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,

η) τα ιδρύματα πληρωμών,

θ) οι ταχυδρομικές εταιρείες, στο μέτρο που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών,

ι) τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,

ια) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

ιβ) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

ιγ) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και οι

συνδεδεμένοι αντιπρόσωποί τους,

ιδ) οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

ιε) οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,

ιστ) οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία,

ιζ) οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων,

ιη) τα στερούμενα ιδίας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή,

ιθ) άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην άσκηση μίας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' έως ιβ', ιδ' και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4261/2014 (Α' 107). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, μπορεί να ορίζονται ως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις που ασκούν άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες εκτός από τις ανωτέρω.

4. «Όμιλος»: ο όμιλος επιχειρήσεων που αποτελείται από μια μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της διαθέτουν συμμετοχή, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

5. «Αρχή»: η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47.

6. «Πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα.

7. «Χρηματοπιστωτικός τομέας»: ο τομέας της οικονομίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. «Εικονική τράπεζα»: το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή το ίδρυμα που ασκεί δραστηριότητες αντίστοιχες με εκείνες των πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών το οποίο:

α) έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία, όπου δεν έχει φυσική παρουσία και επομένως πραγματική έδρα και διοίκηση, και

β) δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτού ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

9. «Πολιτικός εκτεθειμένος πρόσωπο»: τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχουν ή είχαν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα όπως τα εξής:

α) οι αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί,

β) τα μέλη κοινοβουλίων ή αντίστοιχων νομοθετικών σωμάτων,

γ) τα μέλη των διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων,

δ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων ή άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,

ε) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,

στ) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

ζ) οι πρέσβεις και επιτετραμμένοι διπλωμάτες,

η) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,

θ) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων,

ι) οι διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνείς οργανισμούς.

Κανένα από τα ανωτέρω δημόσια λειτουργήματα δεν αφορά πρόσωπα που κατέχουν ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

10. «Στενοί συγγενείς»: στους στενούς συγγενείς των πολιτικών εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνονται:

α) οι σύζυγοι ή πρόσωπα εξομοιούμενα με συζύγους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία, όπως εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο,

β) τα τέκνα και οι σύζυγοί τους ή πρόσωπα εξομοιούμενα με τους τελευταίους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία,

γ) οι γονείς.

11. «Στενοί συνεργάτες»: πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, στα οποία περιλαμβάνονται:

α) φυσικά πρόσωπα για τα οποία είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος ή συνδέονται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,

β) φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι οι μόνοι πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος που είναι γνωστό ότι έχει συσταθεί εν τοις πράγμασι προς όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

12. «Λογαριασμός πλάγιας πρόσβασης (payable - through account)»: τραπεζικός λογαριασμός που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα (ίδρυμα ανταποκριτής) και ανοίγεται στο πλαίσιο σχέσης τραπεζικής ανταπόκρισης με σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών πιστωτικού ιδρύματος (ιδρύματος πελάτη) για την εκ μέρους τους διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

13. «Σχέση ανταπόκρισης»:

α) η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από μια τράπεζα («ανταποκριτής») σε άλλη τράπεζα («πελάτης»), συμπεριλαμβανομένων της παροχής τρεχούμενου ή άλλου λογαριασμού υποχρέωσης και συναφών υπηρεσιών, όπως της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων, των διεθνών μεταφορών χρηματικών ποσών, του συμψηφισμού επιταγών, των λογαριασμών πλάγιας πρόσβασης και των υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος,

β) οι σχέσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες παρέχονται παρόμοιες υπηρεσίες από ίδρυμα ανταποκριτή σε ίδρυμα πελάτη, καθώς και των σχέσεων που αφορούν συναλλαγές τίτλων ή μεταφορές χρηματικών ποσών.

14. «Υποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»: η συναλλαγή ή δραστηριότητα από την οποία εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απώπεια ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής, όπως η φύση της συναλλαγής, η κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, η συχνότητα, η πολυπλοκότητα και το ύψος της συναλλαγής, καθώς και η χρήση ή μη μετρητών, και του προσώπου, όπως το επάγγελμα, η οικονομική επιφάνεια, η συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, η φήμη,

το παρελθόν, το επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου-πελάτη και άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά.

15. «Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα»: η συναλλαγή ή δραστηριότητα που δεν συνάδει με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχει προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

16. «Επιχειρηματική σχέση»: η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων προσώπων και η οποία αναμένεται, κατά το χρόνο σύναψής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

17. «Πραγματικός δικαιούχος»: το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:

α) Όσον αφορά τις εταιρείες:

αα) Το ή τα φυσικά πρόσωπα στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή τα οποία ελέγχουν αυτή δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως ικανού ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κοιμιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.

Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από φυσικό πρόσωπο αποτελεί ένδειξη άμεσου ελέγχου αυτής. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ή από περισσότερες εταιρείες που ελέγχονται από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα, αποτελεί ένδειξη έμμεσου ελέγχου. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 έως και 5 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν την περίπτωση εισηγμένης σε οργανωμένη αγορά εταιρείας, υποκείμενης σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο.

ββ) Αν, και μόνο εφόσον εξαντληθούν όλα τα δυνατόν μέσα και ελλείψει βάσιμων υποψιών, δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με την περίπτωση αα' ή αν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντας την εταιρεία. Τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν αρχεία των δράσεων που έχουν αναλάβει για να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

β) Όσον αφορά τα καταπιστεύματα (trusts):

αα) ο ιδρυτής,

ββ) ο καταπιστευματοδόχος,

γγ) ο προστάτης, αν υπάρχει,

δδ) οι δικαιούχοι ή, εφόσον οι δικαιούχοι της νομικής οντότητας ή του νομικού μορφώματος δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον των οποίων κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό μόρφωμα,

εε) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο στο οποίο τελικά ανήκει ή το οποίο ασκεί άμεσα ή έμμεσα με οποιοδήποτε μέσο τον έλεγχο του καταπιστεύματος.

γ) Όσον αφορά λοιπές νομικές οντότητες ή νομικά μορφώματα παρεμφερή με τα καταπιστεύματα συμπεριλαμβάνονται τα πρόσωπα που κατέχουν αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περίπτωση β'.

18. «Ανώτερο διοικητικό στέλεχος»: το διευθυντικό στέλεχος ή ο υπάλληλος με υψηλή ιεραρχική θέση ικανή για τη λήψη αποφάσεων ιδρύματος ή οργανισμού που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ο οποίος γνωρίζει επαρκώς το βαθμό έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον ανωτέρω κίνδυνο χωρίς να είναι απαραίτητα μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

19. «Υπηρεσίες τυχερών παιγνίων»: οι υπηρεσίες διοργάνωσης ή διεξαγωγής χρηματικού στοιχήματος σε τυχερά παίγνια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κάποιο στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχεία, παίγνια καζίνο, παίγνια πόκερ και πράξεις στοιχηματισμού, που προσφέρονται σε συγκεκριμένο χώρο ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα ή με κάθε άλλη τεχνολογία διευκόλυνσης της επικοινωνίας και ύστερα από ατομικό αίτημα του αποδέκτη των υπηρεσιών.

20. «Ηλεκτρονικό χρήμα»: το ηλεκτρονικό χρήμα όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218).

21. «Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ)»: η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

22. «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ)»: για την Ελλάδα η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47 και για τα άλλα κράτη - μέλη η αρμόδια Μονάδα για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αποκατάσταση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

23. «Εγκληματική δραστηριότητα»: η διάπραξη των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4.

Άρθρο 4

Βασικά αδικήματα

(άρθρο 3 στοιχείο 4 της Οδηγίας 2015/849)

Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «βασικά αδικήματα» νοούνται τα ακόλουθα:

α) Η εγκληματική οργάνωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 187 ΠΚ,

β) τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 187Α ΠΚ,

γ) δωροληψία και δωροδοκία υπαλλήλου, όπως ορίζονται στα άρθρα 235 και 236 ΠΚ,

δ) εμπορία επιρροής-μεσάζοντες και δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα, όπως ορίζονται στα αρ-

θρα 237Α και 237Β ΠΚ,

ε) δωροληψία και δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών, όπως ορίζονται στα άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ,

στ) εμπορία ανθρώπων, όπως ορίζεται στο άρθρο 323Α ΠΚ,

ζ) απάτη με υπολογιστή, όπως ορίζεται στο άρθρο 386Α ΠΚ,

η) σωματεμπορία, πως ορίζεται στο άρθρο 351 ΠΚ,

θ) τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 20 έως και 23 του ν. 4139/2013 (Α' 74),

ι) τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 15 και 17 του ν. 2168/1993 (Α' 147),

ια) τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 (Α' 153),

ιβ) τα αδικήματα που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 181/1974 (Α' 347),

ιγ) τα αδικήματα που προβλέπονται στις παραγράφους 5 έως και 8 του άρθρου 29 και στο άρθρο 30 του ν. 4251/2014 (Α' 80),

ιδ) τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα τέταρτο και έκτο του ν. 2803/2000 (Α' 48),

ιε) τα χρηματιστηριακά αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 28 έως και 31 του ν. 4443/2016 (Α' 232),

ιστ) τα αδικήματα:

αα) φοροδιαφυγής που προβλέπονται στο άρθρο 66 του ν. 4174/2013 (Α' 170) με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5,

ββ) λαθρεμπορίας που προβλέπονται στα άρθρα 155 έως και 157 του ν. 2960/2001 (Α' 265),

γγ) μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), με την εξαίρεση της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τα δικαστήρια ή από διοικητικές και άλλες αρχές,

ιζ) τα αδικήματα που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α' 160),

ιη) κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι (6) μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος

Άρθρο 5

Υπόχρεα πρόσωπα

(άρθρο 2 παρ. 1, άρθρο 4 παρ. 1 και άρθρο 46 παρ. 1 εδάφιο γ' της Οδηγίας 2015/849)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως υπόχρεα νοούνται τα εξής πρόσωπα:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα και κάθε πιστωτικός φορέας του ν. 4438/2016 (Α' 220),

β) οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί,

γ) οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές,

δ) οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών,

ε) οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι όταν συμμετέχουν, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή συναλλαγές επί ακινήτων και όταν βοηθούν στο σχεδιασμό

ή τη διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

αα) την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,

ββ) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,

γγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, καθώς και τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών,

δδ) τις αναγκαίες εισφορές για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,

εε) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, καταπιστευμάτων (trusts), εταιρειών καταπιστευματικής διαχείρισης, επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ή ανάλογων σχημάτων ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων,

στ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπύπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων γ', δ' και ε',

ζ) τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες ή καταπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε', τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις εξής υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

αα) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,

ββ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή, διαχειριστή ή εταίρου εταιρείας ή κατόχου αντίστοιχης θέσης σε άλλα νομικά πρόσωπα ή μορφώματα,

γγ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα,

δδ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα καταπιστευματοδόχου ρητού καταπιστεύματος (express trust) ή αντίστοιχου νομικού μορφώματος,

εε) ενεργούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργήσει ως πληρεξούσιος μετόχου εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα,

η) οι μεσίτες ακινήτων του ν. 4093/2012 (Α' 222) και οι μεσίτες πιστώσεων,

θ) οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές,

ι) οι έμποροι και οι εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) τουλάχιστον ευρώ, ανεξάρτητα από το αν αυτή διενεργείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας νοούνται ιδίως:

αα) οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παράγωγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι

επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών,

ββ) οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, καθώς και οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων,

γγ) οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά, αξίας, ανά μονάδα είδους, μεγαλύτερης των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ,

δδ) οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτερίων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά,

ια) οι ενεχυροδανειστές και αργυραμοιβοί.

2. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, μπορεί να ορίζονται ειδικότερα κριτήρια για τον προσδιορισμό των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων ι' και ια', καθώς και οι ειδικότερες υποχρεώσεις στις οποίες αυτά υπόκεινται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 17 επ., εφόσον αυτό δικαιολογείται από τη φύση και το ύψος των συναλλαγών, καθώς και να προστίθενται νέες κατηγορίες επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 6

Αρμόδιες αρχές

(άρθρο 2 παρ. 2, άρθρο 5, άρθρο 46 παρ. 2, άρθρο 47 παρ. 3, άρθρο 48 παράγραφοι 4 έως και 8, άρθρο 50, άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 62 παρ. 1 της Οδηγίας 2015/849)

1. Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος από τα υπόχρεα πρόσωπα ορίζονται οι εξής αρχές και φορείς:

α) η Τράπεζα της Ελλάδος για:

αα) τα πιστωτικά ιδρύματα,

ββ) τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές,

γγ) τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,

δδ) τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

εε) τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις,

στστ) τις εταιρείες παροχής πιστώσεων,

ζζ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,

ηη) τα ιδρύματα πληρωμών,

θθ) τις ταχυδρομικές εταιρείες, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών,

ιι) τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,

ια) τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιθ' του στοιχείου 3 του άρθρου 3,

β) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:

αα) τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

ββ) τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

γγ) τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους τους,

δδ) τις εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

εε) τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,

στστ) τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία,

ζζ) τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων,

γ) το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας για τους ενεχυροδανειστές και τους αργυραμοιβούς,

δ) η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών,

ε) η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) για:

αα) τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς και τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών, καθώς και τους ιδιώτες ελεγκτές,

ββ) τους μεσίτες ακινήτων,

γγ) τους εμπόρους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας,

στ) η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων για:

αα) τις επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία,

ββ) τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, καθώς και τα πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές,

ζ) το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους,

η) το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης για τα πρόσωπα της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 5,

θ) για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους ανωτέρω χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής.

2. Οι αρχές της προηγούμενης παραγράφου εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδιες, ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος. Η συχνότητα, η ένταση και η κατανομή των πόρων προς διενέργεια της εποπτείας εξαρτώνται από το βαθμό επικινδυνότητας των υπόχρεων προσώπων και τους υφιστάμενους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με βάση ιδίως την Έκθεση Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου, την αντίστοιχη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη γνώμη των ΕΕΑ σχετικά με τον κίνδυνο που χαρακτηρίζει τη χρηματοπιστωτική αγορά και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, τις οποίες εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει της παρ. 2

του άρθρου 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Η αξιολόγηση του βαθμού επικινδυνότητας των υπόχρεων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων μη συμμόρφωσης, επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς και όταν συμβαίνουν σημαντικά γεγονότα ή εξελίξεις στη διαχείριση ή τη λειτουργία τους.

3. Οι ανωτέρω αρχές ασκούν τις εξής εποπτικές αρμοδιότητες, με αποφάσεις που εκδίδονται, κατά περίπτωση, από τα αρμόδια όργανα διοίκησής τους:

α) Καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα για τα εποπτευόμενα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και στοιχείων που απαιτούνται για τη διενέργεια της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών τους, κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να διαφοροποιούνται, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η φύση, το μέγεθος και το νομικό πλαίσιο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των ανωτέρω προσώπων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και οι διενεργούμενες συναλλαγές, καθώς και η αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων. Ομοίως, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις, εκτός όσων προβλέπονται στον παρόντα ή χαμηλότερα ποσοτικά όρια για να αντιμετωπίζονται αυξημένοι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

β) Καθοδηγούν με κατάλληλες οδηγίες και εγκυκλίουσ ή άλλες πρόσφορες μεθόδους τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, τον καθορισμό πρακτικών συμπεριφοράς έναντι των πελατών, την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και την υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών και διαδικασιών σε επίπεδο ομίλου για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων, που ενδέχεται να σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

γ) Καταρτίζουν ή διανέμουν στα υπόχρεα πρόσωπα ανακοινώσεις και πληροφορίες για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές για τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό (τυπολογίες), καθώς και εκθέσεις για κινδύνους που συνδέονται με συγκεκριμένους κλάδους ή δραστηριότητες. Προς το σκοπό αυτόν συνεργάζονται μεταξύ τους, με τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, με την Αρχή και ενδεχομένως με αλλοδαπές αντίστοιχες Αρχές, καθώς και παρακολουθούν τις σχετικές εργασίες διεθνών φορέων.

δ) Ενημερώνουν τα υπόχρεα πρόσωπα για πληροφορίες και ανακοινώσεις που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την ενωσιακή νομοθεσία και τις Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force, εφεξής FATF).

ε) Διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για την επάρκεια και καταλληλότητα των εσωτερικών πολιτικών, των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει και εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα, περιλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις τους, αλλά και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, σε συνεργασία ενδεχομένως με τις αρμόδιες

Αρχές της ξένης χώρας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζουν δεόντως τις εκτιμήσεις κινδύνου στις οποίες προβαίνουν τα υπόχρεα πρόσωπα κατά την άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 13, καθώς και την επάρκεια των εφαρμοζόμενων μέτρων δέουσας επιμέλειας και εσωτερικών διαδικασιών.

στ) Διασφαλίζουν με εποπτικές δράσεις, ότι οι εγκαταστάσεις που λειτουργούν τα υπόχρεα πρόσωπα άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελληνική Επικράτεια τηρούν τις διατάξεις του παρόντος. Για το σκοπό αυτό συνεργάζονται με την εκάστοτε αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους - μέλους στο οποίο έχει την έδρα του το υπόχρεο πρόσωπο. Στην περίπτωση των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 36, η εποπτεία μπορεί να περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων και αναλογικών μέτρων για την αντιμετώπιση σοβαρών ελλείψεων που απαιτούν άμεσες λύσεις. Τα εν λόγω μέτρα είναι προσωρινά και λήγουν όταν αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που έχουν επισημανθεί με τη συνδρομή ή συνεργασία της εποπτικής αρχής του κράτους - μέλους καταγωγής του υπόχρεου προσώπου.

ζ) Απαιτούν από τα υπόχρεα πρόσωπα κάθε στοιχείο ή δεδομένο που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των εποπτικών και ελεγκτικών τους καθηκόντων.

η) Διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους ή είναι πραγματικοί δικαιούχοι υπόχρεων προσώπων, πληρούν τις προϋποθέσεις καταλληλότητας και διαθέτουν εχέγγυα εντιμότητας και ήθους, όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση στην κείμενη νομοθεσία.

θ) Θεσπίζουν αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς για την ενθάρρυνση των καταγγελιών που αφορούν παραβάσεις από τα υπόχρεα πρόσωπα των διατάξεων του παρόντος. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν ειδικές διαδικασίες για την παραλαβή των σχετικών καταγγελιών και την παρακολούθηση της έκβασής τους, κατάλληλα μέτρα προστασίας των εργαζομένων που καταγγέλλουν παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί εντός του υπόχρεου προσώπου και των καταγγελλόμενων προσώπων, μέτρα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αυτών, καθώς και σαφείς κανόνες ώστε να εξασφαλίζεται στο μέτρο του δυνατού η εμπιστευτικότητα των καταγγελιών.

ι) Επιβάλλουν μέτρα και διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κατά των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους, σύμφωνα με το άρθρο 46. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνουν τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές σχετικά με τα μέτρα και τις διοικητικές κυρώσεις που έχουν επιβάλει, συμπεριλαμβανομένης κάθε προσφυγής που έχει ασκηθεί και της έκβασής της.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος, εκτιμώντας τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να ενέχουν ορισμένες εργασίες της, καθορίζει με απόφασή της κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή τους.

5. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, ύστερα από κατάλληλη εκτίμηση κινδύνου στην οποία επισημαίνεται ο τρόπος με τον οποίο λήφθηκαν υπόψη τα πορίσματα σχετικών εκθέσεων που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί με απόφασή της, να εξαιρεί ορισμένες υπηρεσίες τυχερών παιγνίων από το σύνολο ή μέρος

των απαιτήσεων του παρόντος, εφόσον ο κίνδυνος που ενέχει η φύση και ενδεχομένως η έκταση των σχετικών υπηρεσιών εκτιμάται ως χαμηλός. Ανάμεσα στους παράγοντες που συνεκτιμώνται είναι και το πόσο ευάλωτες εμφανίζονται οι σχετικές συναλλαγές εν όψει των χρησιμοποιούμενων μεθόδων πληρωμής. Η απόφαση εξαίρεσης, μαζί με τη σχετική για την αιτιολόγησή της εκτίμηση κινδύνου, κοινοποιείται μέσω του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η παραπάνω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται για υπηρεσίες τυχερών παιγνίων που παρέχονται από επιχειρήσεις καζίνο. Κατά τα λοιπά, η εν γένει εποπτική και ελεγκτική αρμοδιότητα της Ε.Ε.Ε.Π. ασκείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και του άρθρου 17 του ν. 3229/2004 (Α' 38).

6. Οι αρμόδιες Αρχές διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και διασφαλίζουν, μέσω της συνεχούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού τους, ότι το τελευταίο διατηρεί υψηλό επαγγελματικό επίπεδο μεταξύ άλλων σε ζητήματα εμπιστευτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, διακρίνεται για την ακεραιότητά του και διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα. Με αποφάσεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας, του Διοικητή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Προέδρου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, του Προέδρου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και του Προισταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης, κατά περίπτωση, συγκροτούνται ειδικές υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες ανατίθενται τα ανωτέρω εποπτικά καθήκοντα. Στο προσωπικό των μονάδων αυτών παρέχεται συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση για το χειρισμό ζητημάτων εμπιστευτικών και θεμάτων που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

7. Οι αρμόδιες Αρχές υποβάλλουν τον πρώτο μήνα κάθε έτους αναλυτική έκθεση στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα σχετικά με την οργανωτική τους διάρθρωση, τις δραστηριότητες, τις κανονιστικές αποφάσεις και τις εγκυκλίους τους, τα αποτελέσματα των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων, καθώς και τα μέτρα ή τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί από αυτές.

8. Οι αρμόδιες Αρχές συνεργάζονται με τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές και παρέχουν σε αυτές όλες τις πληροφορίες που τους είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 7

Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας (άρθρα 7 και 49 της Οδηγίας 2015/849)

1. Το Υπουργείο Οικονομικών, ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εξετάζει, αναλύει και συγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλουν οι αρμόδιες Αρχές, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6 και προτείνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την ενίσχυση του εποπτικού τους ρόλου,

β) επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των αρμόδιων Αρχών μεταξύ τους και με την Αρχή, ιδίως όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, τη διενέργεια κοινών ελέγχων, την υιοθέτηση κοινών εποπτικών πρακτικών και την παροχή εναρμονισμένων ο-

δηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στη συγκρότηση, το οικονομικό μέγεθος, τις λειτουργικές δυνατότητες και τις επιχειρηματικές, συναλλακτικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων,

γ) διοργανώνει συναντήσεις, συσκέψεις και σεμινάρια με εκπροσώπους της Αρχής, των αρμόδιων Αρχών και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς σχετικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

δ) συντονίζει τη σύνταξη μελετών, τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση επί μέρους θεμάτων και την υποβολή προτάσεων για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 8, την Αρχή και τις αρμόδιες Αρχές,

ε) αναλαμβάνει τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας στα θέματα της αρμοδιότητάς του, προετοιμάζει και συντονίζει τη συμμετοχή σε διασκέψεις, συνόδους και ομάδες εργασίας των διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της FATF και προσκαλεί, όποτε παρίσταται αναγκαίο, εμπειρογνώμονες ή εξειδικευμένο προσωπικό από άλλες υπηρεσίες και φορείς. Στο πλαίσιο της διεθνούς εκπροσώπησης, μεριμνά για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που αποστέλλουν οι διεθνείς οργανισμοί, για την υποβολή σχολίων ή προτάσεων προς αυτούς, για τη σύνταξη και υποβολή σχεδίων δράσης και για το συντονισμό των απαντήσεων στις διενεργούμενες από αυτούς αξιολογήσεις της χώρας, συνεργαζόμενο με την Αρχή, τις αρμόδιες Αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων, ενημερώνεται για τις εξελίξεις σε άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς στους οποίους συμμετέχουν η Αρχή, οι αρμόδιες Αρχές ή φορείς εκπροσώπησης ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων και φροντίζει για τη διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών σε όλους τους ενδιαφερόμενους,

στ) παρέχει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 8 πλήρη ενημέρωση για την αποτελεσματική εκπλήρωση του έργου της Επιτροπής,

ζ) επικοινωνεί με το Φορέα Διαβούλευσης του άρθρου 10, του παρέχει κάθε δυνατή ενημέρωση και υποστήριξη και αξιολογεί τις προτάσεις και εισηγήσεις του.

2. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής που συνεργάζεται, όταν απαιτείται, με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 8

Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (άρθρα 7 και 49 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότη-

τες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (εφεξής Επιτροπή Στρατηγικής) που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών με το άρθρο 9 του ν. 3691/2008 (Α' 166) είναι ο μηχανισμός που καθορίζει σε εθνικό επίπεδο τη στρατηγική για τις ανωτέρω ενέργειες.

2. Πρόεδρος της Επιτροπής Στρατηγικής είναι ο Γενικός Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και μέλη της, οι εξής, με τους αναπληρωτές τους:

- α) ο Πρόεδρος της Αρχής και ο αναπληρωτής του,
- β) ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,
- γ) ο Γενικός Διευθυντής Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε.,
- δ) ο Γενικός Διευθυντής Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε.,
- ε) ο Ειδικός Γραμματέας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος,
- στ) ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Εσωτερικών,
- ζ) ο Διευθυντής της Δ1 Διευθύνσεως ΟΗΕ και Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών και Διασκέψεων του Υπουργείου Εξωτερικών,
- η) ο Γενικός Γραμματέας Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
- θ) ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης,
- ι) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
- ια) ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής,
- ιβ) ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος,
- ιγ) ο Γενικός Διευθυντής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
- ιδ) ο Πρόεδρος της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,
- ιε) ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

3. Ο αναπληρωτής κάθε μέλους της Επιτροπής Στρατηγικής υποδεικνύεται από το τακτικό μέλος και πρέπει να είναι υψηλόβαθμο στέλεχος της ίδιας υπηρεσίας. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής τα μέλη μπορεί να συνεπικουρούνται από στελέχη εξειδικευμένα στα θέματα της εκάστοτε ημερήσιας διάταξης.

4. Η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τουλάχιστον ανά εξάμηνο και εκτάκτως, με πρωτοβουλία του ιδίου. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο και να αναθέτει σε ομάδες εργασίας την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Η Επιτροπή Στρατηγικής μπορεί να καλεί, κατά περίπτωση, να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις της εκπρόσωποι άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων, όπως ιδίως του φορέα διαβούλευσης του άρθρου 10, με σκοπό την εξέταση θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.

5. Με απόφαση της Επιτροπής Στρατηγικής συντάσσεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και οργάνωσης της γραμματειακής και επι-

στημονικής υποστήριξης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Στρατηγικής παρέχει η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Έργο της Επιτροπής Στρατηγικής είναι:

α) Ο εντοπισμός, η ανάλυση, η εκτίμηση και η αντιμετώπιση των εκάστοτε υφιστάμενων κινδύνων σε εθνικό επίπεδο στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με παράλληλη μέριμνα για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή συντάσσει Έκθεση Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου, η οποία επικαιροποιείται όταν κρίνεται αναγκαίο με αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, της σχετικής έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Στρατηγικής:

αα) εντοπίζει τομείς ή πεδία που διατρέχουν χαμηλότερο ή υψηλότερο κίνδυνο και σχεδιάζει τη λήψη ενισχυμένων μέτρων από τα υπόχρεα πρόσωπα στις περιπτώσεις υψηλού κινδύνου,

ββ) χρησιμοποιεί τις ανωτέρω εκτιμήσεις για τη χάραξη συγκεκριμένων πολιτικών και την προώθηση των κατάλληλων μέτρων νομοθετικής, κανονιστικής και οργανωτικής φύσης για αντιμετώπιση των εντοπισμένων κινδύνων, καθώς και για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων ως προς την κατανομή των διαθέσιμων πόρων,

γγ) θέτει στη διάθεση των υπόχρεων προσώπων τις αναγκαίες πληροφορίες, προκειμένου αυτά να προβούν στις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου,

δδ) ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις ΕΕΑ και τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αποτελέσματα των ανωτέρω εκτιμήσεων κινδύνου:

β) Η διασφάλιση της συμμόρφωσης της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων σχετικά με την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διασποράς όπλων μαζικής καταστροφής.

γ) Η εξέταση τρόπων ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Αρχής, όσον αφορά ιδίως τη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, την αναβάθμιση της συνεργασίας της με τις εποπτικές Αρχές και την ενεργοποίηση και άλλων δημόσιων φορέων για την υποβολή αναφορών ή διαβίβαση πληροφοριών προς την Αρχή.

δ) Η υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση της ασκούμενης εποπτείας εκ μέρους των αρμόδιων Αρχών και την ανάπτυξη της συνεργασίας των φορέων της παραγράφου 2, ιδίως μέσω διμερών ή πολυμερών μνημονίων.

ε) Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη μελέτη των αναγκών προσαρμογών που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνεισφοράς των φορέων του ιδιωτικού τομέα στην αντιμετώπιση των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

8. Η Επιτροπή Στρατηγικής αξιοποιεί για τους παραπάνω σκοπούς το έργο του Κεντρικού Συντονιστικού Φο-

ρέα, της Αρχής, των αρμόδιων Αρχών και άλλων φορέων και παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την FATF. Προς τούτο ενημερώνεται σχετικά από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και την Αρχή.

9. Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής στην οποία περιγράφονται τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου που έχει διενεργήσει και οι δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για την αναβάθμιση των εθνικών μηχανισμών που στοχεύουν στην πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η έκθεση υποβάλλεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους.

10. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Στρατηγικής και των ομάδων εργασίας της θεωρούνται εμπιστευτικές.

Άρθρο 9 **Άλλες δημόσιες αρχές**

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρίζουν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω αυτών των συναλλαγών. Τα μέτρα αυτά είναι συμπληρωματικά με αυτά που ελέγχουν το πόθεν έσχες των αγοραστών ακινήτων και προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου με κατηγοριοποίηση των συναλλαγών και των συναλλασσομένων προσώπων που παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο και απαιτούν ενδελεχή έλεγχο. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες υπηρεσίες ή φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, καθώς και οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

2. Οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες, το Σ.Δ.Ο.Ε., καθώς και η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου αναλόγως του είδους και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και αγαθών, της χώρας προέλευσης ή προορισμού, της συμβατότητας των ανωτέρω στοιχείων με την οικονομική επιφάνεια και τις επιχειρηματικές, εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των συναλλασσομένων, της αξιοπιστίας των μεταφορικών εταιρειών και κάθε άλλου σχετικού παράγοντα. Οι ανωτέρω Αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεδεμένες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσόμε-

νους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες, η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, καθώς και το Σ.Δ.Ο.Ε., σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλων, κατά περίπτωση, αρμόδιων Υπουργείων, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως:

α) ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της φερεγγυότητας των εταίρων και μετόχων, μελών διοικητικών συμβουλίων ή διευθυντικών στελεχών,

β) ο καθορισμός διαδικασιών πιστοποίησης της νόμιμης προέλευσης των αρχικών και νέων κεφαλαίων, ιδίως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρειών, εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή μη,

γ) η αυξημένη εποπτεία για την ορθή και νόμιμη χρήση των εθνικών και ενωσιακών επιδοτήσεων, χορηγήσεων και άλλων ενισχύσεων προς εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης ή των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών και με αποφάσεις των αρμόδιων δημόσιων αρχών και φορέων ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι επί μέρους αρμοδιότητες τους, οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και τη σχέση κόστους-οφέλους ως προς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων των εταιρειών ή πρόσθετων ελέγχων των αρχών και υπηρεσιών, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών για την αδειοδότηση, καταχώριση, επιχορήγηση, έλεγχο και εποπτεία των εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων και άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται τρόποι, μέτρα και διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω για σκοπούς διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως η τήρηση μητρώου των ανωτέρω από αρμόδια Αρχή, ανά κατηγορία, η υποχρεωτική διεκπεραίωση των κυριότερων συναλλαγών τους μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων επί αυτών από αρμόδιες δημόσιες Αρχές, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων Υπουργείων, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθορίζουν με αποφάσεις τους τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως και ιδίως όταν τα κεφάλαια αυτά διατίθενται για προγράμματα κάθε είδους σε χώρες με υψηλό δείκτη διαφθοράς ή εγκληματικότητας ή ευάλωτες στην τρομοκρατία.

6. Τα Υπουργεία, οι αρμόδιες Αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις παρα-

γράφους 1 έως 5 αναφέρουν, χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή, κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

Άρθρο 10

Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα μέλη του ειδικού Φορέα διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (εφεξής Φορέας Διαβούλευσης) που έχει συσταθεί με το άρθρο 11 του ν. 3691/2008, τα οποία προέρχονται από τους φορείς εκπροσώπησης των επί μέρους κατηγοριών υπόχρεων προσώπων. Σε περίπτωση μη ύπαρξης φορέα εκπροσώπησης κάποιας κατηγορίας υπόχρεων προσώπων, ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ορίζει ως μέλος τον εκπρόσωπο της μεγαλύτερης σε όρους ενεργητικού ή κύκλου εργασιών επιχείρησης στη συγκεκριμένη κατηγορία.

2. Ως Πρόεδρος του Φορέα Διαβούλευσης ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Τα μέλη προτείνονται από τους επί μέρους φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων της απόφασης. Η θητεία των ανωτέρω είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

3. Έδρα του Φορέα Διαβούλευσης ορίζονται τα γραφεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Ο Φορέας συνεδριάζει σε ολομέλεια τακτικώς μια (1) τουλάχιστον φορά το εξάμηνο, εκτάκτως δε, με πρωτοβουλία του Προέδρου. Στην πρώτη συνεδρίαση ο Πρόεδρος και τα μέλη γνωστοποιούν τους αναπληρωτές που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ορισμένα μόνο μέλη σε ειδικές έκτακτες συνεδριάσεις για εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν αυτά τα μέλη. Μπορεί, επίσης, να καλεί σε ειδικές έκτακτες συνεδριάσεις υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία δεν υπάρχουν φορείς εκπροσώπησης και δεν έχει οριστεί μέλος, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παράγραφο 1 με σκοπό την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που τα αφορούν.

5. Με απόφαση της ολομέλειας του Φορέα Διαβούλευσης καταρτίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας στον οποίο προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα Διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

6. Στις δράσεις του Φορέα περιλαμβάνονται ιδίως:

α) η συνεργασία των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στον παρόντα,

β) η ανταλλαγή της εμπειρίας και της γνώσης τους για τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις, η μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων και ο εντοπισμός ευάλωτων τομέ-

ων ή κλάδων ή καταστάσεων για τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) η παροχή διευκρινιστικών οδηγιών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Αρχών, προς τα υπόχρεα πρόσωπα, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, για την αντιμετώπιση τεχνικών θεμάτων,

δ) η διάχυση των πληροφοριών που περιέχονται σε τυπολογίες και τεχνικά κείμενα ελληνικών φορέων και διεθνών οργανισμών, η μελέτη και ανάλυση αυτών και η υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν,

ε) η συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών,

στ) η διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων για τους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα του άρθρου 2 για την κοινωνία, την αξιοπιστία και τη φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεών τους.

7. Κατά τη διενέργεια αξιολογήσεων της χώρας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών προτύπων όσον αφορά την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ο Φορέας Διαβούλευσης και οι επιμέρους φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων συνεργάζονται με τις αρμόδιες Αρχές και τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα.

8. Ο Φορέας Διαβούλευσης καταρτίζει μέσα στο πρώτο εξάμηνο κάθε έτους ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του κατά το προηγούμενο έτος, την οποία υποβάλλει στις αρμόδιες Αρχές, την Αρχή, τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και την Επιτροπή Στρατηγικής. Η έκθεση πρέπει να είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

9. Οι πληροφορίες που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται. Με απόφαση της ολομέλειας του Φορέα, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου, μπορεί να καθορίζονται τα κριτήρια και οι κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών που δεν πρέπει να δημοσιοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ανάγκη διασφάλισης του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 11

Ανώνυμοι λογαριασμοί και μετοχές (άρθρο 10 της Οδηγίας 2015/849)

1. Απαγορεύεται τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς, ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων, λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δι-

καιούχους τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) στην Ελλάδα ή στη χώρα φορολογικής κατοικίας, εφόσον με τη χώρα αυτή υφίσταται σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει τη φορολογική του κατοικία σε χώρα με την οποία δεν έχει συναφθεί σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών, τότε απαιτείται η απόκτηση Α.Φ.Μ. στην Ελλάδα.

2. Κομιστές ανώνυμων μετοχών εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο οφείλουν, κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων, να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) ότι είναι οι κύριοι ή επικαρπωτές των μετοχών ή πληρεξούσιοί τους, δηλώνοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία των κυρίων ή επικαρπωτών και προσκομίζοντας τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα. Αυτός που ενεργεί την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων έχει υποχρέωση να την αρνηθεί, εφόσον δεν υποβάλλονται τα ανωτέρω έγγραφα.

Άρθρο 12

Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας (άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση,
- β) όταν διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή που:
 - αα) ανέρχεται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ είτε η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,
 - ββ) αποτελεί μεταφορά χρηματικών ποσών, σύμφωνα με τον ορισμό του στοιχείου 9 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 141) άνω των χιλίων (1.000) ευρώ,
 - γ) όταν πρόκειται για πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά και διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή σε μετρητά που αφορά ποσό δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ τουλάχιστον, ανεξάρτητα από το αν διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,
 - δ) όταν πρόκειται για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διενεργούν συναλλαγή που αφορά ποσό δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ τουλάχιστον κατά την κατάθεση του στοιχήματος, την είσπραξη των κερδών ή και στις δύο περιπτώσεις, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,
 - ε) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο ποσού,
 - στ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την επάρκεια των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου,
 - ζ) όταν πρόκειται για ηλεκτρονικό χρήμα ή για ειδικά προπληρωμένα μέσα που διαθέτουν δυνατότητα επαναφόρτισης με μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής άνω των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, σε αμφότερες τις περιπτώσεις.

Τα ανωτέρω ποσά υπολογίζονται χωρίς Φ.Π.Α. ή άλλες

νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον πελάτη.

2. Κατά παρέκκλιση της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1, οι υπόχρεες οντότητες μπορεί να εφαρμόσουν μόνο τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό χρήμα αν πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις ελαχιστοποίησης του κινδύνου:

- α) το μέσο πληρωμής δεν διαθέτει δυνατότητα επαναφόρτισης ή έχει ανώτατο μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής διακόσια πενήντα (250) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα,
 - β) το ανώτατο ποσό που αποθηκεύεται ηλεκτρονικά δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα,
 - γ) το μέσο πληρωμής χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
 - δ) το μέσο πληρωμής δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα,
 - ε) ο εκδότης παρακολουθεί επαρκώς τις συναλλαγές ή την επιχειρηματική σχέση ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.
3. Η παράγραφος 2 δεν ισχύει σε περίπτωση εξόφλησης σε μετρητά ή ανάληψης σε μετρητά της νομισματικής αξίας του ηλεκτρονικού χρήματος, όταν το εξοφλούμενο ποσό υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ.

4. Κατά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεών τους τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να ενεργούν, σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνου και δεν βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων των άρθρων 20 και 21.

Άρθρο 13

Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 παράγραφοι 1-6, άρθρο 14 παράγραφοι 4-5 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

- α) την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή. Όταν ο πελάτης ενεργεί μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου, το υπόχρεο πρόσωπο εξακριβώνει και επαληθεύει και την ταυτότητα του προσώπου αυτού, όπως και τα στοιχεία νομιμοποίησής του,
- β) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου, την επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, όπως αυτά εξειδικεύονται με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τα καταπιστεύματα ή άλλα νομικά μορφώματα λαμβάνονται εύλογα μέτρα για να γίνει γνωστή η διάρθρωση του καθεστώτος ιδιοκτησίας και ελέγχου του πελάτη,
- γ) την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης,
- δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής, για να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν τα υπόχρεα πρόσωπα σχετικά με τον πελάτη, τις επαγγελματικές

δραστηριότητες και το προφίλ κινδύνου του, καθώς και, εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων, σύμφωνα με κριτήρια που μπορεί να ορίζουν οι αρμόδιες Αρχές. Τα υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

2. Αν το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1, οφείλει να αρνηθεί να εκτελέσει συναλλαγή του, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Αρχή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους συμβολαιογράφους, τους δικηγόρους, τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τους λογιστές-φοροτεχνικούς συμβούλους, μόνον αν τα εν λόγω πρόσωπα εξακριβώνουν τη νομική θέση των πελατών τους ή εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης ή εκπροσώπησης τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών αναφορικά με την κίνηση ή αποφυγή τέτοιων διαδικασιών.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί υποχρεούνται ειδικότερα:

α) να συνεκτιμούν, σύμφωνα και με την παράγραφο 1 του άρθρου 28 το συνολικό χαρτοφυλάκιο το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο για να εξακριβώσουν τη συμβατότητα της υπό εξέταση συναλλαγής με την οικονομική-συναλλακτική του εικόνα, και β) να επαληθεύουν, κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, τα ετήσια εισοδήματα του πελάτη με βάση προσκομιζόμενη πρόσφατη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, εκτός αν ο πελάτης δεν υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

4. Στην περίπτωση ασφαλίσεων ζωής, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί λαμβάνουν επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας που απαιτούνται για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τα εξής μέτρα δέουσας επιμέλειας για τους δικαιούχους ασφαλισματος ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής μόλις ταυτοποιηθούν ή προσδιορισθούν οι δικαιούχοι:

α) στην περίπτωση δικαιούχων ασφαλισματος που ταυτοποιούνται ως συγκεκριμένα κατονομαζόμενα πρόσωπα ή νομικά μορφώματα, λαμβάνουν το όνομα ή την επωνυμία τους,

β) στην περίπτωση δικαιούχων ασφαλισματος που προσδιορίζονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία ή με άλλα μέσα, λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω δικαιούχους, ώστε να βεβαιωθούν ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν την ταυτότητα του δικαιούχου κατά το χρόνο της πληρωμής του ασφαλισματος.

5. Αν σε μία συναλλαγή ή σε σειρά συνδεδεμένων συναλλαγών συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο δύο (2) ή περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα, καθένα από αυτά οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 19. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπω-

λησίες μετοχών, συμβολαίων παραγώγων, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να εξειδικεύονται διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2015/847 (ΕΕ L 141/5.6.2015), όσον αφορά τα στοιχεία που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των ΕΕΑ.

7. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, την κατάλληλη χρονική στιγμή και ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας όχι μόνο στους νέους αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες.

8. Στην περίπτωση δικαιούχων καταπιστευμάτων ή αντιστοιχών νομικών μορφωμάτων, οι οποίοι προσδιορίζονται ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία, το υπόχρεο πρόσωπο λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το δικαιούχο, ώστε να βεβαιωθεί ότι είναι σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητά του κατά το χρόνο της πληρωμής ή της άσκησης των δικαιωμάτων του δικαιούχου.

9. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ο οποίος εξαρτάται μεταξύ άλλων από την επαγγελματική δραστηριότητα και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης, τον τύπο, τη συχνότητα και την αξία των διενεργούμενων συναλλαγών, καθώς και την αναμενόμενη προέλευση και τον προορισμό των κεφαλαίων, συμμορφούμενα με τις σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων Αρχών που λαμβάνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6. Τα υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες Αρχές, ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Άρθρο 14

Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 παρ.5 και άρθρο 14 παράγραφοι 1-3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, η πιστοποίηση και η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

2. Η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επιτρέπεται να ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια της σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.

3. Το άνοιγμα λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων

λογαριασμών που επιτρέπουν τις συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών μέσων, επιτρέπεται ακόμα και προτού εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13, με τον όρο ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι μέχρι τότε δεν θα πραγματοποιηθούν συναλλαγές από τον πελάτη ή για λογαριασμό του.

4. Στις περιπτώσεις ασφαλίσεων ζωής, η επαλήθευση της ταυτότητας των δικαιούχων ασφαλισματος που ταυτοποιούνται ή προσδιορίζονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 13, πραγματοποιείται κατά το χρόνο πληρωμής. Σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτον, εν όλω ή εν μέρει, των απαιτήσεων που απορρέουν από την ασφάλιση ζωής, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που έχουν γνώση της εκχώρησης ταυτοποιούν τον πραγματικό δικαιούχο κατά το χρόνο της εκχώρησης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή το νομικό μόνιμο που λαμβάνει για ίδιο όφελος την αξία του εκχωρούμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

5. Οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων.

Άρθρο 15

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρα 15 και 16 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αφού προηγουμένως συγκεντρώσουν επαρκείς πληροφορίες και βεβαιωθούν ότι μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 13, προσαρμόζοντας κατάλληλα το ποσοτικό όριο, το χρόνο ή τον τρόπο εφαρμογής τους.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα, για να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος, οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

3. Οι αρμόδιες αρχές των χρηματοπιστωτικών οργανισμών εξειδικεύουν περαιτέρω, με απόφασή τους, τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου και τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χαμηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχο περιεχομένου απόφαση.

Άρθρο 16

Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρο 18 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που ορίζονται στα άρθρα 17 και 18 στις περιπτώσεις που αναφέρονται σ' αυτά. Ομοίως, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όταν συναλλάσσονται με πρόσωπα με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς επίσης και σε άλλες περιπτώσεις επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα δεν προβαίνουν σε αυτόματη εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σε περίπτωση υποκαταστημάτων ή θυγατρικών πλειοψηφικής συμμετοχής που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου και των οποίων την κυριότητα έχουν υπόχρεες οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής τηρούν πλήρως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με το άρθρο 36. Στις εν λόγω περιπτώσεις υιοθετούν προσέγγιση βάσει του κινδύνου.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή το ιστορικό και το σκοπό των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, καθώς και τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό σκοπό ή νόμιμο σκοπό. Τα υπόχρεα πρόσωπα αυξάνουν το βαθμό και προσαρμόζουν τον τρόπο παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης, για να προσδιορίσουν αν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες είναι ασυνήθεις ή ύποπτες.

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα, για να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος ΙΙ που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος, οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύουν περαιτέρω, με αποφάσεις τους τους παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου και τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τα υπόχρεα πρόσωπα που εποπτεύουν, αντίστοιχα. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχο περιεχομένου αποφάσεις.

Άρθρο 17
Διασυννοριακές σχέσεις ανταπόκρισης
(άρθρα 19 και 24 της Οδηγίας 2015/849)

1. Στις διασυννοριακές σχέσεις ανταπόκρισης με ίδρυμα πελάτη από τρίτη χώρα, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν, πλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, να:

α) συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες, σχετικά με το ίδρυμα πελάτη για να κατανοήσουν πλήρως τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επ' αυτού,

β) αξιολογούν τους ελέγχους που διενεργεί το ίδρυμα πελάτη κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) λαμβάνουν την έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης,

δ) προσδιορίζουν ρητά τις αρμοδιότητες του κάθε μέλους στο πλαίσιο της σύμβασης ανταπόκρισης,

ε) διασφαλίζουν, επί λογαριασμών πλάγιας πρόσβασης (payable through accounts), ότι το ίδρυμα πελάτη επαληθεύει την ταυτότητα των πελατών και ασκεί συνεχή δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ιδρύματος ανταποκριτή, καθώς και ότι μπορεί να παράσχει στοιχεία και δεδομένα, σχετικά με την δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, ύστερα από σχετικό αίτημα του ιδρύματος ανταποκριτή.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα ή με πιστωτικό ίδρυμα ή με χρηματοπιστωτικό οργανισμό που είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί του από εικονικές τράπεζες.

Άρθρο 18
Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα
(άρθρα 20, 21, 22 και 23 της Οδηγίας 2015/849)

1. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, στενούς συγγενείς και στενούς συνεργάτες τους, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν, πλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, να:

α) διαθέτουν κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνου και να εφαρμόζουν διαδικασίες ανάλογες με το βαθμό κινδύνου, για να διαπιστώνουν αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες προσώπων,

β) λαμβάνουν την έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους για τη σύναψη ή διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,

γ) λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων, τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή,

δ) διενεργούν στενότερη και συνεχή παρακολούθηση των εν λόγω επιχειρηματικών σχέσεων.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν εύλογα μέτρα, για να διαπιστώνουν κατά πόσον οι δικαιούχοι ασφαλισματος ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής ή, ενδεχομένως, ο

πραγματικός δικαιούχος αυτού είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, μέλος της οικογένειάς του ή στενός συνεργάτης του. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται το αργότερο κατά το χρόνο πληρωμής του ασφαλισματος ή εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Όταν εντοπίζεται υψηλότερος κίνδυνος, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν, πλέον της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, να:

α) ενημερώνουν ανώτερο διοικητικό στέλεχος πριν από την πληρωμή του προϊόντος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου,

β) διενεργούν αυστηρότερο έλεγχο του συνόλου της επιχειρηματικής σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο.

3. Όταν ένα πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο έχει παύσει να ασκεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα σε ένα κράτος - μέλος της Ένωσης ή τρίτη χώρα ή να κατέχει σημαντική δημόσια θέση σε διεθνή οργανισμό, τα υπόχρεα πρόσωπα απαιτείται να λαμβάνουν υπόψη για χρονικό διάστημα ενός (1) τουλάχιστον έτους τον κίνδυνο που συνεχίζει να θέτει το εν λόγω πρόσωπο και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, έως ότου κρίνουν ότι το πρόσωπο αυτό δεν ενέχει πλέον κίνδυνο που χαρακτηρίζει ειδικά τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.

Άρθρο 19
Εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη
(άρθρα 25, 26, 27, 28 και 29 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 13. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων εξακολουθεί να βαρύνει το υπόχρεο πρόσωπο.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως τρίτα μέρη νοούνται:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα,
 β) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,
 γ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

δ) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,
 ε) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,
 στ) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
 ζ) οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,
 η) οι ασφαλιστικές εταιρείες,

θ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που εδρεύουν σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της FATF.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος:

α) λαμβάνουν από το τρίτο μέρος κάθε πληροφορία που αυτό αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 13,

β) διασφαλίζουν ότι τους διαβιβάζονται αμελλητί, ύστερα από αίτημά τους, αντίγραφα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, των εγγράφων που έχει αποκτήσει το τρίτο μέρος κατά την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δέουσας επιμέλειας.

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα που βασίζονται σε άλλη εταιρεία του ομίλου ως τρίτο μέρος θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις του παρόντος εφόσον:

α) ο όμιλος εφαρμόζει πολιτική και διαδικασίες καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα ή σε ισοδύναμες με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 διατάξεις,

β) η αποτελεσματική εφαρμογή των προβλέψεων της περίπτωσης α' υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου από εποπτική αρχή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας μέλους της FATF.

5. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης, αν, δυνάμει της σύμβασης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος είναι μέρος του υπόχρεου προσώπου.

6. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις με τις οποίες τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με το παρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ** **ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ**

Άρθρο 20

Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων νομικών προσώπων (άρθρο 30 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι εταιρικές και άλλες οντότητες που έχουν έδρα στην Ελλάδα υποχρεούνται να συλλέγουν και να φυλάσσουν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες, σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους, καταχωρίζοντας αυτές σε ειδικό μητρώο που τηρούν στην έδρα τους. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, την υπηκοότητα και τη χώρα διαμονής τους, καθώς επίσης και το είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχουν.

2. Η τήρηση του ειδικού μητρώου της παραγράφου 1 γίνεται με επιμέλεια του υπευθύνου εταιρικής συμμόρφωσης για εισηγμένες εταιρείες σε οργανωμένη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης ή του αρμόδιου ανώτατου στελέχους διοίκησης ανάλογου τμήματος σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50) για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 31.

3. Τα νομικά αυτά πρόσωπα και οντότητες χορηγούν τις πληροφορίες τόσο για το νόμιμο όσο και για τον πραγματικό δικαιούχο τους στα υπόχρεα πρόσωπα, όταν αυτά λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, καθώς επίσης και στην Αρχή, τις αρμόδιες αρχές και τις εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ύστερα από αίτημά τους.

4. Στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) δημιουργείται Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, το οποίο συνδέεται ηλεκτρονικά με το ΑΦΜ κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας και μπορεί να συνδέεται με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο οποίο είναι καταχωρισμένο το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα, καθώς

και με τα Αποθετήρια Τίτλων. Η ΓΓΠΣ μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, ως φορέας παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος αυτού.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, σχετικά με τη σύνδεση του Μητρώου με τα στοιχεία του Γ.Ε.Μ.Η..

6. Πρόσβαση στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων έχουν η Αρχή και οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας χωρίς κανένα περιορισμό, καθώς και οι αρμόδιες αρχές και τα υπόχρεα πρόσωπα αποκλειστικά στο πλαίσιο της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας. Η Αρχή, και οι άλλες αρχές των άρθρων 6 και 9 διαβιβάζουν τα στοιχεία στις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημά τους.

7. Πρόσβαση στα ελάχιστα στοιχεία του Μητρώου της παραγράφου 4 μπορεί να έχει κάθε πρόσωπο ή οργανισμός που αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, μπορεί να θεσπίζονται περιορισμοί στην πρόσβαση των προσώπων αυτών, ως προς το σύνολο ή μέρος των πληροφοριών που αφορούν τον πραγματικό δικαιούχο, όταν η πρόσβαση αυτή αιτιολογημένα μπορεί να εκθέσει τον πραγματικό δικαιούχο σε κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής, εκβιασμού, βίας ή εκφοβισμού ή αν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή με άλλον τρόπο ανίκανος για δικαιοπραξία.

8. Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγεται την αναστολή έκδοσης φορολογικής ενημερότητας των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων. Η αρμόδια φορολογική διοίκηση ενημερώνει πάραυτα την Αρχή μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 9 για τη συμμόρφωση των ανωτέρω υπόχρεων με την τήρηση και ενημέρωση του Μητρώου της παραγράφου 4.

9. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης της παραγράφου 1, με απόφαση της Αρχής επιβάλλεται σε βάρος των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και τίθεται προθεσμία για τη συμμόρφωσή τους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Το πρόστιμο αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και εισπράττεται, σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Κ.Ε.Δ.Ε., Α' 90).

10. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να συνιστούν κοινά πληροφοριακά συστήματα τα οποία επιτρέπουν την καταχώριση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση επαρκών, ακριβών και επίκαιρων πληροφοριών για τους νόμιμους και τους πραγματικούς δικαιούχους των νομικών προσώπων που είναι πελάτες τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εδρεύουν στην αλλοδαπή. Για το σκοπό αυτόν, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να ιδρύουν ειδικά νομικά πρόσωπα ή να αξιοποιούν υπάρχοντα νομικά πρόσωπα εξειδικευμένα στη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τη διάθεση εμπορικών και διαπραγματευτικών πληροφοριών. Στα πληροφοριακά αυτά συστήματα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση της Αρχής,

της Τράπεζας της Ελλάδος, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και των αρμόδιων εισαγγελικών ή άλλων αρχών με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία του Μητρώου της παραγράφου 4, τον τρόπο καταχώρισης σε αυτό των στοιχείων των ειδικών μητρώων της παραγράφου 1, τη διασύνδεσή τους με τα Αποθετήρια Τίτλων και τα πληροφοριακά συστήματα της παραγράφου 10 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

12. Η λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων τίθεται σε πλήρη ισχύ μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 21

Μητρώο πραγματικών δικαιούχων καταπιστευμάτων (άρθρο 31 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι καταπιστευματοδόχοι σε σχήμα ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) που διέπεται από την ελληνική νομοθεσία, οφείλουν να αποκτούν και να διατηρούν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες, σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους του καταπιστεύματος.

Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν την ταυτότητα: α) του ιδρυτή, β) του ή των καταπιστευματοδόχων, γ) του προστάτη (ενδεχομένως), δ) των δικαιούχων ή της κατηγορίας δικαιούχων, ε) οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος. Η τήρηση του ειδικού μητρώου γίνεται με επιμέλεια του διαχειριστή εφαρμοζομένων των διατάξεων του ν. 2472/1997 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 31.

2. Οι καταπιστευματοδόχοι γνωστοποιούν την ιδιότητά τους αυτή και παρέχουν εγκαίρως στις υπόχρεες οντότητες τις πληροφορίες της παραγράφου 1, όταν, ως καταπιστευματοδόχοι, συνάπτουν επιχειρηματική σχέση ή πραγματοποιούν περιστασιακή συναλλαγή που υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στις περιπτώσεις β', γ' και δ' του άρθρου 12.

3. Στις πληροφορίες της παραγράφου 1 έχουν άμεση πρόσβαση η Αρχή και οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6.

4. Αν το σχήμα καταπιστευματικής διαχείρισης παράγει φορολογικές υποχρεώσεις, οι πληροφορίες της παραγράφου 1 καταχωρίζονται, επίσης, σε ειδική μερίδα του Μητρώου της παραγράφου 4 του άρθρου 20, στην οποία εξασφαλίζεται άμεση και απεριόριστη πρόσβαση της Αρχής, των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των αρμόδιων αρχών, χωρίς να ειδοποιείται το ερευνώμενο σχήμα. Οι υπόχρεες οντότητες έχουν, επίσης, άμεση πρόσβαση στο Μητρώο στο πλαίσιο δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.

5. Οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ παρέχουν εγκαίρως τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 στις αρμόδιες αρχές και τις ΜΧΠ άλλων κρατών - μελών.

6. Τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν εφαρμόζονται σε άλλα είδη νομικών μορφωμάτων με δομή ή λειτουργία παρεμφερή με τα καταπιστεύματα.

7. Ο Κεντρικός Φορέας Συντονισμού κοινοποιεί στην Επιτροπή τα χαρακτηριστικά των μηχανισμών του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 22

Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή (άρθρο 33 και άρθρο 34 παρ. 2 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν να:

α) ενημερώνουν αμελλητί, με δική τους πρωτοβουλία, την Αρχή, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η υποχρέωση αυτή αφορά και κάθε περίπτωση απόπειρας ύποπτης συναλλαγής,

β) παρέχουν αμελλητί στην Αρχή, στην αρμόδια αρχή και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ύστερα από αίτημά τους, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και στοιχεία, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

2. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται από τους συμβολαιογράφους, τους δικηγόρους, τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τους λογιστές-φοροτεχνικούς συμβούλους αποκλειστικά και μόνον για τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του εν λόγω πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δίκη ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

3. Αν το υπόχρεο πρόσωπο έχει διορίσει υπεύθυνο για τον έλεγχο συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης, η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή υποβάλλεται από αυτόν.

4. Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 38.

Άρθρο 23

Αποχή από συναλλαγές (άρθρο 35 της Οδηγίας 2015/849)

Τα υπόχρεα πρόσωπα απέχουν υποχρεωτικώς από τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων ή συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού ολοκληρώσουν τις απαραίτητες ενέργειες της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 και συμμορφωθούν με τις οδηγίες της Αρχής. Εφόσον η αποφυγή της διενέργειας των ανωτέρω συναλλαγών είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τις προσπάθειες δίωξης των δικαιούχων αυτών, τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνουν την Αρχή αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Άρθρο 24
Υποχρεώσεις αναφοράς των αρμόδιων αρχών,
των διαχειριστών αγορών
και των γραφείων αντιπροσωπείας
(άρθρο 36 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την Αρχή αν, κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε υπόχρεα πρόσωπα, πληροφορηθούν ή διαπιστώσουν με οποιονδήποτε τρόπο γεγονότα, που μπορεί να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να αναφέρουν στην Αρχή περιπτώσεις για τις οποίες υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων του ν. 4514/2018 (Α' 18) και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

3. Την ίδια υποχρέωση αναφοράς έχουν και τα στερούμενα ίδιας νομικής προσωπικότητας γραφεία αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, καθώς και οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, όταν έχουν σοβαρές ενδείξεις ότι επιχειρείται να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των προσώπων των παραγράφων 2 και 3 με τις υποχρεώσεις του παρόντος και ιδίως, επικαιροποιούν τους μηχανισμούς ελέγχου, τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής που έχουν θεσπίσει για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 25
Υποβολή αναφορών για αδικήματα
ειδικής αρμοδιότητας

1. Για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. που υπάγονται στα βασικά αδικήματα του άρθρου 4, ορίζονται τα εξής:

α) το Σ.Δ.Ο.Ε., όταν συντάσσει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, η διερεύνηση της οποίας εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, υποβάλλει αυτήν και στην Αρχή. Επιπροσθέτως, μπορεί να αναφέρει στην Αρχή υποθέσεις για τις οποίες έχει συντάξει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά μόνο για το βασικό αδίκημα και να συνεργαστεί με αυτή, διενεργώντας έρευνες από κοινού σε υποθέσεις συντρέχουσας αρμοδιότητας,

β) οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα ελεγκτικά κέντρα, όταν διαπιστώνουν παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας ή λοιπές παραβάσεις αρμοδιότητάς τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως και τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε.,

γ) οι Τελωνειακές Υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ή λοιπές παραβάσεις αρμοδιότητάς τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε..

2. Οι αναφορές των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 υποβάλλονται στην Αρχή για αδικήματα που διαπράχθηκαν από τις 26.6.2017 και εξής, εφόσον τα οικεία ποσά υπερβαίνουν τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Για τα αδικήματα της περίπτωσης γ' λαμβάνονται υπόψη αθροιστικώς τα επιμέρους ποσά που προκύπτουν από επιμέρους πράξεις του ίδιου αδικήματος ή και από διαφορετικά αδικήματα λαθρεμπορίας που διαπιστώνονται κατά τον εκάστοτε έλεγχο.

Άρθρο 26
Μέτρα προστασίας των αναφερόντων προσώπων
(άρθρα 37 και 38 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η καλόπιστη γνωστοποίηση πληροφοριών προς την Αρχή ή εντός του υπόχρεου προσώπου, σύμφωνα με το άρθρο 22 δεν αποτελεί παράβαση τυχόν νομοθετικής, κανονιστικής, διοικητικής ή συμβατικής απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για το υπόχρεο πρόσωπο και τους υπαλλήλους του, ακόμη και αν αποδειχθεί ότι δεν υπήρξε εγκληματική δραστηριότητα, ούτε μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της εργασιακής σύμβασης ή μεταβολή των όρων της επί το δυσμενέστερον.

2. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρουν τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προστατεύονται από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 2928/2001 (Α' 141).

Άρθρο 27
Απαγόρευση γνωστοποίησης
(άρθρο 39 παράγραφοι 1 και 6 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα, τα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοί τους απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν αρμοδίως πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί έρευνα ή ανάλυση για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα μέλη της διοίκησης, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των εποπτικών αρχών, καθώς και για δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Η παράβαση του ανωτέρω καθήκοντος εχεμύθειας επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

2. Η απόπειρα των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 να α-

ποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε εγκληματική δραστηριότητα, δεν συνιστά γνωστοποίηση κατά την έννοια του παρόντος.

Άρθρο 28

Εξαιρέσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης (άρθρο 39 παράγραφοι 3, 4 και 5 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η απαγόρευση του άρθρου 27 δεν κωλύει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και υποκαταστημάτων ή θυγατρικών τους που εδρεύουν σε τρίτη χώρα, εφόσον αυτά συμμορφώνονται πλήρως προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 36.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 27 δεν κωλύει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 που λειτουργούν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής, στην οποία υπάγεται το νομικό πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή κυριότητα, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των νομικών προσώπων. Το ίδιο ισχύει για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ανωτέρω υπόχρεων προσώπων και αντίστοιχων προσώπων από τρίτες χώρες, που επιβάλλουν υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα των περιπτώσεων α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα μπορεί να ανταλλάσσουν με υπόχρεα πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και συναλλαγή ή δραστηριότητα στην οποία συμμετέχουν από κοινού. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ανωτέρω ημεδαπών υπόχρεων προσώπων και ίδιας κατηγορίας ή επαγγελματικού κλάδου υπόχρεων προσώπων που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος, καθώς και υποχρεώσεις, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ρυθμίζονται η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών, τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την τήρηση της διαδικασίας αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 29

Επιτροπή Δικηγόρων (άρθρο 34 παρ. 1 της Οδηγίας 2015/849)

Συνιστάται Επιτροπή Δικηγόρων η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη που ορίζονται με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από γνώμη της ανωτέρω Ολομέλειας, μπορεί να ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της Επικράτειας στην Αρχή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Αρχή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 30

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα (άρθρα 40 και 42 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα εξής έγγραφα και πληροφορίες για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης από την Αρχή, τις αρμόδιες ή άλλες δημόσιες αρχές ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

α) τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 13,

β) τα πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά που είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Αρχή,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά μπορεί να προσδιορίζονται από τις εποπτικές αρχές.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων υποχρεούνται, πέραν όσων προβλέπονται στην παράγραφο 1, να τηρούν μητρώο για τις πληρωμές απόδοσης κερδών ανά παίκτη, με τις προϋποθέσεις και τα ποσοτικά όρια που ορίζονται με απόφαση της εποπτικής αρχής. Ειδικά, οι επιχειρήσεις καζίνο, εκτός του ανωτέρω μητρώου, τηρούν και μητρώο για την εξόφληση των μαρκών επ' ονόματι πελατών.

3. Τα στοιχεία των παραγράφων 1 και 2 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή την ημερομηνία της περιστασιακής

συναλλαγής. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής τα υπόχρεα πρόσωπα διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν επιτρέπεται ή επιβάλλεται αιτιολογημένα από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστική απόφαση η φύλαξή τους για μακρότερο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία. Για στοιχεία που αφορούν υποθέσεις για τις οποίες στις 25 Ιουνίου 2015 εκκρεμούσε έλεγχος ή έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και είχαν ζητηθεί πληροφορίες ή έγγραφα από υπόχρεο πρόσωπο, το τελευταίο οφείλει να διατηρήσει όλες τις σχετικές πληροφορίες ή έγγραφα μέχρι τις 25 Ιουνίου 2020 και, αν εκκρεμούσε ήδη ποινική διαδικασία, μέχρι τις 25.6.2025.

4. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται πλήρως και χωρίς καθυστέρηση, μέσω διαιτών που εξασφαλίζουν το απόρρητο των ερευνών, σε αίτημα της Αρχής, της αρμόδιας ή άλλης δημόσιας αρχής ως προς το αν διατηρεί ή είχε συνάψει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα ως προς το είδος της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και για κάθε σχετική συναλλαγή.

Άρθρο 31

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρα 41 και 43 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία από τα υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μόνο με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν ή να τύχουν επεξεργασίας για άλλους σκοπούς.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα παρέχουν στους νέους πελάτες τις πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2472/1997 πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνεται συγκεκριμένα γενική ενημέρωση, αναφορικά με τις νομικές υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο για επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

3. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θεωρείται ζήτημα δημόσιου συμφέροντος, σύμφωνα με το ν. 2472/1997.

4. Κατ' εφαρμογή της απαγόρευσης γνωστοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27, ο περιορισμός εν όλω ή εν μέρει, του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου τα υπόχρεα πρόσωπα, οι αρμόδιες αρχές, η Αρχή και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των

αρχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 20 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους για τους σκοπούς του παρόντος, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται η διενέργεια επίσημων ή νομικών ερευνών, αναλύσεων ή διαδικασιών και για να εξασφαλιστεί ότι δεν διακυβεύονται η πρόληψη, η διερεύνηση και ο εντοπισμός της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 32

Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές (άρθρο 44 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των αρμόδιων αρχών, καθώς και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών, φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία, σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται ετησίως από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον:

α) μετρήσιμα δεδομένα σχετικά με το μέγεθος και τη σημασία των διάφορων τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των υπόχρεων προσώπων και δεδομένων σχετικά με την οικονομική σημασία κάθε τομέα,

β) μετρήσιμα δεδομένα από τα επιμέρους στάδια αναφοράς, διερεύνησης και εκδίκασης των υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται σε ετήσια βάση:

αα) ο αριθμός των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή,

ββ) η κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες,

γγ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν διερευνηθεί,

δδ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν τεθεί στο αρχείο,

εε) ο αριθμός των πορισμάτων που έχουν υποβληθεί στον Εισαγγελέα,

στστ) τα είδη των βασικών αδικημάτων που έχουν εντοπιστεί,

ζζ) ο αριθμός των προσώπων που έχουν διωχθεί για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ηη) ο αριθμός των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τα ανωτέρω αδικήματα,

θθ) η αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί, κατασχεθεί ή δημευθεί,

υ) δεδομένα όσον αφορά τον αριθμό των διασυνοριακών αιτήσεων παροχής πληροφοριών που έχουν υποβληθεί, απορριφθεί και απαντηθεί πλήρως ή εν μέρει από την Αρχή,

δ) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 33,

ε) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των αρμόδιων αρχών.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η Αρχή και οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για την επαρκή ενημέρωση του κοινού.

Άρθρο 33

Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, την ταξινόμηση και την επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που έχουν ερευνηθεί και των προσώπων που έχουν διωχθεί, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα κατασχεθέντα ή δημιουργηθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται, επίσης, η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Αρχή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 34

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών

(άρθρο 32 παράγραφοι 4, 5, 6

και άρθρα 53, 54, 55 και 57

της Οδηγίας 2015/849)

1. Η Αρχή διαβιβάζει και ανταλλάσσει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των αναλύσεων της, με τις αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με τις εποπτικές αρχές, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται αναγκαίες για το έργο τους και για την εκπλήρωση των νόμιμων καθηκόντων τους. Επίσης, μπορεί να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που έχουν διεξαχθεί από τις εν λόγω αρχές, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 49.

Η Αρχή μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών, αν αυτή μπορεί να έχει αρνητική επίπτωση στις διεξαγόμενες έρευνες ή αναλύσεις ή αν η γνωστοποίηση των πληροφοριών είναι σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή δεν εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίον ζητείται.

Η Αρχή ενημερώνει μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες την Α.Α.Δ.Ε. για τις περιπτώσεις δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων, που προέρχονται από φορολογικά αδικήματα, τελωνειακά αδικήματα ή αδικήματα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ενημερώνει το Σ.Δ.Ο.Ε. για τις δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων

που αφορούν εν γένει αδικήματα, που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του, καθώς και για περιπτώσεις αποκάλυψης εστίων οικονομικού εγκλήματος, απάτης, διαφθοράς και ύποπτης κίνησης κεφαλαίων που έχουν περιέλθει σε γνώση της, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24.

2. Η Αρχή ανταλλάσσει, με δική της πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτημα, με ΜΧΠ άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης, που μπορεί να είναι χρήσιμες για τις επιχειρησιακές τους αναλύσεις. Αν λαμβάνει αναφορές ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών που αφορούν άλλο κράτος - μέλος, τις διαβιβάζει αμελλητί στην αντίστοιχη ΜΧΠ.

3. Τα εκατέρωθεν αιτήματα ανταλλαγής πληροφοριών πρέπει να περιλαμβάνουν τα πραγματικά περιστατικά και το πλαίσιο διενέργειας της έρευνας, τους λόγους υποβολής του αιτήματος και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι ζητούμενες πληροφορίες. Η Αρχή εκτελεί μόνο αιτήματα που πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις. Επιπλέον η Αρχή μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών για λόγους εθνικής ασφάλειας και στις περιπτώσεις που η παροχή των πληροφοριών παραβιάζει το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Κατά την ανταλλαγή πληροφοριών με ΜΧΠ άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί να επιβάλλονται περιορισμοί και προϋποθέσεις ως προς τη χρήση τους. Οι πληροφορίες που προέρχονται από Μονάδες άλλων κρατών - μελών, μπορούν να χρησιμοποιούνται από την Αρχή μόνο για το σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν και με σεβασμό των επιβληθέντων περιορισμών ή προϋποθέσεων. Οποιαδήποτε διαβίβαση των πληροφοριών αυτών σε άλλη αρχή ή φορέα ή χρήση του για σκοπούς πέραν των αρχικώς εγκριθέντων, υπόκειται σε προηγούμενη συγκατάθεση της Μονάδας που παρέχει τις πληροφορίες. Αν ζητείται η συγκατάθεση της Αρχής για τη διαβίβαση των πληροφοριών που έχει παράσχει σε άλλες αρχές ή φορείς του αιτούντος κράτους - μέλους, η Αρχή δεν αρνείται τη σχετική συγκατάθεση, παρά μόνον αν η διαβίβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και αν η διαβίβαση θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διενέργεια εγχώριας ποινικής έρευνας ή να προξενήσει σαφώς δυσανάλογη βλάβη στα έννομα συμφέροντα ενός προσώπου ή στο δημόσιο συμφέρον ή να αντίκειται σε θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου. Η άρνηση συγκατάθεσης αιτιολογείται δεόντως.

5. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί ομοίως να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσης πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τον παρόντα και να αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεργασίας μπορεί να εξειδικεύονται οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ανωτέρω ανταλλαγής πληροφοριών.

6. Οι αρχές της παραγράφου 1 μπορεί να διενεργούν κοινούς ελέγχους σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τον παρόντα.

7. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, ως πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης νοούνται εκείνες που αφορούν την επιχειρηματική, επαγγελ-

ματική ή εμπορική συμπεριφορά προσώπων, τα στοιχεία των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους, τα φορολογικά στοιχεία τους, καθώς και πληροφορίες που σχετίζονται με ποινικά αδικήματα και φορολογικές, τελωνειακές ή άλλες διοικητικές παραβάσεις. Οι διαφορές μεταξύ των ορισμών των φορολογικών εγκλημάτων, σύμφωνα με το εκάστοτε εθνικό δίκαιο δεν εμποδίζουν την ικανότητα των ΜΧΠ να ανταλλάσσουν πληροφορίες ή να παρέχουν συνδρομή σε άλλη ΜΧΠ, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με την οικεία εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 35

Εσωτερικές διαδικασίες

(άρθρο 8 και άρθρο 61 παρ. 3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, για να εντοπίζουν και να εκτιμούν τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, όπως αυτούς που σχετίζονται με τους πελάτες τους, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους διαύλους παροχής υπηρεσιών.

2. Οι εκτιμήσεις κινδύνων των υπόχρεων προσώπων τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν εσωτερικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του παρόντος.

Οι ανωτέρω πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες είναι ανάλογες προς το χαρακτήρα και το μέγεθος των υπόχρεων προσώπων και αφορούν:

α) την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείου, τον ορισμό υπευθύνου σε επίπεδο διοίκησης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και τον έλεγχο καταλληλότητας των εργαζομένων,

β) τη συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών.

Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζομένους τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς το χαρακτήρα και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου.

4. Οι εφαρμοζόμενες εσωτερικές πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες εγκρίνονται από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, τα οποία παρακολουθούν και, όπου ενδεικνύται, ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

5. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν με απόφασή τους συγκεκριμένες υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο παρόν, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το μέγεθος και τη φύση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων προσώπων. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί να αποφασίσουν ότι δεν χρειάζονται επιμέρους τεκμηριωμένες εκτιμήσεις

κινδύνων, όταν οι εγγενείς για την κατηγορία υπόχρεων προσώπων κίνδυνοι είναι σαφείς και κατανοητοί.

Άρθρο 36

Εσωτερικές διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου (άρθρο 45 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα που ανήκουν σε όμιλο εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για τους σκοπούς του παρόντος σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η εν λόγω υποχρέωση ισχύει και για τις θυγατρικές και τα υποκαταστήματα που ανήκουν κατά πλειοψηφία στα υπόχρεα πρόσωπα και βρίσκονται σε κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα που λειτουργούν εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις τηρούν τις σχετικές εθνικές διατάξεις του κράτους υποδοχής.

3. Τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές εταιρείες, που ανήκουν κατά πλειοψηφία στα υπόχρεα πρόσωπα και βρίσκονται σε τρίτες χώρες όπου οι ελάχιστες απαιτήσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι λιγότερο αυστηρές από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζουν τις τελευταίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την προστασία των δεδομένων, στο βαθμό που το επιτρέπει η νομοθεσία της τρίτης χώρας. Αν η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν το επιτρέπει, τα υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές τους, εφαρμόζουν επιπρόσθετα μέτρα, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ενημερώνουν σχετικά την αρμόδια αρχή. Η αρμόδια αρχή, αν θεωρεί ότι τα επιπρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, εφαρμόζει συμπληρωματικές εποπτικές δράσεις, στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να απαιτήσει από το υπόχρεο πρόσωπο να μη συνάψει ή να τερματίσει επιχειρηματικές σχέσεις και να μην εκτελέσει συναλλαγές και, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να παύσει τις δραστηριότητές του στην τρίτη χώρα.

4. Αν η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 σε υποκαταστήματα και θυγατρικές των υπόχρεων προσώπων στη χώρα αυτή, τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνουν την Αρχή, την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή και τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνουν ακολούθως τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές.

5. Πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται σε αναφορές ασύνηθων ή ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στην Αρχή από τα υπόχρεα πρόσωπα και αφορούν κεφάλαια που αποτελούν προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, επιτρέπεται να ανταλλάσσονται εντός του ομίλου, εκτός αν δοθούν διαφορετικές οδηγίες από την Αρχή.

6. Οι εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα με μορφή διαφορετική από υποκατάστημα και των οποίων η έδρα βρίσκεται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επαφής στην Ελλάδα, για να εξασφαλίζει για λογαριασμό τους τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος και να διευκολύνει την εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εγγράφων και πληροφοριών σ' αυτήν ύστερα από σχετικό αίτημα.

Άρθρο 37
Κατάρτιση και εκπαίδευση
(άρθρο 46 παρ. 1 εδάφια α' και β'
της Οδηγίας 2015/849)

Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα ανάλογα με τους εκτιμώμενους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος και των σχετικών κανονιστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποχρεώσεων για την προστασία των δεδομένων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τον εντοπισμό των δραστηριοτήτων που συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και την εκμάθηση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να ενεργούν στις περιπτώσεις αυτές.

Άρθρο 38
Αρμόδια στελέχη
(άρθρο 46 παρ. 4 της Οδηγίας 2015/849)

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να ορίσει ένα διευθυντικό στέλεχος, στο οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για διάπραξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κάθε γεγονός που λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στον διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας, ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος. Το τελευταίο ενημερώνει σχετικά, τηλεφωνικά ή με εμπιστευτικό έγγραφο ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο, την Αρχή, παρέχοντάς της συγχρόνως κάθε χρήσιμη πληροφορία ή στοιχείο, αν μετά την εξέταση που πραγματοποιεί, κρίνει ότι οι πληροφορίες και τα υπάρχοντα στοιχεία δικαιολογούν την αναφορά.

Οι αρμόδιες αρχές μπορούν με απόφασή τους να επιβάλουν αντιστοίχως την εφαρμογή των διατάξεων της

παρούσας και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα.

2. Αν περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα ανήκουν σε όμιλο, αυτός ορίζει διευθυντικό στέλεχος από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο το στέλεχος αυτό συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα διευθυντικά στελέχη των επί μέρους εταιρειών του ομίλου που ορίζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνει γνώση των αναφορών τους προς την Αρχή και μπορεί να υποβάλει αναφορές σ' αυτήν και ο ίδιος, παρέχοντας στοιχεία από όλες τις εταιρείες του ομίλου.

3. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να προσδιορίζονται διαδικασίες και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι όμιλοι και οι εταιρείες κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ
ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο 39
Ποινικές κυρώσεις
(άρθρο 58 παρ. 1 της Οδηγίας 2015/849)

1.α) Με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β) Ο υπαίτιος των πράξεων της περίπτωσης α' τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται στα αδικήματα των περιπτώσεων γ' και ε' του άρθρου 4, ακόμη και αν για αυτά προβλέπεται ποινή φυλάκισης.

γ) Ο υπαίτιος των πράξεων της περίπτωσης α' τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

δ) Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουςιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

ε) Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων, αυτοργού και συμμετοχών, για τις πράξεις των περιπτώσεων α', β' και γ', εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των

πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος.

στ) Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση, ο υπαίτιος αυτού τιμωρείται για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων, που δεν είναι συμμετοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και του β' βαθμού ή σύζυγος, θετός γονέας ή θετό τέκνο του υπαιτίου του βασικού αδικήματος.

ζ) Αν εχώρησε καταδίκη του υπαιτίου για βασικό αδίκημα, η ποινή κατ' αυτού ή τρίτου από τους αναφερόμενους στο δεύτερο εδάφιο της περίπτ. στ' για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που έχουν προκύψει από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.

η) Οι περιπτώσεις στ' και ζ' δεν ισχύουν στις περιπτώσεις της περίπτωσης γ' και στα βασικά αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β'.

θ) Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση και τα έσοδα που έχουν προκύψει δεν υπερβαίνουν το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως δύο (2) ετών. Αν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαιτίου του βασικού αδικήματος ή τρίτου οι περιστάσεις της περίπτωσης γ', η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων είναι φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

ι) Στα εγκλήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 ΠΚ, λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης του έτους 2005 για τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και τη δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ν. 4478/2017, Α' 91).

2. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτει ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.

3. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, αίρεται το αξιόποινο ή κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποινο εξαλειφθηκε λόγω παραγραφής.

4. Όπου στο παρόν άρθρο προβλέπεται αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και χρηματική ποινή, δεν εφαρμόζεται η περίπτωση ε' του άρθρου 83 ΠΚ.

5. Τα κακούργηματα που προβλέπονται στο άρθρο 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακούργημάτων.

Άρθρο 40

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος του άρθρου 4 ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που έχουν αποκτηθεί αμέσως ή έμμεσα από προϊόν τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που έχουν χρησιμοποιηθεί ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση απόδοσής τους στον ιδιοκτήτη, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ), δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Σε περίπτωση ανάμειξης του προϊόντος του αδικήματος με περιουσία που προέρχεται από νόμιμες πηγές, η κατάσχεση και η δήμευση επιβάλλονται μέχρι του ποσού της αξίας του προϊόντος αυτού. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσης τους. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων.

2. Αν η περιουσία ή το προϊόν, σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται με τους όρους της παραγράφου 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος.

Η δήμευση που επιβάλλεται με τους όρους της παραγράφου 1 και της παρούσας παραγράφου δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί των περιουσιακών στοιχείων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν έχει ασκηθεί δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικώς ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές, η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και αν δεν έχει ασκηθεί δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Το άρθρο 492 και η παράγραφος 3 του άρθρου 504 ΚΠΔ εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 310 και το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 373 ΚΠΔ εφαρμόζονται αναλόγως και αν έχει διαταχθεί δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετείχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σε αυτήν.

Άρθρο 41
Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου
(άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από πρακτικό ή γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών (3) ετών για ποινικό αδίκημα της παραγράφου 2, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα της παραγράφου 2, έστω και αν δεν έχει ασκηθεί για το αδίκημα αυτό δίωξη, λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στα παρακάτω ποινικά αδικήματα, εφόσον αυτά αμέσως ή εμμέσως μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος:

α) σε εκείνα των περιπτώσεων α' έως και θ' του άρθρου 4,

β) σε εκείνα των άρθρων 207 έως 208Α ΠΚ,

γ) σε εκείνα των άρθρων 216, 372, 374 έως 375 και 394 ΠΚ, εφόσον αφορούν μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,

δ) σε εκείνα των άρθρων 348Α έως 348Γ, 349 παράγραφοι 1-2 ΠΚ,

ε) σε εκείνα των άρθρων 292Β παρ. 2-3 και 381Α παράγραφοι 2-3 ΠΚ.

3. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει μεταβιβαστεί σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ' ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε την περιουσία μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα, αν τα ανωτέρω πρόσωπα κατά το χρόνο που την απέκτησαν, γνώριζαν την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 42
Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης
περιουσιακών στοιχείων
(άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊ-

όντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 40. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, των τίτλων, των χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα, γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, στο πιστωτικό ίδρυμα ή το χρηματοπιστωτικό οργανισμό και επιδίδεται στον κατηγορούμενο. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων επιδίδεται και στον συνδικαιούχο, σε περίπτωση δε θυρίδων και στον πληρεξούσιο του μισθωτή.

2. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παρούσας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Η απαγόρευση δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί του λογαριασμού, των τίτλων ή των χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, μπορεί ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου ή άλλου περιουσιακού στοιχείου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, κατά περίπτωση στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο κτηματολογικού γραφείου ή νηολογίου ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας προς καταχώρηση της σχετικής εγγραφής, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους έχει κοινοποιηθεί. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επιδίδεται στον κατηγορούμενο. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στα βιβλία των ανωτέρω αρμόδιων υπηρεσιών μετά την εγγραφή της ανωτέρω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

4. Ο κατηγορούμενος, ο ύποπτος τέλεσης αξιόποινης

πράξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 4 και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή ή την ανάκληση του βουλεύματος, με αίτηση που απευθύνεται προς το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι (20) μέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης ή του βουλεύματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της αίτησης και η προθεσμία προς τούτο δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλεύματος. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.

5. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Αρχή, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, του ανοίγματος θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3. Τα σχετικά, με τη δέσμευση, στοιχεία και αντίγραφο του φακέλου της υπόθεσης διαβιβάζονται στον αρμόδιο Εισαγγελέα, χωρίς αυτό να παρακωλύει τη συνέχιση της έρευνας από την Αρχή. Τα πρόσωπα που βλάπτονται από την παραπάνω δέσμευση έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παράγραφο 4.

6. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρχή που αποφάσισε τη δέσμευση ή με την προσφυγή που προβλέπεται στις παραγράφους 4 και 5, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκών για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων ως άνω στοιχείων.

7. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

Άρθρο 43

Εφαρμογή κυρώσεων επιβαλλόμενων από διεθνείς οργανισμούς (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Όταν για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επιβάλλεται, με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων συγκεκριμένων προσώπων και η απαγόρευση της παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε αυτά, ακολουθείται η εξής διαδικασία, ύστερα από την ένταξη των εν λόγω Αποφάσεων ή Κανονισμών στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και όπου αυτή απαιτείται:

α) Οι ανωτέρω Αποφάσεις και Κανονισμοί, καθώς και οι τροποποιητικές ή αναθεωρητικές αυτών Αποφάσεις διαβιβάζονται άμεσα μετά την έκδοσή τους από το Υπουργείο Εξωτερικών στην Μονάδα της παραγράφου 3 του άρθρου 48 της Αρχής, η οποία τηρεί αναλυτικούς καταλόγους των κατονομαζόμενων προσώπων.

β) Η Μονάδα ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 για τις ανωτέρω Αποφάσεις και Κανονισμούς και ζητεί επισταμένη έρευνα για

τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των κατονομαζόμενων προσώπων. Στα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται και αυτά που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν ή ελέγχονται από τα ανωτέρω πρόσωπα. Η Μονάδα ζητεί, επίσης, αναλυτικά στοιχεία για τις κάθε είδους συναλλαγές ή δραστηριότητες των ανωτέρω προσώπων κατά την τελευταία πενταετία, για το αν αυτά είχαν ή έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση με το αναφέρον υπόχρεο πρόσωπο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο ή πληροφορία. Επίσης, παρέχει οδηγίες για τη διαδικασία εντοπισμού και διαχωρισμού των προς δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, για τη διαδικασία αποδέσμευσης μέρους ή του συνόλου αυτών, σύμφωνα με την περίπτωση στ' και για τον τρόπο άρσης των μέτρων δέσμευσης κατά διαγραφέντων από τους καταλόγους προσώπων, σύμφωνα με την περίπτωση ζ'.

γ) Η Μονάδα μπορεί να διαβιβάζει τους σχετικούς καταλόγους και σε δημόσιες αρχές που τηρούν αρχεία και διαθέτουν ενδεχομένως πληροφορίες για τον εντοπισμό των ανωτέρω προσώπων ή περιουσιακών τους στοιχείων.

δ) Η Μονάδα εκτελεί άμεσα τα μέτρα που προβλέπονται στις Αποφάσεις και στους Κανονισμούς σχετικά με τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατονομαζόμενων προσώπων, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και του ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων από μέρους τους, την απαγόρευση παροχής χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών υπηρεσιών σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο προβλεπόμενο μέτρο. Η εκτελεστική διάταξη της Μονάδας επιδίδεται στα παραπάνω πρόσωπα.

ε) Το πρόσωπο του οποίου έχουν δεσμευθεί περιουσιακά στοιχεία, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος έχει έννομο συμφέρον δικαιούνται να προσβάλουν την ανωτέρω διάταξη ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοσή της. Οι προσφεύγοντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης.

στ) Η Μονάδα μπορεί να χορηγήσει, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων προσώπων, ειδική άδεια για την επαύξηση, αποδέσμευση ή χρησιμοποίηση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί, για τους λόγους και με τη διαδικασία που αναφέρονται στις σχετικές Αποφάσεις και Κανονισμούς του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ζ) Σε περίπτωση διαγραφής προσώπου από τους σχετικούς καταλόγους, ύστερα από Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναθεωρεί ή τροποποιεί προηγούμενη Απόφαση ή Κανονισμό, η Μονάδα διατάσσει άμεσα την άρση της δέσμευσης και κάθε άλλου μέτρου που έχει ληφθεί, ενημερώνοντας σχετικά τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα ονόματα των προσώπων που έχουν διαγραφεί από τον κατάλογο και των οποίων τα οικονομικά στοιχεία έχουν αποδεσμευθεί μπορεί να αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής, με τη συναίνεση των προσώπων αυτών.

η) Όποιο υπόχρεο φυσικό πρόσωπο ή στέλεχος ή υπάλληλος υπόχρεου προσώπου αποκρύπτει την ταυτότητα ή τα στοιχεία ταυτότητας ή την ύπαρξη επιχειρημα-

τικής σχέσης ή όλα ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων τα οποία ταυτίζονται με πρόσωπα από αυτά που διαλαμβάνονται στις παραπάνω Αποφάσεις και Κανονισμούς ή αρνείται να προβεί στη δέσμευση περιουσιακών τους στοιχείων τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν από αμέλεια δεν εντοπίσει περιουσιακά τους στοιχεία ή δεν διαπιστώσει επιχειρηματική σχέση με αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

θ) Σε βάρος των υπόχρεων νομικών προσώπων ή οντοτήτων που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή οι διοικητικές κυρώσεις των υποπεριπτώσεων α', εε' και στστ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 46, εφαρμοζομένων αντιστοίχως των όρων, προϋποθέσεων και εκεί διαλαμβανόμενων διακρίσεων.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει και για την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων προσώπων που επιβάλλεται από Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ή Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για άλλους, πλην της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λόγους, όπως καθορίζονται στις ανωτέρω Αποφάσεις ή Κανονισμούς.

Άρθρο 44

Πρόσβαση δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία

Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ανάκρισης ή δίκης για αδικήματα των άρθρων 2 και 4, επιτρέπεται στον εισαγγελέα, τον ανακριτή και το δικαστήριο να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα και να επισυνάπτουν στη δικογραφία μόνο απόσπασμα των βιβλίων ή των στοιχείων με τις σχετικές εγγραφές που αφορούν το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα. Την ακρίβεια του αποσπάσματος βεβαιώνει ο εκπρόσωπος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή οντότητας ή το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Ο εισαγγελέας, ο ανακριτής και το δικαστήριο δικαιούνται να ελέγξουν τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά για να διαπιστώσουν την ακρίβεια των περιεχομένων στο απόσπασμα εγγραφών ή την ύπαρξη άλλων εγγραφών που αφορούν το ανωτέρω πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να ελέγξει μόνο την ύπαρξη των εγγραφών που ισχυρίζεται ότι το αφορούν.

Άρθρο 45

Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Αν αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα τελεείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησης τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους

ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ,

β) οριστική ή προσωρινή, για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα έως δύο (2) έτη, ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

γ) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) οριστικός ή προσωρινός, για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός, από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο της περίπτωσης α' επιβάλλεται πάντοτε ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας της πράξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή του βασικού αδικήματος προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της οντότητας, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

β) οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας περιφερειακής διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε..

4. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του προκύψαντος οφέλους,

ε) οι ζημιές τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα,

στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης,

ζ) η υποτροπή του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη

κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας για παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους. Σε περίπτωση επιβολής κύρωσης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή κοινοποιεί τη σχετική απόφαση στις αρμόδιες για την τήρηση μητρώου προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών δημόσιων συμβάσεων υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 5 είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως, κατά περίπτωση, την αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή οντότητας, σύμφωνα με την έννοια των παραγράφων 1 και 2 και τους αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Σε περίπτωση καταδίκης φυσικού προσώπου για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, το δικαστήριο μπορεί αντίστοιχα να διατάξει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στην αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή.

8. Η ευθύνη των νομικών προσώπων ή οντοτήτων για τα κακούργηματα της παρ. 6 του άρθρου 187Α ΠΚ καθορίζεται στο άρθρο 41 του ν. 3251/2004 (Α' 93). Ειδικές διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για άλλα βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 46

Διοικητικές κυρώσεις

(άρθρα 58 έως 60 της Οδηγίας 2015/849)

1. Στα υπόχρεα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους από τις διατάξεις του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθμ. 847/2015 και των σχετικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση τους επιβάλλεται με απόφαση των αρμόδιων εποπτικών αρχών, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα είτε μία ή περισσότερες από τις εξής κυρώσεις:

α) Στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα ή οντότητες:

αα) πρόστιμο σε βάρος του νομικού προσώπου ή της οντότητας έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και, αν το υπόχρεο πρόσωπο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός, έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

ββ) πρόστιμο σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών

στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, υπευθύνων για την τέλεση των παραβάσεων ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο ή εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, λαμβανομένης υπόψη της θέσης ευθύνης και των εν γένει καθηκόντων τους, έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και, αν το υπόχρεο πρόσωπο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός, έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

γγ) απομάκρυνση των ανωτέρω προσώπων από τη θέση τους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, και απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης,

δδ) δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το νομικό πρόσωπο ή την οντότητα και τη φύση της παράβασης,

εε) οριστική απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία,

στστ) σε περίπτωση σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου ή της οντότητας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση αναστολής μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα μέσα στην οποία οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους. Η προσωρινή ανάκληση ή αναστολή λειτουργίας των ανωτέρω, όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις παράβασης της παραγράφου 1 που καθιστούν τη λειτουργία τους επικίνδυνη για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Η προσωρινή ανάκληση ή αναστολή μπορεί να αποφασίζεται και για ορισμένες μόνον από τις υπηρεσίες, ως προς τις οποίες έχει παρασχεθεί άδεια λειτουργίας. Η διάρκεια της ανάκλησης ή αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση αναστολής μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στους παραβάτες μέσα στην οποία οφείλουν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους. Η περί προσωρινής αναστολής απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή, γνωστοποιείται στα υπόχρεα πρόσωπα με κάθε πρόσφορο μέσο και δημοσιοποιείται στο διαδικτυακό τόπο και στα μέσα ενημέρωσης. Το αργότερο μέχρι την παρέλευση του χρόνου αναστολής, και αφού λάβει υπόψη της τις θέσεις η αρμόδια εποπτική αρχή αποφασίζει είτε την άρση της αναστολής και ενδεχομένως την επιβολή κυρώσεων είτε την ανάκληση της άδειας της λειτουργίας.

β) Στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα:

αα) επίπληξη ή πρόστιμο ύψους μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή ίσο με το διπλάσιο του τυχόν οφέλους που απεκόμισε ο παραβάτης από την παράβαση,

ββ) δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το φυσικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης,

γγ) οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Η διάρκεια της προσωρινής απαγόρευσης δεν

μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση προσωρινής απαγόρευσης μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στο υπόχρεο φυσικό πρόσωπο μέσα στην οποία οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους.

Οι κυρώσεις της παρούσας είναι ανεξάρτητες από εκείνες του άρθρου 50 του παρόντος και του άρθρου 41 του ν. 3251/2004. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση για παροχή εξηγήσεων των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας ή των υπαίτιων φυσικών προσώπων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 45.

2. Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα ή οντότητες μπορεί να θεωρηθούν υπαίτια για παραβάσεις που τελούνται προς όφελός τους από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικώς είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με βάση εξουσία εκπροσώπησης του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού. Μπορεί, επίσης, να θεωρηθούν υπαίτια όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο κατέστησε δυνατή την τέλεση της παράβασης από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος προς όφελος του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

3. Οι αποφάσεις επιβολής των κυρώσεων δημοσιεύονται, όταν γίνουν αμετάκλητες, με ανάρτησή τους για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις στις οποίες η δημοσίευση είναι πιθανό να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή να θέσει σε κίνδυνο την έκβαση διεξαγόμενης έρευνας ή την σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών. Στις περιπτώσεις αυτές η δημοσίευση μπορεί να γίνει μόνο μετά την έκλειψη των σχετικών λόγων ή, ενδεχομένως, χωρίς αναφορά της ταυτότητας των υπαίτιων προσώπων.

4. Οι αρμόδιες αρχές, με απόφασή τους που δημοσιεύεται: α) ταξινομούν, κατά λόγο αρμοδιότητας, τις επιμέρους υποχρεώσεις των εποπτευόμενων από αυτές προσώπων, καθώς και των στελεχών και υπαλλήλων τους, είτε ξεχωριστά είτε ανά κατηγορίες, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, την αναφορά υπόπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείων και τις εσωτερικές διαδικασίες, β) ορίζουν το βαθμό σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές, καθώς και γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού και επιμέτρησης των κυρώσεων, τα οποία λαμβάνει υπόψη της η εκάστοτε αρμόδια αρχή. Στα κριτήρια αυτά περιλαμβάνονται οπωσδήποτε η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, ο βαθμός ευθύνης του υπαίτιου προσώπου, η οικονομική ισχύς του, το κέρδος που αποκόμισε από την παράβαση, οι ζημιές που προκλήθηκαν σε τρίτους, ο βαθμός συνεργασίας του υπαίτιου προσώπου με την αρμόδια αρχή και προηγούμενες παραβάσεις του.

5. Αν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων, εφόσον ο

πειθαρχικός έλεγχος αυτού ασκείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από ειδικό πειθαρχικό όργανο, η αρμόδια αρχή παραπέμπει το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο στο παραπάνω όργανο, στο οποίο διαβιβάζει και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

6. Οι κυρώσεις των παραγράφων 1 έως 5 επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις, κατά των αναφερόμενων υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους.

7. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο άρθρο 45 και επιβάλλονται από τα αναφερόμενα σε αυτά δημόσια όργανα βεβαιώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 47

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (άρθρο 32 παράγραφοι 1 και 3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης», η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 7 του ν. 3691/2008 μετονομάζεται σε «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες». Σκοπός της Αρχής είναι: α) η λήψη και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, β) ο προσδιορισμός των σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων και η επιβολή χρηματοοικονομικών κυρώσεων σε βάρος τους και σε βάρος προσώπων που καθορίζονται με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των οργάνων του ή με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση αα΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 (Α΄ 309).

2. Η Αρχή απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η έδρα της είναι στο Νομό Αττικής, σε τόπο που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της. Ο προϋπολογισμός της Αρχής αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών. Η Αρχή μπορεί να συμμετέχει σε συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνείς οργανισμούς, με σκοπό τη λειτουργική υποστήριξή της σε ελεγκτικό και τεχνολογικό επίπεδο.

3. Η Αρχή μπορεί με απόφασή της να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφεία της και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Για οποιαδήποτε διαφορά διοικητικής ή αστικής φύ-

σης ανακύπτει από τη λειτουργία της αποκλειστικά αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Αθήνας. Η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδικώς από τον Πρόεδρό της, η δε εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεων της και το γνωμοδοτικό έργο διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του (ν. 3086/2002, Α' 324) και ειδικότερα από το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομικών. Νομική υποστήριξη παρέχει παράλληλα στην Αρχή και το Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δεκαεπτά (17) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις ίδιες ιδιότητες και προσόντα με τα μέλη που αναπληρώνουν. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους. Η θητεία τους ορίζεται υποχρεωτικά τριετής και μπορεί να ανανεώνεται, σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τα έξι (6) έτη. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας του Προέδρου ή μέλους, διορίζεται νέος Πρόεδρος ή μέλος για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρήσαντος μέλους. Μέχρι το διορισμό του νέου Προέδρου ή τακτικού μέλους, τη θέση του καταλαμβάνει ο αναπληρωτής του.

5. Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, ο οποίος επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους απασχόλησης. Ο διορισμός του Προέδρου και του αναπληρωτή του γίνεται με την απόφαση της παραγράφου 6 μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

6. Τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, όπως ορίζεται ειδικότερα στο επόμενο άρθρο. Τα πρόσωπα που προτείνονται πρέπει να διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους, καθώς και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό, νομικό ή επιχειρησιακό τομέα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των επιμέρους Μονάδων της Αρχής. Ο διορισμός των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών γίνεται αφού προηγηθεί γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για την καταλληλότητα των προτεινόμενων προσώπων.

Άρθρο 48

Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής (άρθρα 32 παράγραφοι 7 και 8, 46 παρ. 3 και άρθρο 52 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η Αρχή απαρτίζεται από τρεις (3) αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, με κοινό Πρόεδρο. Οι Μονάδες συνεδριάζουν νόμιμα εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη τους ή τους αναπληρωτές τους και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Οι Μονάδες και οι αρμοδιότητές τους περιγράφονται στις παραγράφους 2 έως 4.

2. Α' Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

α) Η Α' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έντεκα (11) μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, ένα από την Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και ένα από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνονται από τον αρμόδιο Υπουργό,

ββ) ένα στέλεχος από την Α.Α.Δ.Ε. που προτείνεται από τον Διοικητή της,

γγ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

δδ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της,

εε) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, στστ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη,

ζζ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που προτείνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ηη) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της,

θθ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αντίστοιχης σοβαρής οικονομικής εγκληματικότητας, κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή πενήντα (50) θέσεις, από τις οποίες οι είκοσι πέντε (25) τουλάχιστον είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Δύο (2) κατ' ανώτατο όριο θέσεις επιστημονικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με

πρόσωπα εκτός του δημόσιου τομέα, με εξαιρετικά επισημονικά ή επαγγελματικά προσόντα και τουλάχιστον πενταετή εμπειρία στο αντικείμενο της Μονάδας. Το εν λόγω προσωπικό προσλαμβάνεται κατ' επιλογή του Προέδρου, κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που λύεται αυτοδικαίως με την αποχώρηση του Προέδρου. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση. Η ιδιότητα του επιστημονικού συνεργάτη της Αρχής δεν είναι ασυμβίβαστη με την επαγγελματική του δραστηριότητα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τα θέματα που αφορούν τις αποδοχές του εν λόγω προσωπικού, σύμφωνα με την περίπτωση ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας είναι αρμόδιο για:

αα) τη λήψη, τη διερεύνηση, την ανάλυση, την αξιολόγηση και τη συσχέτιση των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών που υποβάλλονται στην Αρχή από τα υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και των πληροφοριών που διαβιβάζονται σε αυτήν από φορείς της αλλοδαπής και άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή περιέρχονται σε αυτήν από τα μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και αφορούν επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές δραστηριότητες που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

ββ) τη συνεργασία με τις Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών άλλων κρατών,

γγ) την παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στα υπόχρεα πρόσωπα και τους ανωτέρω φορείς αναφορικά με τη διαχείριση μιας υπόθεσης που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και ενημέρωση αυτών σχετικά με την εξέλιξη των αναφορών τους, όπου αυτό είναι εφικτό,

δδ) τη διενέργεια επιχειρησιακών αναλύσεων, όταν υφίστανται ενδείξεις ή υπόνοιες διάπραξης σοβαρής ή οργανωμένης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με στόχο τη διασύνδεση υποθέσεων, τον εντοπισμό εγκληματικών δικτύων ή ομάδων ή μεμονωμένων υπόπτων και την εξακρίβωση του τρόπου δράσης αυτών,

εε) την εκπόνηση στρατηγικών αναλύσεων αναφορικά με τις τάσεις και τις συνήθειες πρακτικές της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

δ) Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν υπάρχει υπόνοια ότι περιουσία ή συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ο Πρόεδρος διατάσσει την προσωρινή δέσμευση της περιουσίας ή την αναστολή εκτέλεσης της συγκεκριμένης συναλλαγής, για να διερευνηθεί η βασιμότητα της υπόνομιας το συντομότερο δυνατόν και πάντως μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Εφόσον η έρευνα ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας χωρίς επιβεβαίωση της υπόνομιας, ο Πρόεδρος αίρει την προσωρινή δέσμευση ή την αναστολή. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή αίρεται αυτοδικαίως. Η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή διατάσσεται με τους

ιδίους όρους και όταν ζητείται από αντίστοιχη αρχή άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν από την έρευνα της Αρχής προκύπτουν βάσιμες υπόνοιες για τέλεση των ανωτέρω αδικημάτων, ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων προσώπων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 42. Μετά το πέρας της εκάστοτε έρευνας, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για τέτοια παραπομπή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχιστεί η έρευνα ή να συσχετιστεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε ομάδες εργασίας διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ιδίως στην FATF, στην ομάδα Έγκμοντ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Egmont Group of FIUs) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU Platform).

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, καθώς και στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη.

3. Β' Μονάδα Χρηματοοικονομικών Κυρώσεων

α) Η Β' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) μέλη της Αρχής με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη,

ββ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Εξωτερικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων τρομοκρατίας. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή πέντε (5) θέσεις από τις οποίες οι δύο (2) είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία από όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές ή περιέρχονται σε αυτήν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και αφορούν την τέλεση πράξης από αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 187Α ΠΚ. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.

δ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Μονάδας είναι αρμόδιοι για τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 43 σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης πε-

ριουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των οργάνων του και με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Μονάδα είναι επίσης αρμόδια για τον προσδιορισμό των προσώπων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων, σύμφωνα με ορίζονται στο άρθρο 47.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στους Υπουργούς Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη.

4. Γ' Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

α) Η Γ' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη της Αρχής και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

ββ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

γγ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

δδ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με πτυχίο νομικής σχολής νομικού τμήματος που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή τριάντα (30) θέσεις, από τις οποίες οι δέκα (10) τουλάχιστον είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία και τους φορείς από όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας, καθώς και από την Α.Α.Δ.Ε..

γ) Η Μονάδα δέχεται τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση αα' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 και προβαίνει κατά την κρίση της σε δειγματοληπτικό ή στοχευμένο έλεγχο των δηλώσεων αυτών εφαρμόζοντας κριτήρια και τεχνικές ανάλυσης κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται ή περιέρχονται στην Αρχή σχετικά με τη μη υποβολή ή με ανακρίβειες των δηλώσεων αυτών. Ο έλεγχος, εκτός από τη διαπίστωση της υποβολής και του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει τη διακρίβωση κατά πόσον η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003 εφαρμόζεται αναλόγως.

Η Μονάδα προβαίνει κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, σε έλεγχο των δηλώσεων:

αα) των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης,

ββ) των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,

γγ) των Προέδρων, των Αντιπροέδρων, των Διοικητών και των διευθυνόντων συμβούλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών,

δδ) των Δικαστικών και Εισαγγελικών λειτουργών των Ανώτατων Δικαστηρίων της χώρας,

εε) του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

στστ) των ιδιοκτητών, των βασικών μετόχων, των προέδρων, των διευθυνόντων συμβούλων, των διαχειριστών, καθώς και των γενικών διευθυντών και των διευθυντών ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιρειών που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευση: i) τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, ii) επιχειρήσεων ή εταιρειών που εκμεταλλεύονται ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελληνίας κυκλοφορίας,

ζζ) των Αρχηγών και των Υπαρχηγών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, η Μονάδα μπορεί να αναθέτει τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τα στοιχεία των δηλώσεων και των αντίστοιχων δικαιολογητικών και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στη Μονάδα για την υποβοήθηση του έργου της. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται η διαδικασία, ο προϋπολογισμός και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Η Μονάδα παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα προς δήλωση περιουσιακής κατάστασης πρόσωπα και στους αρμόδιους φορείς για τη σύνταξη καταλόγων υπόχρεων προσώπων, καθώς και για οποιαδήποτε λεπτομέρεια εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Μπορεί δε να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία ή να προβούν σε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια που σχετίζεται με τον έλεγχο, μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 3213/2003.

δ) Μετά το πέρας ενός ελέγχου, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 3213/2003, Εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για μια τέτοια παραπομπή. Αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3213/2003, το πόρισμα αποστέλλεται και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέ-

δριο. Αν διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, το πόρισμα αποστέλλεται και στην αρχή αυτή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχισθεί ο έλεγχος ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της.

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καθώς και στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών.

Άρθρο 49

Εξουσίες των Μονάδων της Αρχής (άρθρο 56 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι Μονάδες της Αρχής έχουν πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, καθώς και στο σύστημα «Τειρεσίας». Όπου λειτουργούν ηλεκτρονικά συστήματα δημόσιας αρχής ή οργανισμού, η πρόσβαση γίνεται μέσω της απευθείας σύνδεσης με αυτά.

2. Οι Μονάδες μπορεί να ζητούν στο πλαίσιο των ελέγχων και των ερευνών τους τη συνεργασία και την παροχή στοιχείων κάθε είδους από φυσικά πρόσωπα, δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου και οργανισμούς οποιασδήποτε μορφής. Ενημερώνουν εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τους διαβιβάζοντας τις πληροφορίες ότι τις έλαβαν και τους παρέχουν άλλα σχετικά στοιχεία, στο μέτρο που δεν παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών τους και δεν δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τα αιτήματα της Αρχής εκτελούνται κατά προτεραιότητα.

Οι Μονάδες μπορεί, επιπλέον, σε σοβαρές, κατά την κρίση τους, υποθέσεις, να διενεργούν ειδικούς επιτόπιους ελέγχους σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, καθώς και σε οποιοδήποτε ελεγχόμενο ή διερευνώμενο από αυτές φυσικό ή νομικό πρόσωπο για να διερευνηθεί η τέλεση των εγκλημάτων του παρόντος, συνεργαζόμενες, αν κριθεί αναγκαίο, με τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

3. Οι Μονάδες ζητούν από τα υπόχρεα πρόσωπα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, στις οποίες περιλαμβάνονται και ομαδοποιημένες πληροφορίες που αφορούν ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών ή δραστηριοτήτων προσώπων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Επιπλέον, μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και στις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, με την προϋπόθεση τήρησης των άρθρων 9 παράγραφος 1, 9Α και 19 παράγραφος 1 του Συντάγματος, και ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για περιπτώσεις ελλιπούς συνεργασίας ή μη συμμόρφω-

σης των εν λόγω προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

4. Έναντι των Μονάδων δεν ισχύει, κατά τη διάρκεια των ελέγχων και ερευνών τους, οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο, με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Οι Μονάδες μπορεί να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 34 και τηρούν στατιστικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 32.

6. Για την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλους φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής οι Μονάδες χρησιμοποιούν διαύλους επικοινωνίας που διασφαλίζουν πλήρως την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και, όπου είναι εφικτό, τεχνολογίες αιχμής που επιτρέπουν την ανώνυμη σύγκριση δεδομένων. Ειδικά η Α' Μονάδα χρησιμοποιεί για την επικοινωνία της με φορείς της αλλοδαπής ασφαλείς διαύλους, όπως ιδίως το δίκτυο FIU.Net ή το διάδοχό του και το δίκτυο ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών της ομάδας Egmont των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Egmont Secure Web). Για την εκπλήρωση του σκοπού τους, οι Μονάδες μπορεί να συνάπτουν Μνημόνια Συνεργασίας με αρχές και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ημεδαπής ή αλλοδαπής.

7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα μέλη και το προσωπικό της Αρχής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία. Επίσης, έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Αρχή. Όσοι παραβαίνουν το ανωτέρω καθήκον εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

Άρθρο 50

Αρμοδιότητες της Αρχής για την επιβολή κυρώσεων κατά υπόπτων τρομοκρατίας

1. Η Αρχή δια της αρμόδιας Μονάδας της παραγράφου 3 του άρθρου 48 προσδιορίζει τα πρόσωπα που σχετίζονται με την τρομοκρατία, βασιζόμενη σε ακριβείς πληροφορίες ή στοιχεία που υποβάλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών ή τις εισαγγελικές, δικαστικές ή άλλες δικαστικές αρχές. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά αφορούν συγκεκριμένα πρόσωπα που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 187Α ΠΚ στην ημεδαπή και τα οποία έχουν διαπράξει ή διαπράττουν ή αποπειράονται να διαπράξουν ή συμμετέχουν ή με οποιονδήποτε τρόπο διευκολύνουν την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 187Α ΠΚ. Ειδικότερα, στην Αρχή υποβάλλονται τα εξής:

α) τα αποδεικτικά στοιχεία ή οι πληροφορίες οποιου-

δήποτε είδους που έχουν προκύψει από τη διενέργεια ελέγχων σε βάρος νομικών προσώπων ή οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται από τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις ή σε βάρος προσώπων που είτε βοηθούν ή παρέχουν οικονομική, υλική, τεχνολογική ή οποιαδήποτε άλλη υποστήριξη με σκοπό την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών, είτε συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις,

β) οι ασκηθείσες ποινικές δίωξεις για τρομοκρατικές πράξεις ή χρηματοδότηση τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων,

γ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων,

δ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για τη χρηματοδότηση μεμονωμένων τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων.

Η Αρχή συντάσσει και τηρεί κατάλογο που περιλαμβάνει τα ονόματα των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων, καταχωρίζοντας σε αυτόν επαρκή συμπληρωματικά στοιχεία που επιτρέπουν την αποτελεσματική διαπίστωση της ταυτότητάς τους, διευκολύνοντας έτσι την αποφυγή λήψης μέτρων κατά εκείνων που φέρουν το αυτό ή παρόμοιο όνομα, επωνυμία ή διακριτικό τίτλο.

2. Η Αρχή ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των αναφερόμενων προσώπων. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να παράσχουν αμελλητί τα αιτούμενα στοιχεία. Σε διαφορετική περίπτωση, υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 46.

3. Με την επιφύλαξη τυχόν ενεργειών των αρμόδιων εισαγγελικών αρχών, η Αρχή με απόφασή της διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, καθώς και των περιουσιακών στοιχείων που ελέγχουν μέσω παρένθετων προσώπων ή κατέχουν μαζί με άλλους, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων, την απαγόρευση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στα ανωτέρω πρόσωπα, σύμφωνα με την έννοια του στοιχείου 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 του Συμβουλίου (ΕΕ L 344/28.12.2001), καθώς και τη λήψη κάθε άλλου αναγκαίου μέτρου αν συντρέχουν προς τούτο σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι. Η δέσμευση εκτείνεται και στις προσόδους των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Ως δέσμευση, σύμφωνα με την έννοια του παρόντος νοείται η απαγόρευση οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης ή διαπραγμάτευσης περιουσιακών στοιχείων η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίησή τους, περιλαμβανομένης και της διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

4. Η Αρχή διαβιβάζει σε αρμόδιες αλλοδαπές αρχές πληροφορίες και στοιχεία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 1 σε βάρος των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 187Α ΠΚ στην εδαφική τους επικράτεια και υποβάλλει αιτήματα, για να περιληφθούν τα ονόματα αυτών των προσώπων στους αντίστοιχους καταλόγους που τηρούνται στις χώρες αυτές και να δεσμευθούν τα υπάρχοντα περιουσιακά τους

στοιχεία. Ομοίως, η Αρχή εξετάζει αιτήματα που υποβάλλονται από αρμόδιες αλλοδαπές αρχές, ελέγχοντας αν συντρέχουν σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι για να διατάξει με απόφασή της τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που αναφέρονται σε αυτά. Αν κρίνεται αναγκαίο μπορεί να ζητηθούν από τις αρμόδιες αλλοδαπές αρχές επιπρόσθετα στοιχεία.

5. Οι πληροφορίες που παρέχονται στην Αρχή ή ανταλλάσσονται με αυτήν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς επιβολής των οικονομικών κυρώσεων. Η Αρχή εκδίδει οδηγίες για τον εντοπισμό και τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

6. Η Αρχή προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων και πληροφοριών που της υποβάλλονται, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή των αιτημάτων της παραγράφου 4 και αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση για την ένταξη των προσώπων στον κατάλογο ή τη δέσμευση της περιουσίας τους.

7. Η επίδοση της απόφασης της Αρχής στα θιγόμενα πρόσωπα γίνεται, σύμφωνα με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 155 του ΚΠΔ αμέσως μετά την ένταξη των ονομάτων τους στον κατάλογο ή τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων.

8. Η Αρχή μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή της για την ένταξη του ονόματος στο σχετικό κατάλογο ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων οποιουδήποτε προσώπου, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από σχετική αίτηση του προσδιοριζόμενου στην απόφαση πραγματικού δικαιούχου ή οποιουδήποτε τρίτου έχει έννομο συμφέρον, επί της οποίας αποφαινεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αν πειστεί ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που επέβαλαν τη λήψη της σχετικής απόφασης.

9. Τα πρόσωπα των οποίων η ανωτέρω αίτηση δεν γίνεται δεκτή μπορούν μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης της Αρχής να προσφύγουν ενώπιον του ποινικού τμήματος του Αρείου Πάγου, που συνεδριάζει με τριμελή σύνθεση ως συμβούλιο.

10. Το συμβούλιο του Αρείου Πάγου αποφαινεται για την προσφυγή που ασκείται, σύμφωνα με την παράγραφο 9 μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεσή της, ύστερα από έγγραφη πρόταση του οικείου εισαγγελέα που υποβάλλεται στο συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής. Ο αιτών έχει δικαίωμα αυτοπροσώπως εμφάνισης ενώπιον του συμβουλίου μαζί με τους συνηγόρους του για να ακουστεί και να δώσει κάθε διευκρίνιση, καλείται δε για το σκοπό αυτό πριν από τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

11. Η Αρχή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου προσώπου, να αποφασίσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας του, των εξόδων για τη νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών του στοιχείων. Κατά της απορριπτικής απόφασης επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Η προσφυγή εκδικάζεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Η εκδιδόμενη επί της προσφυγής απόφαση υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Διοικητι-

κής Δικονομίας, η εκδίκαση των οποίων προσδιορίζεται επίσης κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

12. Τα ονόματα των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο είναι δυνατόν να επανεξετάζονται και αυτεπαγγέλτως, για να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο είναι δικαιολογημένη.

13. Η Αρχή ενημερώνει τις αρμόδιες Επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεργάζεται, με τον όρο της τήρησης της αρχής της αμοιβαιότητας, με τις αλλοδαπές αρχές που αιτούνται τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων για τις έρευνες και διαδικασίες τις οποίες διεξάγουν.

14. Οι συνεδριάσεις της Αρχής είναι μυστικές και πραγματοποιούνται σε ειδικό χώρο ασφαλείας.

15. Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, οι δικαστικές αρχές συνεργάζονται στενά με την Αρχή για να διασφαλιστεί η προστασία του διαβαθμισμένου υλικού.

16. Σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος, εφαρμόζονται αντίστοιχα οι κυρώσεις του άρθρου 43.

Άρθρο 51

Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής

1. Οι θέσεις του προσωπικού των Μονάδων της Αρχής πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία και τους φορείς από όπου προέρχονται τα μέλη της κάθε Μονάδας. Οι αποσπάσεις είναι τριετούς διάρκειας και γίνονται ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Αρχής κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

α) με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από Υπουργείο ή Γραμματεία Δικαστηρίου ή Εισαγγελίας,

β) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Προέδρου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από τους φορείς αυτούς,

γ) με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., αν ο αποσπώμενος προέρχεται από την Α.Α.Δ.Ε..

2. Ο Πρόεδρος της Αρχής προτείνει προς απόσπαση υπάλληλους που έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, την ακεραιότητα, την υπηρεσιακή εμπειρία και την ικανότητα για την ανάληψη θέσης σε Μονάδα της Αρχής, καθώς και άριστο υπηρεσιακό μητρώο, κατά προτίμηση δε και γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να απευθύνει προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προσδιορίζοντας τα απαιτούμενα κάθε φορά προσόντα. Οι αρμόδιοι φορείς οφείλουν να μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Αρχής και την ικανοποίηση των προτάσεων του Προέδρου.

Η διαδικασία της απόσπασης ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την πρόταση του Προέδρου της Αρχής. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος υπάλληλος κατέχει οργανικά. Ο Πρόεδρος με απόφασή του τοποθετεί ή μετακινεί τους υπαλλήλους στις επιμέρους Μονάδες της Αρχής. Η απόσπα-

ση μπορεί να ανανεώνεται, κατόπιν σχετικής πρότασης του Προέδρου που υποβάλλεται στο φορέα προέλευσης δύο (2) μήνες πριν τη λήξη της και παύεται οποτεδήποτε για λόγους αποκλειστικά αναγόμενους στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπώμενου προσωπικού και την επίδραση στην εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση της κάθε Μονάδας για λόγους που αφορούν αποκλειστικά την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, επιτρέπεται η παράταση της λήξης της απόσπασης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν με απόσπαση. Όσοι υπηρετούν με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι πρόσθετες αμοιβές δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

4. Ο Πρόεδρος της Αρχής αποφασίζει για την κατανομή των υποθέσεων, καθώς και σε ποιες περιπτώσεις είναι αναγκαία η εμπλοκή δύο ή και όλων των Μονάδων στην έρευνα της ίδιας υπόθεσης. Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Αρχής, συνιστάται αυτοτελές γραφείο διοικητικής υποστήριξης έως δέκα (10) θέσεων που υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο και στελεχώνεται, σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως και 3.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της κάθε Μονάδας μεριμνούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού της, συντονίζουν, επιβλέπουν και αξιολογούν το έργο του και λαμβάνουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Μονάδας. Στο τέλος κάθε έτους ο Πρόεδρος συντάσσει έκθεση αναφορικά με την απόδοση και τη συμπεριφορά κάθε αποσπασμένου υπαλλήλου της Αρχής, την οποία αποστέλλει στο φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος. Η αξιολόγηση του προσωπικού και των προϊσταμένων διενεργείται κατ' ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του υπαλληλικού κώδικα.

6. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής που παραβαίνουν εκ δόλου ή βαρείας αμέλειας τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του παρόντος υπέχουν πειθαρχική ευθύνη ανεξαρτήτως τυχόν ποινικής. Η πειθαρχική δίωξη κατά του Προέδρου ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύστημα και τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών. Η πειθαρχική δίωξη κατά των μελών ασκείται ύστερα από αναφορά του Προέδρου της Αρχής ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων των φορέων προέλευσης των μελών από τον εποπτεύοντα Υπουργό ή κατά περίπτωση Διοικητή ή Πρόεδρο του φορέα. Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα αποφασίζουν σε πρώτο και τελευταίο βαθμό για την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η πειθαρχική

δίωξη κατά των υπαλλήλων ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, ύστερα από σχετική αναφορά του Προέδρου της Αρχής.

7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Αρχής και των επί μέρους Μονάδων της, το οργανόγραμμα, τον κανονισμό λειτουργίας, τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού και επιλογής προϊστάμενων, την πειθαρχική ευθύνη και δίωξη, τις ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των μελών και του προσωπικού τους, τον τρόπο διαχείρισης των υποθέσεων και τη συνεργασία της Αρχής και των επιμέρους Μονάδων με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές και κάθε θέμα αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52 Άσκηση αρμοδιοτήτων από την Α.Α.Δ.Ε. ως αρχή του άρθρου 6

Οι εποπτικές αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. που αφορούν τον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις ε΄, ζ΄, και θ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 6 ασκούνται από τις υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης θ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, εκτός από την επιβολή προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης. Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων εφαρμόζεται αναλόγως ο ν. 4174/2013 (Α΄ 170).

Άρθρο 53 Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διορίζονται τα επιπλέον μέλη των Μονάδων της Αρχής στις θέσεις που έχουν συσταθεί με την παρά-

γραφο 2 του άρθρου 48, τροποποιείται αναλόγως η 61260/29.8.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών (ΥΟΔΔ 426), η οποία κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει, και εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 47 για τα ήδη διορισθέντα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής.

2. Οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση των νόμων 2331/1995 (Α΄ 173) και 3691/2008 (Α΄ 166) παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του άρθρου 7 του ν. 3691/2008, νοείται η Αρχή.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στα άρθρα 1 έως 54 του ν. 3691/2008, νοούνται οι, κατά περιεχόμενο, αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 54 Τροποποιούμενες - καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 66 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η παρ. 5 του άρθρου 8β΄ του κ.ν. 2190/1920 (Α΄ 37) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι ανώνυμες μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, καθώς και τα δικαιώματα αγοράς αυτών μεταβιβάζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο βεβαίαιας χρονολογίας ταυτόχρονα με την παράδοση των τίτλων, όπου απαιτείται. Το έγγραφο αυτό διαβιβάζεται μέσα σε έναν (1) μήνα στην εταιρεία και διατηρείται στο αρχείο της για πέντε (5) τουλάχιστον έτη από τη μεταβίβαση των μετοχών ή των δικαιωμάτων αγοράς αυτών.»

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) τα άρθρα 1 έως και 54 του ν. 3691/2008,
β) το άρθρο 62Α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163),
γ) η 1077797/20542/ΔΕ Ε/8.6.2010 (Β΄ 918) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,

δ) κάθε άλλη διάταξη νόμου, διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**(Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2015/849)**

Ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

α) εταιρεία, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο που λειτουργεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε άλλο κράτος με νομοθεσία συμβατή προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (L 173/12.06.2014), που διασφαλίζει επαρκή διαφάνεια ως προς τον πραγματικό δικαιούχο,

β) δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση που ανήκει κατά πλειοψηφία σε κρατικό φορέα, ή όργανο ή οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημόσιος διεθνής οργανισμός,

γ) πελάτες που είναι κάτοικοι ή εδρεύουν σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο σημείο 3.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών:

α) ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής, όταν το ποσό των ασφαλιστρών που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι χαμηλό,

β) συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης, με τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς, ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως εγγύηση,

γ) προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα οποία οι εισφορές των εργαζομένων καταβάλλονται από τις αποδοχές τους και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν την εκχώρηση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων,

δ) χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν σχεδιαστεί για να διευκολύνουν την πρόσβαση ορισμένων κατηγοριών ημεδαπών σε περιορισμένες, κατάλληλα καθορισμένες υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού τομέα,

ε) προϊόντα όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα χαμηλά όρια των διακινούμενων χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια ως προς την ταυτότητα του πελάτη.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

α) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) τρίτες χώρες που έχουν αναγνωρισθεί με βάση λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών ως χαμηλού επιπέδου διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων,

γ) τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές όπως, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικά ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**(Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 2015/849)**

Ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 16

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

- α) επιχειρηματική σχέση που αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις,
- β) πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο στοιχείο 3,
- γ) νομικά πρόσωπα ή οντότητες που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων,
- δ) εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες),
- ε) επιχειρήσεις έντασης μετρητών,
- στ) ιδιοκτησιακή δομή εταιρείας που φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών:

- α) ιδιωτική τραπεζική,
- β) προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία,
- γ) επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές εξ αποστάσεως (χωρίς φυσική παρουσία των μερών), χωρίς διασφαλίσεις, όπως ηλεκτρονικές υπογραφές,
- δ) πληρωμές που λαμβάνονται από τρίτους με τους οποίους δεν προκύπτει η ύπαρξη οποιασδήποτε σχέσης,
- ε) νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων διαύλων παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και της χρήσης νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

- α) χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, πέραν των σχετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- β) χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, υψηλά επίπεδα διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων,
- γ) χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή περιοριστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών,
- δ) χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή υποστήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

Άρθρο 55
Έναρξη ισχύος

Αριθμ. 136/14/2018

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 21 Ιουνίου 2018

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Π. Σκουρλέτης	Ι. Δραγασάκης
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ν. Παππάς	Ν. Κοτζιάς
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Στ. Κοντονής	Ευκλ. Τσακαλώτος
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ. Βίτσας	Π. Κουρουμπλής
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ν. Τόσкас	Γ. Χουλιαράκης
Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
Αικ. Παπανάτσιου	

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών
«Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849) και άλλες διατάξεις»**

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Με τις διατάξεις του πρώτου μέρους ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου, καθώς και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, οι οποίες ενσωματώθηκαν με το ν. 3691/2008 και με τις οποίες ρυθμιζόταν το ίδιο αντικείμενο. Ειδικότερα:

- Επαναδιατυπώνονται τα βασικά αδικήματα της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και προστίθενται σε αυτά τα αδικήματα της εμπορίας επιρροής-μεσάζοντες και της δωροληψίας και δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα.

- Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα (Υπουργείο Οικονομικών), σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου και ο τρόπος συγκρότησης της Επιτροπής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- Επαναπροσδιορίζονται οι περιπτώσεις, στις οποίες δύναται να εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, καθώς και οι περιπτώσεις στις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν απλουστευμένη ή αυξημένη επιμέλεια ως προς τον πελάτη.

- Προστίθενται στα τρίτα μέρη, που δύναται να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.

- Προβλέπεται η δημιουργία:

i) Ειδικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων από τις εταιρικές και άλλες οντότητες που έχουν έδρα στην Ελλάδα. Η μη τήρηση του εν λόγω μητρώου, επιφέρει διοικητικές κυρώσεις όπως η αναστολή έκδοσης φορολογικής ενημερότητας των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων και η επιβολή σε αυτούς, με απόφαση της

αρμόδιας Αρχής, προστίμου ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ με πρόβλεψη προθεσμίας για τη συμμόρφωσή τους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Το πρόστιμο αυτό αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ii) Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), το οποίο συνδέεται ηλεκτρονικά με το ΑΦΜ κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας. Το Μητρώο αυτό μπορεί να συνδέεται τόσο με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο οποίο είναι καταχωρισμένο το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα, όσο και με τα Αποθετήρια Τίτλων.

iii) Ειδικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων Καταπιστευμάτων από τους καταπιστευματοδόχους.

- Προβλέπεται η υποχρέωση αποχής των σχετικών προσώπων από τη διενέργεια συναλλαγών για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων ή συνδέονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

- Απαλλάσσονται από την επιβολή χρηματικού προστίμου (ισχύει η ποινή της τρίμηνης, κατ' ελάχιστο όριο, φυλάκισης) τα υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία παραβαίνουν τις διατάξεις απαγόρευσης γνωστοποίησης σε εμπλεκόμενους πελάτες ή τρίτους σχετικών στοιχείων και πληροφοριών.

- Προβλέπεται η υποχρέωση τήρησης μητρώου για τις πληρωμές απόδοσης κερδών ανά παίκτη για τα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων.

- Απαγορεύεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τα υπόχρεα πρόσωπα για σκοπούς που δεν συνάδουν με αυτούς του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου.

- Επανακαθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας αναφορικά με την ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης μεταξύ της Αρχής και των άλλων αρμόδιων αρχών (ΑΑΔΕ, ΣΔΟΕ κ.λπ.).

- Συγκροτείται και λειτουργεί, από τα υπόχρεα πρόσωπα, ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών που εφαρμόζονται από αυτά. Επίσης, προβλέπεται η θέσπιση εσωτερικής διαδικασίας για τις καταγγελίες από τους εργαζόμενους μέσω ανώνυμου και ανεξάρτητου διαύλου, παραβάσεων διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου από τα υπόχρεα πρόσωπα.

- Αναπροσαρμόζονται οι διοικητικές κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν, με τη μορφή προστίμων, στα υπόχρεα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά παράβαση διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου. Συγκεκριμένα:

i) Καταργείται το κατώτατο ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων που δύνανται να επιβληθεί στα νομικά πρόσωπα ή οντότητες ενώ το ανώτατο ύψος αυτών, ανάλογα με το είδος της παράβασης, δύνανται να ανέλθει έως 1.000.000 ευρώ για τα υπόχρεα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή οντότητες (για τα φυσικά πρόσωπα μπορεί να είναι ίσο και με το διπλάσιο του τυχόν οφέλους που απεκόμισε ο παραβάτης από την παράβαση) και έως 5.000.000 ευρώ αν το υπόχρεο πρόσωπο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός (σήμερα τα πρόστιμα αυτά κυμαίνονται από 10.000 έως 1.000.000 ευρώ για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα και σε περίπτωση υποτροπής από 50.000 έως 2.000.000 ευρώ, ενώ δεν υπάρχει ξεχωριστή αναφορά για τα πρόστιμα σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και από 5.000 έως 50.000 ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από 10.000 έ-

ως 100.000 ευρώ για τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα).

ii) Ορίζεται σε έως 1.000.000 ευρώ το χρηματικό πρόστιμο που δύναται να επιβληθεί σε βάρος μελών διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου και λοιπών υπαλλήλων του νομικού προσώπου ή της οντότητας (σήμερα το επιβαλλόμενο πρόστιμο κυμαίνεται από 5.000 έως 50.000 ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από 10.000 έως 100.000 ευρώ).

(άρθρα 1 – 46)

ΜΕΡΟΣ Β΄

Με τις διατάξεις του δεύτερου Μέρους ρυθμίζονται θέματα της «Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης». Ειδικότερα ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1.α. Η εν λόγω Αρχή μετονομάζεται σε «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες» και συγκροτείται πλέον από τον Πρόεδρο και δεκαεπτά (17) μέλη με τους αναπληρωτές τους (από 14 μέλη που ισχύει σήμερα).

β. Τα τρία (3) επιπλέον μέλη αυξάνουν αντιστοίχως από οκτώ (8) σε έντεκα (11) τα μέλη της Α΄ Μονάδας Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Αρχής. Προβλέπεται ότι, τα θέματα που αφορούν τις αποδοχές των δύο (2) κατά ανώτατο όριο θέσεων επιστημονικού προσωπικού της Α΄ Μονάδας που γίνεται να πληρούνται με πρόσωπα εκτός δημοσίου τομέα ρυθμίζονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

γ. Παρέχεται στη Γ΄ Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής, η δυνατότητα να αναθέτει, σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται η διαδικασία, ο προϋπολογισμός και κάθε άλλο θέμα σχετικό.

Προβλέπεται επίσης η συμμετοχή της Γ΄ Μονάδας Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, καθώς και σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της.

δ. Επαναπροσδιορίζονται οι εξουσίες των Μονάδων της Αρχής. Για την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλους φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής οι Μονάδες χρησιμοποιούν διαύλους επικοινωνίας που διασφαλίζουν πλήρως την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και, όπου είναι εφικτό, τεχνολογίες αιχμής που επιτρέπουν την ανώνυμη σύγκριση δεδομένων. Για την εκπλήρωση του σκοπού τους, οι Μονάδες μπορεί να συνάπτουν Μνημόνια Συνεργασίας με αρχές και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ημεδαπής ή αλλοδαπής.

(άρθρα 47 - 50)

2.α. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με το προσωπικό της Αρχής και προβλέπεται ότι για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Αρχής, συνιστάται αυτοτελές γραφείο διοικητικής υποστήριξης έως

δέκα (10) θέσεων που υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο και στελεχώνεται με αποσπάσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα και για το υφιστάμενο σήμερα προσωπικό της Αρχής.

Επίσης ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί στην Αρχή με απόσπαση, το οποίο λαμβάνει και το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης.

β. Εξειδικεύονται οι αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, τίθενται μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις και ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρα 51 - 55)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους έως 28 χιλιάδων ευρώ, περίπου, από την αύξηση κατά τρία (3) του αριθμού των μελών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

(άρθρο 47 παρ. 4)

2. Ετήσια δαπάνη από:

- Την καταβολή πρόσθετων αμοιβών στο υφιστάμενο προσωπικό που είναι αποσπασμένο, καθώς και σε αυτό που θα αποσπασθεί στις έως δέκα (10) επιπλέον θέσεις της εν λόγω Αρχής. (άρθρο 51 παράγραφοι 3 και 4)

- Τον καθορισμό των αποδοχών των δύο (2) θέσεων επιστημονικού προσωπικού της Α΄ Μονάδας της Αρχής που γίνεται να πληρούνται με πρόσωπα εκτός δημοσίου τομέα, καθώς και της αποζημίωσης του Προέδρου και των μελών της Αρχής, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη. (άρθρα 48 παρ. 2 και 51 παρ. 4)

Το ύψος της δαπάνης από τις ανωτέρω αιτίες εξαρτάται από τις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που προβλέπεται να εκδοθούν.

3. Δαπάνη από τη δημιουργία Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), η οποία θα μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων. (άρθρο 20 παρ. 4)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την δυνατότητα της Γ΄ Μονάδας Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της προαναφερόμενης Αρχής, να:

α. αναθέτει, σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, και

β. συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, καθώς και σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της. (άρθρο 48 παρ. 4)

5. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από την απαλλαγή της χρηματικής ποινής σε φυσικά και νομικά πρόσωπα σε περίπτωση παράβασης ρυθμίσεων περί απαγόρευσης γνω-

στοποίησης σχετικών στοιχείων και πληροφοριών, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιορισθεί, διότι εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα. (άρθρο 27 παρ. 1)

6. Ενδεχόμενη ετήσια αύξηση των εσόδων του Δημοσίου λόγω επιβολής στους υπόχρεους νομικών προσώπων και οντοτήτων, προστίμου ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ σε περίπτωση μη τήρησης του ειδικού μητρώου πραγματικών δικαιούχων. Η εν λόγω αύξηση εσόδων δεν δύναται να προσδιορισθεί διότι εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός παραβάσεων σε κάθε έτος, κ.λπ.). (άρθρο 20 παρ. 8 και 9)

7. Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων του Δημοσίου, από την αναπροσαρμογή των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται με τη μορφή προστίμων, στα οριζόμενα υπόχρεα πρόσωπα κατά παράβαση των διατάξεων του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, το ύψος της οποίας δεν δύναται να προσδιορισθεί διότι εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και βαρύτητα παραβάσεων, κ.λπ.). (άρθρο 46)

Αθήνα, 23 Μαΐου 2018

Η Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιάκου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους έως 28 χιλιάδων ευρώ, περίπου, από την αύξηση κατά τρία (3) του αριθμού των μελών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. (άρθρο 47 παρ. 4)

2. Ετήσια δαπάνη από:

- Την καταβολή πρόσθετων αμοιβών στο υφιστάμενο προσωπικό που είναι αποσπασμένο, καθώς και σε αυτό που θα αποσπασθεί στις έως δέκα (10) επιπλέον θέσεις της εν λόγω Αρχής. (άρθρο 51 παρ. 3 και 4)

- Τον καθορισμό των αποδοχών των δύο (2) θέσεων επιστημονικού προσωπικού της Α΄ Μονάδας της Αρχής που γίνεται να πληρούνται με πρόσωπα εκτός δημοσίου τομέα, καθώς και της αποζημίωσης του Προέδρου και των μελών της Αρχής, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη. (άρθρα 48 παρ. 2 και 51 παρ. 4)

Το ύψος της δαπάνης από τις ανωτέρω αιτίες εξαρτάται από τις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που προβλέπεται να εκδοθούν.

3. Δαπάνη από την δημιουργία Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), η οποία θα μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων. (άρθρο 20 παρ. 4)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την δυνατότητα της Γ' Μονάδας Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της προαναφερόμενης Αρχής, να:

α. αναθέτει, σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, και

β. συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν αρχών, καθώς και σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της. *(άρθρο 48 παρ. 4)*

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

5. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από την απαλλαγή της χρηματικής ποινής σε φυσικά και νομικά πρόσωπα σε περίπτωση παράβασης ρυθμίσεων περί απαγόρευσης γνωστοποίησης σχετικών στοιχείων και πληροφοριών, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιορισθεί, διότι εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα. *(άρθρο 27 παρ 1)*

Η εν λόγω μείωση θα αναπληρωθεί από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 23 Μαΐου 2018

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΑΡΓΥΡΩ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Δ/ΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 3332 150

E-MAIL : A.APOSTOLIDOU1@MINFIN.GR

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ενσωμάτωση Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το παρόν σχέδιο νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2015/849/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαΐου 2015 «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής» (ΕΕ L 141/5.6.2015). Με τη θέσπιση του παρόντος σχεδίου νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 54 του ν.3691/2008, ο οποίος είχε ενσωματώσει την προγενέστερη Οδηγία. Το παρόν νομοσχέδιο ενισχύει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών, επικαιροποιεί και αναβαθμίζει το υφιστάμενο πλαίσιο με τη θέσπιση μητρώου πραγματικών δικαιούχων.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

- Τροποποίηση του ν. 2190/1920 και συγκεκριμένα η παρ. 5 του άρθρου 8β' του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37/30.3.1963)
- Κατάργηση του ν. 3691/2008
- Κατάργηση του άρθρου 62^Α ν. 4170/2013
- Κατάργηση της αρ. 1077797/20542/ΔΕ-Ε/8.6.2010 Απόφασης των υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Α: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Οι διαρκώς εξελισσόμενες πρακτικές στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και στη συγκέντρωση χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων για τρομοκρατικούς σκοπούς απαιτεί διαρκή επανεξέταση και βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου, αύξηση της διαφάνειας των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, των εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων, βελτίωση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

Οι βασικότεροι στόχοι και τα πιο σημαντικά αποτελέσματα της ρύθμισης συνοψίζονται ως εξής:

- Προσπάθεια περιορισμού των ροών παράνομου χρήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- Περιορισμός των συναλλαγών με μεγάλα ποσά σε μετρητά
- Οριοθέτηση της χρήσης προϊόντων ηλεκτρονικού χρήματος
- Επέκταση του πεδίου εφαρμογής και σε άλλους επαγγελματικούς κλάδους και κατηγορίες επιχειρήσεων
- Εξακρίβωση και έλεγχος ταυτότητας των φυσικών προσώπων που κατέχουν νομικές οντότητες καθώς ορίζεται Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων ως ηλεκτρονικά συνδεδεμένο σύστημα με το ΑΦΜ κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια των εταιρικών δομών και να καλυφθεί η ανάγκη για ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες
- Μετριασμός των κινδύνων που συνδέονται με τη χρήση υπηρεσιών του τομέα τυχερών παιχνίμων
- Ενίσχυση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής.

Τα Υπόχρεα πρόσωπα, οι Επιχειρήσεις, οι Εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος, οι Πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών οφείλουν να εφαρμόζουν τις προτεινόμενες ρυθμίσεις στις καθημερινές τους συναλλαγές. Το σύνολο της κοινωνίας επηρεάζεται, με έμμεσο και πολυεπίπεδο τρόπο, από τη χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Το νομοσχέδιο στοχεύει στο να βελτιώσει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς η οδηγία που ενσωματώνεται περιλαμβάνει ρυθμίσεις σύμφωνα με τις αναθεωρημένες συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) και τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο άλλων διεθνών φορέων (ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, Egmont Group). Επιδιώκεται επίσης η δημιουργία ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος που θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους χωρίς να υφίστανται δυσανάλογο κόστος συμμόρφωσης.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Η ρύθμιση αφορά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ η οποία έχει εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Στα άρθρα 5, 6, 9, 13, 15, 16, 19, 20, 24, 28, 33, 35, 38, 46, 47 υφίσταται νομοθετική εξουσιοδότηση ώστε τα εμπλεκόμενα αρμόδια υπουργεία και οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος (ΑΑΔΕ, Τράπεζα της Ελλάδος, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες) να μπορούν να εξειδικεύσουν περαιτέρω – σε περίπτωση που το κρίνουν σκόπιμο - διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 51 «Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής» : Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Αρχής και των επί μέρους Μονάδων της , το οργανόγραμμα, τον κανονισμό λειτουργίας, τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού και επιλογής προϊσταμένων, την πειθαρχική ευθύνη και δίωξη, τις ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των μελών και του προσωπικού τους, τον τρόπο διαχείρισης των υποθέσεων και τη συνεργασία της Αρχής και των επιμέρους Μονάδων με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές και κάθε θέμα αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 53 «Μεταβατικές διατάξεις» :

Μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διορίζονται τα επιπλέον μέλη των Μονάδων της Αρχής στις θέσεις που έχουν συσταθεί με την παρ. 2 του άρθρου 48 και τροποποιείται αναλόγως η 61260/29.8.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΥΟΔΔ 426), η οποία κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, τις εταιρείες παροχής πιστώσεων, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, τα ιδρύματα πληρωμών, τις ταχυδρομικές εταιρείες, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών, τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους τους, τις εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης, τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, τους μεσίτες ακινήτων, τις επιχειρήσεις καζίνο, τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, τις συμβολαιογραφικές και δικηγορικές εταιρείες.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Οι προωθούμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν τη δομή την αγοράς αλλά τη λειτουργία της.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Δεν έχει εφαρμογή.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Δεν έχει εφαρμογή.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Δεν έχει εφαρμογή.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Δεν έχει εφαρμογή.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Δεν έχει εφαρμογή.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Δεν έχει εφαρμογή.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η εθνική οικονομία θα ωφεληθεί πολλαπλώς από ένα ενδυναμωμένο θεσμικό πλαίσιο για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε φορολογικό, διοικητικό, κοινωνικό επίπεδο.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Το παρόν νομοσχέδιο επικεντρώνεται στην προσπάθεια περιορισμού των ροών παράνομου χρήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Δεν έχει εφαρμογή.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Ο περιορισμός των ροών παράνομου χρήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας επηρεάζει πολλαπλώς την καθημερινότητα των πολιτών.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Δεν έχει εφαρμογή.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Δεν έχει εφαρμογή.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Δεν έχει εφαρμογή.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεν έχει εφαρμογή.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Δεν έχει εφαρμογή.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Δεν έχει εφαρμογή.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Άρθρο 28 παρ.3 του Συντάγματος.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Δεν έχει εφαρμογή.

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Διεθνής Σύμβαση Βιέννης κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, η οποία κυρώθηκε με τον ν.1990/1991 (ΦΕΚ Α'193/1991)
Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το ξέπλυμα, την έρευνα, την κατάσχεση και δήμευση προϊόντων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2655/1998

Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος (Σύμβαση του Παλέρμο, 2000), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 3875/2010 (ΦΕΚ Α' 158/2010)

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης «για τη νομιμοποίηση, ανίχνευση, κατάσχεση και δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» (Βαρσοβία 2005) η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4478/2017 (ΦΕΚ Α' 91 /2017)

Ειδικότερα η κύρωση της εν λόγω Σύμβασης συνοδεύεται από την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία δύο Αποφάσεων –Πλαίσιο (ΑΠ) και μιας Οδηγίας της ΕΕ με απολύτως συναφές περιεχόμενο: της ΑΠ 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου «σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση», της ΑΠ 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου «σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης» και της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ «σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην ΕΕ».

Ο Κανονισμός 2015/847/ΕΕ «περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1781/2006

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δεν έχει εφαρμογή.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

- Το Υπουργείο Οικονομικών ως αρμόδιο για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού τομέα
- το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως αρμόδια εποπτική αρχή για συμβολαιογράφους και δικηγόρους και ως συναρμόδιο για τον διορισμό των μελών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες

- Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης ως αρμόδια εποπτική αρχή για υπόχρεα πρόσωπα
- Το Υπουργείο Εσωτερικών ως αρμόδια εποπτική αρχή για υπόχρεα πρόσωπα και ως συναρμόδιο για τον διορισμό των μελών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες
- το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως συναρμόδια για τον διορισμό των μελών της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Με την υπ' αριθ. Γ.Δ.Ο.Π.0000291ΕΞ2016/Χ.Π.441/23-2-2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΑΔΑ:61ΠΥΗ-ΚΗΙ) συστάθηκε νομοπαρασκευαστική επιτροπή μέλη της οποίας υπήρξαν στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών, της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, της Τράπεζας της Ελλάδος, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου από τα υπόχρεα πρόσωπα ορίζονται οι ακόλουθες αρχές και φορείς :

- Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τα πιστωτικά ιδρύματα, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων, τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, τις εταιρείες παροχής πιστώσεων, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, τα ιδρύματα πληρωμών, τις ταχυδρομικές εταιρείες, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών, τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιθ' της παραγράφου 3 του άρθρου 4.
- Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους τους, τις εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης, τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,

τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων.

- Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τους ενεχυροδανειστές και τους αργυραμοιβούς.
- Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών.
- Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης) είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς και τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών, καθώς και τους ιδιώτες ελεγκτές, τους μεσίτες ακινήτων, τους εμπόρους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας.
- Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τις επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό Ελληνική σημαία, τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, καθώς και τα πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.
- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.
- Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης είναι αρμόδια εποπτική αρχή για τα πρόσωπα της περίπτ. ι' της παρ. 1 του άρθρου 5.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Δεν προβλέπεται η δημιουργία σχετικού φορέα

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Ακολουθήθηκε η συνήθης διαδικασία ενσωμάτωσης των ενωσιακών Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Η προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθιστά το ν.3691/2008 (άρθρα 1 έως 54).

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Ενσωματώνει την Οδηγία 2015/849/ΕΕ και κωδικοποιεί την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Δεν έχει εφαρμογή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή (θα συμπληρωθεί μετά τη διαβούλευση)

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Το Υπουργείο Οικονομικών κάλεσε σε δημόσια διαβούλευση (OPEN GOV) τους ενδιαφερόμενους φορείς (Υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ιδιωτικούς φορείς, εταιρείες, ΜΚΟ, φυσικά πρόσωπα κλπ) να συμμετάσχουν καταθέτοντας προτάσεις, διατυπώνοντας απόψεις και παρατηρήσεις, επί του παρόντος σχεδίου Νόμου.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η δημόσια διαβούλευση διήρκησε από τις 6.2.2018 έως τις 9.2.2018 και ώρα 15:00.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

Τα σχόλια που αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του open.gov ήταν κυρίως γενικού περιεχομένου.

Σε συνέχεια της διαβούλευσης και των σχολίων που υπέβαλαν οι εμπλεκόμενοι φορείς επί του σχεδίου νόμου έγιναν οι κάτωθι βασικές προσθήκες/αλλαγές :

1) Στο άρθρο 5 «Υπόχρεα πρόσωπα» ενσωματώθηκε η πρόταση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για συμβολαιογράφους και δικηγόρους, όταν συμμετέχουν σε συναλλαγές, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, ως εξής :

γγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν σε εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

2) Στο άρθρο 12 «Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας» στην παρ. 1 εδ. αα) και ββ) μεταφέρθηκε αυτούσιο το κείμενο της οδηγίας για λόγους πληρέστερης κατανόησης και προστέθηκε περ. ε) συναλλαγές με ηλεκτρονικό χρήμα ή ειδικά προπληρωμένα μέσα που διαθέτουν δυνατότητα επαναφόρτισης με μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής άνω των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, σε αμφότερες περιπτώσεις.

Στις παρ. 2 και 3 ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 ορίζοντας τις περιπτώσεις παρέκκλισης στην εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας ως

προς τον πελάτη σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό χρήμα, αν πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις ελαχιστοποίησης του κινδύνου. Με την παραπάνω προσθήκη γίνεται αποδεκτό το σχόλιο της PAYSAFE.

3) Στο Άρθρο 19 «Εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη» έγιναν αποδεκτά τα σχόλια των : ΤΩΡΑ ΓΟΥΟΛΕΤ Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ , [VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ Α.Ε. & E-Money Association](#) και προστέθηκαν τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος στα τρίτα μέρη.

4) Στο Άρθρο 20 «Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» ενσωματώθηκε στην παρ. 4 το σχόλιο της ΓΓΠΣ «*Η ΓΓΠΣ μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του ηλεκτρονικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων ως φορέας παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος αυτού*»

5) Στο Άρθρο 34 «Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών» προβλέπεται ότι η Αρχή ενημερώνει το ΣΔΟΕ όχι μόνο για τις δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων που αφορούν εν γένει σε αδικήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του αλλά και « *...για περιπτώσεις αποκάλυψης εστίων οικονομικού εγκλήματος, απάτης και διαφθοράς καθώς και ύποπτης κίνησης κεφαλαίων, που έχουν περιέλθει σε γνώση της σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρων 22 και 24 του παρόντος νόμου*».

Επιλέχθηκε η παραπάνω προσθήκη, καθώς το ΣΔΟΕ ζητούσε να προβλεφθεί στα άρθρα 22 και 24 του σχεδίου νόμου η υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων και των αρμοδίων αρχών να ενημερώνουν αμελλητί, με δική τους πρωτοβουλία εκτός από την Αρχή και την Ειδική Γραμματεία ΣΔΟΕ, παρακάμπτοντας έτσι την πρωτοκαθεδρία της Αρχής.

6) Στο Άρθρο 51 «Προσωπικό και λειτουργία των Μονάδων της Αρχής» προστίθεται παράγραφος που ορίζει ότι *με προεδρικό διάταγμα (και όχι με απόφαση των μονάδων της Αρχής, όπως προτάθηκε) που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση του Προέδρου και των Μελών της Αρχής, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία των επί μέρους Μονάδων της Αρχής, το οργανόγραμμά τους, ο κανονισμός λειτουργίας τους, οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των Μελών και του προσωπικού τους, ο τρόπος διαχείρισης των υποθέσεων και η συνεργασία τους με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές και κάθε αναγκαίο θέμα για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής*».

7) Στις καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 54 προστίθενται οι διατάξεις του άρθρου 62^Α ν. 4170/2013, αφενός γιατί ενσωματώθηκε το άρθρο 12 της οδηγίας αφετέρου γιατί δεν θεωρείται σκόπιμο να υπάρχουν διατάξεις για το ξέπλυμα χρήματος στον Κώδικα φορολογίας. Σε περίπτωση που διατηρούνταν θα έπρεπε να συμπληρωθούν πρβλ σχόλιο VIVA ΑΕ “ Στην παράγραφο 1 του άρθρου 62Α του Νόμου 4170/2013 θεωρούμε εξόχως σημαντική την προσθήκη μετά τη φράση «καθίσταται υποχρεωτική η ταυτοποίηση του κατόχου του» της φράσης «*σύμφωνα με την Οδηγία 2015/849/ΕΕ και της σχετικής νομοθεσίας ενσωμάτωσης της στο ελληνικό δίκαιο*», προσθήκη παντελώς ανακόλουθη και άκαιρη.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Μέσω των αρμόδιων αρχών των διατάξεων της προτεινόμενης ρύθμισης, θα συλλέγονται πληροφορίες για τον τρόπο εφαρμογής αυτών.

Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11.Γενική Αξιολόγηση

11.1. Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Δεν έχει εφαρμογή

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ****ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:****ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849) και άλλες διατάξεις****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:****Τρίτη 6 Φεβρουαρίου 2018, 17:55****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:****Τρίτη 6 Φεβρουαρίου 2018, 17:55****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:****Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου 2018, 15:00****ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ:
ΣΥΝΟΛΙΚΑ:****19 σχόλια, 7 φυσικά και 4 νομικά πρόσωπα**

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

- **Άρθρο 1** – Σκοπός
1 σχόλιο
- **Άρθρο 4** – Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
2 σχόλια
- **Άρθρο 5** - Υπόχρεα Πρόσωπα (άρθρο 2 παρ. 1 , άρθρο 4 παρ. 1 και άρθρο 46 παρ. 1 εδαφ. γ' της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
3 σχόλια
- **Άρθρο 12** – Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας (άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
4 σχόλια
- **Άρθρο 15** – Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρα 15 και 16 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
1 σχόλιο
- **Άρθρο 19** – Εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη (Άρθρα 25,26,27,28 και 29 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ),
- **Άρθρο 30** – Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα (Άρθρα 40 και 42 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
1 σχόλιο
- **Άρθρο 33** – Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων
1 σχόλιο
- **Άρθρο 45** – Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ)
1 σχόλιο

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:**

Τα σχόλια αφορούν τα άρθρα 1,4,5,12, 15, 19, 30,33 και 45 του σχεδίου νόμου

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:**ΑΡΘΡΟ 1:****Άρθρο 1
Σκοπός**

Με τον παρόντα νόμο σκοπείται η ενσωμάτωση στη νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής» (ΕΕ L 141/5.6.2015) και κωδικοποιείται η ισχύουσα εθνική νομοθεσία με κατάργηση των αντίστοιχων διατάξεων των άρθρων 1 έως και 54 του ν.3691/2008 (Α'166).

ΣΧΟΛΙΑ :

“Καταρχήν θα πρέπει τα σχόλια να ανεβαίνουν με την υποβολή τους και όχι όλα μαζί τελευταία στιγμή γιατί υπάρχει κίνδυνος να «ιεραρχούνται» προς τα «κάτω» κάποια σημαντικά....

Ερώτημα 1: Η Αρχή για το Ξέπλυμα γιατί δεν δίνει ούτε αριθμό πρωτοκόλλου όταν της καταθέσει κάποιος ένα έγγραφο με βάση το άρθρο 12 του ΚΔΔ? Πως γνωρίζει κανείς ότι δεν θα «χαθεί» ή κουκουλωθεί μια αναφορά? Υπάρχει άλλη αντίστοιχη Αρχή στην Ευρώπη που να αρνείται να δώσει ακόμα και απλό αριθμό πρωτοκόλλου?

Ερώτημα 2: Η Αρχή για το Ξέπλυμα έχει ασκήσει δίωξη κατά όλων των Τραπεζικών Στελεχών, των μελών του ΔΣ, των μελών των Επιτροπών Ελέγχου και των Διευθυντών Εσωτερικού Ελέγχου, των Ορκωτών Ελεγκτών των Τραπεζών μέσω των οποίων διακινήθηκε μαύρο χρήμα και για όλες τις περιπτώσεις πχ Λίστα Λαγκάρντ, εμβάσματα στο εξωτερικό κλπ? Αν όχι έχει ασκηθεί ποινική δίωξη κατά των στελεχών της Αρχής και αν όχι γιατί?

Ερώτημα 3: Σκάνδαλο Siemens, Alapis, Puma, Proton Bank, Aspis Πρόνοια, φοροδιαφυγή μέσω Carrusel των τριών πασίγνωστων αλυσίδων λιανικής πώλησης, Δήμος Θεσσαλονίκης, ΠΑΕ ΑΕΚ, Alter Channel, Energa & Hellas Power, Novartis κλπ κλπ έναντι ποιων υπόχρεων προσώπων του άρθρου 3 έχει ασκήσει διώξεις η Αρχή?

Ερώτημα 4: Έχει ενημερωθεί αναλυτικά και εγγράφως η Αρχή μαζί με το ΓΓ Καταπολέμησης της Διαφθοράς, την ΤτΕ, το ΣΔΟΕ, την Οικ Αστυνομία κλπ για την τεχνική των εταιρειών για τα μαύρα ταμεία τους στους λογ 38.00, 18.00, 33 κλπ και της «αθώας» παρατήρησης Ορκωτών ότι δεν επιβεβαίωσαν τα ποσά αυτά και σε ποιες ενέργειες έχει προβεί για την άσκηση διώξεων σε όλους τους υπευθύνους? Τι έκαναν οι εφοριακοί και τα Τμήματα Ανωνύμων εταιρειών των Περιφερειών όταν έβλεπαν σε Ισολογισμό τεράστια ποσά σε μετρητά στο ταμείο, σε θυγατρικές, σε πιστώσεις σε μέλη ΔΣ και ο Ορκωτός έδινε μια χαρακτηριστική «αθώα» παρατήρηση ότι δεν μπορεί να επιβεβαιώσει τα ποσά? Ενημέρωσαν όλοι οι Ορκωτοί την Αρχή και αν όχι η Αρχή έχει προβεί σε διώξεις? Αν ενημέρωσαν τότε η Αρχή τι έκανε όλα αυτά τα χρόνια?

Ερώτημα 5: Υπάρχουν αναφορές στην Αρχή που εξετάστηκαν κατά προτεραιότητα επειδή αφορούσαν κόμμα της αντιπολίτευσης αλλά όχι πιο σημαντικές αναφορές που αφορούσαν πρόσωπο της Κυβέρνησης?

Ερώτημα 6: Υπάρχουν αναφορές στην Αρχή πολλά χρόνια πριν για τις συναλλαγές τύπου

Novartis και αν ναι που έχουν χαθεί? Έχουν διερευνηθεί ποινικά πρόσωπα που τις «κρατούσαν» ενδεχομένως σε συρτάρι?

Ερώτημα 7: Υπάρχουν αναφορές στην Αρχή για Υπουργό Κυβέρνησης και τη διακίνηση μαύρου χρήματος από τραπεζικούς λογαριασμούς του, τις οποίες Εισαγγελική έρευνα έκλεισε χωρίς να ζητηθεί ο έλεγχος των κινήσεων των Τραπεζικών του Λογαριασμών?

Ερώτημα 8: Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί η Αρχή για το σκάνδαλο του ΟΑΣΑ (Εσωτερικούς και Εξωτερικούς Ελεγκτές κλπ)? Στην ΑΕΠΙ τα Υπόχρεα Πρόσωπα έχουν ελεγχθεί έως σήμερα για παράβαση του Νόμου και αν όχι γιατί?

Ερώτημα 9: Οι Ορκωτοί Ελεγκτές του ΚΕΕΛΠΝΟ, του Ερρίκος Ντινάν, του ΚΕΚ Χολαργού, του ΟΑΣΘ είχαν εφαρμόσει το Νόμο έως σήμερα και αν ναι τότε γιατί δεν είχαν αποκαλυφθεί τα σκάνδαλα από την πρώτη στιγμή αλλά μετά από χρόνια τα μαθαίνουμε?

Ερώτημα 10: Τα Υπόχρεα Πρόσωπα που έλεγχαν όλες τις Κατασκευαστικές εταιρείες του σχετικού Καρτέλ έχουν ελεγχθεί από την Αρχή ή όχι και αν όχι γιατί?

Ερώτημα 11: Πότε παραιτήθηκε Επικεφαλής Εποπτικής Αρχή γιατί δεν τους παρασχέθηκαν οι πόροι να κάνει καλά τη δουλειά του? Ποτέ! Όλοι παρέμειναν στη θέση τους αποδεχόμενοι την υποχρέωση ότι ήξεραν τι έκαναν και μπορούσαν να το κάνουν καλά! Τότε γιατί νομιμοποιήθηκαν τα έσοδα από ναρκωτικά, όπλα κλπ των λιστών Λαγκάρντ, εμβασμάτων κλπ με τις αποφάσεις του ΣτΕ? Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη κατά των υπευθύνων των Εποπτικών Αρχών για τις εγκληματικές παραλείψεις τους που οδήγησαν σε φερόμενη παραγραφή? Εφόσον ο Ν 3691/2008 ισχύει από το 2008 και έχει εικοσαετή παραγραφή τότε γιατί κανείς στο ΣτΕ από μέρους της Αρχής δεν υποστήριξε το αδιανόητο παραγραφής σε πενταετία μαύρων συναλλαγών μετά το 2008?

Η αποτελεσματικότητα των Εποπτικών Αρχών και ιδίως της Αρχής για το Ξέπλυμα Χρήματος αποδείχθηκε περίτρανα από τις Αποφάσεις του ΣτΕ, οι οποίες νομιμοποίησαν όλο το μαύρο χρήμα που υπήρχε μέχρι ένα έτος είτε ήταν από ναρκωτικά, πορνεία κλπ κλπ.

Στην πράξη το ΣτΕ είπε ξεκάθαρα ότι είχατε τα στοιχεία και υπήρξατε ή ανίκανοι να κάνετε τη δουλειά σας ή δεν την κάνατε για «άλλους» λόγους.

Είτε οι τράπεζες παραβίασαν τον νόμο και δεν έστειλαν τα στοιχεία των συναλλαγών στην Αρχή και πρέπει να διωχθούν ποινικά ή η Αρχή ενώ λάμβανε τα στοιχεία ίσως τα «κουκούλωνε» και πρέπει να διωχθεί ποινικά!

Ερώτημα 12: Εάν τα χρήματα από λαθρεμπόριο καυσίμων από μια offshore τα φέρω Ελλάδα αγοράσω ένα αμοιβαίο εκατομμυρίων 3 μηνών και εν συνεχεία τα εκταμιεύσω και τα φέρω στην Ελλάδα προσκομίζοντας το παραστατικό εκταμίευσης του αμοιβαίου, η Αρχή θα το αναγνωρίσει ως νόμιμο και δεν θα ασχοληθεί με το από πού προήλθαν τα αρχικά ποσά? Έχει δικαιολογηθεί μαύρο χρήμα έτσι στην Ελλάδα από την Αρχή?

Σε μια απάτη καταρχήν την ευθύνη έχει ο απατεώνας και εν συνεχεία αυτός που όφειλε να τον ελέγχει. Εάν μια χώρα είναι γεμάτη στην απάτη αυτό σημαίνει είτε ότι οι Εποπτικές της Αρχές είναι ανίκανες να την καταστείλουν ή

Υπάρχει Δημόσια επιχείρηση που «έδωσε» στην Ασπίς Πρόνοια 5 εκατ Ευρώ το 2008 ένα χρόνο πριν κλείσει ενώ μέχρι τότε έδινε 300 χιλιάδες το χρόνο και αν ναι είχε εντολή Υπουργού και ποιου? Πότε το έψαξε αυτό η Αρχή? Έλεγε ποινικά αυτούς που όφειλαν να της το αναφέρουν?

Τα μαύρα δεν θα τα βρείτε ποτέ έτσι όπως ψάχνετε γιατί δυστυχώς οι πολιτικοί και όσοι άλλοι τα βγάζουν έχουν μάθει το κολπάκι = έμπιστος οδηγός + 2 διαδρομές Αθήνα Ζυρίχη το μήνα με γεμάτο πορτ παγκάζ σε μετρητά ή χρυσό και αμέσως στη θυρίδα όχι σε τραπεζικό λογαριασμό! Πως ελέγχετε τις διακινήσεις μετρητών στο πορτ παγκάζ από τα σύνορα?

Ερώτημα 13: στην Ελλάδα εάν θέλω μπορώ να φυλάξω σε θυρίδα τράπεζας ένα κιλό κοκαΐνη, ένα κιλό δυναμίτη και αν όχι πως θα με ελέγξουν τα τραπεζικά στελέχη?

Αν δεν μπορώ, τότε γιατί δεν ελέγχουν και την προέλευση των χρημάτων που μπορώ τόσο

εύκολα να φυλάξω σε θυρίδα και μπορεί να προέρχονται από πώληση ναρκωτικών και όπλων? Ποιους πολιτικούς προφυλάσσετε με την «προστασία» των θυρίδων?

Τα χρέη στο Δημόσιο είναι εγκληματικές δραστηριότητες με βάση το άρθρο 3 «ιστ) τα αδικήματα: γ) μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), με την εξαίρεση της περίπτ. α' της παρ. 1, καθώς και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια ή από διοικητικές ή άλλες αρχές.»

Η Αρχή έχει ασκήσει δίωξη για όλους όσους περιλαμβάνονται στις λίστες μεγαλοοφειλετών και αν όχι γιατί και ποιος έδωσε την εντολή να μην γίνουν διώξεις?

Τι ενέργειες έχει κάνει η Αρχή για τα δάνεια που δόθηκαν στις ιχθυοκαλλιέργειες και τις αξίες που απεικονίζονταν τα ψάρια στους ισολογισμούς? Χρειάζεται 30 λεπτά να φτιάξει κάποιος ένα πινακάκι με τις εύλογες αξίες των ψαριών ανά εταιρεία τα 10 τελευταία χρόνια και θα καταλάβει το πάρτι!

Τι ενέργειες έχει κάνει η Αρχή για το σκάνδαλο των Οικονομικών του ΠΑΣΟΚ? Γιατί χρειάστηκε να υποβάλλω 2 ξεχωριστές αναφορές το 2013 και το 2014 για να ξεκινήσει η δικογραφία? Οι ορκωτοί που ήλεγχαν το ΠΑΣΟΚ δεν τα είχαν βρει τόσα χρόνια? Οι έξι ελεγκτικές εταιρείες που έκαναν τον έλεγχο, υπέβαλλαν αναφορά στην Αρχή και αν ναι τότε γιατί δεν είχε ξεκινήσει σχετική δικογραφία? Κρατούσε κάποιος σε συρτάρι την αναφορά? Αν δεν υπέβαλλαν αναφορά έχει ασκηθεί δίωξη από την Αρχή?

Τι ενέργειες έχει κάνει η Αρχή για τις παράνομες ανοικτές πωλήσεις μετοχών των 4 τραπεζών? Υπάρχουν πολιτικά πρόσωπα πίσω από τις offshore ναι ή όχι?

Η ίδια η Τράπεζα Πειραιώς για τα δάνεια που έδωσε στην Ελευθεροτυπία με βάση το δημοσίευμα της ιστοσελίδας <http://www.imerisia.gr>
<http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26519&subid=2&pubid=112788361> ανέφερε:

Τράπεζα Πειραιώς: Δεν υπάρχουν στοιχεία για το ποιος καρπώθηκε το δάνειο στην Ελευθεροτυπία

Σε εξαιρετικά σοβαρές καταγγελίες προχώρησε χθες η Τράπεζα Πειραιώς απαντώντας σε δημοσίευμα της Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας.

Η τράπεζα σε ανακοίνωση της αρχικά ξεκαθαρίζει πως δεν έχει “ουδεμία εμπλοκή σε χρηματοδοτήσεις της Proton Bank προς τις εταιρείες που αναφέρονται στο δημοσίευμα”. Στη συνέχεια αναφέρεται τόσο στο δάνειο ύψους 25 εκατ. ευρώ που χορήγησε στις 26 Μαΐου 2010 προς την εταιρεία Χ.Κ. Τεγόπουλος η οποία εκδίδει την Ελευθεροτυπία υποστηρίζοντας ότι δεν υπάρχουν στοιχεία για το “ποιος καρπώθηκε τα χρήματα” όσο και “στην πίεση που με διάφορους τρόπους ασκείται” προκειμένου να χορηγήσει και νέο δάνειο 5 εκατ. ευρώ.

Μάλιστα η Τράπεζα Πειραιώς γνωστοποιεί ότι θα προσφύγει άμεσα στη Δικαιοσύνη. Αυτό θα γίνει “προκειμένου να ασκηθούν οι δέουσες διώξεις για όσα εγκληματικά διεπράχθησαν, είτε η εγκληματική συμπεριφορά αφορά στην παραληρηματική δυσφήμιση, προκειμένου να αποδεχθούμε τις παράνομες δανειακές απαιτήσεις της Χ.Κ.Τεγόπουλος, είτε αφορά στη νομιμότητα των μέσων και των τρόπων που χρησιμοποιήθηκαν, προκειμένου να πειστεί η Τράπεζα Πειραιώς και να εγκρίνει την δανειοδότηση της εν λόγω εταιρείας”, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην ανακοίνωση.

Τι έχει κάνει η Αρχή για το θέμα αυτό και έχουν παραβεί το νόμο τα υπόχρεα πρόσωπα? Έχει ασκηθεί δίωξη με βάση το νόμο για το ξέπλυμα στην Πειραιώς και την Ελευθεροτυπία και αν όχι με ποιου εντολή?

Γιατί το σκάνδαλο Opel, Mercedes, BMW έσκασε από δημοσιογράφους και δεν το μάθαμε από τους Ορκωτούς? Μήπως υπάρχουν εξαιρετικές ομοιότητες σε κάποιες από αυτές τις εταιρείες?

Η υπόθεση της Αγροτικής Τράπεζας ΑΕ πήγε από το 2015 στον Εισαγγελέα! Που έχει χαθεί? Γιατί το σκάνδαλο δεν το μάθαμε χρόνια τώρα από τους Ορκωτούς που ήταν Υπόχρεα

Πρόσωπα?

Δεν έχω λόγο να σχολιάσω ένα νέο νόμο όταν 10 χρόνια ο προηγούμενος εφαρμόστηκε με τον τρόπο που εφαρμόστηκε και φτάσατε-παραδώσατε κύριοι την Ελλάδα του Ξεπλύματος εδώ!

Είναι πιο πιθανό και από το νέο νόμο να κινδυνεύσω εγώ (που ενδεχομένως να είμαι ο Ορκωτός με τις περισσότερες αναφορές και ας δέχομαι «πόλεμο» από κάποιους για αυτό) παρά ο Ορκωτός του μεγαλύτερου σκανδάλου της Ελλάδας που 23 χρόνια δεν είδε τίποτε και είναι «πιστός» συνεργάτης Κυβερνήσεων.

Με εκτίμηση

Ντάβος Παναγιώτης

<http://www.pdavos.gr>”

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Τα υποβληθέντα ερωτήματα απευθύνονται στην Αρχή και δεν αποτελούν σχόλια σε διατάξεις της Οδηγίας ή του σχεδίου νόμου με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 4:**Άρθρο 4****Ορισμοί****(άρθρο 3 της Οδηγίας 2015/849)**

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. «Περιουσία»: Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

2. «Πιστωτικό Ίδρυμα»:

α) Το πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο σημείο 1) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.575/2013, το οποίο λειτουργεί στην Ελλάδα, καθώς και τα υποκαταστήματα, κατά την έννοια του σημείου 17 της ίδιας παραγράφου και άρθρου του ως άνω Κανονισμού, πιστωτικών ιδρυμάτων, η έδρα των οποίων βρίσκεται στην Ένωση ή σε τρίτη χώρα.

β) Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3. «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός»:

α) Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής.

β) Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλισης ζωής ή της παροχής υπηρεσιών σχετιζόμενων με επενδύσεις, με την εξαίρεση των συνδεδεμένων ασφαλιστικών διαμεσολαβητών.

γ) Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

δ) Οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων.

ε) Οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

στ) Οι εταιρείες παροχής πιστώσεων.

ζ) Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.

η) Τα ιδρύματα πληρωμών.

θ) Οι ταχυδρομικές εταιρείες, στο μέτρο που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών.

ι) Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

ια) Οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

ιβ) Οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.

ιγ) Οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και οι συνδεδεμένοι αντιπρόσωποί τους.

ιδ) Οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

ιε) Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.

ιστ) Οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία.

ιζ) Οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων.

ιη) Τα στερούμενα ίδιας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή.

ιθ) Άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια

δραστηριότητα συνίσταται στην άσκηση μίας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που παρατίθενται στις περιπτ. β' έως ιβ', ιδ' και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4261/2014 (Α' 107). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, δύναται να ορίζονται ως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις που ασκούν άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, πέραν των ανωτέρω.

4. «Όμιλος»: Ο όμιλος επιχειρήσεων που αποτελείται από μια μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της διαθέτουν συμμετοχή, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

5. «Αρχή»: Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 48.

6. «Πρόσωπο»: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα.

7. «Χρηματοπιστωτικός τομέας»: Ο τομέας της οικονομίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. «Εικονική τράπεζα»: Το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή το ίδρυμα που ασκεί δραστηριότητες αντίστοιχες με εκείνες των πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών, το οποίο: α) έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία όπου δεν έχει φυσική παρουσία και επομένως πραγματική έδρα και διοίκηση, και β) δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτού ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

9. «Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα»: Τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία έχουν ή είχαν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα, όπως τα εξής:

α) Οι αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί·

β) τα μέλη κοινοβουλίων ή αντίστοιχων νομοθετικών σωμάτων·

γ) τα μέλη των διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων·

δ) τα μέλη ανωτάτων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων ή άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων, των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων·

ε) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων·

στ) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών·

ζ) οι πρέσβεις και επιτετραμμένοι διπλωμάτες·

η) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων·

θ) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων·

ι) οι διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνείς οργανισμούς.

Κανένα από τα ανωτέρω δημόσια λειτουργήματα δεν αφορά σε πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

10. «Μέλη της οικογένειας»: Οι άμεσοι στενοί συγγενείς των προσώπων που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, στους οποίους περιλαμβάνονται:

α) οι σύζυγοι ή πρόσωπα εξομοιούμενα με συζύγους σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία, όπως εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης κατά το Ελληνικό δίκαιο·

β) τα τέκνα και οι σύζυγοί τους ή πρόσωπα εξομοιούμενα με τους τελευταίους σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία·

γ) οι γονείς.

11. «Στενοί συνεργάτες»: Πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων που εμπίπτουν στην παρ. 9, στα οποία περιλαμβάνονται:

α) φυσικά πρόσωπα για τα οποία είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος ή ότι συνδέονται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

β) φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι οι μόνοι πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος που είναι γνωστό ότι συστάθηκε εν τοις πράγμασι προς όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

12. «Λογαριασμός πλάγιας πρόσβασης (payable - through account)»: Τραπεζικός λογαριασμός που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα (ίδρυμα ανταποκριτής) και ανοίγεται στο πλαίσιο σχέσης τραπεζικής ανταπόκρισης με σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών πιστωτικού ιδρύματος (ιδρύματος πελάτη) για την εκ μέρους τους διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

13. «Σχέση ανταπόκρισης»: α) η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από μια τράπεζα («ανταποκριτής») σε άλλη τράπεζα («πελάτης»), συμπεριλαμβανομένων της παροχής τρεχούμενου ή άλλου λογαριασμού υποχρέωσης και συναφών υπηρεσιών, όπως της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων, των διεθνών μεταφορών χρηματικών ποσών, του συμψηφισμού επιταγών, των λογαριασμών πλάγιας πρόσβασης και των υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος· β) οι σχέσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες παρέχονται παρόμοιες υπηρεσίες από ίδρυμα ανταποκριτή σε ίδρυμα πελάτη, καθώς και των σχέσεων που αφορούν σε συναλλαγές τίτλων ή μεταφορές χρηματικών ποσών.

14. «Υποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή δραστηριότητα από την οποία εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου-πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

15. «Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή δραστηριότητα που δεν συνάδει με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχει προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

16. «Επιχειρηματική σχέση»: Η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση, η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων προσώπων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο σύναψής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

17. «Πραγματικός δικαιούχος»: Το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης (νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα) ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:

α) Όσον αφορά στις εταιρείες:

αα) το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή τα οποία ελέγχουν αυτή

δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως ικανού ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κοιμιστή, ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.

Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από φυσικό πρόσωπο αποτελεί ένδειξη άμεσου ελέγχου αυτής. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό ή φυσικά πρόσωπα, ή από περισσότερες εταιρείες που ελέγχονται από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα, αποτελεί ένδειξη έμμεσου ελέγχου.

Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τα κριτήρια των παρ. 2 έως και 5 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014..

Τα ανωτέρω δεν αφορούν στην περίπτωση εισηγμένης σε οργανωμένη αγορά εταιρείας, υποκείμενης σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο.

ββ) εάν, και μόνο εφόσον εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και ελλείψει βάσιμων υποψιών, δεν προσδιορισθεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος σύμφωνα με την περίπτ. αα) ή εάν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντας την εταιρεία. Τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν αρχεία των δράσεων που ανέλαβαν, προκειμένου να προσδιορισθεί ο πραγματικός δικαιούχος βάσει των ανωτέρω.

β) Όσον αφορά στα εμπιστεύματα (trusts):

αα) ο ιδρυτής,

ββ) ο ή οι εμπιστευματοδόχοι,

γγ) ο προστάτης, εάν υπάρχει,

δδ) οι δικαιούχοι ή, εφόσον οι δικαιούχοι της νομικής οντότητας ή του νομικού μορφώματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον των οποίων κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό μόρφωμα,

εε) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο στο οποίο τελικά ανήκει ή το οποίο ασκεί άμεσα ή έμμεσα με οποιοδήποτε μέσο τον έλεγχο του εμπιστεύματος.

γ) Όσον αφορά σε λοιπές νομικές οντότητες ή νομικά μορφώματα παρεμφερή με τα εμπιστεύματα, συμπεριλαμβάνονται τα πρόσωπα που κατέχουν αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περίπτ. β'.

18. «Ανώτερο διοικητικό στέλεχος»: το διευθυντικό στέλεχος ή ο υπάλληλος με υψηλή ιεραρχική θέση ικανή για την λήψη αποφάσεων ιδρύματος ή οργανισμού που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ο οποίος γνωρίζει επαρκώς τον βαθμό έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον ανωτέρω κίνδυνο χωρίς να είναι απαραίτητα μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

19. «Υπηρεσίες τυχερών παιγνίων»: οι υπηρεσίες διοργάνωσης ή διεξαγωγής χρηματικού στοιχήματος σε τυχερά παίγνια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κάποιο στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχεία, παίγνια καζίνο, παίγνια πόκερ και πράξεις στοιχηματισμού, που προσφέρονται σε συγκεκριμένο χώρο ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα ή με κάθε άλλη τεχνολογία διευκόλυνσης της επικοινωνίας.

20. «Ηλεκτρονικό χρήμα»: οποιαδήποτε νομισματική αξία αποθηκευμένη σε ηλεκτρονικό υπόθεμα, συμπεριλαμβανομένου του μαγνητικού, που εμφανίζεται ως απαίτηση έναντι του

εκδότη ηλεκτρονικού χρήματος, έχει εκδοθεί κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού για τον σκοπό της πραγματοποίησης πράξεων πληρωμών, και γίνεται δεκτή από άλλα πρόσωπα πέραν του εκδότη.

21. «Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ)»: η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

22. «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών ή ΜΧΟ»: για την Ελλάδα η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και για τα άλλα κράτη μέλη, η αρμόδια Μονάδα για την πρόληψη, ανίχνευση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΣΧΟΛΙΑ :

Σχόλιο 1

Γεώργιος Γαλάνης : Χρήσιμο θα ήταν να συμπεριληφθεί ο ορισμός Κρυπτονομίσματος

Σχόλιο 2

Παρατήρηση επί του ορισμού του χρηματοπιστωτικού οργανισμού - Άρθρο 4 παρ. 3 από την ΕΝΩΣΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ :

«Το άρθρο 4 του σχεδίου νόμου μεταφέρει το άρθρο 3 της Οδηγίας, και ειδικότερα η παράγραφος 3) του άρθρου 4 του παρόντος σχεδίου μεταφέρει τη παράγραφο 2) του άρθρου 3 της Οδηγίας, συγκεκριμένα τον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού». Όμως η μεταφορά στο ελληνικό σχέδιο νόμου δεν ακολουθεί τις περιγραφές στα σχετικά εδάφια α) έως και στ) του άρθρου 3 της Οδηγίας, αλλά επεκτείνεται σε ερμηνεία και ανάλυση, η οποία, είναι απολύτως εσφαλμένη. Συγκεκριμένα, όχι μόνο επαναλαμβάνεται το λάθος (που υπάρχει και στον υφιστάμενο ν.3691/2008) που περιλαμβάνει τις ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου (εδάφιο ια) στο παρόν άρθρο 4 παρ.3) αλλά το επεκτείνει και στις ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (εδάφιο ιστ) στο παρόν άρθρο 4 παρ.3). Οι εταιρείες αυτές ΔΕΝ είναι εταιρείες της παρ. 2.γ) του άρθρου 3 της Οδηγίας καθώς ΔΕΝ είναι επενδυτικές εταιρείες της Οδηγίας 2004/39 (MIFID I) ούτε και της Οδηγίας 2014/65 (MIFID II) που την αντικατέστησε (νόμος 4514/2018). Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία είναι ΠΡΩΤΙΣΤΩΣ εταιρείες οι οποίες ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ εισάγουν τις μετοχές τους προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, και για σκοπούς Πρόληψης και Καταστολής της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (AML) πρέπει να έχουν την ίδια αντιμετώπιση με ΟΛΕΣ τις ανώνυμες εταιρείες που είναι εισηγμένες στο ΧΑ και ΔΕΝ είναι επενδυτικές εταιρείες της Οδηγίας 2004/39 (MIFID I) ούτε και της Οδηγίας 2014/65 (MIFID II), δηλαδή να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής αυτού του νόμου. Καθότι, όπως ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ο μόνος τρόπος να καταστείς μέτοχος είναι μέσω χρηματιστηριακής συναλλαγής με χρηματιστηριακή εταιρεία (ΕΠΕΥ) μέλος του ΧΑ. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αδειοδοτούσα και εποπτεύουσα αρχή και υπεύθυνη για τον έλεγχο AML στις εποπτευόμενες από αυτή εταιρείες και ως μόνη Αρχή πραγματικά εν γνώσει του θέματος, είχε επισημάνει το σημείο αυτό κατά την κατάρτιση του σχεδίου νόμου και είχε διαγράψει τις σχετικές αναφορές, αλλά για λόγους που δεν γνωρίζουμε αυτό δεν έγινε δεκτό στο τελικό σχέδιο.

Παρακαλούμε συνεπώς για την διαγραφή των εδαφίων ια) και ιστ) της παραγράφου 3 του

παρόντος άρθρου.»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Άρθρο 4 : Η σχετική παρατήρηση για συμπερίληψη του ορισμού του κρυπτονομίσματος δε γίνεται αποδεκτή καθώς δεν υφίσταται ο σχετικός ορισμός στις διατάξεις της οδηγίας.

Άρθρο 4 παρ. 3 εδ. ια) και ιστ): Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή, καθώς κρίνεται απαραίτητη η συμπερίληψη των ανώνυμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νομοσχεδίου.

ΑΡΘΡΟ 5:

Άρθρο 5

Υπόχρεα πρόσωπα

(άρθρο 2 παρ. 1 , άρθρο 4 παρ. 1 και άρθρο 46 παρ. 1 εδαφ.γ' της Οδηγίας 2015/849)

1. Ως υπόχρεα πρόσωπα, υποκείμενα στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου, νοούνται τα εξής πρόσωπα:

- α) Τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του παρόντος νόμου
- β) Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί του παρόντος νόμου
- γ) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές.
- δ) Οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών.
- ε) Οι μεσίτες ακινήτων του ν.4093/2012 (Α'222), οι μεσίτες πιστώσεων καθώς και οι πιστωτικοί φορείς του ν.4438/2016 (Α' 220), που δεν περιλαμβάνονται ήδη στα υπόχρεα πρόσωπα βάσει ειδικότερης διάταξης του παρόντος νόμου.
- στ) Οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό Ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.
- ζ) Οι έμποροι και οι εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το εάν αυτή διενεργείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ειδικότερα, ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας, που είναι υπόχρεα πρόσωπα κατά τον παρόντα νόμο, ορίζονται: .
 - αα) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παραγώγων προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών.

ββ) Οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων.

γγ) Οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά, αξίας, ανά μονάδα είδους, μεγαλύτερης των 8.000 (οκτώ χιλιάδων) ευρώ.

δδ) Οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά.

η) Οι ενεχυροδανειστές και αργυραμοιβοί. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατόπιν εισήγησης της Αρχής, δύναται να ορίζονται ειδικότερα κριτήρια για τον προσδιορισμό των υπόχρεων προσώπων των περιπτ. ζ και η, καθώς και οι ειδικότερες υποχρεώσεις στις οποίες αυτά υπόκεινται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 17 επ, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τη φύση και το ύψος των συναλλαγών, καθώς και να αφαιρούνται ή να προστίθενται νέες κατηγορίες επιχειρήσεων.

θ) Οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή συναλλαγές επί ακινήτων, και όταν βοηθούν στον σχεδιασμό ή την διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

αα) την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,

ββ) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,

γγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, καθώς και τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν σε εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

δδ) τις αναγκαίες εισφορές για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εε) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts) ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων.

Η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο δικηγόρος ή ο συμβολαιογράφος συμμετέχει ο ίδιος σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή αν εάν οι νομικές συμβουλές του παρέχονται με σκοπό την διάπραξη αυτών των αδικημάτων ή εν γνώσει του γεγονότος ότι ο πελάτης ζητεί νομικές συμβουλές προκειμένου να διαπράξει τα ως άνω αδικήματα.

ι) Τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες ή εμπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία δ' και θ' του παρόντος άρθρου, τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

αα) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,

ββ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή, διαχειριστή ή εταίρου εταιρείας ή κατόχου αντίστοιχης θέσης, σε άλλα νομικά πρόσωπα ή μορφώματα,

γγ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό

πρόσωπο ή μόρφωμα,

δδ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα καταπιστευματοδόχου ρητού καταπιστεύματος (express trust) ή αντίστοιχου νομικού μορφώματος,

εε) ενεργούν τα ίδια ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργήσει ως πληρεξούσιος μετόχου εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά υποκείμενη σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα.

2. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

ΣΧΟΛΙΑ :

Σχόλιο 1

Γεώργιος Γαλάνης : «θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι εταιρείες εμπορίας και διάθεσης κρυπτονομισμάτων.... και τα νομικά πρόσωπα που προβαίνουν στην έκδοση και χρήση επαναφορτιζόμενων καρτών και δωροκαρτών».

Σχόλιο 2

«Άρα τους λογιστές με σύμβαση εργασίας σε μια εταιρεία τους αφήνουμε εκτός σωστά? Οπότε δεν μας απασχολεί εάν ο λογιστής μισθωτός αποδέχεται και υποδεικνύει κίολας καμιά φορά που να κρύβονται τα μαύρα ταμεία στον λογαριασμό 38.00 Ταμείο σε μετρητά ή σε εικονικές θυγατρικές του 18.00, ή σε εικονικά δάνεια του 33.00? Ντάβος Παναγιώτης Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση δεν γίνεται αποδεκτή.

ΑΡΘΡΟ 12:

Άρθρο 12

**Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας
(άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2015/849)**

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

α) όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση,

β) όταν διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή που:

αα) ανέρχεται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ είτε η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους

ββ) αποτελεί μεταφορά χρηματικών ποσών, κατά τον ορισμό του σημείου 9) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 141) άνω των χιλίων (1.000) ευρώ όταν πρόκειται για πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά και διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή σε μετρητά που αφορά σε ποσό τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,

δ) όταν πρόκειται για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διενεργούν συναλλαγή που αφορά σε ποσό τουλάχιστον δυο χιλιάδων (2.000) ευρώ, κατά την κατάθεση του στοιχήματος, την είσπραξη των κερδών, ή και στις δύο περιπτώσεις, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,

ε) όταν πρόκειται για ηλεκτρονικό χρήμα ή για ειδικά προπληρωμένα μέσα που διαθέτουν δυνατότητα επαναφόρτισης με μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής άνω των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, σε αμφότερες περιπτώσεις

στ) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο ποσού,

ζ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.

Τα ως άνω ποσά υπολογίζονται χωρίς ΦΠΑ ή άλλες νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον πελάτη.

2. Κατά παρέκκλιση της περιπτ. ε της παρ. 1 οι υπόχρεες οντότητες μπορεί να εφαρμόσουν μόνο τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη των περιπτ. α και β της παρ. 1 του άρθρου 13 σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό χρήμα, αν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις ελαχιστοποίησης του κινδύνου:

α) το μέσο πληρωμής δεν διαθέτει δυνατότητα επαναφόρτισης ή έχει ανώτατο μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής διακόσια πενήντα (250) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα

β) το ανώτατο ποσό που αποθηκεύεται ηλεκτρονικά δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα γ) το μέσο πληρωμής

χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών

δ) το μέσο πληρωμής δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα

ε) ο εκδότης παρακολουθεί επαρκώς τις συναλλαγές ή την επιχειρηματική σχέση ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

3. Η παρ. 2 δεν ισχύει σε περίπτωση εξόφλησης σε μετρητά ή ανάληψης σε μετρητά της νομισματικής αξίας του ηλεκτρονικού χρήματος, όταν το εξοφλούμενο ποσό υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ.

4. Κατά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεών τους τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να ενεργούν βάσει της εκτίμησης κινδύνου και δεν βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο

ΣΧΟΛΙΑ :**Σχόλιο 1 :**

«Θα πρέπει να γίνει αναφορά στην εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας στα κρυπτονομίσματα. Θα πρέπει να γίνει αναφορά στον τρόπο χρήσης και αντιμετώπισης προπληρωμένων καρτών τόσο αυτών που εκδίδονται από κάποιο σχήμα (Mastercard, Visa κλπ), όσο κυρίως αυτών που εκδίδονται και επαναφορτίζονται κάτω από το προϊόν δωροκάρτα, τα όρια που πρέπει να τεθούν σε συνδυασμό και με την PSD2 και του τρόπου που αυτές χειρίζονται και από ποιους.

Επισημαίνεται ότι τα συγκεκριμένα προϊόντα έχουν πολλάκις «κατηγορηθεί» εργαλεία ξεπλύματος χρημάτων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

Σχόλιο 2 :

Με τα παιδιά που σπουδάζουν ή κάνουν το Μεταπτυχιακό τους στο Εξωτερικό τι θα γίνει; Τα χίλια ευρώ που λέτε είναι πολύ λίγα για οποιαδήποτε χώρα. Φροντίστε παρακαλώ για προσθήκη εξαίρεσης.

Σχόλιο 2 :

«Το νομοσχέδιο είναι καταπάτηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου όπου με το ευτελές πρόσχημα την καταπολέμηση παράνομου χρήματος και τρομοκρατίας βασανίζει τους χριστιανούς ορθόδοξους απλούς πολίτες (που είναι μεροκαματιάρηδες και δεν είναι τρομοκράτες). Κάνει τις τράπεζες εφοριακούς και τους δίνει την δυνατότητα να δεσμεύουν από μόνες τους τα χρήματα του κάθε πολίτη με πρόσχημα τον έλεγχο που μπορεί να γίνει και σε 5 τέρμινα και με 5 κιλά χαρτί και με 50 χιλιόμετρα τρέξιμο. Φθάνουμε στο σημείο να μην ορίζει πλέον ο πολίτης τα χρήματά του, υπό το έωλο επιχείρημα του ελέγχου από τον τραπεζίτη/φοροκυνηγό μπράβο του κράτους..»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Σχόλιο 1 : Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή καθώς δεν έχει συμπεριληφθεί ο ορισμός του κρυπτονομίσματος.

Ως προς τις προπληρωμένες κάρτες προστέθηκε στο άρθρο 12 η περ. ε) *όταν πρόκειται για ηλεκτρονικό χρήμα ή για ειδικά προπληρωμένα μέσα που διαθέτουν δυνατότητα επαναφόρτισης ή έχουν μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής άνω των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.*

Σχόλιο 2 :

Η σχετική παρατήρηση δεν γίνεται αποδεκτή, καθώς η αποστολή διδάκτρων ή εξόδων διαβίωσης δεν εμπίπτει στις προβλέψεις του άρθρου.

Σχόλιο 3 :

Η σχετική παρατήρηση δεν γίνεται αποδεκτή, καθώς δεν σχολιάζει την προτεινόμενη

διάταξη.

ΆΡΘΡΟ 15:

Άρθρο 15

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

(άρθρα 15 και 16 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αφού προηγουμένως συγκεντρώσουν επαρκείς πληροφορίες και βεβαιωθούν ότι μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας των παρ. 1 και 4 του άρθρου 13, προσαρμόζοντας κατάλληλα το ποσοτικό όριο, τον χρόνο ή τον τρόπο εφαρμογής τους.
2. Τα υπόχρεα πρόσωπα, προκειμένου να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου, οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.
3. Οι αρμόδιες αρχές των χρηματοπιστωτικών οργανισμών εξειδικεύουν περαιτέρω, με αποφάσεις τους, τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου και τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χαμηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των ΕΕΑ. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές δύναται να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις.

ΣΧΟΛΙΑ :

Paysafe

Dear Madam, Dear Sir,

We welcome the opportunity to respond to the consultation with respect to the draft law transposing Directive 2015/849 and would like to make a brief presentation of our online payment methods as one of the best practices in electronic payments, specifically designed for the use on the internet, e.g. for e-commerce, entertainment, gaming and regulated gambling services in the EU. We support the Greek government's efforts to introduce a comprehensive AML framework and invite the regulator to consequently implement the risk-based approach.

paysafecard is a global market leader in online prepaid payment methods such as prepaid cards and online payment solutions. Based in Vienna, Austria, the company is internationally active and present in various countries around the world. paysafecard has been active in the Greek market since January 2006 and has successfully been able to adapt to all market and

legal requirements.

CDD exemption for low-value, low-risk products should be introduced

Article 12 of the 4th Anti-Money Laundering Directive (4AMLD) provides for the possibility to allow obliged entities not to apply certain customer due diligence measures with respect to electronic money in the case of proven low risk. Certain risk-mitigating criteria must be met in order to qualify for such an exemption. We understand that the Greek law will not provide for such an exemption and outlines only a list of mitigating criteria for Simplified Due Dilligence in Annex I of Draft Law (transposing Annex II of Directive 2015/849 of EU). We generally believe that mandatory user identification for low-value, low-risk products for online payments, irrespective of the money laundering and terrorist financing risk related to these products undermines the risk-based approach and establishes disproportionate requirements for low-risk products. We therefore invite the Greek authorities to reconsider their position on traceable e-money products in the spirit of the risk-based approach and allow obliged entities not to apply certain CDD measures in case of proven low risk.

Further to this, low-value prepaid products are distinctly favourable in terms of customer protection. As users can only spend the face value of a prepaid voucher, overspending is not possible. Consumers have the full cost control, other than e.g. with credit cards, where people might lose the overview of their total spending.

The voucher – paysafecard

The main product offered by our company is a non-reloadable online prepaid payment product issued under the brand name “paysafecard” in the format of a paper voucher up to a maximum face value of 100 Euro. It enables customers to make electronic payments to approximately 4000 webshops over the world that are contracted for the acceptance of the voucher. The voucher does neither allow for person to person money transfers, nor for redemptions in cash. In Greece however, customers are obliged to load the voucher into our e-wallet solution (my paysafecard, see below) before they can make payments.

The wallet -my paysafecard

“my paysafecard” is an e-wallet solution that can only be topped up through paysafecard vouchers. In order to open a my paysafecard account the customer needs to go through a registration and identification process. Access to and use of the my paysafecard account is only granted upon successful completion of the registration/identification process. The account can exclusively be used for online payments at authorised webshops that are contracted for the acceptance of the account (such as licensed gambling operators). The account does not enable account holders to make person to person money transfers, i.e. by sending funds to other holders of accounts.

Application of SDD crucial for Financial sector

After consultations with the Bank of Greece, since March 22nd, 2017, we have established a mandatory procedure through which all paysafecard vouchers are named and identified by adding the voucher pin codes to the mypaysafecard account of each customer, available only through the paysafecard website.

The customer journey while on-boarding is crucial for the success of modern payment methods. Customers need to be able to try a product on the internet without going through a lengthy and inconvenient identification and verification process, which is why it is of major importance that obliged entities are allowed to apply Simplified Customer Due Diligence (SDD) measures, i.e. to adjust the timing of the verification of the customer’s identity respectively to adjust the quantity of information obtained from the customer as long as the risk is low and certain thresholds are not exceeded. Once the consumer wants to spend more money and therefore exceeds such a threshold, the identity will of course be verified in accordance with Article 15 of the present draft law.

A lot of innovative FinTechs base their business model on prepaid and e-money because it’s simple, fast and secure way to pay small amounts online. As pointed out above, on-boarding new customers in an easy and frictionless environment is obviously crucial for FinTechs to

grow. Therefore, AML and KYC requirements are of outstanding importance to the e-money and FinTech industry. Implementing even stricter requirements than other Member States is therefore a major obstacle for innovative companies. Innovative firms are very sensitive when it comes to regulation as they try to develop new solutions not only for one national market. A level-playing-field across Europe is crucial. Overly burdensome regulation has the potential to outbrake FinTech businesses. Since regulated e-money and prepaid products are traceable and leave a digital footprint on the internet, they are far more transparent than the use of cash and can also help the Greek authorities to collect tax revenues. If consumers are not able to transform cash into e-money through using these products, they might continue to use cash.

Moreover, not only Greek consumers but also the Greek economy will benefit from a comprehensive and proportionate AML framework. Especially small and medium sized outlets profit from selling the product itself as well as from cross-selling effects, which come along with consumers going to the shop with the intention to buy a voucher. Moreover, such easy and safe spending methods can drive the Greek e-commerce sector which has again been fledgling after the introduction of capital controls in July 2015 and given the need to have economic growth and innovation. The Greek e-commerce development would be very important in helping Greek economic recovery and modernization and burdensome and disproportionate processes that do now allow for simplified due diligence as stated clearly in Article 12 of Directive 2015/849 (currently non-transposed in present draft law) would hinder this growth for no apparent reasons.

If the application of proportionate SDD measures is not to be allowed, a lot of FinTechs will face competitive disadvantages and consumers will most likely not benefit from modern payment methods on the internet.

Tight-knit monitoring systems

As an authorized e-money institution, paysafecard is an obliged entity under the EU Anti Money-Laundering Directives (AMLD) and have tight-knit risk-mitigating measures in place, based on an extensive transaction monitoring, identification of user behaviour, traceability of transactions and adequate transaction limits. Suspicious activities can be detected and are reported to the relevant authorities, in line with our AML duties as an obliged entity. Due to the availability of detailed transaction records, including time stamps, merchant details and information about where and when the payment instrument was originally purchased, risks, such as a certain degree of anonymity, are mitigated in a very efficient way.

As one of the world's market leaders in online payment solutions, paysafecard is particularly focused on the continuous improvement of the quality of our products and customer service. This is to say that our company has invested in designing effective systems which guarantee safety and simplified registrations processes, including the exchange of the necessary Know Your Customer details and in full consistency with existing EU laws as well as the current and upcoming legislative requirements in Greece.

In this respect, we would urge the Greek lawmakers to reconsider and add Article 12 of Directive 2015/849 in this present draft law.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση γίνεται αποδεκτή, ασκείται η διακριτική ευχέρεια και ενσωματώνονται τα οριζόμενα του άρθρου 12 της οδηγίας στις διατάξεις του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου, με παράλληλη κατάργηση των διατάξεων του άρθρου 62Α του ν. 2170/2013, προκειμένου οι διατάξεις για το Ξ/Χ να βρίσκονται σε σχετικό νομοσχέδιο.

ΑΡΘΡΟ 19:**Άρθρο 19****Εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη****(άρθρα 25, 26, 27, 28 και 29 της Οδηγίας 2015/849)**

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτ. α', β' και γ' της παρ. 1 και στην παρ. 4 του άρθρου 13. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων εξακολουθεί να βαρύνει το υπόχρεο πρόσωπο.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως τρίτα μέρη θεωρούνται:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα,

β) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,

γ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

δ) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

ε) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

στ) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,

ζ) οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

η) οι ασφαλιστικές εταιρείες,

θ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος

που εδρεύουν σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της FATF.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος:

α) λαμβάνουν από το τρίτο μέρος κάθε πληροφορία που αυτό αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο που προβλέπονται στις περιπτ. α', β' και γ' της παρ. 1 και στην παρ. 4 του άρθρου 13,

β) διασφαλίζουν ότι τους διαβιβάζονται αμελλητί, κατόπιν αιτήματός τους, αντίγραφα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, των εγγράφων που έχει αποκτήσει το τρίτο μέρος κατά την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δέουσας επιμέλειας.

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα που βασίζονται σε άλλη εταιρεία του ομίλου ως τρίτο μέρος θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον:

α) ο όμιλος εφαρμόζει πολιτική και διαδικασίες καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς το πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε ισοδύναμες με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 διατάξεις και

β) η αποτελεσματική εφαρμογή των προβλέψεων της περίπτ. α' υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου από εποπτική αρχή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας μέλους της FATF.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δυνάμει της σύμβασης ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος είναι μέρος του υπόχρεου προσώπου.
6. Οι αρμόδιες αρχές δύναται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα βασίζονται σε τρίτα μέρη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΣΧΟΛΙΑ :

Σχόλιο 1

«VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ Α.Ε.» & «E-Money Association»

Η περιοριστική απαρίθμηση των υπόχρεων οντοτήτων που θεωρούνται «τρίτα μέρη», στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, αντί για την παραπομπή στο άρθρο 5 του Σχεδίου Νόμου (όπως προβλέπει ρητώς η Οδηγία 2015/849 ώστε να περιλαμβάνει όλες τις υπόχρεες οντότητες) είναι απαράδεκτη και δημιουργεί σοβαρά θέματα ανισότητας στην αγορά, στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος συγκεκριμένων οντοτήτων.

Συγκεκριμένα, η παράλειψη ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων οντοτήτων (π.χ. τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος) από την δυνατότητα να ενεργούν ως «τρίτα μέρη», δίνει ένα αδικαιολόγητο προβάδισμα σε άλλες οντότητες (όπως π.χ. στα πιστωτικά ιδρύματα) να αναπτύξουν περαιτέρω εμπορικές σχέσεις και σχέσεις πελατείας με οντότητες στις οποίες επιθυμούν να παράσχουν ως «τρίτο μέρος» υπηρεσίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων περί συνήθους δέουσας επιμέλειας.

Ειδικότερα, στα «τρίτα μέρη» θα πρέπει να συμπεριληφθούν απαραίτητως τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος, όπως ορίζονται στην Οδηγία 110/2009 και στον Νόμο 4021/2011. Τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος λειτουργούν υπό την αυστηρή εποπτεία των αρμοδίων Αρχών (εν προκειμένω της Τράπεζας της Ελλάδος) με σαφέστατο εποπτικό πλαίσιο και είναι θέσει και φύσει υποχρεωμένα να διενεργούν αυστηρούς ελέγχους για την ταυτοποίηση των πελατών τους και την εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας. Πολλώ δε μάλλον όταν για την χώρα μας, το παρόν Σχέδιο Νόμου έχει ακολουθήσει μία πολύ αυστηρότερη προσέγγιση ως προς τις υποχρεώσεις των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος από την ευελιξία που παρείχε η Οδηγία (δηλαδή αποκλείοντας την διακριτική ευχέρεια που δίνει το άρθρο 12 της Οδηγίας στα Κράτη-Μέλη να εξαιρούν ορισμένα προϊόντα Ηλεκτρονικού Χρήματος από υποχρεώσεις Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας). Επομένως, και σε συνδυασμό με το άρθρο 62Α του Νόμου 4170/2013, όπως προστέθηκε με τον Νόμο 4446/2016, υφίσταται ένα αυστηρό πλαίσιο Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας για όλα τα προϊόντα που προσφέρουν τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος. Αντιβαίνει επομένως στην κοινή λογική η παράλειψη των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος από τις οντότητες που μπορούν να ενεργούν ως «τρίτα μέρη», δεδομένου ότι πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του άρθρου 26 της οδηγίας για να παρέχουν αυτήν την υπηρεσία με τον πλέον ορθό και αξιόπιστο τρόπο. Η Αιτιολογική Έκθεση δεν παρέχει καμία απολύτως αιτιολόγηση για την παράλειψη των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος, παρά μόνο αρκείται σε μία γενική διαπίστωση ότι το Σχέδιο Νόμου ακολουθεί μία πιο συντηρητική προσέγγιση από την Οδηγία.

Εν κατακλείδι είναι απαράδεκτη η παράλειψη των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος από τις οντότητες που ενεργούν ως «τρίτα μέρη». Η παράλειψη αυτή έχει άμεσες συνέπειες και παραβιάζει καταφανώς την αρχή της ελευθερίας της αγοράς, επηρεάζοντας τις εμπορικές σχέσεις που μπορούν να συναφθούν μεταξύ των υπόχρεων οντοτήτων και των «τρίτων μερών» και δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των παρόχων αυτών, σε ευθεία αντίθεση με τα όσα ρητώς προβλέπει η Οδηγία και χωρίς να περιέχεται σε αυτή η δυνατότητα στα κράτη -μέλη να θέσουν περιορισμούς/αποκλεισμούς .

Αιτούμαστε σθεναρά την ενσωμάτωση του άρθρου 26 της Οδηγίας, χωρίς παρέκκλιση, και σε κάθε περίπτωση την ρητή συμπερίληψη των Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού Χρήματος στα «τρίτα μέρη».

Σχόλιο 2

Ακολουθεί σχόλιο/πρόταση εκ μέρους της ΤΩΡΑ ΓΟΥΟΛΕΤ Α.Ε. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ, Ιδρύματος Ηλεκτρονικού Χρήματος αδειοδοτημένου από την Τράπεζα της Ελλάδος:

Σύμφωνα με το άρθρο Άρθρο 26 (Παράγραφος 1) της ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2015/849 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ προβλέπεται ότι ως «τρίτα μέρη» στα οποία μπορούν να βασίζονται τα Υπόχρεα Πρόσωπα για την εκπλήρωση των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη νοούνται οι Υπόχρεες Οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 2 της προαναφερθείσας οδηγίας. Στο εν θέματι άρθρο 2 (παράγραφος 1 / σημείο 2) της προαναφερθείσας οδηγίας, κατονομάζονται ευλόγως ως υπόχρεα πρόσωπα και οι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί. Στον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 3 της οδηγίας για τον όρο «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός», περιλαμβάνονται (με παραπομπή στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/36/ΕΕ) μεταξύ άλλων και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ως Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Παρά τα ανωτέρω, διαπιστώνουμε ότι ως έχει διατυπωθεί το Άρθρο 19 (παράγραφος 1) του υπό διαβούλευση νόμου με τον οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2015/849/ΕΕ, υπάρχει ένας σημαντικός περιορισμός των Υπόχρεων Οντοτήτων που μπορούν να αποτελέσουν επιλέξιμα «τρίτα μέρη» για την εκπλήρωση απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Δεδομένων των ανωτέρω, της δυνατότητας που ούτως ή άλλως δίδεται από την προαναφερθείσα οδηγία, καθώς και του γεγονότος ότι δεν διαφέρουν σε τίποτα οι θεσμικές/εποπτικές απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που τίθενται προς τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος σε σχέση με τις επιχειρήσεις που ήδη κατονομάζονται στο νόμο ως επιλέξιμα «τρίτα μέρη», παρακαλούμε όπως προστεθούν σε αυτόν και την συγκεκριμένη κατηγορία (Άρθρο 19 / παράγραφος 1) και τα Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη αναγκαία διευκρίνιση κι ευελπιστούμε ότι το αίτημά μας θα γίνει αποδεκτό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση γίνεται αποδεκτή και προστίθενται τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος στα τρίτα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 30:

Άρθρο 30

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα (άρθρα 40 και 42 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης από την Αρχή, τις αρμόδιες ή άλλες δημόσιες αρχές, ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

α) τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 13,

β) τα πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά που είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν σε εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με την διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Αρχή,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά δύνανται να προσδιορίζονται από τις εποπτικές αρχές.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων υποχρεούνται, πέραν των προβλεπόμενων στην παρ. 1, να τηρούν μητρώο για τις πληρωμές απόδοσης κερδών ανά παίκτη, υπό τις προϋποθέσεις και σύμφωνα με τα ποσοτικά όρια που ορίζονται με απόφαση της εποπτικής αρχής. Ειδικά οι επιχειρήσεις καζίνο, εκτός του ανωτέρω μητρώου, τηρούν και μητρώο για την εξόφληση των μαρκών επ' ονόματι πελατών.

3. Τα στοιχεία των παρ. 1 και 2 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για χρονικό διάστημα πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής τα υπόχρεα πρόσωπα διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν επιτρέπεται ή επιβάλλεται αιτιολογημένα από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξή τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει την δεκαετία. Για στοιχεία που αφορούν σε υποθέσεις για τις οποίες στις 25 Ιουνίου 2015 εκκρεμούσε έλεγχος ή έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και είχαν ζητηθεί πληροφορίες ή έγγραφα από υπόχρεο πρόσωπο, το τελευταίο οφείλει να διατηρήσει όλες τις σχετικές πληροφορίες ή έγγραφα μέχρι τις 25 Ιουνίου 2020, και σε περίπτωση που εκκρεμούσε ήδη ποινική διαδικασία μέχρι τις 25 Ιουνίου 2025.

4. Όλα τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται πλήρως και χωρίς καθυστέρηση, μέσω διαύλων που εξασφαλίζουν το απόρρητο των ερευνών, σε αίτημα της Αρχής, της αρμόδιας ή άλλης δημόσιας αρχής ως προς το αν διατηρεί ή είχε συνάψει κατά την διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα, ως προς το είδος της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και για κάθε σχετική συναλλαγή.

ΣΧΟΛΙΑ :

Ο χρόνος τήρησης φυσικού ή ηλεκτρονικού θα πρέπει να είναι συγκεκριμένος, ήτοι 5-ετής ή 10-ετής, η επεξηγηματική φράση «... εκτός αν επιτρέπεται ή επιβάλλεται αιτιολογημένα από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξή τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα», μάλλον προκαλεί σύγχυση γιατί κανείς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τί ορίζεται επακριβώς και από ποιους νόμους

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή καθώς προβλέπεται ρητά ότι η διατήρηση δεν υπερβαίνει τη δεκαετία.

ΆΡΘΡΟ 33:

Άρθρο 33

Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν κατασχεθέντα ή δημιουργηθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται, επίσης, η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Αρχή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

ΣΧΟΛΙΑ :

«το νομοσχέδιο πραγματι εχει καλες αρχες δηλαδη να διαπιστωνει τα εμβασματα που πηγαινουν στο εξωτερικο,αν τα χρηματα που φευγουν ειναι δηλωμενα στην φορολογικη αρχη και αν ειναι ο σκοπος της προελευσης.νομιζω οτι αν στην αιτιολογια της μεταφορας δεν υπαρχει καποια παρανομη ενεργεια,ειναι νομιμη η μεταφορα.βεβαιως πρεππει να υπαρχει παντα ο σχετικος ελεγχος ωστε να αποφευγονται παραβασεις,δηλαδη η εξαγωγή χρηματων να μην συνδεεται ακριβως μα αυτο που δηλωθηκε αλλα να εχει αλλη αιτια.

ας δουμε πως η ολλανδια εχει ελεγξει πληρως το μαυρο χρημα ειναι παραδειγμα χωρας με ελαχιστο μαυρο χρημα και διακινηση αυτου θα λαβουμε χρησιμα παραδειγματα.

δεν ειναι κακο παντως να στελνει κανεις ενα εμβασμα εως χιλια ευρω για να αγορασει ανταλλακτικα για το αυτοκινητο του η' αλλο αναγκαιο που δεν υπαρχει στην ελλαδα προιον.ο ελεγχος χρησιμος και απαραιτητος. καλη δυναμη θα επανελθω».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή καθώς δε σχετίζεται με τις προβλέψεις του άρθρου για τη συλλογή δικαστικών δεδομένων.

ΆΡΘΡΟ 45:

Άρθρο 45

Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων

(άρθρο 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Αν αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιου από τα βασικά αδικήματα τελείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησης τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ,

β) οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

γ) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο της περίπτωσης α' επιβάλλεται πάντοτε, ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας της πράξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή του βασικού αδικήματος προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της οντότητας, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

β) οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της προηγούμενης παραγράφου κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα οι ως άνω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας περιφερειακής διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε.

4. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του τυχόν προκύψαντος οφέλους,

ε) οι ζημίες τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα,

στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης, και

ε) η τυχόν υποτροπή του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας(ν. 26901999/Α'45) Για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους. Σε περίπτωση επιβολής κύρωσης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή κοινοποιεί την σχετική απόφαση στις αρμόδιες για την τήρηση μητρώου προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών δημοσίων συμβάσεων υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως, κατά περίπτωση, την αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή οντότητας υπό την έννοια των παρ. 1 και 2, και τους αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Σε περίπτωση καταδίκης φυσικού προσώπου για τις αναφερόμενες στις παρ. 1 και 2 αξιόποινες πράξεις, το δικαστήριο μπορεί αντίστοιχα να διατάξει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στην αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή.

8. Η ευθύνη των νομικών προσώπων ή οντοτήτων για τα κακουργήματα της παρ. 6 του άρθρου 187Α ΠΚ καθορίζεται στο άρθρο 41 του ν. 3251/2004 (Α'93). Ειδικές διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για άλλα βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ.

ΣΧΟΛΙΑ :

Όσον αφορά στο άρθρο 45 παρ.1α και παρ.2α, έχω να παρατηρήσω τα εξής. Τα διοικητικά πρόστιμα στις περιπτώσεις αυτές ξεκινούν από 50.000€ και 10.000€ αντίστοιχα, χωρίς να κατηγοριοποιούν ή διαβαθμίζουν το μέγεθος της διοικητικής παράβασης. Άρα αν σε ενδεχόμενο έλεγχο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς πχ σε μία εταιρεία επενδύσεων, λείπει το εκκαθαριστικό σε 2-3 πελάτες οι οποίοι δεν εμπίπτουν σε αξιόποινες πράξεις, τότε επειδή η διαδικασία επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο, θα χρεωθούν κατ ελάχιστον από 10.000 – 50.000€ για μία παράβαση ΤΥΠΟΥ και όχι ΟΥΣΙΑΣ. Τα ελάχιστα διοικητικά πρόστιμα είναι εξοντωτικά, χωρίς διαβάθμιση και ενέχουν στοιχεία αστοχίας και κινδύνου. Από την πλευρά της η εποπτική αρχή και να θέλει να χρεώσει ένα διοικητικό πρόστιμο πχ 1000€ για την έλλειψη ενός εγγράφου που ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΥΣΙΑΣ ΑΛΛΑ ΤΥΠΟΥ, είναι υποχρεωμένη να εξαντλήσει την αυστηρότητά της στα πλαίσια του Νόμου. Θεωρώ πως θα πρέπει να κατέβει το ύψος των ελαχίστων διοικητικών προστίμων και να ξεκινούν από 1.000€ ή να γίνει μία σοβαρή διαβάθμιση.

Με εκτίμηση

Γιάννης Πολυχρονίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ ΣΕΠΕΥ

τ. Μέλος Συμβουλευτικής Επιτροπής στην Ε.Κ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή καθώς στην παρ. 4 ορίζονται οι σχετικές περιστάσεις που λαμβάνονται υπόψη για την επιμέτρηση των κυρώσεων.

ΆΡΘΡΟ 52 (ν/σ κατά τη διαβούλευση) :**Άρθρο 52****Τροποποίηση του ν. 4170/2013 και άλλες διατάξεις**

1. Οι εποπτικές αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε., που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και στην επιβολή των σχετικών κυρώσεων κατά τα οριζόμενα στις περιπτ. ε', ζ', και θ' της παρ. 3 του άρθρου 6, ασκούνται από τις υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. που είναι αρμόδιες για τον φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περιπτ. θ' της παρ. 4 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, πλην της επιβολής προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης. Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 4174/2013 (Α' 170).

2. Το άρθρο 62Α του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 62Α Υποχρεώσεις σε σχέση με τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής

1. Στις περιπτώσεις συναλλαγών με χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, όπως ενδεικτικά μέσω μεταφοράς από λογαριασμό ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking), μέσω χρήσης κάρτας πληρωμής καθώς και μέσω οποιουδήποτε άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμών, όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά, ηλεκτρονικό πορτοφόλι, ηλεκτρονικό χρήμα, κουπόνι, voucher, καθίσταται υποχρεωτική η ταυτοποίηση του κατόχου του. Η χρήση μη-ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται, λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 2 του παρόντος.

Η παράγραφος αυτή εφαρμόζεται στο σύνολο των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4261/2014 (Α' 107), των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 3862/2010 (Α' 113), και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218) που είτε έχουν αδειοδοτηθεί και εδρεύουν στην Ελλάδα είτε αποτελούν αλλοδαπά ιδρύματα κράτους μέλους του ΕΟΧ και παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα.

2. Με απόφασή του, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να εξαιρεί από την απαγόρευση χρήσης μη-ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών, δραστηριότητες δικαιούχων που κατηγοριοποιούνται σε συγκεκριμένους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας.

3. Απαγορεύεται ρητά η διανομή και η καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση ηλεκτρονικού χρήματος, καθώς και η είσπραξη έναντι τρίτου εν γένει, με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και μετρητά, από παντός είδους οντότητες του ν. 4308/2014, που δεν αποτελούν νομίμως αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα αυτών, βάσει των οριζόμενων στο ν. 3862/2010 και το ν. 4021/2011. Η αντιπροσώπευση παρόχου υπηρεσιών πληρωμών αφορά μόνο στα ιδρύματα πληρωμών και στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως προβλέπεται στον ν. 3862/2010 και ν. 4021/2011.

4. Στην περίπτωση ακύρωσης, επιστροφής, αποζημίωσης ή απόδοσης κέρδους που προκύπτει ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής με ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής, η πίστωση του πληρωτή διενεργείται από την οντότητα του ν. 4308/2014 υποχρεωτικά στο ίδιο ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής και δια μέσου του ιδίου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, από το οποίο πραγματοποιήθηκε η αρχική συναλλαγή.»

ΣΧΟΛΙΑ :**| VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ Α.Ε. (Μέλος E-Money Association**

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 62Α του Νόμου 4170/2013 θεωρούμε εξόχως σημαντική την προσθήκη μετά τη φράση «καθίσταται υποχρεωτική η ταυτοποίηση του κατόχου του» της φράσης «σύμφωνα με την Οδηγία 2015/849/ΕΕ και της σχετικής νομοθεσίας ενσωμάτωσης της στο ελληνικό δίκαιο». Καθίσταται σημαντική η παραπομπή στα βασικά νομοθετικά κείμενα, αναφορικά με την διαδικασία ταυτοποίησης και ονομαστικοποίησης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, δεδομένης της σύγχυσης που δημιουργεί η σχετική ορολογία και δη μετά την αφαίρεση της λέξης «ονομαστικοποίηση».

Η παράγραφος 2 του άρθρου 62Α του Νόμου 4170/2013 προτείνεται να παραμείνει ως ισχύει σήμερα, ήτοι χωρίς την παράλειψη της φράσης «και οι οποίες δεν παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως οι παράγοντες κινδύνου αυτοί ορίζονται στο Κεφάλαιο II, άρθρο 16, παράγραφος 3, Παραρτήματος III της «ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015». Η παράλειψη της φράσης αυτής πρακτικά αφήνει στον Υπουργό Οικονομικών την διακριτική ευχέρεια να εξαιρεί από την απαγόρευση χρήσης μη-ταυτοποιημένων μέσων πληρωμής και δραστηριότητες που εμπίπτουν στις κατηγορίες υψηλού κινδύνου. Η παράλειψη της φράσης αυτής παραβιάζει τα όρια της ελάχιστης εναρμόνισης των ζητούμενων της Οδηγίας και σε κάθε περίπτωση η νομοθετική εξουσία δεν δύναται να αφήνει αυτή την διακριτική ευχέρεια στην εκτελεστική εξουσία σε ένα τόσο σημαντικό ζήτημα. Ιδιαίτερα εφόσον ολόκληρο το πνεύμα της Οδηγίας και κατ' επέκταση του Σχεδίου Νόμου ακολουθεί μια προσέγγιση βάσει αξιολόγησης κινδύνου (risk-based approach), αποτελεί αδικαιολόγητη αντίφαση η παράλειψη αυτή και η διακριτική ευχέρεια που αφήνει στον ΥπΟικ για εξαίρεση και δραστηριοτήτων υψηλού ρίσκου.

Η παράγραφος 5 του άρθρου 62Α του Νόμου 4170/2013, όπως ισχύει σήμερα, προτείνεται να παραμείνει ως έχει και να μην διαγραφεί, όπως προτείνεται με το Σχέδιο Νόμου. Οι οντότητες του Ν. 4308/2014 με υποχρέωση αυξημένης δέουσας επιμέλειας των πελατών τους, σύμφωνα με τους ν. 3691/2008 και 3932/2011, θα πρέπει να συνεχίσουν να συλλέγουν τα στοιχεία ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας των πληρωτών από τους συνεργαζόμενους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμής του ν. 3862/2010 και δεδομένου ότι αυτοί λόγω του αυστηρού πλαισίου εποπτείας στο οποίο υπάγονται, πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων για να καλύψουν αυτή την απαίτηση. Σε διαφορετική περίπτωση δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην έγκυρη συλλογή των πραγματικών στοιχείων του πληρωτή. Είναι προφανές ότι το πλέον αξιόπιστο πρόσωπο για να αναμεταδώσει τα στοιχεία ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας του πληρωτή στην υπόχρεη οντότητα είναι ο Πάροχος Υπηρεσιών Πληρωμής, δια μέσω του οποίου διενεργείται η πληρωμή με ηλεκτρονικά μέσα. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει η ίδια η υπόχρεη οντότητα (τελικός δικαιούχος της πληρωμής) να συλλέξει με δικά της μέσα τα στοιχεία ταυτοποίησης του πληρωτή. Επί του θέματος αυτού ίδετε και σχόλια μας επί της διαβούλευσης του άρθρου 19 του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

ΗΛΙΑΣ ΧΡΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Νομίζω ότι είναι επιτέλους ευκαιρία να προστεθεί άρθρο στον νόμο σχετικά με την ανάκληση των επιδοτήσεων των αναπτυξιακών νόμων συνεπεία της διαπίστωσης ύπαρξης εικονικών τιμολογίων. Προτεινόμενη διάταξη η οποία αναλύεται παρακάτω για να αντιμετωπιστεί η αδικία που εδώ και χρόνια συντελείται, προς τους επενδυτές που έχουν ενταχθεί σε διάφορους αναπτυξιακούς νόμους. Πρέπει να τροποποιηθεί το άρθρο 25 παρ.3 του ν.4146/2013.

Άρθρο χχ

Στην υποπερίπτωση β' της περίπτωσης Ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 3299/2004 (Α' 261) μετά την φράση «με την επιφύλαξη της παρ. 6 του αρθρ.12 του ν.3888/2010(Α' 175), προστίθενται οι λέξεις: «καθώς και των περιπτώσεων υπαγωγής στις διατάξεις της παρ.32 και 33 του ν.4174/2013 όπως τροποποιήθηκε με τους ν. 4223/2013 και 4183/2013».Μετά τη λέξη νόμων τίθεται τελεία και διαγράφονται το κόμμα και η φράση «εφόσον η επιδότηση που αφορά στα υποβληθέντα στην Υπηρεσία σχετικά παραστατικά δεν υπερβαίνει ποσοστό 25% επί της συνολικής επιδότησης που αφορά την επένδυση».

Αιτιολογική Έκθεση

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται ότι στην περίπτωση λήψης και χρήσης εικονικών φορολογικών στοιχείων, για τα οποία έχει επέλθει περαίωση βάσει της παρ. 6 του άρ. 12 του ν. 3888/2010, ή αυτά έχουν υπαχθεί στις διατάξεις της παρ.32 και 33 του ν.4174/2013 όπως τροποποιήθηκε με τους ν.4223/2013 και 4183/2013 επιστρέφονται τα ποσά επιχορήγησης που αντιστοιχούν σε αυτά έτσι ώστε να μην αναζητούνται προς επιστροφή ποσά επιχορήγησης που αντιστοιχούν σε πραγματικές δαπάνες. Ειδικότερα, με τη διάταξη αυτή προβλέφθηκε η μη επιβολή διοικητικών κυρώσεων για μη νόμιμα φορολογικά στοιχεία, εφόσον ο επιτηδευματίας, με εξαίρεση του εκδότες πλαστών φορολογικών στοιχείων, έχει ήδη καταβάλει τα πρόστιμα των τιμολογίων, η τυχόν περαιτέρω επιβολή διοικητικών κυρώσεων στα πλαίσια του αναπτυξιακού νόμου, γιατί αυτό θα παραβίαζε κατάφωρα την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι το δημόσιο έχει ήδη εισπράξει ποσό που σε πολλές περιπτώσεις είναι άνω του επιχορηγηθέντος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ:

Η σχετική παρατήρηση δε γίνεται αποδεκτή καθώς οι διατάξεις του άρθρου 62^Α του ν. 4170/2013 καταργούνται με την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 54 προκειμένου οι διατάξεις για το Ξ/Χ να βρίσκονται σε σχετικό νομοσχέδιο. Στις καταργούμενες διατάξεις του άρθρου 54 προστίθενται οι διατάξεις του άρθρου 62^Α ν. 4170/2013, αφενός γιατί ενσωματώθηκε το άρθρο 12 της οδηγίας αφετέρου γιατί δεν θεωρείται σκόπιμο να υπάρχουν διατάξεις για το ξέπλυμα χρήματος στον Κώδικα φορολογίας. Σε περίπτωση που διατηρούνταν θα έπρεπε να συμπληρωθούν πρβλ σχόλιο VIVA ΑΕ “ Στην παράγραφο 1 του άρθρου 62Α του Νόμου 4170/2013 θεωρούμε εξόχως σημαντική την προσθήκη μετά τη φράση «καθίσταται υποχρεωτική η ταυτοποίηση του κατόχου του» της φράσης «σύμφωνα με την Οδηγία 2015/849/ΕΕ και της σχετικής νομοθεσίας ενσωμάτωσης της στο ελληνικό δίκαιο», προσθήκη παντελώς ανακόλουθη και άκαιρη.